

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA**

**GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA
POSTOJNA
(2021–2030)**

Št. 05/21

**Načrt sprejela:
Vlada Republike Slovenije
Ljubljana, 16. november 2023**

(Ur. l. RS št. 116/23)

**Podpisnik:
v funkciji ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Marjan Šarec
minister za obrambo**

VSEBINA

POVZETEK	1
0 UVOD	3
1 OPIS GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA	5
1.1 Lega območja	5
1.2 Opis naravnih razmer	6
1.2.1 Orografske značilnosti območja	6
1.2.2 Značilnosti podnebja	6
1.2.3 Hidrološke in hidrogeološke razmere	8
1.2.4 Geološke in pedološke značilnosti območja	8
1.3 Vegetacijski oris območja	9
1.4 Značilnosti prostoživečih živalskih vrst in njihovih habitatov	11
1.5 Družbeno-ekonomske razmere	12
1.5.1 Opis demografskih in socialnih razmer	12
1.5.2 Lastništvo gozdov	13
1.5.3 Gozdarstvo in dejavnosti, povezane z gozdom in gozdnim prostorom	13
1.5.4 Stanje in organiziranost gozdarske dejavnosti v prostoru	14
1.6 Razmere za gospodarjenje z gozdovi	15
1.6.1 Raba prostora, površina gozdov in gozdnatost	15
1.6.2 Ureditvena členitev gozdnogospodarskega območja	16
1.6.3 Odprtost gozdov in razmere za pridobivanje lesa	20
2 OPIS STANJA IN RAZVOJA GOZDOV	23
2.1 Lesna zaloga gozdov	23
2.2 Drevesna sestava	24
2.3 Debelinska struktura gozdov	25
2.4 Prirastek	27
2.5 Ponori ogljika	28
3 PRESOJA GOSPODARJENJA IN OPREDELITEV TEMELJNIH PROBLEMOV	29
3.1 Presoja izvedbe načrtovanih ukrepov v preteklem obdobju	29
3.1.1 Posek	29
3.1.2 Gojitvena, varstvena in druga dela	31
3.1.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic	33
3.1.4 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja	34
3.1.5 Posegi v gozd in gozdni prostor	35
3.1.6 Pregled vlaganj v gozdove v obdobju 2011-2020	35
3.2 Presoja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi	36
3.2.1 Vzdrževanje in izboljšanje gozdnih virov ter njihov prispevek k bilanci ogljika v gozdovih	36
3.2.2 Vzdrževanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov	36
3.2.3 Vzdrževanje in spodbujanje proizvodnih funkcij gozdov (lesnih in nelesnih)	40
3.2.4 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno povečanje biotske raznovrstnosti v gozdnih ekosistemih	43
3.2.5 Ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij	50
3.2.6 Ohranjanje kulturne dediščine	50
3.2.7 Ohranjanje območij po predpisih o vodah (vodovarstvena območja, vodotoki)	51
3.2.8 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje varovalne in zaščitne funkcije gozdov	52

3.2.9	Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov	52
3.3	Presoja doseganja ciljev in učinkovitosti gospodarjenja	53
3.3.1	Ocena doseganja ekonomskih ciljev	53
3.3.2	Ocena zagotavljanja socialnih in ekoloških ciljev	54
3.4	Presoja ustreznosti prejšnjega načrta	54
3.5	Glavni problemi in priložnosti pri gospodarjenju z gozdovi	55
4	VALORIZACIJA FUNKCIJ GOZDOV	57
4.1	Opredelitev območij s poudarjenimi funkcijami gozdov	57
4.2	Opredelitev večfunkcionalnih območij	63
5	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	65
5.1	Cilji gospodarjenja z gozdovi	65
5.2	Temeljne strategije in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi	66
5.3	Usmeritve po področjih gospodarjenja z gozdovi	68
5.3.1	Usmerjanje razvoja gozdnih sestojev	68
5.3.2	Posegi v gozd in gozdni prostor	84
5.3.3	Usklajevanje odnosov med gozdom in prostoživečimi živalmi	86
5.3.4	Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami, vzdrževanje gozdnih cest in tehnologija pridobivanja lesa	87
5.3.5	Ohranjanje genetske pestrosti gozdov in zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala	90
5.3.6	Gozdarsko svetovanje, razvoj podeželja, raba lesa in gozdno lesne verige	91
5.3.7	Varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij narave	92
5.3.8	Varstvo kulturne dediščine	95
5.3.9	Natura 2000 in ohranjanje biotske pestrosti	98
5.3.10	Varovalni in zaščitni gozdovi	102
5.3.11	Upravljanje z vodami	105
5.3.12	Gozdni rezervati in raziskovalni objekti	107
5.3.13	Turizem, rekreacija in ostale socialne vloge gozda	109
5.3.14	Druge usmeritve	110
5.4	Ukrepi	111
5.4.1	Možni posek	111
5.4.2	Ponori ogljika	112
5.4.3	Gojitvena, varstvena in ostala dela	112
5.4.4	Vlaganja v gozdno infrastrukturo	113
6	OKVIRNO EKONOMSKO VREDNOTENJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	115
7	TVEGANJA ZA URESNIČEVANJE OBMOČNEGA NAČRTA	117
8	OBNOVA NAČRTOV GOZDNOGOSPODARSKIH ENOT	118
9	METODOLOGIJA IZDELAVE OBMOČNEGA NAČRTA	119
9.1	Proces izdelave in sprejemanja območnega načrta	119
9.2	Viri in zbirke podatkov	119
9.3	Členitev gozdov	122
9.4	Obdelava podatkov	122
9.5	Izdelava kart za prostorski del	123
10	VIRI IN LITERATURA	125
11	NAČRT SO IZDELALI	128
12	PROSTORSKI DEL	129
13	PRILOGE	145
13.1	Pregled stanja ukrepov na ravni GGO (Obrazec O1)	145

13.2	Pregled stanja in ukrepov na ravni RGR GGO (Obrazec O2).....	151
13.3	Pregled stanja in ukrepov po lastniških kategorijah (Obrazec O3)	187
13.4	Pregled stanja in ukrepov po občinah (Obrazec O4)	193
13.5	Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000	200
13.6	Sanitarni posek v letih 2011-2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva	201
13.7	Podatki popisa objedenosti gozdnega mladja v obdobju 2010-2020 po popisnih enotah.	202
13.8	Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov	207
13.9	Pregled naravnih vrednot	208
13.10	Pregled ekološko pomembnih območij (EPO).....	209
13.11	Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGO.....	210
13.12	Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami	213
13.13	Utemeljitev in uporaba strokovnih podlag za pripravo prostorskih slojev posameznih funkcij gozdov.....	217
13.14	Ostale priloge.....	228

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Površina gozdov po oblikah lastništev (v ha).....	1
Preglednica 2: Gozdni fondi po oblikah lastništva gozdov	2
Preglednica 3: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov	9
Preglednica 4: Značilnosti divjadi in njihovih habitatov	11
Preglednica 5: Površina gozdov GGO po oblikah lastništva.....	13
Preglednica 6: Posestna sestava zasebnih gozdov.....	13
Preglednica 7: Struktura zemljiških kultur	15
Preglednica 8: Spremembe lastništva gozdov v obdobju 1970-2020	15
Preglednica 9: Krajinski tipi, njihova površina, delež in gozdnatost	16
Preglednica 10: Kategorije gozdov in njihova struktura po oblikah lastništva (v ha)	16
Preglednica 11: Odprtost gozdov GGO s cestami	21
Preglednica 12: SPR – Razmere za sečnjo in spravilo.....	22
Preglednica 13: Lesna zaloga gozdov (v m ³ /ha) po oblikah lastništva	23
Preglednica 14: Sprememba lesne zaloge gozdov (v m ³ /ha)	23
Preglednica 15: Drevesna sestava gozdov po oblikah lastništva	24
Preglednica 16: Spremembe drevesne sestave gozdov v obdobju 1970-2020 (v % od LZ).....	24
Preglednica 17: Lesna zaloga gozdov GGO in njena sestava po debelinskih razredih	25
Preglednica 18: Letni prirastek gozdov (m ³ /ha) v po oblikah lastništva	27
Preglednica 19: Letni prirastek gozdov (v % od LZ) in njegova sestava po debelinskih razredih ...	27
Preglednica 20: Sprememba letnega prirastka gozdov (v m ³ /ha).....	28
Preglednica 21: Primerjava poseka z načrtovanim možnim posekom.....	29
Preglednica 22: Sečnja po skupinah vrst sečnje in oblikah lastništva	31
Preglednica 23: OGD - Opravljena gojitvena, varstvena dela in dela za nego habitatov v GGO	32
Preglednica 24: Izvedeni dodatni ukrepi za nego habitatov.....	32
Preglednica 25: Priprava, gradnja in rekonstrukcija gozdnih prometnic (v m)	33
Preglednica 26: Izobraževanja za lastnike gozdov v obdobju 2011-2020	34
Preglednica 27: Krčitve gozdov v obdobju 2011-2020 po namenu (v ha)	35
Preglednica 28: Vlaganja v gozdove (v EUR) v obdobju 2011-2020	35

Preglednica 29: Sofinanciranje vlaganj v gozdove in gozdarstvo iz sredstev integralnega proračuna in sredstev EU v obdobju 2011-2020	36
Preglednica 30: Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov in bilance ogljika	36
Preglednica 31: Ocena vzdrževanja zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov	37
Preglednica 32: Pregled večjih poškodovanosti gozdov v območju v obdobju 2011-2020	37
Preglednica 33: Paša v gozdovih (vir: podatki zbrani za PEFC poročila)	40
Preglednica 34: Ocena vzdrževanja in vzpodbujanja ekonomskih funkcij gozda	40
Preglednica 35: Sestojni tipi	41
Preglednica 36: Zasnova gozdnih sestojev	42
Preglednica 37: Negovanost gozdnih sestojev	42
Preglednica 38: Struktura drevja po kakovostnih razredih v % od lesne zaloge dreves nad 30 cm	43
Preglednica 39: Ocena ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov	43
Preglednica 40: Drevesna sestava mladovij in vrasti po oblikah lastništva* (v %)	45
Preglednica 41: Prisotnost reguliranih tujerodnih vrst, ki so močno razširjene oziroma se hitro širijo in povzročajo škodo biotski raznovrstnosti oz. gospodarsko škodo	47
Preglednica 42: Odmrlo drevje (št./ha)	48
Preglednica 43: Površina gozdov v Natura 2000 območjih	48
Preglednica 44: Gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju (ha in % gozda)	49
Preglednica 45: Površina varovalnih gozdov	49
Preglednica 46: Zavarovana območja in naravne vrednote v gozdnem prostoru	50
Preglednica 47: Režim enot kulturne dediščine v gozdnem prostoru	50
Preglednica 48: Zvrsti (tipi) kulturne dediščine v gozdnem prostoru	51
Preglednica 49: Dolžina vodotokov	51
Preglednica 50: Vodna in priobalna zemljišča	51
Preglednica 51: Vodovarstvena območja	51
Preglednica 52: Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov	52
Preglednica 53: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami (v ha)	57
Preglednica 54: Vrste gozdnogospodarskih ciljev	65
Preglednica 55: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 040	68
Preglednica 56: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 041	69
Preglednica 57: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 050	70
Preglednica 58: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 051	71
Preglednica 59: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 072	72
Preglednica 60: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 073	73
Preglednica 61: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 091	74
Preglednica 62: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 092	75
Preglednica 63: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 093	76
Preglednica 64: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 094	77
Preglednica 65: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 110	78
Preglednica 66: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 111	79
Preglednica 67: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 120	80
Preglednica 68: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 150	81
Preglednica 69: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 160	82
Preglednica 70: Pregled gozdno semenskih objektov v GGO (na dan 1. 1. 2021)	91
Preglednica 71: Možni posek po oblikah lastništva	111
Preglednica 72: Okvirne potrebe po gojitvenih, varstvenih in ostalih delih po oblikah lastništva ..	112

Preglednica 73: Dolgoročni varstveni cilji PUN glede deleža negospodarjenih gozdov po posameznih kompleksnih območjih v GGO Postojna	113
Preglednica 74: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj upravljavskih con v GGO Postojna.....	113
Preglednica 75: Gradnja gozdnih cest in protipožarnih presek.....	114
Preglednica 76: Ocena strukture gozdnih lesnih sortimentov in njihova vrednost.....	115
Preglednica 77: Ocena ekonomske presoje lesnoproizvodne funkcije (v milj. EUR)	116
Preglednica 78: Načrt obnove načrtov gozdnogospodarskih enot.....	118

KAZALO SLIK

Slika 1: Pregledna karta GGO Postojna.....	5
Slika 2: Gibanje povprečnih letnih padavin in povprečnih letnih temperatur v obdobju 1971-2020 za meteorološki postaji Postojna in Nova vas na Blokah (Vir: ARSO) [10].....	7
Slika 3: Razdelitev GGO Postojna na GGE	17
Slika 4: Odprtost gozdov (%) glede na način spravila lesa	22
Slika 5: Debelinska struktura gozdov, ločeno na iglavce, listavce in skupaj.....	26
Slika 6: Spremembe debelinske strukture gozdov v obdobju 1971-2020	26
Slika 7: Ponori ogljika za obdobje 2011-2030	28
Slika 8: Dinamika sečnje po letih.....	30
Slika 9: Vrste in količina sanitarnega poseka v obdobju 1995-2020.....	38
Slika 10: Prostorski prikaz sanitarnih sečenj v obdobju 2011-2020.....	38
Slika 11: Poškodovanost drevja po vrstah poškodb.....	39
Slika 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah in zgradbah gozdov	41
Slika 13: Ohranjenost gozdov v GGO Postojna	44
Slika 14: Pregledna karta uspešnosti pomlajevanja.....	46
Slika 15: Temeljna razvojna območja gozdov	84

POVZETEK

Postojnsko gozdnogospodarsko območje (dalje GGO) leži v jugozahodni Sloveniji, v trikotniku bližnjih mest Ljubljana – Trst – Reka in v celoti meri 107.404 ha. V to površino območja je upoštevana meja z R. Hrvaško po Arbitražni odločbi. GGO v celoti obsega ozemlje občin Postojna in Loška dolina ter dele občin Cerknica, Bloke, Pivka, Ilirska Bistrica in Logatec. Večji del postojnskega GGO zajema LUO Notranjske, manjši del, na zahodni strani AC Ljubljana – Koper, pa Zahodno visokokraško LUO. Površina gozdov znaša 79.135 ha, kar predstavlja 73,7 % gozdnatost in znatno presega slovensko povprečje 58,0 % (Poročilo ZGS 2019). Zaradi zaraščanja opuščenih kmetijskih zemljišč se je gozdnatost v GGO povečevala do 2011. V obdobju 1991 - 2000 se je površina gozda v GGO povečala za 5.073 ha, v obdobju 2001 – 2010 za 3.084 ha, v obdobju 2011 – 2020 pa se je znižala za 511 ha. V prihodnosti predvidevamo nadaljnje zmanjševanje površine gozdov predvsem zaradi krčitev gozda na zemljiščih, ki so po planski rabi kmetijska zemljišča. Poleg gozda je v GGO še 220,56 ha ostalih gozdnih zemljišč (območja obor in preseke daljnovodov), kar predstavlja 0,7 % površine GGO.

Gozdovi GGO v celoti zajemajo dinarsko fitogeografsko območje. Med gozdnimi rastiščnimi tipi (GRT) prevladujejo dinarsko jelovo bukovje, sledijo predgorska, gorska in višjegorska bukovja, toploljubna bukovja ter rastišča termofilnih listavcev.

Preglednica 1: Površina gozdov po oblikah lastništev (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	47.990	30.613	532	79.135
Delež (%)	60,6	38,7	0,7	100,0

Po lastništvu gozdov prevladujejo zasebni gozdovi, je pa delež državnih gozdov z 38,7 % glede na povprečje v Sloveniji 20,1 %, nadpovprečen [1]. Pri državnih gozdovih je potrebno poudariti, da velika večina le-teh (85 %) leži v petih strnjenih območjih na masivu Snežnika, Javornika, Nanosa, Hrušice in Dletva. Delež zasebnih gozdov se je v zadnjih treh desetletjih močno povečal, v prvi vrsti zaradi denacionalizacije družbenih gozdov delno pa tudi z zaraščanjem kmetijskih zemljišč. Proces denacionalizacije je na GGO zaključen zato predvidevamo, da se površina državnih gozdov v prihodnje ne bo več zmanjševala. Zasebna gozdna posest je razdrobljena, saj povprečno meri 5,1 ha (9.462 posesti). Povprečno je v eni zasebni posesti 1,4 solastnika.

Lesna zaloga (po veljavnih GGN GGE) se je glede na pretekli GGN GGO povečala za 5,5 %. V lesni zalogi je delež iglavcev uravnotežen z deležem listavcem (50 % : 50 %). Glede na pretekli GGN GGO se je lesna zaloga iglavcev znižala za 1,3 %, listavcev pa povečala za 13,4 %. Med drevesnimi vrstami v lesni zalogi prevladuje bukev z 38,6 %, sledi jelka s 24,7 % in smreka z 20,8 %. Vseh ostalih drevesnih vrst je dobrih 15 %. Glede na pretekli GGN GGO se je delež bukke povečal za 2,9 % (indeks 108), jelke znižal za 1,6 % (indeks 94), smreke za 0,4 % (indeks 98), delež ostalih drevesnih vrst pa se je znižal 0,9 % (indeks 95).

Celotni gozdni prostor na GGO znaša 82.478 ha (76,8 % vse površine GGO). Gozdovi v območju imajo na 1. stopnji poudarjeno predvsem lesnoproizvodno funkcijo (88 % gozdov oz. 84 % gozdnega prostora), sledi funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (17 % gozdnega prostora) in varovalna funkcija (15 % gozdnega prostora). Ekološke funkcije so poudarjene predvsem na 2. stopnji (hidrološka funkcija 93 % gozdnega prostora, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti 79 % gozdnega prostora). Socialne funkcije gozdov pa so poudarjene večinoma na 3. stopnji poudarjenosti.

V GGO med kategorijami gozdov prevladujejo večnamenski gozdovi s 93,6 %, slede gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi (2,7 %), gozdovi s posebnim namenom brez ukrepov - gozdni rezervati (2,1 %) in varovalni gozdovi (1,6 %).

Preglednica 2: Gozdni fondi po oblikah lastništva gozdov

Lastništvo Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Skupaj GGO											
Večnamenski gozdovi	74.077	156	151	307	3,5	2,8	6,3	25,2	18,4	21,8	107
GPN, ukrepi so dovoljeni	2.109	122	121	243	3,8	2,7	6,4	22,5	10,3	16,5	63
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.685	75	202	277	1,1	3,4	4,5				
Varovalni gozdovi	1.266	58	196	254	1,1	3,9	5,0	10,3	5,6	6,7	34
Skupaj vsi gozdovi	79.135	152	151	303	3,4	2,9	6,2	24,7	17,3	21,0	102
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	47.119	144	142	286	3,6	2,8	6,4	23,4	19,0	21,2	96
GPN, ukrepi so dovoljeni	423	193	188	381	6,0	3,6	9,6	32,0	17,6	24,9	99
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0										
Varovalni gozdovi	447	58	153	211	1,6	4,6	6,2	14,0	4,9	7,4	25
Skupaj vsi gozdovi	47.990	144	142	286	3,6	2,8	6,4	23,4	18,9	21,2	95
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	26.754	178	166	344	3,3	2,9	6,2	27,7	17,4	22,7	127
GPN, ukrepi so dovoljeni	1.360	106	104	210	2,9	2,4	5,4	18,9	7,0	13,0	51
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.685	75	202	277	1,1	3,4	4,5				
Varovalni gozdovi	817	58	220	278	0,8	3,5	4,3	9,3	5,9	6,6	43,0
Skupaj vsi gozdovi	30.613	165	167	332	3,1	2,9	6,0	26,6	15,6	21,1	117
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	205	108	107	215	2,5	2,1	4,6	28,8	20,1	24,4	108
GPN, ukrepi so dovoljeni	325	99	105	204	4,3	2,4	6,6	14,8	7,2	10,9	34
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0										
Varovalni gozdovi	2	0	226	226	0,0	8,4	8,4	0,0	0,0	0,0	0
Skupaj vsi gozdovi	532	102	106	208	3,6	2,3	6,0	20,5	12,1	16,2	57

V skladu z Uredbo [2] je skupna površina razglašenih gozdnih rezervatov na GGO 1.752 ha in se sklada z digitalizirano površino v tem GGN GGO prikazanih gozdnih rezervatov. V tekstu tega GGN GGO je na več mestih za površino gozdnih rezervatov navedena površina 1.685 ha. To pa je površina gozda znotraj gozdnih rezervatov. Razlika v površini gozdnih rezervatov (67 ha) je površina negozdnih zemljišč (predvsem skalovja in pobočnih gruččev), ki jih posebej ne prikazujemo, ker ne sodijo v gozd, so pa sestavni del gozdnega prostora in tudi gozdnih rezervatov.

Majhna zasebna posest, ki je še zelo razdrobljena, je osnovni vzrok za nezainteresiranost lastnikov gozdov za opravljanje del v gozdovih in posledično za velik zaostanek med načrtovanimi in izvedenimi gozdnogospodarskimi deli v gozdovih. To je poleg slabše odprtosti gozdovi v zasebnih gozdovih, eden izmed temeljnih problemov v območju. Osnovni problem v GGO je neusklajen odnos med gozdom in rastlinojedo, parkljasto divjadjo oziroma zaradi premočnega objedanja mladja. Zato obnova z vsemi drevesnimi vrstami (jelka, pl. listavci in delno hrast) ni mogoča.

Osnovni gozdnogospodarski cilji so: zagotavljanje čiste pitne vode in pridobivanje lesa v okviru proizvodnih zmogljivosti rastišč, zagotovitev zaposlitev v gozdarstvu, ustvarjanje dohodka od lesa lastnikom gozda, zagotavljanje ugodnega stanja gozdnih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti.

0 UVOD

Gozdnogospodarsko načrtovanje ima na postojnskem GGO dolgo tradicijo. Za strnjena območja državnih gozdov na območju Snežnika, Javornika, Nanosa in Hrušice, so bili izdelani že konec 19. stoletja. Kontinuirano tako izdelujemo gozdnogospodarske načrte (GGN) že več kot 100 let. Prvi gozdnogospodarski načrt za celotno postojnsko gozdnogospodarsko območje (dalje ON) je bil izdelan za obdobje 1971–1980. Sledili so načrti za obdobja 1981–1990, 1991–2000, 2001–2010 in 2011–2020. Z načrtom za obdobje 2021–2030 so že šesto desetletje zapored obdelani osnovni podatki, pomembni za gospodarjenje z gozdom na postojnskem GGO.

Ključni zakonski okvir za izdelavo tega ON je Zakon o gozdovih [3] in na njegovi osnovi izdelani podzakonski akti, predvsem Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z divjadjo in upravljanje z divjadjo [4], ki podrobno definira vsebino samega ON. Krovni dokument, ki definira gospodarjenje z gozdovi pa je Nacionalni gozdni program [5]. Ti akti opredeljujejo temeljne usmeritve in pogoje za ravnanje z gozdovi in sicer na osnovi načel trajnosti, sonaravnosti in večnamenske rabe gozdov.

Drugi zakonski dokumenti, ki direktno ali posredno posegajo na področje gospodarjenja in upravljanja z gozdovi ter tako na sestavo tega ON, so še: Zakon o ohranjanju narave [6], Zakon o divjadi in lovstvu [7], Zakon o vodah [8] in Zakon o varstvu kulturne dediščine [9].

V preteklem obdobju se zunanje meje GGO niso spreminjale, razen na meji z Republiko Hrvaško, kjer je bila meja določena z Arbitražno razsodbo. Mejo po Arbitražni odločbi med R. Slovenijo in R. Hrvaško na odseku, kjer poteka tudi meja postojnskega GGO, smo upoštevali pri sestavi tega ON.

V prikazu stanja gozdov in izvedenih del v gozdovih za ta GGN GGO smo upoštevali podatke iz gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot z začetkom veljavnosti v letih od 2011 do 2020, vse spremembe teh GGN GGE v obdobju 2011–2020 ter evidence opravljenih del v istem obdobju. V času izdelave osnutka ON so bili vsi omenjeni GGN GGE sprejeti.

Tu navajamo v tekstu najpogostejše uporabljene kratice.

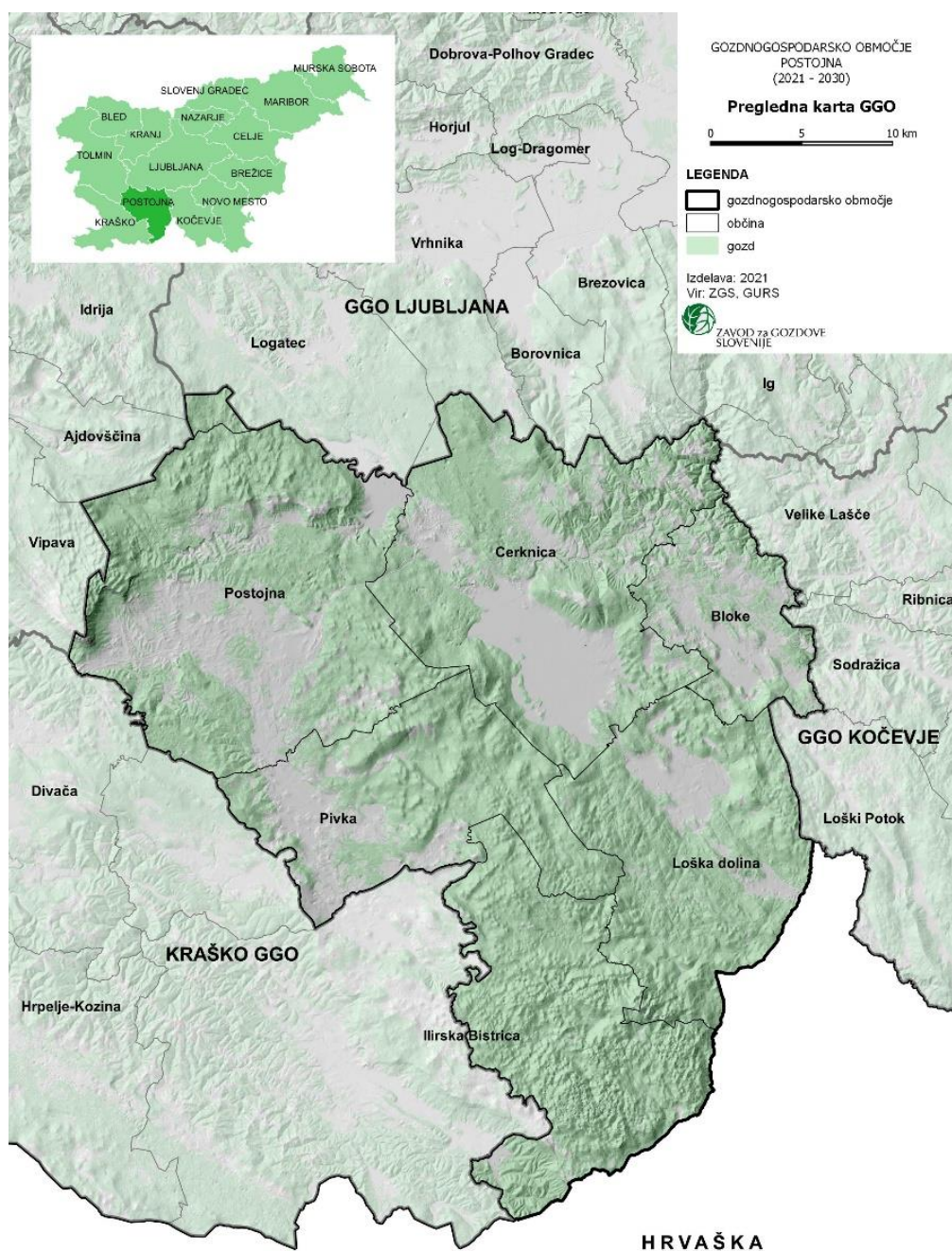
CE ZGS	centralna enota Zavoda za gozdove Slovenije v Ljubljani
DG	državni gozdovi
DPK	državna pregledna karta
DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
EU	Evropska unija
GC	gozdna cesta
GGE	gozdnogospodarska enota
GGO	gozdnogospodarsko območje
GGN	gozdnogospodarski načrt
GGP	Gozdno gospodarstvo Postojna
GIS	Gozdarski inštitut Slovenije
GP	gozd s posebnim namenom
GRM	gozdni reprodukcijski material
GRT	gozdni rastiščni tipi
HT	habitatni tip
JGS	javna gozdarska služba
ITV	invazivne tujerodne vrste
KC	kamionska cesta
KE	krajevna enota Zavoda za gozdove Slovenije
KGZ	kmetijsko-gozdarska zbornica
LD	lovska družina
LLUN	letni lovsko upravljavski načrt
LPN	lovišče s posebnim namenom
LULUCF	Land Use, Land-Use Change and Forestry

LUN	lovsko upravljavski načrt
LUO	lovsko upravljavsko območje
LZ	lesna zaloga
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
NEPN	Nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije
NGI	Nacionalna gozdna inventura
NGP	Nacionalni gozdni program
OE	Območna enota Zavoda za gozdove Slovenije
ON	gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Postojna
ORGR	območni rastiščno gojitveni razred
OZUL	območno združenje upravljavcev lovišč
PP	protipožarna preseka
PR	prirastek
PRP	Program razvoja podeželja
PSR	proizvodna sposobnost rastišča (v m ³ /ha/leto)
RDR	razširjeni debelinski razred
RK	rastiščni koeficient
RS	Republika Slovenija
SGRT	skupine gozdnih rastiščnih tipov
SiDG	Slovenski državni gozdovi d. o. o.
SVP	stalne vzorčne ploskve
ZG	zasebni gozdovi
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave

1 OPIS GOZDNOGOSPODARSKEGA OBMOČJA

1.1 Lega območja

GGO leži na jugozahodu Slovenije oziroma na severozahodnem delu Dinaridov. Obsega visoke kraške planote in hribovja ter podolja. Območje zaznamujeta Javorniško-snežniška planota v osrednjem delu ter masiv Nanosa in Hrušice na severozahodu, kraška polja (Babno polje, Loška dolina, Cerknjsko polje, Unško polje in Planinsko polje) ter Pivška in Postojnska kotlina.

Slika 1: Pregledna karta GGO Postojna

Na severu postojnsko GGO meji na GGO Ljubljana, na vzhodu na GGO Kočevje, na severozahodu na GGO Tolmin, na zahodu pa na Kraško GGO. Na jugovzhodu sega do meje z Republiko Hrvaško.

V celoti obsega ozemlje občin Postojna in Loška dolina ter dele občin Cerknica, Bloke, Pivka, Ilirska Bistrica in Logatec.

Večji del GGO Postojna sodi v LUO Notranjske. Manjši del, na zahodni strani avtoceste Ljubljana–Koper, pa leži v Zahodno visokokraškem LUO.

Površina območja je 107.404 ha, od tega je 79.135 ha gozda.

1.2 Opis naravnih razmer

1.2.1 Orografske značilnosti območja

GGO obsega zahodni del Dinarskega gorstva. Osrednji del tvori Snežniško-javorniška planota, ki se preko Postojnskih vrat nadaljuje v pogorje Nanosa in Hrušice. Na vzhodu Snežnika in Javornikov so kraška polja: Babno polje, Loška dolina, Cerkniško in Planinsko polje. Proti severovzhodu se svet vzpne na Pokojiško, Begunjsko, Vidovsko in Bloško planoto. Na zahodu Javornikov sta Pivška in Postojnska kotlina.

Snežniško-javorniško pogorje je kraška planota, ki poteka v značilni dinarski smeri SZ–JV. Gre za obsežen, 500 km² velik del strnjenega gozdnega območja, ki je povezan s strnjenimi gozdovi Kočevske in Gorskega Kotarja. Zanj so značilne globoke doline, vrtače, jame, grebeni in posamezni kopasti vrhovi. V južnem delu najvišji vrhovi presegajo 1400 m (Planinc 1490 m, Zatreb 1458 m), najvišje pa seže Veliki Snežnik (1796 m). V severnem delu je najvišji Veliki Javornik (1269 m).

Izven osrednjega gorskega masiva izstopajo vrhovi Nanosa (Pleša 1262 m in Suhi vrh 1313 m), Slivnica (1114 m) in Petelinov vrh (1212 m).

Najnižja nadmorska višina v GGO je na severovzhodu, na sotočju Iške in Zale (422 m).

1.2.2 Značilnosti podnebja

Na GGO se prepletajo različni podnebni tipi, in sicer gorsko podnebje nižjega gorskega sveta, zmerno celinsko podnebje zahodne in južne Slovenije ter zmerno sredozemsko podnebje. Javorniško – Snežniški masiv tvori orografsko oviro med notranjostjo in morjem, zato se tu mešajo vplivi zmerno celinskega in sredozemskega podnebja. Na južnem delu pregrade je močnejši vpliv sredozemskega podnebja, na severnem delu pa celinskega podnebja.

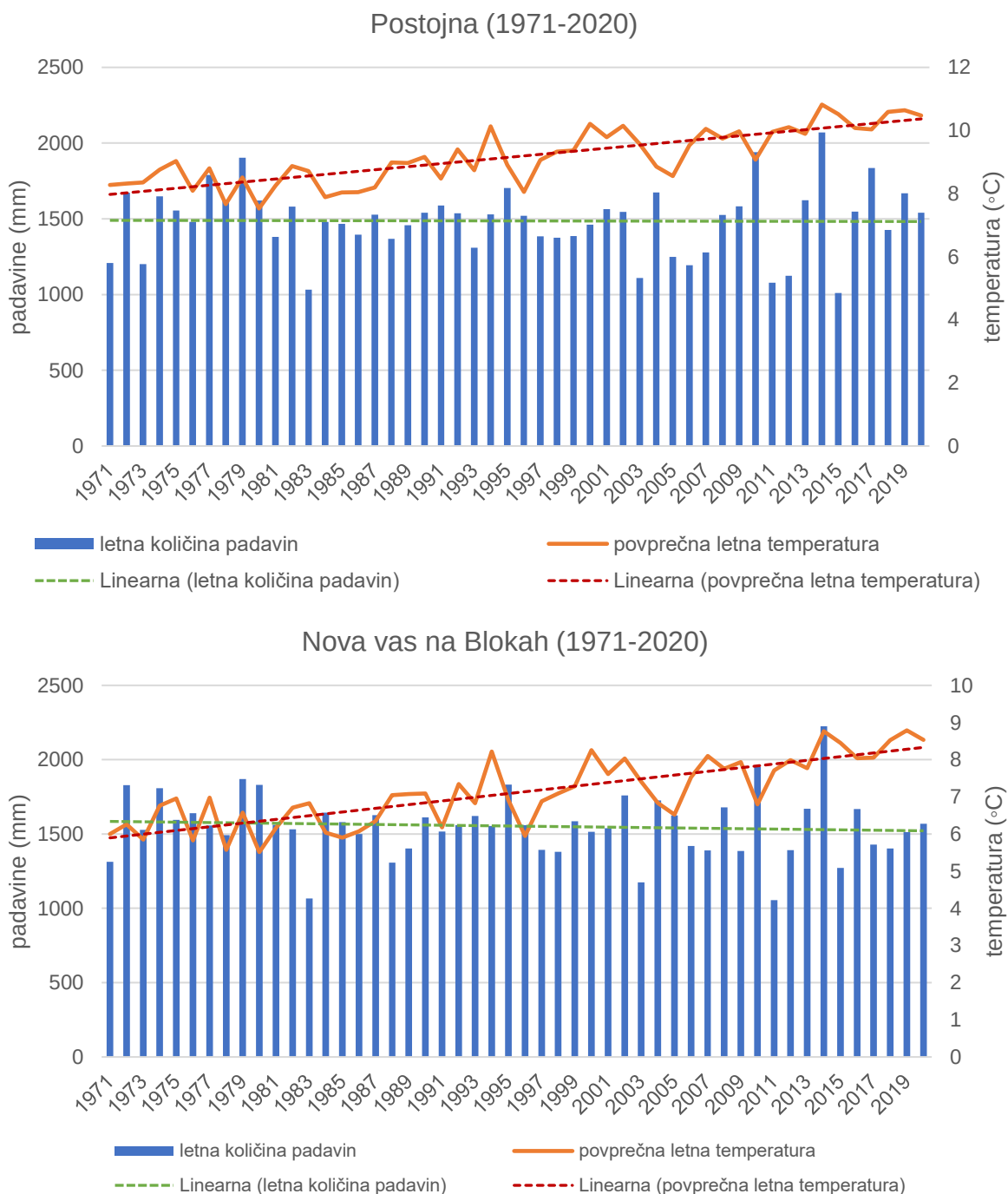
Največje srednje letne temperature so zabeležene na območju Ilirske Bistrice (9,6°C) in Postojne (9,3°C), najhladnejše pa je na Babnem polju (6,4°C). Z nadmorsko višino povprečna letna temperatura pada. Višje kraške planote imajo specifično mezoklimo s pogostimi temperaturnimi inverzijami, ki nastajajo v zaprtih dolinah. Njihove srednje letne temperature so med 5 in 7°C.

Vegetacijska doba se začne v nižinah konec aprila in traja do konca oktobra, v gorskem svetu pa traja od sredine maja do konca septembra. Pozne spomladanske in jesenske slane najbolj ogrožajo predele, ki imajo značaj zaprtih dolin ali planot nad 700 m (Babno polje, Bloke) ter doline z mraziščnim značajem.

Območje ima v povprečju od 1.500 do 1.800 mm letnih padavin. Največ padavin je na južnem delu Snežniškega pogorja (od 2.600 do 3.200 mm). Na večjem delu območja nastopata izraziti jesenski in pomladanski padavinski maksimum. Glede na vegetacijsko dobo so padavine dokaj ugodno razporejene, zato so v višjih nadmorskih višinah poletne suše redke, v nižjih predelih pa dokaj pogoste. Snežne padavine zelo nihajo. Največ snega zapade na območju Snežnika, kjer se snežna odeja zadrži tudi do 8 mesecev. V nižinah so vedno pogostejše zime brez ali z zelo malo snega.

Stalno se pojavlja žled, lahko tudi v katastrofalnih razsežnostih. Najobsežnejša žledoloma sta prizadela skoraj vse gozdove območja februarja 2014, višje lege pa novembra 2014. Pod 1000 m nadmorske višine se pojavlja moker južni sneg, ki lahko povzroča snegolome predvsem v mlajših sestojih iglavcev.

Glavna vetrova na tem območju sta burja in jugo, ob njunem menjavanju se lahko razvijejo orkanski vetrovi, ki povzročajo v gozdovih obsežne vetrolome. Največja vetroloma v GGO sta bila julija 1965 in decembra 2017. Lokalni vetrolomi so v zadnjih letih bolj pogosti v presvetljenih, po žledu poškodovanih sestojih.

Slika 2: Gibanje povprečnih letnih padavin in povprečnih letnih temperatur v obdobju 1971-2020 za meteorološki postaji Postojna in Nova vas na Blokah (Vir: ARSO) [10]

1.2.3 Hidrološke in hidrogeološke razmere

Večji del GGO ima zaradi karbonatne matične podlage izrazit kraški značaj, zato tu ni večjih površinskih vodotokov. Meteorne vode poniknejo v prevotljeno kraško podzemlje. Na površju se pojavijo ob prelomnicah na kraških poljih v obliki številnih izvirov in potokov, ki se izlivajo v močnejše vodotoke. Večina rek je ponikalnic in spadajo v porečje Ljubljane. Napajajo jih podzemne vode iz Snežniško-javorniškega pogorja ter njihovi pritoki s pretežno flišnih območij.

Vode izpod Nanosa in Postojnske kotline se zlivajo v Nanoščico. Vode iz Pivške kotline se stekajo v reko Pivko. Nanoščica in Pivka se zlijeta tik pred Postojno in kot reka Pivka ponikneta v Postojnsko jamo.

V Loški dolini vode napajajo Obrh, ki ponikne pri Danah in ponovno priteče na površje kot Stržen na Cerkniskem polju. Del vode iz Cerkniskega jezera odteče neposredno v Ljubljano, del pa privre na površje kot Rak v Rakovem Škocjanu. V Planinski jami se združijo vode Pivke in Raka v Unico, ki teče po Planinskem polju, tam tudi ponikne in pride na površje pri Vrhniki kot Ljubljana.

Po močnih jesenskih in pomladanskih deževjih priteče na kraška polja več vode kot jo, kljub številnim požiralnikom, odteče. Takrat pride do poplav in ojezeritev na vseh kraških poljih. Največje presihajoče jezero je Cerknisko jezero, ki ob najvišjem vodostaju meri 26 km². Kadar se kraško podzemlje napolni z vodo, nastanejo v nekaterih depresijah v Pivški kotlini jezera, ki površinsko niso povezana z reko Pivko. Največje med njimi je Palško jezero. Na občasno poplavljenih zemljiščih so nastali mokrotni habitati, ki so pomemben življenjski prostor mnogih redkih in ogroženih rastlin in živali.

Za flišni del območja so značilni številni vodotoki hudourniškega značaja, v sušnem obdobju leta pa presahnejo. Na teh predelih se pojavlja nevarnost erozije. Na jugozahodnem delu GGO izvira reka Reka. Severovzhodni del območja leži v porečjih Iške in Zale.

1.2.4 Geološke in pedološke značilnosti območja

Apnenci z manjšimi vložki dolomitov zavzemajo večji del Snežniško-javorniškega pogorja ter območje Hrušice, Nanosa in Menišije. Prevladujeta rastiščna tipa Dinarsko jelovo bukovje in Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico.

Na območju Bloške planote, Pokojišča in nad Planinskim poljem se pojavlja dolomit. Tu na višjih predelih prevladuje Dinarsko jelovo bukovje, v nižjih pa Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje.

Fliš zavzema območje Postojnske kotline, ozek pas med Hruševjem in Pivko, ter območje Dletva. Prevladujeta Kisloljubno gradnovo bukovje in Kisloljubno gradnovo belogabrovje. Za gozdove na teh tleh je značilna velika pestrost drevesnih vrst.

Rečni in jezerski sedimenti so na Cerkniskem in Planinskem polju ter ob rekah. Prevladujejo kmetijske površine, gozda je malo.

Na vseh tleh s karbonatno matično podlago so se razvila rjava pokarbonatna tla različnih globin. Zaradi različne hitrosti preperevanja karbonatne matične podlage, se globina tal spreminja na manjših razdaljah. Na strmih predelih ali višjih nadmorskih višinah prevladujejo nerazvita pokarbonatna tla (rendzine). Na terenih z manjšimi nagibi in na nižjih nadmorskih višinah so srednje globoka rjava pokarbonatna tla. Globokih ali zelo globokih rjavih pokarbonatnih tal je malo, prisotna so le na nižjih nadmorskih višinah in na blago nagnjenih terenih z lahko topljivo karbonatno matično podlago. Večinoma so gozdna tla na apnenčasti matični podlagi žepasta, kar je še posebej značilno za predele z veliko skalnatostjo. Zaradi preprečevanja zakrasedanja in z njim povezanimi denudacijskimi procesi je na kraških tleh nujno zagotoviti stalno pokrovnost tal z gozdno vegetacijo.

Na flišni matični podlagi so se razvila kisl rjava tla. Zaradi hitrejšega preperevanja so to globoka, vlažna in rodovitna tla. Zaradi manj propustne matične podlage je na večjih strminah velika nevarnost erozije.

1.3 Vegetacijski oris območja

Preglednica 3: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov

Skupina gozdnih rastiščnih tipov	Površina	Delež
Gozdni rastiščni tipi	ha	%
1. Vrbovja, topolovja, čnojelševja in sivojelševja	221	0,3
Nižinsko čnojelševje	138	0,2
Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	83	0,1
2. Dobova belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	48	0,1
Dobovje in dobrovo belogabrovje	48	0,1
3. Gradnova belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	86	0,1
Primorsko belogabrovje in gradnovje	86	0,1
4. Gradnova belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	1.277	1,6
Kisloljubno gradnovno belogabrovje	1.277	1,6
5. Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	12.190	15,4
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	11.868	15,0
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	296	0,4
Gradnovno bukovje na izpranih tleh	26	0,0
6. Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	2.920	3,7
Kisloljubno gradnovno bukovje	2.698	3,4
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	222	0,3
7. Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in meša	8.583	10,9
Osojno bukovje s kresničjem	157	0,2
Preddinarsko gorsko bukovje	270	0,3
Primorsko gorsko bukovje	1.264	1,6
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	6.527	8,3
Dinarsko podalpinsko bukovje	364	0,5
8. Gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah	0	0,00
9. Jelova-bukovja	36.853	46,6
Dinarsko jelovo bukovje	36.853	46,6
10. Javorovja, velikojesenovja in lipovja	997	1,3
Podgorsko-gorsko lipovje	10	0,0
Pobočno velikojesenovje	104	0,1
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	744	0,9
Javorovje s praprotni	139	0,2
11. Toploljubna bukovja	6.992	8,8
Preddinarsko-dinarsko toplotoljubno bukovje	1.414	1,8
Primorsko bukovje	5.578	7,1
12. Gozdovi in grmišča toplotoljubnih listavcev	4.917	6,2
Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	539	0,7
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	4.378	5,5
13. Kisloljubna rdečeborovja	0,00	0,0
14. Bazoljubna rdečeborovja in črnoborovja	0,00	0,0
15. Jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah	3.069	3,9
Dinarsko jelovje na skalovju	2.249	2,8
Dinarsko mraziščno smrekovje	820	1,0
16. Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	764	1,0
Jelovje s praprotni	764	1,0
17. Barjanska smrekovja in ruševja	0,00	0,00
18. Macenovja	0,00	0,00
19. Ruševja	205	0,3
Dinarsko ruševje	205	0,3
Skupaj	79.135	100,0

Gozdovi GGO sodijo v dve fitogeografski območji, in sicer dinarsko in submediteransko fitogeografsko območje. Dinarsko fitogeografsko območje obsega tri četrtine GGO, in sicer pogorja Snežnika, Javornikov, Nanosa in Hrušice in vzhodni del GGO do meje z ljubljanskim in kočevskim GGO. Submediteransko fitogeografsko območje zajema Postojnsko in Pivško kotlino ter njuni obrobji, do meje s Kraškim GGO. V gozdnogospodarskem območju je 28 GRT, ki se mozaično prepletajo med seboj.

Glavni pečat območju dajejo strnjeni gozdovi Dinarskih jelovih-bukovij na Snežniku, Javornikih, Nanosu, Hrušici Menišiji in Racni gori, ki prevladujejo v nadmorskih višinah od 600 do 1.300 m Dinarsko jelovo bukovje predstavlja slabo polovico gozdov v GGO. Na višjih nadmorskih višinah prevladuje rastiščni tip Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico, še višje seže Dinarsko podalpinsko bukovje, povsem na ovršju Snežnika je Dinarsko ruševje. V pasu jelovo-bukovega gozda se v enklavah pojavljajo Dinarsko jelovje na skalovju, Dinarsko mraziščno smrekovje in štirje GRT plemenitih listavcev. Na vzhodni strani Snežnika in Javornikov se na spodnji meji Dinarskega jelovega bukovja v pasu med 500 m in 800 m n. v. pojavi Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje, ki po površini zajema slabo šestino gozdov v območju. V istem pasu na zahodnih legah, predvsem na dolomitni podlagi, najdemo Preddinarsko-dinarsko toplotoljubno bukovje, na najbolj sušnih in skalovitih rastiščih pa Preddinarsko-

dinarsko hrastovo črnogabrovje. Severne in hladne lege poraščata Osojno bukovje s kresničjem in, nekoliko višje, Preddinarsko gorsko bukovje.

V submediteranskem fitogeografskem območju na karbonatni podlagi prevladuje Primorsko bukovje, ki navzgor prehaja v Primorsko gorsko bukovje. Na sušnih rastiščih in nižjih legah je Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu. Najnižje lege na mešanih kamninah pa porašča Primorsko belogabrovje in gradnovje.

Na silikatni podlagi, večinoma v predgorskem in gričevnatem svetu v submediteranskem fitogeografskem območju, najdemo Kisloljubno gradnovo bukovje in Kisloljubno gradnovo belogabrovje. V dinarskem fitogeografskem območju se na silikatnih kamninah v manjših enklavah pojavlja Kisloljubno bukovje z rebrenjačo, v reliefnih depresijah in zaprtih hladnejših dolinah pa Jelovje s praprotni.

Ob izviri in ob vodotokih se fragmentarno pojavlja Nižinsko črnojelševje, na bolj vlažnih rastiščih v Postojnski kotlini se fragmentarno pojavlja še Dobovje.

Karta (K) skupin GRT je prikazana v Poglavju 12.

V GGO je v območjih Natura 2000 opredeljenih šest kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov (GHT) [11]:

- HT 91K0 – Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) pokriva največji del območja in je najpomembnejši habitatni tip. Obsega vse bukove GRT na karbonatnih kamninah in GRT Dinarsko jelovo bukovje.
- HT 9180 – Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih vključuje GRT: Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje, Gorsko-zgornje gorsko javorovje z brestom, Pobočno velikojesenovje in Javorovje s praprotni.
- HT 9410 – Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Piceetea*) vključuje GRT Dinarsko mraziščno smrekovje.
- HT 91E0 – Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)) vključuje GRT Nižinsko črnojelševje, ki se nahaja na manjših površinah ob Nanoščici in Reki.
- HT 9110 – Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*) vključuje GRT Kisloljubno gradnovo bukovje in Kisloljubno bukovje z rebrenjačo.
- HT 4070 – Ruševje z vrstama *Pinus mugo* in *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*) vključuje GRT Dinarsko ruševje.

Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000 [11] je prikazana v poglavju 13.5.

V območja Natura 2000 je vključenih 73,7 % vseh gozdov GGO (58.353 ha). GHT zajemajo 39.145 ha oziroma 67 % gozdov, ki ležijo v območjih Natura 2000.

1.4 Značilnosti prostoživečih živalskih vrst in njihovih habitatov

Preglednica 4: Značilnosti divjadi in njihovih habitatov

	Populacija			Življenjsko okolje	
Vrsta	Prisotnost vrste	Trend	Ocena	Opomba	
Divjad					
Srna	redka / pogosta	padajoč	neugodno	zaraščanje kmetijskih površin, sterilni travniki zaradi prepogoste košnje, pomanjkanje pašnih površin v gozdu v strnjenih gozdovih premalo pašnih površin pobegi iz obor osnovno življenjsko okolje (Snežnik) zaraščen z rušjem, pomanjkanje pašnih površin	
Navadni jelen	pogosta	naraščajoč	pomanjkljivo		
Damjak	redka	stabilen	pomanjkljivo		
Gams	redka				
Alpski kozorog	ni prisotna	naraščajoč	ugodno	povečanje gozdnatosti, zmanjševanje kmetijskih površin	
Muflon	ni prisotna				
Divji prašič	pogosta				
Šakal	pogosta				
Lisica	pogosta	stabilen	ugodno		
Jazbec	pogosta	stabilen	ugodno		
Kuna zlatica	redka	padajoč	ugodno		
Kuna belica	pogosta	stabilen	ugodno		
Alpski svizec	ni prisotna	padajoč	neugodno		
Pižmovka	ni prisotna				
Poljski zajec	redka				
Nutrija	ni prisotna				
Navadni polh	pogosta	stabilen	ugodno		
Rakunasti pes	ni prisotna	stabilen	ugodno		
Fazan	ni prisotna				
Poljska jerebica	ni prisotna				
Raca mlakarica	pogosta	stabilen	ugodno		
Sraka	pogosta	stabilen	ugodno		
Šoja	pogosta	stabilen	ugodno		
Siva vrana	pogosta	naraščajoč	ugodno		

GGO leži v pretežni meri v območju dinarskega sveta, za katerega je značilno zelo veliko število živalskih vrst. Čeprav se ta raznovrstnost najbolj odraža pri nevretenčarjih, je jasno opazna tudi pri vretenčarji, med katerimi so najvplivnejši sesalci, veliki rastlinojedi in kot vrh prehranjevalne verige velike zveri in ujede.

Srnjad je prisotna v vseh loviščih GGO ter je glavna vrsta divjadi v območju. Njen življenjski prostor je vezan na prehod polja in gozda do nadmorske višine okoli 900 m. Številčnejša je v Postojnski in Pivški kotlini, na Cerkniškem polju in Bloški planoti. V višjih, bolj gozdnatih predelih, jo izpodriva konkurenčnejša jelenjad. V letih 2011–2020 je bil odvzem srnjadi v GGO v povprečju 0,93 osebkov/100 ha lovne površine in se je v primerjavi z obdobjem 2001–2010 znižal, kar nakazuje zmanjševanje številčnosti srnjadi.

Jelenjad je prav tako prisotna v vseh loviščih, številčnejša je v strnjenih gozdnih kompleksih Snežnika, Javornikov ter Nanosa. V letih 2011–2020 je bil odvzem jelenjadi v GGO v povprečju 0,83 osebkov/100 ha lovne površine in se je v primerjavi z obdobjem 2001–2010 povečal, kar kaže na povečevanje številčnosti jelenjadi. Osnova prehrane jelenjadi so trave in zeli zato strnjena območja gozdov niso optimalen habitat za jelenjad. Za jelenjad so značilne sezonske migracije, kot posledice življenjskega bioritma ter življenjskih pogojev v okolju. V poletnem in zgodnje jesenskem času je jelenjad pogostejše prisotna v višje ležečih predelih gozdnatih območjih, medtem ko v zimskem času migrira v nižje ležeče predele območja.

Divji prašič je vrsta, katere številčnost se v GGO močno spreminja in je odvisna predvsem od naravne ponudbe hrane in življenjskih pogojev. Ob porastu številčnosti divjega prašiča, kar se zgodi drugo leto po obilnem obrodu bukve, se povečajo škode na kmetijskih površinah. Divji prašič najde ugodne življenjske razmere v GGO predvsem v hrastovih in hrastovo bukovih gozdovih v Postojnski in Pivški kotlini. V letih 2011–2020 je bil odvzem divjega prašiča v GGO v povprečju 0,44 osebkov/100 ha lovne površine in je na enaki ravni kot je bil v obdobju 2001–2010.

Gams je vrsta divjadi, ki je prisotna v več manjših, izoliranih kolonijah na Snežniku, Javornikih in v kanjonu Iške ter Zale, kjer je najštevilčnejša v GGO. Številčnost populacije gamsa je že daljše obdobje dokaj stabilna. V letih 2011–2020 je bil odvzem gamsa v GGO v povprečju 0,04 osebkov/100 ha lovne površine.

V GGO so prisotne vse vrste male divjadi (poljska divjad ter male zveri), razen fazana in poljske jerebice. Številčnost posameznih vrst male divjadi je zelo odvisna od bolj ali manj ugodnih življenjskih pogojev v določenem predelu GGO. Najbolj razširjena v območju je lisica. Populacija lisice je stabilna, s trendom širjenja v prostoru. V zadnjih letih se je številčnost šakala močno povečala tudi v strnjenih kompleksih gozdov. Ostale male zveri so prav tako prisotne, vendar je njihova številčnosti zelo odvisna od ugodnih/neugodnih habitatov. Poljski zajec je prav tako prisoten v vseh loviščih v GGO, vendar se njegova številčnost že daljše obdobje zmanjšuje. Raca mlakarica je vezana na vodne površine, zato so življenjski pogoji za race v GGO ugodni samo na območjih vodotokov na Cerkniškem jezeru ter v Pivški in Postojnski kotlini.

V območju so prisotne tudi vse tri vrste velikih zveri, od katerih je najbolj razširjen medved, sledi mu volk. Povprečni letni odvzem medveda v zadnjih desetih letih v GGO znaša 32 osebkov. Medved živi praktično povsod v območju, predvsem v bližini naselij (čebelnjaki sadovnjaki, njive) povzroča tudi škode. Številčnost volkov v območju se v zadnjih letih povečuje, na kar opozarjajo predvsem škode na drobnici po dolinah ter visoke naravne izgube parkljaste divjadi. Populacija risa v območju je šibka, posamezne osebe risa opazamo le še v predelih pod Snežnikom ter na Javornikih. Od leta 2019 dalje poteka projekt revitalizacije populacije risa v Sloveniji in na Hrvaškem z doselitvijo risov iz Romunije in Slovaške.

Za mnoge vrste, zlasti ptice (divji petelin, gozdni jereb), ki spadajo med ogrožene vrste, ugotavljamo, da njihova številčnost stagnira oz. se ne izboljšuje, kljub zavarovanju.

V GGO se je v zadnjih letih od invazivnih živalskih vrst močno razširil šakal, ki je prisoten predvsem v nižjih predelih območja, predvsem v kmetijski in gozdnati krajini.

1.5 Družbeno-ekonomske razmere

1.5.1 Opis demografskih in socialnih razmer

GGO sega v sedem občin: Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Bloke, Cerknica in Logatec, od katerih jih šest (z izjemo slednje) tvori Primorsko-Notranjsko regijo. V celoti v GGO ležita le občini Postojna in Loška dolina. V šestih občinah (brez logaške) živi 52.841 prebivalcev v 261 naseljih [12]. Znotraj GGO živi 38.263 prebivalcev v 186 naseljih.

Značilno za GGO je, da vsa občinska središča leže na zunanjem robu osrednjega gozdnega prostora, kjer je najgostejša tudi cestna, energetska in druga infrastruktura. Največ prebivalcev znotraj območja živi v občini Postojna. Večja poseljenost pa je še v naseljih ob reki Pivki, v občini Cerknica v naseljih ob Cerkniškem jezeru ter v Loški dolini, predvsem v Starem trgu in Ložu.

V zadnjem obdobju se je število prebivalcev v GGO povečalo za 3,0 %, vendar skoraj izključno na račun povečanja števila prebivalcev v občinskih središčih. V njih je leta 2020 živel 16.866 prebivalcev ali 44,1 % vseh prebivalcev v GGO. GGO je redko naseljeno, saj je povprečna gostota prebivalcev v letu 2020 znašala 36 prebivalcev/km², kar je le dobra tretjina povprečja v Sloveniji (104 prebivalci/km²).

V zadnjih desetih letih se je število prebivalcev najbolj zmanjšalo v občinah Loška dolina in Ilirska Bistrica, najbolj pa je naraslo v občini Postojna, ki je regionalno središče, ter v cerkniški občini.

Povprečna starost prebivalcev v GGO se je do leta 2021, v primerjavi z letom 2011, zvišala za 2 leti in je nekoliko višja kot v državi. Delovno aktivnega prebivalstva je bilo pred desetimi leti 42,4 %. Leta 2008, ko se je pojavila gospodarska kriza, se je delež aktivnega prebivalstva močno znižal. V začetku leta 2011 se je zaposlenost izboljšala, delež delovno aktivnega prebivalstva pa danes znaša 44,4 % [12].

1.5.2 Lastništvo gozdov

Skupna površina gozdov v GGO je 79.135 ha in se je glede na leto 2011 zmanjšala za 511 ha. Osnovni vzroki za zmanjšanje površine gozda v preteklem desetletju so: krčitve gozdov, izločitev površin iz gozda, ki ne ustrezajo definiciji za gozd po Zakonu o gozdovih [3] in izločitev javnih cest iz gozda.

Preglednica 5: Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	Skupaj
Površina gozda (ha)	47.990	30.613	532	79.135
Delež (%)	60,6	38,7	0,7	100,0

Glede na lastništvo je največ zasebnih gozdov (60,6 %), slede državni gozdovi (38,7 %), medtem ko je delež občinskih gozdov minimalen (0,7 %). Glede na preteklo obdobje se je površina zasebnih gozdov povečala za 262 ha, površina državnih gozdov se je zmanjšala za 761 ha, enako opažamo tudi pri površini občinskih gozdov, kjer se je površina zmanjšala za 12 ha. Osnovni vzrok povečevanja površine zasebnih gozdov je promet z gozdovi (nakup/prodaja).

V zadnjih 50 letih se je površina gozdov povečala za 13.563 ha (17,3 %), zasebnih gozdov in občinskih gozdov skupaj za 18.476 ha (61,5 %), površina državnih gozdov pa se je zmanjšala za 4.912 ha (13,8 %). Osnovni vzrok povečevanja skupne površine gozdov v GGO je zaraščanje kmetijskih zemljišč. Ključni razlog spreminjanja deležev zasebnih in državnih gozdov je denacionalizacija. Ocenjujemo, da je bilo z denacionalizacijo v GGO prvotnim lastnikom vrnjenih okoli 6.000 ha gozdov.

Pri državnih gozdovih je potrebno poudariti, da velika večina državnih gozdov, kar 26.000 ha (85 %), leži v petih večjih strnjenih kompleksih, kar bistveno olajša načrtovanje in izvajanje ukrepov v njih.

Preglednica 6: Posestna sestava zasebnih gozdov

Velikost gozdne posesti	Sestava v deležu							
	po številu posestnikov				po gozdni površini			
	% v razredu		kumulativa (%)		% v razredu		kumulativa (%)	
	2011	2021	2011	2021	2011	2021	2011	2021
do 1 ha	35,9	48,5	35,9	48,5	2,8	4,3	2,8	4,3
1 do 5 ha	39,4	32,2	75,3	80,7	22,5	22,4	25,3	26,7
5 do 10 ha	14,0	10,4	89,3	91,0	22,9	21,3	48,2	48,0
10 do 30 ha	9,6	7,9	98,9	99,0	34,9	36,5	83,1	84,5
30 do 100 ha	1,0	1,0	99,9	99,9	11,4	12,5	94,5	97,0
nad 100,00 ha	0,1	0,1	100,0	100,0	5,5	3,0	100,0	100,0

Zasebni gozdovi so v GGO na splošno razdrobljeni. Število posesti se je v zadnjem desetletju zmanjšalo, zmanjšalo se je tudi število solastnikov. Število posesti do 1 ha se je močno povečalo, v vseh drugih kategorijah pa zmanjšalo. Aktualno število posesti je 9.462, pred 10 leti jih je bilo 10.176. Povprečna površina gozdne posesti se je povečala s 4,7 ha na 5,1 ha, zlasti je povečan delež posesti v skupini 30–100 ha. V eni zasebni posesti je v povprečju pet prostorsko ločenih parcel. Povprečna gozdna parcela meri okoli 1 ha. Dodatno se razdrobljenost povečuje tudi zaradi solastništva gozdov. Tako ima povprečna zasebna gozdna posest v GGO 1,4 solastnika.

1.5.3 Gozdarstvo in dejavnosti, povezane z gozdom in gozdnim prostorom

Najmočnejši gospodarski sektor v GGO je industrija, ki zaposluje dve tretjini aktivnega prebivalstva. Najmočnejša panoga je proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov, sledi ji lesna industrija. Vendar je gozdarstvo v zadnjem desetletju znatno pridobilo na pomenu. Zaradi gospodarske krize se je po letu 2010 veliko mlajših ljudi usmerilo v izvajanje gozdnogospodarskih del kot samostojni podjetniki ali kot zaposleni v manjših gozdarstvih podjetjih oziroma je postalo gozdarstvo dopolnilna dejavnost na kmetiji. Po letu 2010 se je začelo oživljati tudi kmetijstvo. Tako predstavljata gozdarstvo in dohodek od lesa v GGO pomemben element ohranjanja poseljenosti na podeželju. Ocenjujemo, da predstavlja letni dohodek, v povprečju zadnjih nekaj let, pridobljen s sečnjo in spravilom lesa v zasebnih gozdovih okoli 4,0 mio. EUR, izvajanje drugih gozdnogospodarskih del (gojitvena dela in gradnja ter vzdrževanje gozdnih prometnic 1,0 mio. EUR, dohodek od posekanega lesa pa še okoli 10,0 mio. EUR letno. Izvajanje gozdnogospodarskih del v državnih gozdovih prav tako omogoča dohodek lokalnemu

prebivalstvu v višini okoli 5,0 mio. EUR letno. Prodaja lesa v zasebnih gozdovih v GGO predstavlja pomemben vir dohodka pri posesti večji od 20 ha, pri posesti nad 50 ha pa je ključen.

Drugi gozdni proizvodi in ostale ekosistemske storitve gozdov (lovstvo in turizem), so v GGO z vidika dohodka za lokalno prebivalstvo manj pomembni. Med ne-lesnimi gozdnimi proizvodi je najbolj pomemben med. Po čebelarškem pašnem redu je možno v gozdovih v GGO namestiti letno do 250.000 čebeljih panjev. Ni znano kolikšna je dejansko nabrana količina medu v gozdovih v GGO in kolikšna je njegova vrednost.

V GGO in njegovi neposredni okolici je po letu 2005 propadla praktično vsa lesna industrija, prav tako je propadla večina gozdno-lesnih verig. Sedaj v območju obratujeta dve industrijski žagi, nekaj večjih in več manjših obrtnih žag, ki so sposobne skupaj razrezati do 100.000 m³ hlodovine iglavcev letno. Tovarna vlaknenih plošč v Ilirski Bistrici je trenutno največji lesnopredelovalni obrat v Sloveniji. Letno potrebuje 220.000 m³ industrijskega lesa, iz postojnskega območja dobi do četrtno potrebnega lesa. Z upoštevanjem tudi lastne porabe lesa (les za kurjavo) je v GGO predelana do polovica posekanih iglavcev in do tretjine posekanih listavcev. Ves ostali posekan les, vključno z vso hlodovino listavcev, gre na predelavo v tujino (Italija, Avstrija, Kitajska).

Letni posek okrog 1.000 m³ zagotavlja eno delovno mesto v gozdarstvu, okrog 500–1.000 m³ lesa zagotavlja eno delovno mesto v primarni predelavi lesa (žage, furnirnice), v finalni lesni in papirni industriji pa zagotavlja eno delovno mesto 100–200 m³ lesa. Z vzpostavitvijo lokalnih gozdno-lesnih verig, bi v GGO in njegovi okolici lahko zagotovili 2.000–3.000 delovnih mest.

1.5.4 Stanje in organiziranost gozdarske dejavnosti v prostoru

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) opravlja naloge javne gozdarske službe v vseh gozdovih, kot mu jih nalaga Zakon o gozdovih [3]. Javnost dela ZGS uresničuje na področju javne gozdarske službe (spremljanje stanja in usmerjanje razvoja gozdov, varstvo gozdov; usmerjanje gradnje in vzdrževanja gozdnih cest; gozdno semenarstvo; strokovno svetovanje in usposabljanje lastnikov gozdov; usmerjanje gospodarjenja z gozdovi, gozdnim prostorom), javne službe s področja divjadi: priprava strokovnih podlag za ohranitev in varstvo divjadi ter njenega življenjskega okolja, ugotavljanje stanja in spremljanje razvoja populacij divjadi in njenega okolja ter njune medsebojne usklajenosti; načrtovanje in spremljanje upravljanja z divjadjo; izvajanje nalog trajnostnega gospodarjenja z divjadjo v loviščih s posebnim namenom; evidentiranje in analiziranje podatkov o divjadi in njihovih habitatih ter vodenje evidenc o uplenjeni in poginuli divjadi; priprava strokovnih podlag za vzdrževanje in nego življenjskega okolja divjadi) ter z izvajanjem javnih pooblastil v skladu z zakonom.

Gospodarjenje z gozdovi v območju usmerja ZGS, območna enota (OE) Postojna, ki je razdeljena na pet krajevnih enot (Postojna, Bukovje, Knežak, Stari trg in Cerknica) in 29 revirjev. V okvir OE Postojna spada tudi LPN Jelen.

V GGO je do leta 2017 delovalo veliko gozdarsko podjetje Gozdno gospodarstvo Postojna d.o.o. (GGP). Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1953 in se je vse do leta 1994 celostno ukvarjalo z gospodarjenjem z gozdovi (načrtovanje in izvajanje del). Od leta 1994 dalje se je GGP ukvarjal samo še z izvajanjem del v državnih gozdovih, od leta 1996 do 2016 na podlagi koncesije za izvajanje del v državnih gozdovih v okviru GGO. S prenehanjem koncesije je GGP začel hitro hirati zato je bil februarja 2017 začel postopek likvidacije podjetja.

Z večino državnih gozdov v GGO (okrog 29.000 ha) upravlja družba Slovenski državni gozdovi d. o. o., ki je v lasti Republike Slovenije in je bila ustanovljena leta 2016 z namenom upravljanja in razpolaganja z državnimi gozdovi. Drug pomemben upravitelj državnih gozdov v GGO je Ministrstvo za obrambo RS, ki upravlja z okrog 1.600 ha državnih gozdov.

1.6 Razmere za gospodarjenje z gozdovi

1.6.1 Raba prostora, površina gozdov in gozdnatost

Površina gozda, pridobljena iz rabe tal (79.338 ha), je nekoliko večja od površine gozda po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih GGE (79.135 ha). V obdobju 2009–2020 se je nadaljeval trend zmanjševanja kmetijskih zemljišč (njive in travniki) in povečevanja površin zaraščajočih se in neobdelanih kmetijskih zemljišč, gozda in ostalih (pozidanih, vodnih) zemljišč. Površina njiv, trajnih nasadov in travnikov se je glede na leto 2009 zmanjšala za 1.677 ha (7,1 %), površina drugih kmetijskih zemljišč pa se je povečala za 1.218 ha (68,0 %). Površina gozda se je malenkostno povečala (220 ha, 0,3 %), ostala zemljišča pa so se povečala za 239 ha (8,2 %).

Preglednica 7: Struktura zemljiških kultur

Skupina dejanske rabe	Šifra dejanske rabe*	Površina			
		ha		%	
		2009	2020	2009	2020
Njive	1100, 1160, 1180, 1190	1.097	955	1,0	0,9
Trajni nasadi	1211, 1212, 1221, 1222, 1230, 1240	429	472	0,4	0,4
Travniške površine	1300, 1321, 1800	22.043	20.465	20,5	19,1
Druge kmetijske površine	1410, 1420, 1500, 1600	1.792	3.010	1,7	2,8
Gozd	2000	79.118	79.338	73,7	73,9
Ostala zemljišča	3000, 4100, 4210, 4220, 5000, 6000, 7000	2.925	3.164	2,7	3,0

Vir: Raba tal 2009 [13] in Raba tal 2020 [14].

Preglednica 8: Spremembe lastništva gozdov v obdobju 1970-2020

Leto	Oblike lastništva (ha)			Skupaj (ha)
	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	
1970	30.046	35.527	-	65.574
1980	33.056	35.971	-	69.027
1990	33.856	37.635	-	71.491
2000	43.994	32.620	-	76.564
2010	47.728	31.376	544	79.648
2020	47.990	30.613	532	79.135

Površina državnih gozdov se je zmanjšala zaradi denacionalizacije. Zmanjšanje je bilo najbolj čutnejše v obdobju 1990–2000, manjši del je bil vrnjen zasebnim lastnikom v obdobju 2000–2010. Ocenjujemo, da je bilo z denacionalizacijo prvotnim lastnikom vrnjenih okrog 6.000 ha gozdov in da je sedaj denacionalizacija zaključena.

Do leta 2000 so bili občinski gozdovi prišteti k državnim gozdovom. Površina državnih gozdov se je nekoliko povečala v letu 2000, saj smo takrat med državne gozdove prišteli tudi gozdove na vojaškem poligonu Poček (1.300 ha), ki po Zakonu o gozdovih, veljavnem do leta 1993, niso bil opredeljeni kot gozd.

Skupna površina GGO je 107.404 ha, od tega je 79.135 ha gozdov. Gozdovi pokrivajo 73,7 % površine GGO.

Preglednica 9: Krajinski tipi, njihova površina, delež in gozdnatost

Krajinski tip	Površina (ha)	%	Površina gozda (ha)	Gozdnatost (%)
Gorska gozdnata krajina	0	0,0	0	0,0
Gozdna krajina	60.537	56,3	57.324	94,7
Gozdnata krajina	29.920	27,9	19.618	65,6
Kmetijska in primestna krajina	16.947	15,8	2.195	12,9
Skupaj	107.404	100,0	79.135	73,7

V zadnjem desetletju se je površina gozdov zmanjšala za 511 ha. To je predvsem rezultat bolj natančne izločitve negozda iz maske gozdov (skalovja, vodne površine, lazi in senožeti) in izločitve površine javnih cest iz maske gozda. Krčitve gozda so bile izvedene na 144 ha.

V GGO prevladuje gozdna krajina (56,3 % območja). Za to krajino so značilni veliki, nenaseljeni gozdni kompleksi. Med njimi je največji snežniško-javorniški kompleks gozdov, sledijo gozdovi Nanosa in Hrušice ter Menišije in gozdovi na Racni gori. Gozdnatost v tem tipu krajine je 94,7 %.

Gozdnata krajina zajema 27,9 % območja, nahaja se na prehodu med gozdno in kmetijsko krajino. Prevladuje na obrobju Postojnske in Pivške kotline in na območju Bloške in Vidovske planote. V tem tipu krajine je gozdnatost med 40 % in 85 %.

Kmetijska in primestna krajina zajema 15,8 % območja. Prevladujejo kmetijske površine in naselja, vmes so le redki gozdni otoki. Na vzhodni strani Snežnika in Javornikov gozdna krajina preide v ostri ločnici v kmetijsko krajino, ki jo predstavljajo kraška polja (Babno polje, Loška dolina, Cerknjsko polje, Unško polje in Planinsko polje). V kmetijsko krajino sodijo tudi osrednja območja Bloške planote ter Postojnske in Pivške kotline. Gozdnatost v tem tipu krajine je 12,9 %.

Preglednica 10: Kategorije gozdov in njihova struktura po oblikah lastništva (v ha)

Kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	47.119	26.754	205	74.077
GPN, ukrepi so dovoljeni	423	1.360	325	2.109
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0	1.684	0	1.685
Varovalni gozdovi	448	817	2	1.267
Skupaj vsi gozdovi	47.990	30.613	532	79.135

V vseh lastniških kategorijah, razen v gozdovih lokalnih skupnosti, prevladujejo večnamenski gozdovi. Delež vseh ostalih kategorij gozdov je največji v državnih gozdovih.

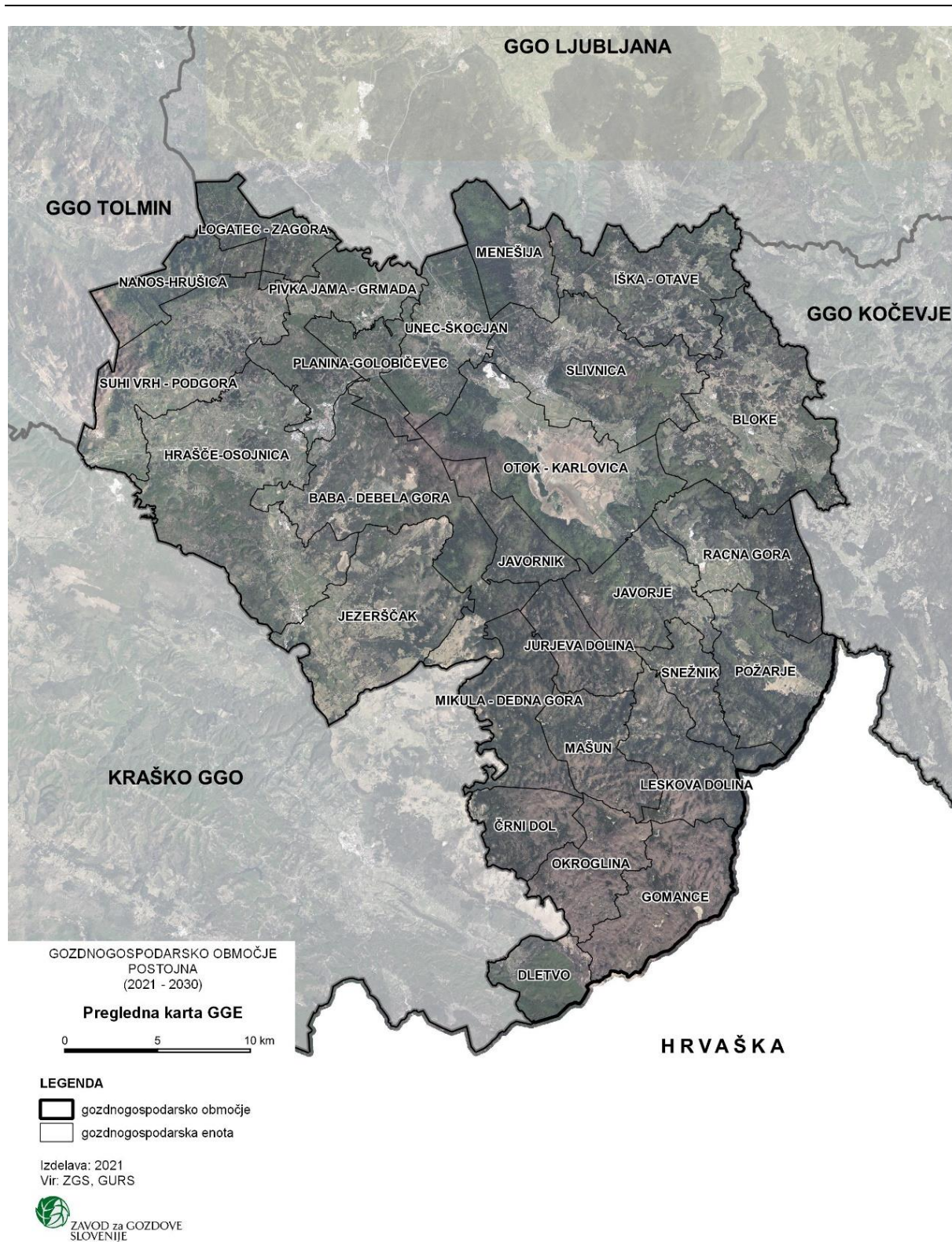
Med GPN z dovoljenimi ukrepi nista vključeni zavarovani območji, kjer predmet zavarovanja ni gozd. To sta Krajinski park Pivška presihajoča jezera (9.841 ha) in Notranjski regijski park (14.675 ha). Navedene površine gozdov v teh dveh parkih se nanašajo samo na večnamenske gozdove. Ker staparka zelo obsežna in vključujeta zelo različne območne rastiščno-gojitvene razrede (ORGR), bomo stanje gozdov v teh dveh zavarovanih območjih posebej prikazali v okviru pripadajočih večnamenskih ORGR.

1.6.2 Ureditvena členitev gozdnogospodarskega območja

GGO je razdeljeno na 27 gozdnogospodarskih enot (GGE) s povprečno površino 2.931 ha gozdov. Število GGE se v zadnjih desetih letih ni spremenilo.

GGE so razdeljene na skupno 1.583 oddelkov s povprečno velikostjo 50 ha. Oddelki se nadalje delijo na odseke. V GGO je 3.529 odsekov s povprečno velikostjo 22 ha gozdov. Členitev na oddelke in odseke je ostala enaka kot v preteklem obdobju.

Poimensko so GGE navedene na spodnji karti in v poglavju 8.

Slika 3: Razdelitev GGO Postojna na GGE

V GGO smo oblikovali 18 območnih rastiščno gojitvenih razredov (ORGR). Njihove šifre so poenotene za celo Slovenijo na osnovi šifer skupin gozdno rastiščnih tipov (SGRT) od 01 – Vrbovja s topolom do 19 – Ruševje. Glede na pretekli načrt smo združili dva manjša ORGR, in sicer:

- v ORGR 92 Dinarska jelova bukovja na plitvih tleh smo združili bivši ORGR 02 Dinarska jelova bukovja na plitvih tleh (8.402 ha) in bivši ORGR 04 Bukovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij (1.038 ha).
- v ORGR 93 Dinarska jelova bukovja na globokih tleh smo združili bivši ORGR 01 Dinarska jelova bukovja na globokih tleh (21.880 ha) in bivši ORGR 06 Dinarska jelova bukovja na dolomitu (2.045 ha).

Pregledna karta rastiščno gojitvenih razredov (ORGR) je prikazana na karti I v poglavju 12.

040 Hrastovja na silikatnih kamninah (2.671 ha, 3 % vseh gozdov GGO)

Prevladujoča GRT sta Kisloljubno gradnovo bukovje in Kisloljubno gradnovo belogabrovje. Lesna zaloga je 300 m³/ha, prirastek 6,3 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (86 %), predvsem bukev (44 %) in hrasti (21 %), smreke je 9 %. Prevladujejo drogovnjaki. Sestoji so ohranjeni, mestoma spremenjeni. Glede na preteklo obdobje sta se površina gozda in tekoči prirastek rahlo zmanjšala, lesna zaloga pa je narasla. Gozdovi so bili močno poškodovani v žledu 2014.

041 Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah (1.476 ha, 2 % vseh gozdov GGO)

Prevladujoča GRT sta Kisloljubno gradnovo bukovje in Kisloljubno gradnovo belogabrovje. Lesna zaloga je 305 m³/ha, prirastek 8,2 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci (62 %), predvsem smreka (51 %). Prevladujejo drogovnjaki in debeljaki. Sestoji so močno spremenjeni in so bili močno poškodovani v žledolomu 2014 ter gradaciji podlubnikov 2015–2020. Glede na preteklo obdobje se je površina gozda in lesna zaloga rahlo zmanjšala, tekoči prirastek pa se je občutno zmanjšal.

050 Dinarska podgorska bukovja (5.916 ha, 8 % gozdov GGO)

Prevladuje GRT Preddinarsko dinarsko podgorsko bukovje. Lesna zaloga je 294 m³/ha, prirastek 6,5 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (68 %), predvsem bukev (58 %) in debeljaki. Sestoji so večinoma ohranjeni, mestoma spremenjeni. Sestoji so bili precej poškodovani po žledu 2014. Glede na preteklo obdobje sta se površina gozda in lesna zaloga povečali, tekoči prirastek pa se je zmanjšal.

051 Gozdovi iglavcev na rastiščih dinarskih podgorskih bukovij (5.101 ha, 7 % gozdov GGO)

Lesna zaloga je 210 m³/ha, prirastek 6,3 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci (70 %), predvsem smreka (44 %). Prevladujejo drogovnjaki. Večina gozdov je spremenjenih ali izmenjanih. Sestoji so bili močno poškodovani po žledu 2014 in gradaciji podlubnikov 2015–2017. Glede na preteklo obdobje se je površina gozda rahlo zmanjšala, lesna zaloga rahlo povečala, tekoči prirastek je ostal nespremenjen.

072 Zgornjegorski bukovji gozdovi na slabših legah (2.349 ha, 3 % gozdov GGO)

Prevladuje GRT Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico, vendar na slabših legah (višje nadmorske višine in večji nakloni terena). Lesna zaloga je 309 m³/ha, prirastek 4,6 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (85 %), predvsem bukev (80 %). Prevladujejo debeljaki. Sestoji so ohranjeni. Glede na preteklo obdobje se površina gozda ni spremenila, lesna zaloga se je povečala, tekoči prirastek se je zmanjšal.

073 Zgornjegorski bukovji gozdovi na boljših legah (4.436 ha, 6 % gozdov GGO)

Prevladuje GRT Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico, vendar na boljših legah (nižje nadmorske višine, manjši nakloni terena). Lesna zaloga je 346 m³/ha, prirastek 5,0 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (75 %), predvsem bukev (73 %). Prevladujejo debeljaki. Sestoji so ohranjeni. Glede na preteklo obdobje se površina gozda ni spremenila, lesna zaloga se je povečala, tekoči prirastek se je zmanjšal.

091 Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij (2.111 ha, 3 % gozdov GGO)

Prevladuje GRT Dinarsko jelovo bukovje podtip s spomladansko torilnico. Lesna zaloga je 250 m³/ha, prirastek pa 5,5 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci (66 %), največ je smreke (43 %). Prevladujejo spremenjeni in močno spremenjeni gozdovi. Prevladujejo drogovnjaki in debeljaki. Te gozdove je močno poškodoval žled 2014, nato še gradacija podlubnikov 2015–2017. Glede na preteklo obdobje se površina gozda ni bistveno spremenila, lesna zaloga se je močno zmanjšala, prav tako se je močno zmanjšal tekoči prirastek.

092 Dinarska jelova bukovja na plitvih tleh (9.225 ha, 12 % gozdov GGO).

To je po površini drugi ORGR v GGO. Prevladuje GRT Dinarsko jelovo bukovje podtip s trpežnim golščem. Lesna zaloga je 361 m³/ha, prirastek 6,5 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci (55 %). Največ je jelke (41 %), sledita bukev (39 %) in smreka (14 %). Prevladujejo debeljaki in raznomerni gozdovi. Gozdovi so ohranjeni, mestoma spremenjeni. Te gozdove je delno poškodoval žled 2014, nato gradacija podlubnikov 2015–2017 in vetrolom jeseni 2017. Glede na preteklo obdobje se površina gozda ni bistveno spremenila, lesna zaloga se je povečala, tekoči prirastek se je zmanjšal.

093 Dinarska jelova bukovja na globokih tleh (24.111 ha, 30 % gozdov GGO).

To je po površini in gospodarskem pomenu naš najpomembnejši ORGR. Prevladuje GRT Dinarsko jelovo bukovje podtip s spomladansko torilnico. Lesna zaloga je 345 m³/ha, prirastek pa 7,4 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci (59 %). Največ je jelke (39 %), sledita bukev (34 %) in smreka (19 %). Prevladujejo debeljaki in raznomerni gozdovi. Gozdovi so ohranjeni, mestoma spremenjeni. Te gozdove je močno poškodoval žled 2014, nato gradacija podlubnikov 2015–2017 in vetrolom jeseni 2017. Glede na preteklo obdobje se površina gozda ni bistveno spremenila, lesna zaloga se je malenkost povečala, tekoči prirastek je ostal nespremenjen.

094 Dinarska jelova bukovja na hladnih legah (3.936 ha, 5 % gozdov GGO).

To so gospodarsko najboljši gozdovi na GRT Dinarsko jelovo bukovje. Prevladuje GRT Dinarsko jelovo bukovje podtip z lisičjakom. Lesna zaloga je 424 m³/ha, prirastek (7,1 m³/ha). V lesni zalogi prevladujejo iglavci (71 %). Največ je jelke (39 %), sledi smreka (31 %). Prevladujejo debeljaki in raznomerni gozdovi. Prevladujejo ohranjeni gozdovi in v ujmah v preteklem obdobju praktično niso bili poškodovani. Glede na preteklo obdobje se površina gozda ni spremenila, lesna zaloga se je povečala, tekoči prirastek se je zmanjšal.

110 Toploljubni bukovji gozdovi (3.778 ha, 5 % gozdov GGO)

Nahaja se v gričevnatem svetu na karbonatni matični podlagi. Prevladujoč GRT je Primorsko bukovje. Lesna zaloga je 228 m³/ha, prirastek pa 4,5 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (81 %), največ je bukvje (53 %), sledijo drugi trdi listavci (17 %) in hrasti (6 %). Večji delež je tudi smreke (13 %), ki je bila vnešena s sadnjo. Prevladujejo drogovnjaki, sledijo jim debeljaki. Te gozdove je močno poškodoval žled 2014. Glede na preteklo obdobje se je površina gozda zmanjšala, lesna zaloga je ostala praktično nespremenjena, tekoči prirastek se je močno zmanjšal.

111 Gozdovi iglavcev na rastiščih toplotoljubnih bukovij (3.735 ha, 5 % gozdov GGO).

Nahaja se predvsem v nižinah na jugozahodnem delu GGO. Prevladujoča GRT sta Primorsko bukovje ter Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu. Gozdovi so močno spremenjeni in izmenjani. Lesna zaloga je 143 m³/ha, prirastek pa 3,3 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci (69 %), največ je borov (61 %). Prevladujejo drogovnjaki in sestoji v obnovi. Te gozdove je močno poškodoval žled 2014, nato še gradacija podlubnikov 2015–2017. Glede na preteklo obdobje se je površina gozda zmanjšala, lesna zaloga in tekoči prirastek sta se močno zmanjšala.

120 Gozdovi toplotoljubnih listavcev (3.350 ha, 4 % gozdov GGO).

Prevladujoč GRT je Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu. Ti gozdovi so med gospodarsko najslabšimi v GGO, kar kaže nizka lesna zaloga (157 m³/ha) in majhen prirastek (3,8 m³/ha). Zaradi ekstremnih rastišč pa opravljajo pomembno varovalno funkcijo. V lesni zalogi prevladujejo listavci (71 %), največ je drugih trdih listavcev (44 %). Večji delež je tudi smreke (14 %). Prevladujejo drogovnjaki. Te gozdove je močno poškodoval žled 2014, nato še gradacija podlubnikov 2015–2017. Glede na preteklo obdobje se površina gozda in lesna zaloga praktično nista spremenili, tekoči prirastek se je močno zmanjšal.

150 Smrekovja v mraziščih (641 ha, 1 % gozdov GGO).

Nahaja se na manjših površinah v mraziščih na območju Snežnika in je posebnost GGO. Prevladujoč GRT je Dinarsko mraziščno smrekovje. To so edini naravni smrekovi gozdovi v GGO, z visoko lesno zalogo (399 m³/ha) in velikim prirastkom (6,0 m³/ha). V lesni zalogi prevladujejo iglavci (87 %), predvsem smreka (82 %). Največ je debeljakov. Problem predstavlja pomlajevanje zaradi zapleveljenosti tal s travami. Ti gozdovi v preteklem obdobju niso bili poškodovani v ujmah. Glede na preteklo obdobje se površina gozda praktično ni spremenila, lesna zaloga se je povečala, tekoči prirastek se je zmanjšal.

160 Jelovja na silikatnih kamninah (1.633 ha, 2 % gozdov GGO)

Nahaja se predvsem na severovzhodu GGO, kjer se na majhnih površinah izmenjujejo silikatne in karbonatne kamnine, na njih pa so tako kislja globoka rjava tla kot tudi rjava pokarbonatna tla. Prevladujoči GRT je Jelovje s praprotni. Lesna zaloga je 318 m³/ha, prirastek pa 8,9 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci (64 %). Največ je smreke (39 %), jelke (21 %) in buke (24 %). Prevladujejo raznomerni gozdovi. Gozdovi so večinoma ohranjeni in jih v preteklem obdobju ujme niso bistveno prizadele. Glede na preteklo obdobje se površina gozda praktično ni spremenila, lesna zaloga in tekoči prirastek sta se znatno povečala.

200 Varovalni gozdovi (1.266 ha, 2 % gozdov GGO)

Gozdovi so bili kot varovalni gozdovi razglašeni z Uredbo o razglasitvi varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom [2]. Vanj so vključeni varovalni gozdovi na zgornji gozdni meji in varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih. Rastiščno so zelo heterogeni, prevladujeta pa GRT Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico in Dinarsko jelovje na skalovju. Lesna zaloga je 254 m³/ha, tekoči prirastek 5,0 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (77 %), med njimi bukev (67 %) in so v celoti ohranjeni.

210 Gozdni rezervati (1.685 ha, 2 % gozdov GGO)

Gozdovi so bili kot gozdni rezervati razglašeni z Uredbo o razglasitvi varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom [2]. V ta ORGR je vključenih 14 gozdnih rezervatov. Velika večina je manjših, saj trije največji (Snežnik, Zatreb-Planinc in Iška) zajemajo skupaj 1.568 ha oz. 93 % vse površine rezervatov v GGO. Rastiščno so zelo heterogeni, prevladujejo Dinarska zgornjegorska bukovja s platanolistno zlatico in Dinarska jelova bukovja. Lesna zaloga je 277 m³/ha, tekoči prirastek 4,5 m³/ha, v lesni zalogi prevladuje bukev (70 %). Gozdovi so ohranjeni.

220 Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni (1.702 ha, 2 % gozdov GGO)

V ta RGR spadajo gozdovi na območju vojaških območij in objektov, ter zavarovani gozdovi, kjer je predmet varovanja tudi gozd (krajinski parki). Ti gozdovi so rastiščno izredno heterogeni. Lesna zaloga je 208 m³/ha, tekoči letni prirastek 5,6 m³/ha. Med drevesnimi vrstami prevladujejo bori (32 %) in ostali trdi listavci (29 %). Gozdovi so večinoma spremenjeni. Gozdovi so bili močno poškodovani po žledu 2014 in gradaciji podlubnikov 2015–2017.

1.6.3 Odprtost gozdov in razmere za pridobivanje lesa

Odprtost gozdov z gozdnimi in javnimi cestami je v GGO dobra. Največ gozdnih cest, kar 615 km je bilo zgrajenih v letih od 1970 do 1990. V zadnjem obdobju so se v glavnem izvajale sanacije in redna vzdrževalna dela na obstoječih gozdnih cestah. Novogradenj gozdnih cest je bilo le 4,1 km in 2,0 km protipožarnih presek.

Gozdne ceste in protipožarne preseke so sestavni del gozda in so tako javnega značaja. Zaradi vse večjega pritiska javnosti v strnjene gozdove je ZGS v sodelovanju z lastniki gozdov in lokalnimi skupnostmi posamezne predele – mirne cone, oziroma posamezne ceste zaprl za promet z motornimi vozili razen za gospodarjenje z gozdom. Po letu 1995 je bilo na območju postavljeno 64 cestnih zapor.

Preglednica 11: Odprtost gozdov GGO s cestami

	Dolžine cest (km)	Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
A	Gozdne ceste (GC)	512	650	3	1.165
B	Protipožarne preseke 1. kategorija (PP1)	14	25	0	39
C	Produktivne dolžine GC	510	647	3	1.160
D	Produktivne dolžine PP1	14	24	0	38
E	Skupne dolžine GC in PP1 (A+B)	526	675	3	1.204
F	Skupne produktivne dolžine GC in PP1 (C+D)	524	671	3	1.198
G	Dolžine javnih cest, primernih za gozdno proizvodnjo	77	340	5	422
H	Dolžine vseh cest (E+G)	603	1.015	8	1.626
I	Skupaj produktivne dolžine (F+G)	601	1.011	8	1.620
J	Gostota produktivnih GC in PP1 v m/ha (F/pov)	18,1	14,0	5,6	15,5
K	Gostota vseh produktivnih cest v m/ha (I/pov)	20,8	21,1	15,0	20,9
L	Gostota vseh gozdnih cest in PP1 v m/ha (E/pov)	18,2	14,1	5,6	15,5
M	Gostota vseh cest v m/ha (H/pov)	20,8	21,2	15,0	21,0

Dolžina gozdnih cest je v začetku preteklega desetletja znašala 1.159 km, dolžina protipožarnih presek je bila 95 km.

Trenutno je v Evidenci gozdnih cest, ki jo vodi ZGS, vključenih 1.165 km gozdnih cest. V območju je evidentirano tudi 39 km protipožarnih presek 1. kategorije (PP1). Produktivnih je 1.160 km gozdnih cest in 38 km PP1, kar skupaj predstavlja gostoto 15,5 m/ha. Glede na lastništvo znaša odprtost z gozdnimi cestami in PP1 v državnih gozdovih 18,1 m/ha, v zasebnih gozdovih pa 14,0 m/ha. Slabša je odprtost z gozdnimi cestami v gozdovih lokalnih skupnosti (7,2 m/ha). Pomembna je tudi gostota javnih cest, ki so primerne za gozdno proizvodnjo, še posebej v občinskih gozdovih, kjer znaša 9,4 m/ha in v zasebnih gozdovih, kjer znaša 7,1 m/ha, medtem ko je v državnih gozdovih razmeroma majhna in znaša 2,7 m/ha. Veliko javnih cest, ki omogočajo gozdno proizvodnjo, je bilo zgrajenih kot gozdne ceste, a so bile kasneje preategorizirane v javne, ker odpirajo vasi in zaselke v predelih, odmaknjenih od glavnih prometnic. Gostota vseh cest (gozdnih in javnih), ki odpirajo gozdove za gozdno proizvodnjo v območju, je 21,0 m/ha. V primerjavi z letom 2010 se je dolžina PP1 zmanjšala za 57 km, kar je posledica preategorizacije PP1 v gozdne ceste in posodobitev evidence protipožarnih presek.

V GGO v letu 2020 ni predelov gozdov, ki bi bili po Uredbi o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest [15] s cestami neodprti.

Razmere za pridobivanje lesa v območju so ugodne. Prevladujoča karbonatna kamnina skoraj povsod omogoča izgradnjo gozdnih vlak, saj ni nevarnosti, da bi s tem sprožili erozijske procese. Zato je več kot 99 % gospodarskih gozdov primernih za spravilo lesa s traktorji (vlačenje – spravilo po tleh ali vožnja – vožnja po kolesih).

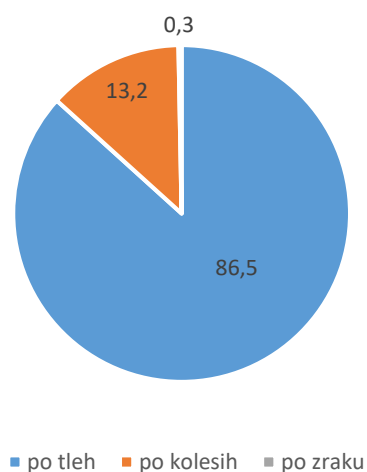
Strojna sečnja se je pričela v večji meri izvajati po letu 2014 pri sanaciji žledoloma, pozneje pa za potrebe sanitarne sečnje zaradi podlubnikov. Strojna sečnja se je izvajala tudi pri sanaciji vetroloma leta 2017, ki je močno prizadel gozdove na območjih krajevnih enot Knežak in Stari trg. Ocenjujemo, da je območje, kjer je strojna sečnja potencialno najugodnejši način sečnje, v GGO okoli 13 %. V preglednici 12 so upoštevani samo gospodarski gozdovi, torej tisti, v katerih je načrtovan posek (izločena je površina gozdov v gozdnih rezervatih). Obstajajo pa še različne kombinacije sodobnih tehnologij sečnje in spravila (strojna sečnja – ročna sečnja, strojna sečnja – spravilo s traktorjem, ročna sečnja – spravilo s forwarderjem, žičnično spravilo s procesorsko glavo in ročna sečnja...), ki niso zajete v oceno površine za strojno sečnjo in na podlagi katerih bi bile površine, primerne za izvedbo strojne sečnje, dejansko večje. Možnosti in omejitve za izvedbo strojne sečnje se bolj natančno opredelijo na nižjih ravneh načrtovanja (GGE, gojitveni načrt), dejanski načini sečnje pa se za konkretne objekte določijo pred izvedbo skupne izbire dreves za posek.

Preglednica 12: SPR – Razmere za sečnjo in spravilo

Način sečnje	Površina v ha	%
Klasično	67.452	87,0
Strojno	10.000	13,0
Način spravila	Površina v ha	%
Po tleh	67.191	86,7
Po kolesih	10.000	13,0
Po zraku	261	0,3

Danes je v območju evidentiranih 9.593 km gozdnih vlak, povprečna odprtost je 124 m/ha. V državnih gozdovih je odprtost dobra – 179 m/ha. Zasebni gozdovi so slabše odprti, vendar je tudi tu dosežena gostota vlak 92 m/ha. Na kraškem svetu, ki predstavlja dve tretjini površine GGO, je primerno odprtih 62 % gozdov (gostota nad 120 m/ha), pomanjkljivo odprtih je 27 % (gostota med 61 in 120 m/ha) in nezadostno odprtih je 11 % gozdov (gostota pod 60 m/ha). Na gričevnatem svetu je 20.419 ha gozdov, kar predstavlja 26,4 % vseh gospodarskih gozdov v območju. Primerno odprtih gozdov je 27 % (gostota nad 100 m/ha), pomanjkljivo odprtih je 27 % (gostota med 61 in 100 m/ha) in nezadostno odprtih je 46 % gozdov (gostota pod 60 m/ha).

Z vlakami primerno odpri so zlasti večji kompleksi državnih gozdov snežniško-javorniškega pogorja. Prav tako so primerno odprti zasebni gozdovi, ki imajo večji gospodarski pomen. Nezadovoljivo odprti so predvsem gozdovi z manjšo PSR in gozdovi, ki so v zadnjih 30 letih nastali z zaraščanjem kmetijskih zemljišč. Varovalni gozdovi z načrtovanim posekom so primerno odprti.

Slika 4: Odprtost gozdov (%) glede na način spravila lesa

2 OPIS STANJA IN RAZVOJA GOZDOV

2.1 Lesna zaloga gozdov

Preglednica 13: Lesna zaloga gozdov (v m³/ha) po oblikah lastništva

	Podatki po gozdnogospodarskih načrtih GGE			skupaj
	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	
Iglavci	144	165	102	152
Listavci	142	167	106	151
Skupaj	286	332	208	303

	Podatki bilančne metode na dan 31.01.2020			skupaj
	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	
Iglavci	142	147	-	144
Listavci	147	180	-	160
Skupaj	289	327	-	304

Lesna zaloga v območju znaša 24.014.000 m³ in sicer 12.018.000 m³ iglavcev in 11.996.000 m³ listavcev. Večnamenski gozdovi imajo povprečno lesno zalogo 307 m³/ha, varovalni gozdovi 254 m³/ha, gozdni rezervati 277 m³/ha in GPN z dovoljenimi ukrepi 208 m³/ha.

Glede na izračun lesne zaloge po bilančni metodi na 31. 12. 2020 je skupna lesna zaloga gozdov v GGO ocenjena na 24.039.000 m³ in je skoraj identična lesni zalogi po veljavnih GGN GGE. Je pa velika razlika med lesno zalogo iglavcev in listavcev. Po bilančni metodi na 31. 12. 2020 je zaloga iglavcev znatno nižja od zaloge po GGN GGE (za 8 m³/ha ali 620.000 m³), pri listavcih pa znatno višja od zaloge po GGN GGE (9 m³/ha ali 664.000 m³). Razlog za tak razkorak med lesno zalogo po bilančni metodi in lesno zalogo po GGN GGE je v dejstvu, da nekateri GGN GGE, ki so jih prizadele ujme v letu 2014 in kasneje, še niso bili obnovljeni, posledično so v prikazu lesne zaloge po GGN GGE uporabljeni podatki pred ujmami. Posebej smo pripravili tudi bilančno stanje gozdov na 31. 12. 2018 zaradi primerjave s podatki iz nacionalne gozdne inventure (NGI). Po bilančni metodi je lesna zaloga na 31. 12. 2018 v GGO znašala 298 m³/ha (142 m³/ha iglavcev in 156 m³/ha listavcev), medtem ko po NGI za postojnsko območje znaša LZ 292 m³/ha ± 40 m³/ha.

Dejansko stanje gozdov v nekaterih GGE zaradi ujm precej odstopa od podatkov, ki so bili uporabljeni pri izdelavi ON. Spremembe površin razvojnih faz, strukture lesne zaloge po debelinskih stopnjah in drevesnih vrstah se zaradi ujm pričakuje pri obnovi načrtov GGE: Baba-Debela gora, Pivka jama-Grmada, Logatec-Zagora, Nanos-Hrušica, Mašun, Leskova dolina, Snežnik in Unec-Škocjan. V vseh GGE naj bi se delež smreke v lesni zalogi znižal (predvsem v III. in IV. debelinskem razredu) ter povečale površine sestojev v obnovi in mladovij na račun zniževanja površin drogovnjakov in debeljakov.

Preglednica 14: Sprememba lesne zaloge gozdov (v m³/ha)

Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	140	68	208
1980	134	76	209
1990	125	87	212
2000	125	102	228
2010	154	134	288
2020	152	151	303

Skupna lesna zaloga v obdobju 1970–2020 vseskozi narašča in se je od leta 1970 povečala za 95 m³/ha (46 %). Lesna zaloga iglavcev se je v istem obdobju povečala za 9 %, lesna zaloga listavcev pa za 122 %. Lesna zaloga listavcev enakomerno narašča skozi vse obravnavano obdobje, medtem ko se je lesna zaloga iglavcev v obdobju 1970–1990 zmanjševala zaradi sušenja jelke in pospešene sečnje le-te, ter obnove gozdov s sadnjo smreke. V obdobju 1990–2000 je stagnirala, po letu 2000 pa beležimo velik porast zaloge iglavcev prav na račun vrasti mladih gozdov iglavcev preko meritvenega praga.

V zadnjem desetletju se je LZ v vseh gozdovih skupaj povečala za 5 %, v zasebnih gozdovih za 8 %, v državnih gozdovih za 2 %, v gozdovih lokalnih skupnosti pa se je zmanjšala za 8 %.

Povečanje lesne zaloge listavcev je ugoden trend, ki je znatno prispeval k mehanski in biološki stabilnosti gozdov. Povečevanje zaloge iglavcev pa je ugodno samo na videz, ker je posledica izključno naraščanja zaloge smreke, med tem ko se občutno zmanjšuje zaloga jelke ob hkratnem povečanju njene debelinske strukture. Tako so se, dolgoročno gledano, s pričakovanimi podnebnimi spremembami močno povečala tveganja za nastanek škod zaradi ujm pri iglavcih. Smreka je zelo izpostavljena predvsem napadom podlubnikov, jelka pa tudi vetrolomom, zlasti zaradi velikega deleža debelejših dreves.

2.2 Drevesna sestava

Preglednica 15: Drevesna sestava gozdov po oblikah lastništva

	Zasebni gozd		Državni gozd		Občinski gozdovi		Skupaj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Smreka	57	20,0	73	21,9	23	11,2	63	20,8
Jelka	69	24,2	85	25,7	11	5,2	75	24,7
Bor	17	5,9	6	1,7	68	32,5	13	4,2
Macesen	0	0,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Drugi iglavci	0	0,0	2	0,6	0	0,0	1	0,2
Bukev	104	35,9	140	42,2	41	19,6	115	38,7
Hrast	6	2,1	2	0,7	9	4,2	5	1,5
Pl. listavci	16	5,7	18	5,4	10	4,7	17	5,6
Dr. trdi listavci	15	5,3	5	1,6	45	21,6	12	3,8
M. listavci	2	0,8	1	0,2	2	1,0	2	0,5
Iglavci	143	50,0	166	50,0	102	48,9	152	49,9
Listavci	143	50,0	166	50,0	106	51,1	151	50,1
Skupaj	286	100,0	332	100,0	208	100,0	303	100,0

V lesni zalogi v GGO prevladuje bukev, sledijo ji jelka, smreka in plemeniti listavci, med katerimi močno prevladuje gorski javor. Te štiri drevesne vrste predstavljajo 90 % lesne zaloge v GGO. Med vsemi ostalimi drevesnimi vrstami imajo večji delež še bori z dobrimi 4 % od katerih je pol rdečega bora in pol črnega bora, ter drugi trdi listavci s slabimi 4 %, kjer prevladujeta črni gaber in cer.

Med državnimi in zasebnimi gozdovi je glede na drevesno sestavo gozdov zelo majhna razlika. V obeh oblikah lastništva sicer z različnimi deleži prevladujejo bukev, jelka, smreka in plemeniti listavci. Te štiri drevesne vrste v državnih gozdovih predstavljajo 95 % lesne zaloge, v zasebnih gozdovih pa 86 % lesne zaloge. Ker so rastišča toploljubnih bukovij in toploljubnih listavcev večinoma v zasebnih gozdovih, je delež borov ter drugih trdih listavcev v zalogi zasebnih gozdov tri-krat večji kot v državnih gozdovih. Gozdovi lokalnih skupnosti zajemajo predvsem rastišča toploljubnih listavcev in toploljubna bukovja zato v teh gozdovih prevladujejo bori, slede drugi trdi listavci, bukev in smreka. Te štiri skupine drevesnih vrst predstavljajo dobrih 84 % lesne zaloge gozdov lokalnih skupnosti.

Preglednica 16: Spremembe drevesne sestave gozdov v obdobju 1970-2020 (v % od LZ)

Leto	Smreka	Jelka	Bori	Macesen	Dr. iglavci	Bukev	Hrasti	Pl. list.	Dr. tr. list	M. list
1970*	12,2	53,6		2,2		25,1	-	4,0	2,8	
1980*			63,9					36,1		
1990	16,4	39,6	2,8	-	0,2	32,4	1,2	4,2	2,8	0,4
2000	19,0	30,7	5,0	0,1	0,2	34,7	1,5	4,9	3,2	0,6
2010	21,2	26,3	5,7	0,1	0,3	35,7	2,0	4,8	3,5	0,6
2020	20,8	24,7	4,2	0,0	0,3	38,6	1,5	5,6	3,8	0,5

1970* delež borov, macesna in dr. iglavcev ter dr. tr. listavcev in m. listavcev je naveden skupaj,
1980* delež za iglavce in listavce naveden skupaj

V obdobju 1970–2020 je v GGO prišlo do drastične spremembe drevesne sestave gozdov. Delež iglavcev se je v lesni zalogi v obravnavanem obdobju zmanjšal z 68 na 50 %. Znižanje deleža iglavcev gre izključno na račun drastičnega znižanja deleža jelke, ki se je v obravnavanem obdobju zmanjšal s 54 % na 25 % (indeks 46 pri čemer je osnova 100 stanje leta 1970). Delež vseh ostalih skupin drevesnih vrst se je v obravnavanem obdobju povečal, največ pri smreki z indeksom 170, bukvi z indeksom 154, borih z indeksom 150, plemenitih listavcih z indeksom 140 in drugih trdih listavcih z indeksom 136. Do

leta 1990 se je delež jelke manjšal predvsem zaradi slabšanja njene vitalnosti in sušenja. Po letu 1990 se je delež jelke manjšal zaradi intenzivnega obžiranja jelovega pomladka in posledično umanjkanja vrasti novih dreves jelke preko meritvenega praga, ter bistvenega znižanja prirastka pri jelki zaradi staranja populacije. Po letu 1990 je bil posek jelke znatno majši kot v prejšnjih dveh desetletjih, saj se je njena vitalnost bistveno izboljšala. Absolutna lesna zaloga jelke se je s 7.298.000 m³ v letu 1970 zmanjšala na 6.010.000 m³ v letu 1990 in na 5.937.000 m³ v letu 2020. Absolutna lesna zaloga smreke se je z 1.661.000 m³ v letu 1970 povečala na 2.489.000 m³ v letu 1990 in na 4.989.000 m³ v letu 2020. Absolutna lesna zaloga buke se je s 3.418.000 m³ v letu 1970 povečala na 4.917.000 m³ v letu 1990 in na 9.257.000 m³ v letu 2020.

Glede na sedanjo drevesno sestavo mladovja in pomladka (preglednica 16 v prilogi) ter sedanjo drevesno sestavo in debelinsko strukturo lesne zaloge lahko z gotovostjo v naslednjih 30 letih pričakujemo nadaljnji drastični upad deleža jelke na 10–15 %, povečanje deleža smreke na 25–30 % in povečanje deleža listavcev, predvsem buke in ostalih trdih listavcev. Vse to velja ob predpostavki, da se v najkrajšem možnem času doseže uskladičev številčnosti parkljaste divjadi z zmožnostjo okolja tako, da bo omogočena nemotena naravna obnova z vsemi rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Ustrezno znižano številčnost parkljaste divjadi bo potrebno nato stalno vzdrževati. V kolikor pristisk divjadi na pomlajevanje z obžiranjem v kratkem ne bo znižan, se bo trend zmanjševanja deleža jelke in povečevanja deleža smreke nadaljeval tudi v naslednjih desetletjih. Torej bomo imeli čez 30 let nedvomno bolj nenaravno drevesno sestavo gozdov kot jo imamo sedaj, za nameček pa bodo ti gozdovi bistveno bolj mehansko in biotsko nestabilni kot so sedaj.

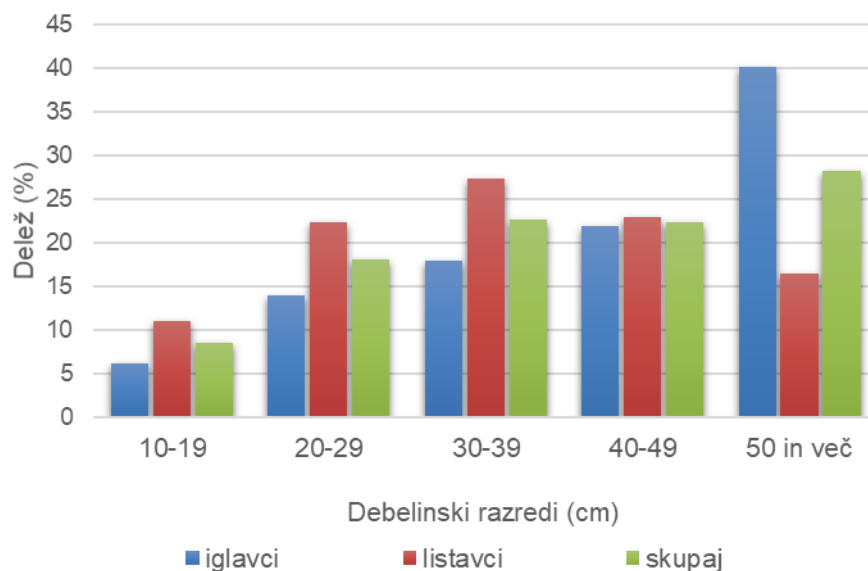
2.3 Debelinska struktura gozdov

Preglednica 17: Lesna zaloga gozdov GGO in njena sestava po debelinskih razredih

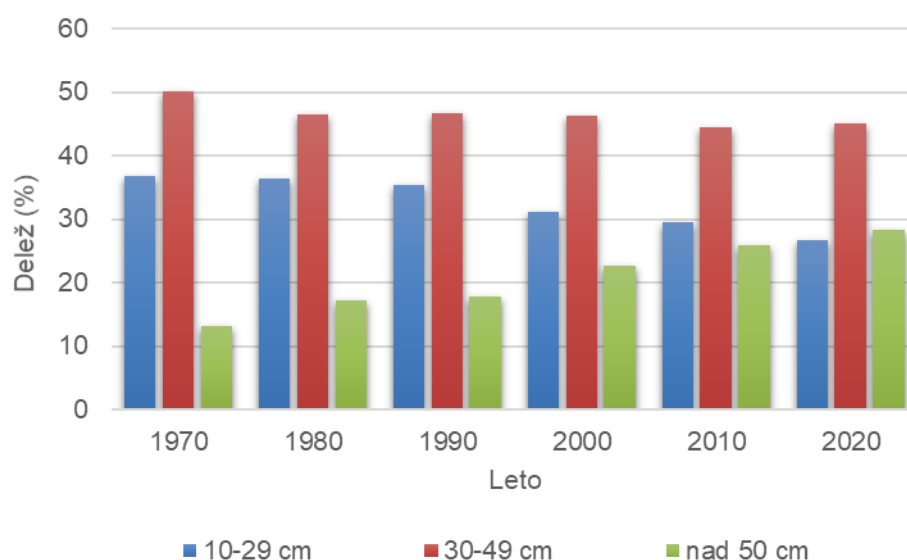
	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	10-19 cm	20-29 cm	30-39 cm	40-49 cm	50 cm in več	m ³ /ha	%
Smreka	5,0	11,0	12,2	12,8	22,0	63,0	20,8
Jelka	2,8	6,5	11,3	17,6	36,8	75,0	24,7
Bori	1,4	3,5	3,5	2,6	1,8	12,8	4,2
Macesen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dr. iglavci	0,0	0,1	0,2	0,1	0,3	0,7	0,3
Bukev	10,9	25,3	33,1	28,3	19,7	117,3	38,6
Hrast	0,6	1,2	1,2	0,9	0,6	4,5	1,5
Pl. listavci	1,8	3,5	4,4	3,9	3,2	16,8	5,6
Dr. trdi listavci	3,0	3,4	2,5	1,6	1,1	11,6	3,8
M. listavci	0,3	0,5	0,4	0,3	0,2	1,7	0,5
Iglavci	9,3	21,1	27,2	33,2	61,2	151,9	50,1
Listavci	16,7	33,8	41,5	34,9	24,7	151,6	49,9
Skupaj	26,0	54,9	68,7	68,1	85,8	303,5	100,0

Debelinska struktura lesne zaloge po drevesnih vrstah je rastiščno in zgodovinsko pogojena. V povprečju so iglavci bistveno debelejši od listavcev. Največji deleži debelejših dreves v lesni zalogi posamezne vrste so pri jelki, drugih iglavcih in smreki. Druge iglavce v tem pogledu predstavlja izključno duglazija, ki je bila v večjem obsegu posajena v GGE Unec in Planina na začetku 20. stoletja. Debeline borov znatno zaostajajo za prej navedenimi iglavci, saj bori po naravi ne dosežajo takih dimenzij oziroma premerov. Poleg tega so borovi sestoji bistveno mlajši kot sestoji prej navedenih iglavcev saj so večinoma nastali po letu 1950 kot posledica zaraščanja opuščenih kmetijskih zemljišč.

Debelinska struktura iglavcev je v državnih in zasebnih gozdovih bistveno drugačna od debelinske strukture listavcev v teh gozdovih. V obeh lastništvih so iglavci bistveno debelejši od listavcev, pri čemer je v državnih gozdovih bistveno več debelejšega drevja kot v zasebnih gozdovih. Debelinski strukturi listavcev sta v državnih in zasebnih gozdovih zelo podobni. V zasebnih gozdovih je malenkost večji delež drevja v RDR A kot v državnih gozdovih. V gozdovih lokalnih skupnosti sta debelinski strukturi iglavcev in listavcev praktično enaki. Razlike med debelinsko strukturo v državnih in zasebnih gozdovih so predvsem posledica zgodovinskih dejstev pri upravljanju z gozdovi.

Slika 5: Debelinska struktura gozdov, ločeno na iglavce, listavce in skupaj

Slika 6: Spremembe debelinske strukture gozdov v obdobju 1971-2020

V obravnavanem obdobju se debelinski strukturi iglavcev in listavcev spreminjata različno. Pri iglavcih iz desetletja v desetletja narašča delež drevja v RDR C (drevje debelejše od 50 cm) in se zmanjšujeta deleža drevja v RDR B in predvsem v RDR A. Pri listavcih je trend malo drugačen, saj se krepi RDR B in C, medtem ko se delež tanjših dreves (RDR A) postopno zmanjšuje. Trend je pri listavcih pozitiven saj nakazuje na uspešno preraščanje dreves listavcev iz tanjših debelinskih razredov v debelejše in tudi na relativno zadovoljivo vrast listavcev preko meritvenega praga tako, da se delež RDR A v lesni zalogi ohranja na primerni višini. Obratno je trend pri iglavcih dejansko neugoden, saj se krepi samo delež najdebelejšega drevja v RDR C, istočasno pa se zmanjšujeta tudi deleža v RDR B in A. Prikazano spreminjanje debelinske strukture iglavcev nakazuje na njihovo premajhno vraščanje preko meritvenega praga in tudi premajhno preraščanje iz RDR A v RDR B, kar je izključno posledica nezadostne obnove gozdov z jelko v zadnjih desetletjih zaradi preštevne rastlinojede parkljaste divjadi.

2.4 Prirastek

Preglednica 18: Letni prirastek gozdov (m³/ha) v po oblikah lastništva

	Oblika lastništva			Skupaj
	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	
Iglavci	3,6	3,1	3,6	3,4
Listavci	2,8	2,9	2,4	2,8
Skupaj	6,4	6,0	6,0	6,2

Tekoči letni prirastek se je, glede na preteklo obdobje, zmanjšal v vseh gozdovih pri iglavcih in listavcih. Izjema so samo iglavci v zasebnih gozdovih, kjer beležimo malenkost večji prirastek kot v preteklem obdobju. Skupaj se je tekoči prirastek glede na preteklo obdobje zmanjšal za 11,4 %, in sicer pri iglavcih za 5,6 % in pri listavcih za 17,6 %. Tako drastično zmanjšanje tekočega prirastka je predvsem posledica ujm (predvsem žledoloma in gradacije podlubnikov), ki je pri iglavcih najbolj prizadel mlade in srednje stare sestoje v najbolj intenzivni fazi priraščanja. Pri listavcih je padec tekočega prirasta delno posledica žledoloma, ki je prav tako uničil znaten del mladih sestojev listavcev, v odraslih sestojih pa močno poškodoval krošnje listavcev. Pri listavcih je zmanjšanje tekočega prirastka delno tudi posledica staranja sestojev.

Analiza tekočega prirastka po posameznih drevesnih vrstah je pokazala podobne ugotovitve, in sicer največji padec beležimo pri hrastih (za 31 %), b. gabru (za 23 %) in bukvi (za 17 %) torej pri vrstah, ki so bile najhuje poškodovane pri žledolomu. Pri iglavcih so zmanjšani prirastki pri r. boru (za 21 %) ter smrekvi (za 7 %), torej pri vrstah, ki so bile najhuje poškodovane v žledolomu in gradaciji podlubnikov. Pri jelki smo ugotovili celo rahlo povečanje prirastka (za 1,0 %), kar nakazuje, da slednja le ni bila huje prizadeta po ujmah, tako kot ostale drevesne vrste.

V zadnjem desetletju se je tekoči prirastek zmanjšal v vseh ORGR razen v ORGR 160 – Jelovja na silikatnih kamninah. Največje zmanjšanje tekočega prirastka beležimo v ORGR 111 – Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij (za 30 %), ORGR 110 – Toploljubni bukovji gozdovi (za 26 %), ORGR 041 – Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovih na silikatnih kamninah (za 24 %) in ORGR 091 – Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij (za 23 %). To so najbolj prizadeti gozdovi po žledu leta 2014 in v gradaciji podlubnikov v obdobju 2015–2017. Na drugi strani se je tekoči prirastek najmanj zmanjšal v ORGR 93 – Dinarska jelova bukovja na globokih tleh (za 1 %), kjer so ohranjeni gozdovi, ki so bili po žledu najmanj prizadeti.

Preglednica 19: Letni prirastek gozdov (v % od LZ) in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi					Skupaj	
	10-19 cm	20-29 cm	30-39 cm	40-49 cm	50 cm in več	m ³ /ha	%
Iglavci	0,5	0,7	0,7	0,6	0,8	3,4	55,0
Listavci	0,6	0,8	0,7	0,5	0,2	2,8	45,0
Skupaj	1,1	1,5	1,4	1,1	1,0	6,2	100,0

Tekoči letni prirastek v GGO je 6,2 m³/ha. Večji delež prirastka predstavlja prirastek iglavcev (55 %), manjši delež pa listavcev (45 %). Relativni tekoči prirastek (delež od LZ) je prav tako večji pri iglavcih (2,24 % od LZ) kot pri listavcih (1,85 % od LZ). Glede na preteklo obdobje se je relativni tekoči prirastek zmanjšal pri iglavcih za 4 %, listavcih pa za 27 %.

Pri iglavcih je letni prirastek največji v petem debelinskem razredu (0,8 m³/ha), medtem ko je pri listavcih v drugem in tretjem debelinskem razredu (0,8 in 0,7 m³/ha).

Preglednica 20: Sprememba letnega prirastka gozdov (v m³/ha)

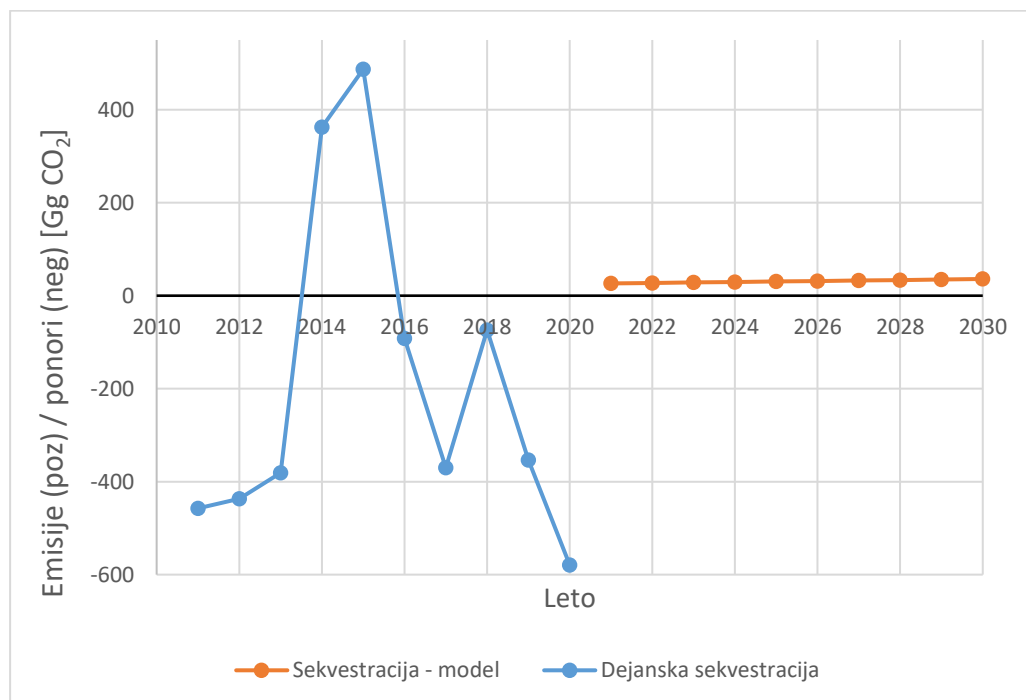
Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	3,8	1,7	5,5
1980	3,5	2,7	6,2
1990	3,0	2,8	5,7
2000	2,8	3,0	5,8
2010	3,6	3,4	7,0
2020	3,4	2,8	6,2

Iz preglednice 20 je razvidno, da letni prirastke med posameznimi obdobji tako pri iglavcih in listavcih nihajo, vendar na splošno lahko rečemo, da imata skupni letni prirastek in letni prirastek listavcev v obdobju 1970–2020 trend rasti, medtem ko ima tekoči prirastek iglavcev trend padanja. Na splošno je gibanje tekočega prirastka zelo podobno trendom gibanja lesne zaloge.

2.5 Ponori ogljika

Ponori ogljika so za preteklo desetletje izračunani na podlagi podatkov o lesni zalogi na dan 31. 12. 2010 za vse gozdove v območju in letnega bilančnega izračuna na podlagi odstotka priraščanja ter realiziranega poseka. Ocena ponorov ogljika za obdobje 2021–2030 je izdelana na podlagi ocene lesne zaloge za leto 2020, odstotek priraščanja je izračunan iz podatkov načrtov GGE za leto 2020 in načrtovanega možnega poseka za obdobje 2021–2030.

Gozdovi v GGO so bili v obdobju 2011–2020 vir ponorov ogljika in sicer je znašala povprečna letna vrednost ponorov 189 Gg CO₂. V obdobju 2011–2013 je bila povprečna letne vrednosti ponorov 425 Gg CO₂. V obdobju 2014–2015 so se gozdovi v GGO zaradi povečane sanitarne sečnje zaradi sanacije po ujmah spremenili v vir emisije CO₂ v povprečnem letnem obsegu 425 Gg CO₂, med letoma 2016 in 2020 pa so bili zopet ponori CO₂ v povprečnem letnem obsegu 294 Gg CO₂. Za obdobje 2021–2030 predvidevamo, da bodo gozdovi v GGO lahko minimalen vir emisij CO₂, v kolikor bo predviden možni letni posek realiziran v celoti, sicer pa bodo gozdovi GGO vir ponora CO₂.

Slika 7: Ponori ogljika za obdobje 2011-2030

3 PRESOJA GOSPODARJENJA IN OPREDELITEV TEMELJNIH PROBLEMOV

3.1 Presoja izvedbe načrtovanih ukrepov v preteklem obdobju

3.1.1 Posek

Preglednica 21: Primerjava poseka z načrtovanim možnim posekom

Lastništvo		Načrtovani posek*	Realizirani posek	Indeks**	Realiz. posek*	Povprečno posekano drevo	Delež poseka po razširjenih debelinskih razredih		
		m ³	m ³	%	m ³ /ha	m ³	A	B	C
Državni gozdovi	Iglavci	1.271.540	1.969.495	154,9	68,1	1,14	13,0	32,5	54,5
	Listavci	872.300	607.595	69,7	21,0	0,53	33,9	43,2	22,9
	Skupaj	2.143.840	2.577.089	120,2	89,1	0,90	17,9	35,0	47,1
Zasebni gozdovi	Iglavci	1.396.920	1.674.994	119,9	34,9	0,86	17,9	49,3	32,8
	Listavci	1.111.920	648.904	58,4	13,5	0,50	36,7	47,5	15,8
	Skupaj	2.508.840	2.323.897	92,6	48,4	0,72	23,1	48,8	28,1
Gozdovi lokalnih skupnosti	Iglavci	14.840	21.276	140,0	40,0	0,68	21,6	45,5	32,9
	Listavci	7.780	5.288	70,0	9,9	0,52	34,1	44,8	21,1
	Skupaj	22.620	26.563	120,0	49,9	0,64	24,1	45,4	30,5
Skupaj	Iglavci	2.683.300	3.665.764	136,6	47,3	0,99	15,2	40,3	44,5
	Listavci	1.992.000	1.261.786	63,3	16,3	0,51	35,3	45,4	19,3
	Skupaj	4.675.300	4.927.550	105,4	63,6	0,80	20,4	41,6	38,0

* upoštevana samo površina gospodarskih gozdov, kjer se načrtuje in izvaja sečnja

** indeks načrtovana sečnja = 100,0

V preteklem desetletju je bilo posekanih 4.927.550 m³ lesa ali 63,6 m³/ha, kar predstavlja 20,9 % lesne zaloge ali 101,3 % prirastka. Pri tem so upoštevani samo gospodarski gozdovi. Ob upoštevanju vseh gozdov GGO je bilo posekanih 62,3 m³/ha, oziroma 20,5 % od lesne zaloge in 100,4 % od prirastka. V realiziranem poseku prevladujejo iglavci s 74,4 %. Navedeni skupni posek predstavlja sečnjo 79,5 dreves/ha (47,7 dreves/ha iglavcev in 31,7 dreves/ha listavcev).

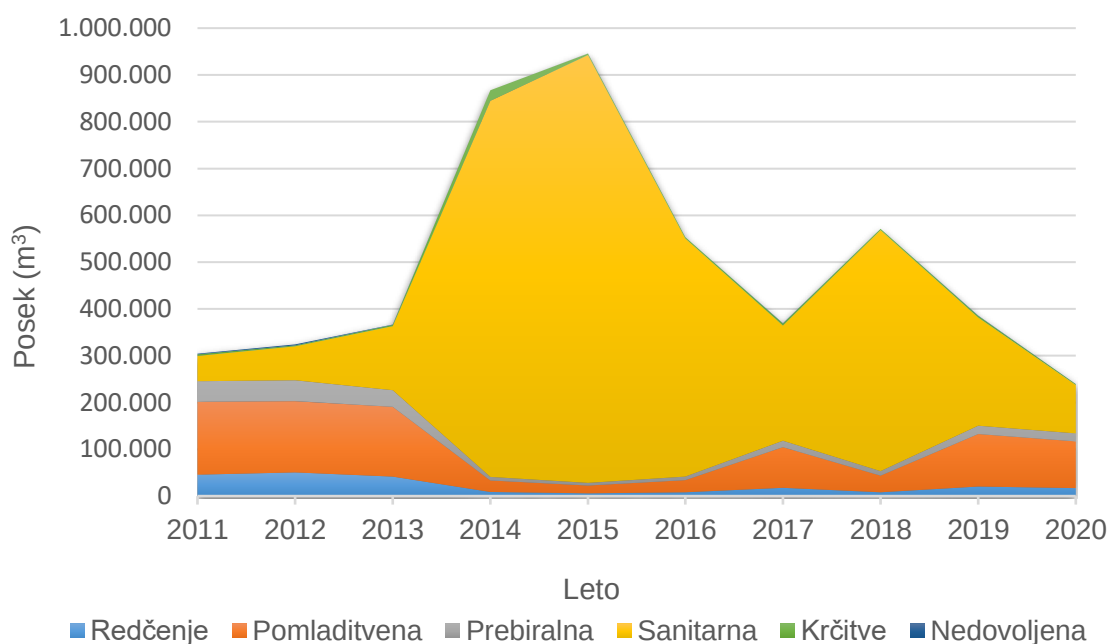
Realizirani skupni posek in posek iglavcev sta bila večja od načrtovanega poseka. Posek listavcev je bil pod načrtovanim. Z realizacijo poseka ne smemo biti zadovoljni, saj je to predvsem posledica sanitarnih sečenj in ne negovalne sečnje s katero bi usmerjali gozdove k zastavljenim ciljem.

Povprečno posekano drevo meri 0,80 m³. Večje je pri iglavcih (0,99 m³) kot pri listavcih (0,51 m³). Največje povprečno posekano drevo je v državnih gozdovih (0,90 m³). Največ posekanega drevja je v drugem razširjenem debelinskem razredu, nekoliko manj v tretjem razširjenem debelinskem razredu. Posekani iglavci so bili debelejši saj je v poseku prevladoval tretji razširjeni debelinski razred.

Največ posekanega lesa je bilo v državnih gozdovih (52,3 % vse sečnje), kjer je bila tudi realizacija načrtovanega poseka najvišja (120,2 %). Enaka realizacija glede na načrtovano sečnjo je bila tudi v gozdovih lokalnih skupnosti (120,0 %). V zasebnih gozdovih, ki v GGO prevladujejo, je bila realizacija nižja (92,6 %). To kaže, da je bila sanacija ujm slabše izvedena v zasebnih gozdovih. O tem priča tudi količina t. i. neizkoriščenega drevja, ki je odmrlo zaradi raznih ujm in je ostalo v gozdu ali smo ga namerno prepustili naravnemu razpadu v gozd. To drevje se posebej evidentira ob izvajanju izbire drevja za sečnjo. Neizkoriščenega drevja je bilo skupaj v GGO 270.112 m³ ali 5,5 % vse realizirane sečnje (48.949 m³ iglavcev in 221.163 m³ listavcev). V državnih gozdovih je bilo neizkoriščenega drevja 32.265 m³ ali 1,3 % vse realizirane sečnje (13.192 m³ iglavcev in 19.072 m³ listavcev), v zasebnih gozdovih 230.237 m³ ali 9,9 % vse realizirane sečnje (35.546 m³ iglavcev in 200.690 m³ listavcev) in v občinskih gozdovih 1.611 m³ ali 6,1 % vse realizirane sečnje (209 m³ iglavcev in 1.401 m³ listavcev). V gornjo evidenco sečnje ni vključena sečnja drevja izven gozda.

Največ lesa je bilo posekanega v največjem ORGR 093 Dinarska jelova bukovja na globokih tleh (1.881.568 m³ ali 38,2 % vse sečnje v GGO). Največja realizacija je bila v ORGR 091 Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij, kjer je bila realizacija skupaj 304,8 %, pri iglavcih celo 347,4 %. V tem ORGR so bili obsežni smrekovi nasadi, ki jih je najprej močno poškodoval žled, nato pa so jih uničili podlubniki. Najslabša realizacija je bila v ORGR 072 Zgornjegorski bukovi gozdovi na slabših legah (49,0 %) in ORGR 073 Zgornjegorski bukovi gozdovi na boljših legah (68,3 %). Nizka realizacija možnega poseka v teh dveh ORGR je posledica dejstva, da je večina gozdov v teh dveh ORGR v državni lasti. Ker ti gozdovi niso bili poškodovani po ujmah, redna sečnja v njih po letu 2014 načrtno ni bila izvedena, saj je bila prvenstveno usmerjena v sanacijo poškodovanih gozdov.

Realizirani posek v obdobju 2011 - 2020 je večji za 59,8 % od načrtovanega in 50,4 % od izvedenega poseka v obdobju 2001-2010.

Slika 8: Dinamika sečnje po letih

V prvih treh letih veljavnosti ON je gospodarjenje potekalo skladno z GGN. Prevladovala so negovalne sečnje. Največ je bilo pomladitvenega poseka, kar je bilo skladno z veljavnimi GGN GGE.

Po žledu leta 2014 so se sanitarne sečnje močno povečale in presegle 800.000 m³. Še preden je bila končana sanacija žledoloma, so oslabiljene gozdove napadli podlubniki. Leta 2015 so sanitarne sečnje presegle 900.000 m³. Zaradi velikega obsega sanitarnih sečenj, negovalnega poseka skorajda ni bilo. Sanitarne sečnje so se zmanjšale leta 2017, ko se je gradacija podlubnikov umirila. Ponovno se je povečal obseg negovalne sečnje, predvsem pomladitvene sečnje. Konec leta 2017 je gozdove poškodoval obsežen vetrolom, ki je bil saniran v letu 2018, zato je v tem letu ponovno več sanitarne sečnje, ki je presegla 500.000 m³. V zadnjih dveh letih se obseg sanitarnih sečenj manjša, posledično narašča obseg negovalnih sečenj, med katerimi prevladujejo pomladitvene sečnje.

Preglednica 22: Sečnja po skupinah vrst sečnje in oblikah lastništva

		Negovalni posek			Sanitarni vzroki poseka ²	Krčitve in posek za gozdno infrastru.	Nedov. posek	Skupaj ves posek	% od LZ ³	% od PR ³
		Redčenje	Pomladitveni ¹	Prebiralni						
Skupaj GGO										
Iglavci	m ³	107.511	367.255	164.922	2.986.346	36.168	3.562	3.665.764	30,8	138,0
	%	2,9	10,0	4,5	81,5	1,0	0,1	100,0		
Listavci	m ³	117.450	491.849	36.827	600.639	12.300	2.722	1.261.786	10,8	57,2
	%	9,3	39,0	2,9	47,6	1,0	0,2	100,0		
Skupaj	m ³	224.961	859.104	201.749	3.586.985	48.468	6.283	4.927.550	20,9	101,3
	%	4,6	17,4	4,1	72,8	1,0	0,1	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m ³	22.733	183.431	54.215	1.687.781	20.918	417	1.969.495	39,9	212,7
	%	1,2	9,3	2,8	85,6	1,1	0,0	100,0		
Listavci	m ³	57.144	290.935	16.571	237.795	4.883	268	607.595	12,8	72,6
	%	9,4	47,9	2,7	39,1	0,8	0,0	100,0		
Skupaj	m ³	79.876	474.366	70.786	1.925.576	25.801	685	2.577.089	26,6	146,2
	%	3,1	18,4	2,7	74,8	1,0	0,0	100,0		
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m ³	84.644	182.768	110.205	1.279.223	15.150	3.003	1.674.994	24,3	97,7
	%	5,1	10,9	6,6	76,3	0,9	0,2	100,0		
Listavci	m ³	60.109	200.390	20.251	358.370	7.337,0	2.447,0	648.904	9,5	47,8
	%	9,3	30,9	3,1	55,2	1,1	0,4	100,0		
Skupaj	m ³	144.753	383.158	130.456	1.637.593	22.487	5.450	2.323.897	16,9	75,7
	%	6,2	16,5	5,6	70,5	1,0	0,2	100,0		
Gozdovi lokalnih skupnosti										
Iglavci	m ³	135	1.056	502	19.342	100	141	21.276	39,3	110,2
	%	0,6	5,0	2,4	90,8	0,5	0,7	100,0		
Listavci	m ³	197,0	524,0	5,0	4.474	80	7,0	5.288	9,3	42,6
	%	3,7	9,9	0,1	84,7	1,5	0,1	100,0		
Skupaj	m ³	332	1.580	507	23.816	180	148	26.563	24,0	83,8
	%	1,2	5,9	1,9	89,7	0,7	0,6	100,0		

¹Tudi posek na panj in posek za umetno obnovo (opomba: razmerja se prikažejo v tekstu v % od celotnega pomladitvenega poseka).

²Združuje posek zaradi sanitarnih vzrokov v okviru varstveno-sanacijskih sečenj ter sečnje oslabelega drevja v rednih negovalnih sečenj.

³podatki se nanašajo na LZ in PR gospodarskih gozdov.

3.1.2 Gojitvena, varstvena in druga dela

V GGO je bila izvedena samo tretjina načrtovanih gojitvenih del, medtem ko je bila izvedba varstvenih del realizirana 110 %. Na realizacijo načrtovanih del v ureditvenem obdobju 2011-2020 so najbolj vplivale naravne ujme, ki so prizadele gozdove.

Naravne ujme (žledolom, vetrolom) in gradacija podlubnikov po letu 2014 so močno povečale potrebe po gojitvenih in varstvenih delih in postavile nove prioritete pri njihovi izvedbi. Pri letnem načrtovanju gojitvenih in varstvenih del smo se osredotočili predvsem na nujne ukrepe za sanacijo poškodb gozdnih sestojev.

Vzroki nižje realizacije načrta pri obnovi in predvsem negi v zasebnih gozdovih so tudi v drobni posesti in z njo povezani majhnim interesom lastnikov gozdov pri izvajanju gojitvenih del. Pomemben razlog za odstopanje izvedbe od načrtovanega je v zasebnih gozdovih tudi sistem sofinanciranja.

Obnova gozdov je bila realizirana le 34,1 % načrtovanega obsega. Nizka realizacija je posledica zelo majhnega obsega priprave sestojev na naravno obnovo, ki je dosegla le 28,1 % načrtovanega. Sadnja je bila realizirana v državnih gozdovih 79 %, v zasebnih in gozdovih lokalnih skupnostih pa 39 %. Posajenih je bilo 1.275.670 sadik, od tega 696.495 sadik iglavcev in 579.175 sadik listavcev. S sadnjo

je bilo obnovljenih 490 ha gozdov. Večji del sadnje (78,5 %) je bil realiziran v gozdovih, poškodovanih po ujmah.

Preglednica 23: OGD - Opravljena gojitvena, varstvena dela in dela za nego habitatov v GGO

Vrsta del	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Državni gozdovi				
Obnova	ha	2.980	1.784	0,6
Nega	ha	6.268	3.288	0,5
Varstvo	dni	4.688	5.240	1,1
Nega habitatov	dni	8.860	3.674	0,4
Zasebni gozdovi				
Obnova	ha	4.300	682	0,2
Nega	ha	7.330	1.036	0,1
Varstvo	dni	3.635	3.088	0,8
Nega habitatov	dni	5.080	1.939	0,4
Gozdovi lokalnih skupnosti				
Obnova	ha	7	15	2,1
Nega	ha	40	9	0,2
Varstvo	dni	0	513	0,0
Nega habitatov	dni	0	0	0,0
SKUPAJ				
Obnova	ha	7.287	2.482	0,3
Nega	ha	13.638	4.332	0,3
Varstvo	dni	8.322	8.841	1,1
Nega habitatov	dni	13.940	5.613	0,4

Nega gozda je bila izvedena le v 31,8 % načrtovanega obsega. Glavni razlog za nižjo realizacijo nege je bila preusmeritev k izvajanju obnove po ujmah poškodovanih gozdov. Najnižja, komaj 18,1 % realizacija je pri negi tanjših drogovnjakov, medtem ko je obžetev, ki je že odraz obnove poškodovanih gozdov, dosegla 60,2 %. V zasebnih gozdovih je opravljenih le 14,1 % načrtovanih del pri negi gozdnih sestojev. Glavni razlog za nizko realizacijo gojitvenih del je nepripravljenost lastnikov z drobno gozdno posestjo za izvedbo teh del. V državnih gozdovih je bilo realiziranih nekaj več kot polovica načrtovanih del.

Zaradi naravnih ujm je bil obseg varstvenih del višji, kot je bilo načrtovano, in sicer največ na področju zaščite sadik in postavitve ograj za zaščito mladja pred divjadjo. Z dosledno izvedbo varstvenih smo uspeli zmanjšati poškodbe gozdnih sestojev zaradi podlubnikov in zaradi objedanja po divjadi. Na OE smo v skladu z dodeljenimi finančnimi sredstvi zgradili 1,95 km protipožarnih presek in izvedli vzdrževanje na 48,47 km protipožarnih presek. Dodeljena sredstva so bila prenizka za realizacijo vseh potrebnih del.

V okviru ukrepov nege habitatov so bila izvedena dela za zmanjšanje škod po divjadi. To so predvsem dela za povečanje prehranske baze (čiščenje in vzdrževanje grmišč 17,12 ha) in vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu 878,10 ha). Realizacija izvedenih del je dosegla 40,3 % načrtovanih del.

Preglednica 24: Izvedeni dodatni ukrepi za nego habitatov

Ukrep	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Naravni razvoj biotopov (ha)	393	675	2	1.070
Ohranjanje biotopov – sečnja in nega (ha)	124	51	1	176
Puščanje stoječe biomase v gozdu (m ³)	13	207.178	0	207.191

Za krepitev ugodnega stanja populacij ogroženih rastlinskih in živalskih vrst izvajamo dodatne ukrepe za nego njihovih habitatov. V GGO je naravnemu razvoju biotopov prepuščenih 1.070 ha, največ v državnih gozdovih, 63,1 %. Sečnja in nega z namenom ohranjanja biotopov je bila izvedena na 176 ha. V gozdovih je bilo naravni razgradnji prepuščenih 207.191 m³ stoječega drevja z namenom ohranitve populacij detlov (belohrbti, triprsti) in bukovega ter alpskega kozlička.

3.1.3 Gradnja in vzdrževanje gozdnih prometnic

V preteklem obdobju je bilo zgrajenih 4.084 m gozdnih cest ali dobrih 19 % od načrtovanega. Novogradnji gozdnih cest (Cesta v Stene in Cesta Podcerkev - Škrilje) sta bili izvedeni v zasebnih gozdovih v občini Loška dolina. V preteklem obdobju je bilo v zasebnih gozdovih zgrajenih in pripravljenih 49.605 m gozdnih vlak (110 % načrtovanega) ter v državnih gozdovih 7.103 m (14 % načrtovanega). Rekonstrukcija gozdnih vlak je bila izvedena v zasebnih gozdovih v obsegu 1.606 m (16 % načrtovanega). V preteklem obdobju je bila zgrajena protipožarna preseka 'Požganina' v dolžini 1.950 m (3,9 % načrtovanega).

Kot vzrok nedoseganja ciljev na področju gradenj gozdnih prometnic lahko navedemo naslednja dejstva: razdrobljena gozdna posest, nezainteresiranost lastnikov gozdov za vlaganja v gozdne prometnice, neodvisnost lastnikov gozdov od dohodka iz gozda, pomanjkanje finančnih virov ter zaradi ujm izvedeni večji delež strojne sečnje in spravila (predvsem v državnih gozdovih). Kljub ugodnemu sofinanciranju, ki ga omogoča Program razvoja podeželja in svetovanju ter pomoči ZGS lastnikom pri pridobivanju dokumentacije, je bilo s sredstvi iz tega vira v tem obdobju zgrajenih in pripravljenih le 3.922 m gozdnih vlak (5 projektov), oziroma le 7,9 % vseh zgrajenih vlak v zasebnih gozdovih v GGO. Zgrajene oziroma pripravljene gozdne prometnice so v prostor umeščene strokovno in kvalitetno ter odpirajo predele gozdov, ki so bili do sedaj slabše odprti z gozdnimi prometnicami.

Poudariti velja, da je dobra oz. primerna odprtost gozdov GGO s primarnimi in sekundarnimi prometnicami rezultat predvsem preteklega dela gozdarjev.

Preglednica 25: Priprava, gradnja in rekonstrukcija gozdnih prometnic (v m)

Vrsta del	Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava in gradnja gozdnih vlak	7.103	49.605	0	56.708
Rekonstrukcija gozdnih vlak	0	1.606	0	1.606
Gradnja gozdnih cest	0	4.066	0	4.066
Rekonstrukcija gozdnih cest	0	0	0	0
Gradnja protipožarnih presek	0	1.950	0	1.950

V preteklem obdobju je bilo povprečno letno vzdrževanih 989 km oziroma 85 % skupne dolžine gozdnih cest. Najpogostejše opravilo je bilo vzdrževanje in obnova vozišča, sledijo opravila čiščenje brežin ter opravila v zvezi z odvodnjavanjem gozdnih cest. V preteklem obdobju je bilo za vzdrževanje gozdnih cest porabljenih 4.269.000 EUR ali 3.570 EUR/km gozdne ceste ali 357 EUR/km/leto. Najpomembnejši viri teh sredstev so bili pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest (strogo namenska sredstva), proračunska sredstva ter lastna sredstva občin (predvsem koncesijske dajatve iz državnih gozdov, ki so jih pridobile občine, kjer se nahajajo državni gozdovi). Z razpoložljivimi sredstvi, ki sicer dosegajo manj kot polovico potrebnih predvidenih sredstev, težko zagotavljamo kakovostno vzdrževanje gozdnih cest predvsem v razmerah, ko je bila obremenjenost gozdnih cest zaradi sanacij gozdov po ujmah izjemno visoka.

Skupna ocena škod na gozdnih cestah znaša v obravnavanem obdobju 2.509.508 EUR. Sanacija poteka postopno predvsem s finančnimi sredstvi, ki so namenjena rednemu vzdrževanju gozdnih cest in z lastnimi sredstvi občin.

Glavni problemi, s katerimi se srečujemo pri vzdrževanju gozdnih cest, so:

- težave (zamude občin) pri izvedbi razpisov za izbiro izvajalca;
- časovni premik izvajanja vzdrževanja gozdnih cest v jesenski čas;
- ni sistemskega vira za sanacijo gozdnih cest po ujmah;
- nekatere občine ne želijo pristopiti k večletnim pogodbam z izbranimi izvajalci vzdrževanja gozdnih cest;
- prenizka finančna sredstva;
- premajhna pripravljenost občin, da prispevajo lastna sredstva.

3.1.4 Gozdarsko svetovanje in razvoj podeželja

V preteklem obdobju so lastniki gozdov v okviru Programa razvoja podeželja (PRP) lahko za različne namene pridobivali evropska sredstva (spodbujanje naložb v gozdarske tehnologije, mobilizacija in predindustrijska predelava lesa ter izgradnja gozdnih prometnic).

Poleg sofinanciranja po ujmah poškodovanih gozdov so lastniki v preteklem obdobju s pomočjo sredstev PRP zgradili ali pripravili 3.922 m traktorskih vlak. V okviru PRP je bilo v zasebnih gozdovih nabavljenih sedem gozdarskih traktorjev, več gozdarskih prikolic, traktorskih vitlov in motornih žag. Prejemniki podpor so največkrat lastniki gozdov z gozdarsko izobrazbo oz. z opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo ter, vse pogostejše, lastniki gozdov z registrirano dopolnilno dejavnostjo na kmetiji. Kljub intenzivnemu obveščanju s strani ZGS se lastniki gozdov težko odločajo za kandidiranje za sredstva PRP. Razlogi so predvsem naslednji: komplicirana priprava podatkov za prijavo na razpis; zelo zahtevno poročanje o izvedenih delih v 5-letnem obdobju; razdrobljenost gozdne posesti; nepovezanost lastnikov gozdov ter njihova neodvisnost od prihodka iz gospodarjenja z gozdovi.

Ena izmed primarnih nalog ZGS je tudi izobraževanje lastnikov gozdov s področja varnega dela v gozdu. S pomočjo sredstev PRP je ZGS organiziral izobraževanja iz varnega dela v gozdu, predvsem tečaje varnega dela z motorno žago in tečaje varnega dela s traktorjem (izvajalec SGLŠ Postojna). V letih, ko ni bilo na razpolago PRP sredstev, so izobraževanja lastnikov gozdov sofinancirale ali financirale občine. Izpostaviti velja tudi izvedbo večjega števila tečajev za varno delo po ujmah (predvsem v letu 2014), ki so zagotovo pripomogli k varnejšemu izvajanju del, povezanih s sanacijo žledoloma in kasnejših ujm.

V obdobju 2011–2020 smo v zasebnih gozdovih v GGO evidentirali 41 težjih delovnih nesreč pri delu v gozdu, od tega 6 smrtnih. V obdobju do vključno leta 2014 se je zgodilo 23 nesreč (56 %), od tega 5 smrtnih, kar je 83 % smrtnih nesreč v zadnjem desetletju. V obdobju 2011-2014 je bilo izvedenih 65 % vseh tečajev za varno delo pri delu v gozdu, katerih se je udeležilo 68 % vseh udeležencev. Samo v letu 2014 je bilo izvedenih 18 % vseh tečajev za varno delo, ki se jih je udeležilo 30 % vseh udeležencev. Z izvedenimi izobraževanji se je zagotovo dvignilo raven znanja o varnem delu v gozdu, kot tudi zavest udeležencev, da je pri delu v gozdu nujno uporabljati osebno varovalno opremo, saj se je število nesreč pri delu v gozdu v zasebnih gozdovih, predvsem pa število mrtvih, po letu 2014 izjemno zmanjšalo.

Delavnice za lastnike gozdov so bile izvedene predvsem s področja gojenja in varstva gozdov (sanacija gozdov, poškodovanih zaradi naravnih ujm) ter gozdne tehnike (poudarek na uvajanju strojne sečnje). Ekскурzije za lastnike gozdov so bile izvedene predvsem z obiski gozdarskih sejmov (Gornja Radgona, Austrofoma).

ZGS lastnike gozdov aktivno spodbuja tudi k povezovanju za izvedbo različnih aktivnosti (zaenkrat v GGO žal ne deluje nobeno društvo lastnikov gozdov).

Zaradi gospodarske krize, zlasti po letu 2010, in posledic ujm, se je kar nekaj mlajših ljudi preusmerilo v izvajanje gozdnogospodarskih del, in sicer kot samostojni podjetniki, kot zaposleni v manjših gozdarskih podjetjih ali pa je gozdarstvo dopolnilna dejavnost na njihovi kmetiji.

Preglednica 26: Izobraževanja za lastnike gozdov v obdobju 2011-2020

	Vrsta izobraževanja				Skupaj
	Predavanja	Ekскурzije	Delavnice	Usposabljanja za varno delo	
Število dogodkov	0	5	4	48	57
Število udeležencev	0	129	95	975	1.199

V obdobju 2011-2020 se je torej enega izmed oblik izobraževanja udeležilo 9,1 % vseh (so)lastnikov gozdov na GGO.

3.1.5 Posegi v gozd in gozdni prostor

Preglednica 27: Krčitve gozdov v obdobju 2011-2020 po namenu (v ha)

Urbanizacija	Infrastruktura	Namen krčitev				Skupaj
		Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
6	5	128	2	0	4	145

V obdobju 1991-2000 je bilo v GGO Postojna evidentiranih 109 ha krčitev gozda od tega 58 ha v kmetijske namene (52,7 % vseh krčitev gozda). V obdobju 2001–2010 je bilo v GGO 52 ha krčitev gozda, od tega za kmetijske namene 33 ha (63,1 % vseh krčitev gozda). V obdobju 2011–2020 je bilo na GGE evidentiranih 145 ha krčitev gozda od tega 128 ha v kmetijske namene (88,3 % vseh krčitev gozda). Obseg krčitev gozda se je v obdobju 2011–2020, glede na obdobje 2001–2010, močno povečal (za 175 %), med vrstami krčitev pa so se v obravnavanem obdobju najbolj povečale krčitve gozda za kmetijske namene (za 266,3 %). Pri tem je potrebno poudariti, da smo upoštevali samo evidentirane krčitve gozda. V obdobju 2011–2020 smo izdali za 166 ha dovoljenj za krčitev gozda v kmetijske namene, dejansko pa je bilo realiziranih samo 128 ha ali 77 % od dovoljenj krčitev gozda v kmetijske namene. Navkljub tako velikemu skoku izvedenih krčitev gozda v kmetijske namene pa le-te ne predstavljajo problema ali ovire, ki bi ogrožal gozd in gospodarjenje z gozdom v GGO, saj je bilo v preteklem obdobju izkrčenega le 0,18 % gozda v GGO.

3.1.6 Pregled vlaganj v gozdove v obdobju 2011-2020

Financiranje in sofinanciranje gojitvenih in varstvenih del iz sredstev proračuna RS za vlaganja v gozdove je potekalo v skladu z letnimi pogodbami med Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ZGS ter Pravilnikom o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove [16]. Iz tega naslova je bilo v GGO porabljenih 835.994 EUR. Višina teh sredstev se v primerjavi z prejšnjim obdobjem ni bistveno spremenila in je za realizacijo načrtovanih del daleč prenizka.

Sredstva za sofinanciranje sanacije iz Programa razvoja podeželja 2014–2020, za obnovo in nego poškodovanih gozdov v žledolomu iz leta 2014 [17] ter po podlubnikih in vetrolohu v letu 2017 poškodovanih gozdov so lastniki lahko začeli koristiti šele v letu 2016. Za izvedena dela je bilo porabljenih 1.510.346 EUR, od tega 1.504.912 EUR za sanacijo in obnovo poškodovanih gozdov in 5.434 EUR za ureditev gozdnih vlakov.

Po letu 2018 smo pričeli s koriščenjem sredstev Gozdnega sklada, ki so namenjena izključno izvajanju predvidenih ukrepov na območjih Natura 2000 v zasebnih gozdovih. Porabljenih je bilo 25.932 EUR.

Za zagotavljanje vzdrževanja in sanacijo škod na gozdnih cestah so bila sredstva zagotovljena v integralnem proračunu RS in proračunih občin. Skupaj je bilo porabljenih 4.269.000 EUR. Najpomembnejši finančni vir za vzdrževanje gozdnih cest so pristojbine, ki so neposreden prispevek lastnikov gozdov. Z razpoložljivimi sredstvi smo težko zagotavljali kakovostno vzdrževanje cest predvsem v razmerah, ko je bila obremenjenost gozdnih cest zaradi sanacij ujm izjemno visoka. Posebnih proračunskih sredstev za sanacije cest na območju ujm ni bilo na voljo.

Iz sredstev Programa razvoja podeželja 2011–2020, ukrep 4, je bilo za izgradnjo gozdnih vlakov porabljenih 33.935 EUR.

Skupaj je bilo v obdobju 2011–2020 v gozdove investiranih 11.129.000 EUR.

Preglednica 28: Vlaganja v gozdove (v EUR) v obdobju 2011-2020

	Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Obnova gozdov	757.000	1.396.000	29.000	2.182.000
Nega gozdov	518.000	1.797.000	5.000	2.320.000
Varstvo gozdov	324.000	478.000	41.000	843.000
Biomeliorativna in druga dela	158.000	287.000	0	445.000
Gozdne prometnice	3.358.000	1.981.000	0	5.339.000
Skupaj	5.115.000	5.939.000	75.000	11.129.000

Preglednica 29: Sofinanciranje vlaganj v gozdove in gozdarstvo iz sredstev integralnega proračuna in sredstev EU v obdobju 2011-2020

Vir sredstev za (so)financiranje izvedenih del	Izplačila 2011-2020			
	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	Skupaj
Sredstva integralnega proračuna za vlaganja v gozdove ¹ (EUR)	702.163	93.902	39.932	835.997
Obnova in nega	69 %	34 %	2	62 %
Varstvo gozdov	24 %	66 %	98	32 %
Vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zas. gozdovih	7 %	0 %	0	6 %
Vzdrževanje gozdnih cest – integr. proračun in proračun občin (EUR)	2.498.948	1.770.052	0	4.269.000
Gozdni sklad (zasebni gozdovi v območjih Natura 2000) (EUR)	25.932	0	0	25.932
PRP 2014–2020 – San. in obnova pošk. gozdov - Ukrep 8.4 ² (EUR)	301.454	1.192.324	16.568	1.510.346
Sanacija in obnova poškodovanih gozdov	0 %	99,9 %	0 %	99,9 %
Ureditev gozdnih vlak, potrebnih za sanacijo gozdov	0 %	0,1 %	0 %	0,1 %
PRP 2010–2020 – gradnja/rek. gozdnih cest in vlak – Ukrep 4 (EUR)	33.935	0	0	33.935
Gozdne ceste	0 %	0 %	0 %	0 %
Gozdne vlake	100 %	0 %	0 %	100 %
Skupaj (EUR)	3.562.432	3.056.278	56.500	6.675.210

¹Brez sredstev za semenarsko in drevsničarsko dejavnost v gozdarstvu in sredstev za upravne izvršbe.²Prikazana so sredstva iz prevzemov del ZGS (dejanski podatki o izplačilih so na ARSKTRP)

3.2 Presoja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi

3.2.1 Vzdrževanje in izboljšanje gozdnih virov ter njihov prispevek k bilanci ogljika v gozdovih

Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov je za GGO zelo ugodna. Površina gozdov se je stabilizirala in v prihodnje ne predvidevamo več bistvenega zmanjšanja ali povečanja površine gozdov. Lesna zaloga je v obsegu optimalne lesne zaloge in v prihodnje ne predvidevamo, da bi se še bistveno dvigovala. Debelinska struktura predvsem iglavcev v državnih gozdovih je manj ugodna, saj je prevelik delež drevja v RDR C in premajhen delež drevja v RDR A in tudi RDR B. Debelinske strukture listavcev v državnih gozdovih ter iglavcev in listavcev v zasebnih gozdovih so ugodne.

Preglednica 30: Ocena zagotavljanja trajnosti gozdnih virov in bilance ogljika

Indikator	Zasebni gozd	Državni gozd	Občinski gozd	Skupaj
Površina gozdov	4	4	4	4
Lesna zaloga	4	4	4	4
Debelinska struktura gozdov	3	3	3	3
Ponori ogljika	3	3	3	3

1: zelo neugodno - manj kot 25 % ciljnega stanja; 2: neugodno - manj kot 50 % ciljnega stanja; 3: ugodno - več kot 50 % ciljnega stanja; 4: zelo ugodno - več kot 75 % ciljnega stanja; *ni podatka

3.2.2 Vzdrževanje zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov

Naravne ujme so v zadnjih letih vse pogostejše, že skoraj stalnica, in vse večjih razsežnosti. Največ k temu prispevajo spremenjene vremenske razmere, saj se dnevno, tedensko, mesečno in na letni ravni stalno soočamo z vsemi možnimi podnebnimi ekstremi. Sanacija poškodovanih gozdov zaradi naravnih ujm in podlubnikov je bila v obdobju 2014–2020 prioriteta dejavnost ZGS, gozdarske stroke, lastnikov gozdov in izvajalcev gozdarskih del.

Namnožitev podlubnikov v letih po žledu je bila pričakovana, saj sledi vsaki obsežnejši naravni ujmi, v kateri je poškodovana večja količina smreke. Škode zaradi podlubnikov v letu 2015, ki so bile zaradi nadpovprečno toplega poletja večje od pričakovanih, so se nadaljevale tudi v letih 2016 in 2017. V letih 2018, 2019 in 2020 se je število novo odkritih žarišč zmanjšalo.

Preglednica 31: Ocena vzdrževanja zdravja in vitalnosti gozdnih ekosistemov

Indikator	Zasebni gozd	Državni gozd	Občinski gozd	Skupaj
Sanitarni posek	2	2	2	2
Poškodovanost gozdnega drevja	3	3	3	3
Posegi v gozd in gozdni prostor (P 3.1.6)	4	4	4	4
Objedenost gozdnega mladja	1	1	*	1
Paša v gozdu	4	4	4	4
Ocena tveganj pri gospodarjenju z gozdovi	2	2	3	2

1 - zelo neugodno - manj kot 25 % ciljnega stanja; 2 neugodno - manj kot 50 % ciljnega stanja; 3 - ugodno - več kot 50 % ciljnega stanja; 4: zelo ugodno - več kot 75 % ciljnega stanja; *ni podatka.

Podrobnejša analiza kazalnikov tega sklopa je že navedena v poglavjih 2 in 1.6.1.

Sanitarni posek

V ureditvenem obdobju 2011–2020 smo beležili bistveno višji obseg sanitarne sečnje kot v preteklih obdobjih. Ta je bil posledica močnih ujm (žledolom v letu 2014, vetroloma leta 2017 in 2018) ter prenamnožitve podlubnikov v letih 2015–2017 zaradi posledic prej naštetih ujm.

Največje količine sanitarnega poseka, ne glede na lastništvo, beležimo v kategoriji žled, ki predstavlja kar 38,9 % vsega sanitarnega poseka, sledi mu posek zaradi podlubnikov s 27,5 %, nekoliko manj je poseka zaradi vetroloma (17,8 %). Razlike v sanitarnem poseku med zasebnimi in državnimi gozdovi so tako v samem vzroku kot tudi v količini posekanega lesa. V zasebnih gozdovih je bilo skoraj polovico (47,5 %) vsega sanitarnega poseka zaradi žledoloma, dobro četrtno (25,9 %) zaradi podlubnikov ter desetino (10,8 %) zaradi vetroloma. V državnih gozdovih pa smo beležili največji sanitarni posek zaradi žleda (31,4 %), nekoliko manj je bilo poseka zaradi podlubnikov (28,7 %) in vetroloma (23,8 %). V količini posekanega lesa prevladujejo državni gozdovi, kjer smo ugotovili 8,1 % več sanitarnega poseka kot v zasebnih gozdovih.

Zaradi žledoloma so bili najbolj prizadeti gozdovi v pivški in postojnski občini ter v občini Loška dolina. Žled je povzročil škodo praktično v vseh debelinskih razredih. Povzročene škode zaradi velikih razsežnosti ni bilo mogoče sanirati pravočasno, poškodovana drevesa iglavcev so bila nato dodatno izpostavljena še prenamnožitvi podlubnikov. Vetrolom v letu 2017 je prizadel predvsem iglavce višjih debelinskih razredov (povprečno drevo 2,24 m³), ki, bodisi zaradi lege ali slabe zakoreninjenosti, niso uspeli zdržati močnih vetrovnih sunkov.

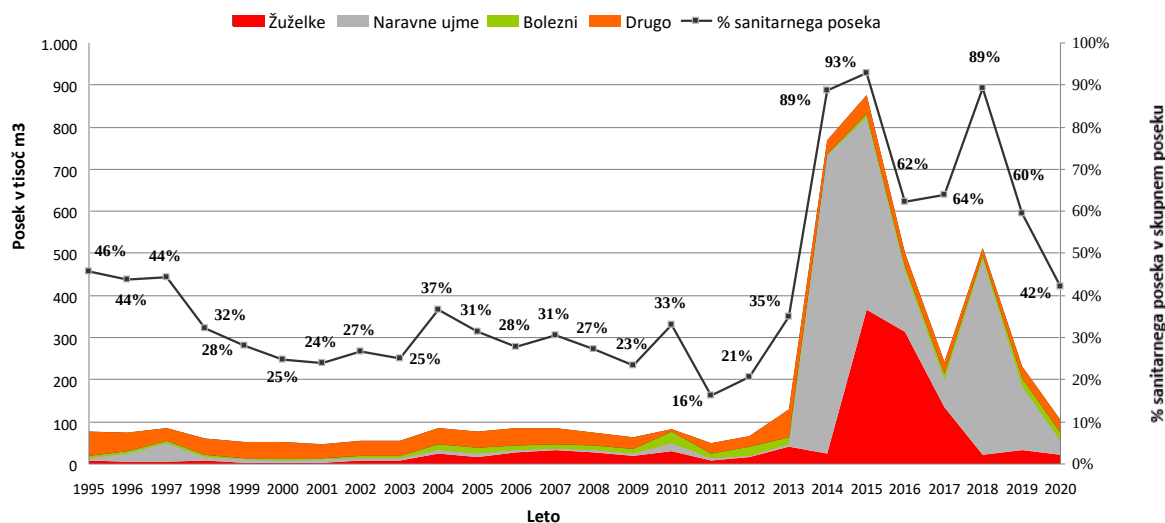
V skupnem obsegu sanitarne sečnje beležimo pri jelki pozitiven trend zaradi občutnega izboljšanja njene vitalnosti. Obseg sanitarne sečnje jelke je v preteklem obdobju znašal vsega 12,9 % vse sečnje jelke (22,1 % v obdobju 2001–2010) oziroma 5,3 % vse sečnje iglavcev (13,1 % v obdobju 2001–2010) in je daleč najnižji v vsem obdobju 1970–2020. Vitalnost jelke se izboljšuje vse od sredine devetdesetih let preteklega stoletja. V časih najintenzivnejšega sušenja jelke, v obdobju 1970–1990, je sanitarna sečnja jelke predstavljala tudi več kot 50 % vse sečnje iglavcev.

Preglednica 32: Pregled večjih poškodovanosti gozdov v območju v obdobju 2011-2020

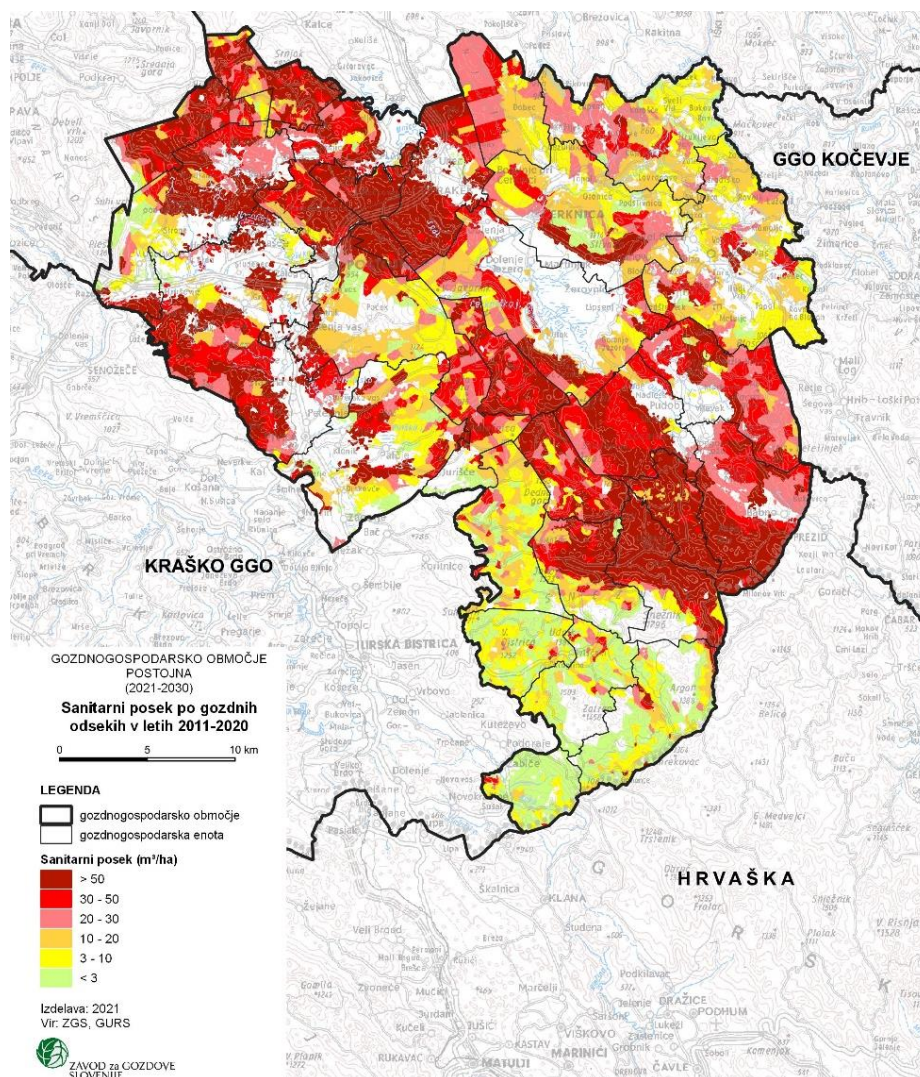
Škodljivi dejavnik	Poškodovana dr. vrsta oz. skupina dr. vrst oz. sestoj	Čas pojava	Kraj pojava (GGE)	Poškodovano drevje v m ³	Intenziteta ¹	Izvedeni ukrepi /opomba
Žled	Vse drevesne vrste	30.1. - 10.2. 2014	70 % GGO	1.650.600	močna	Sečna, obnova
Podlubniki	Smreka	2015 - 2020	50 % GGO	894.600	močna	Sečnja, obnova
Veter	Jelka, smreka, bukev, javor	11. - 13. 12. 2017	KE Stari trg, GGE Mašun, J. dolina	553.700	močan	Sečnja
Veter	Jelka, smreka, bukev, javor	29. - 30. 10. 2018	KE Stari trg, GGE Mašun, J. dolina	45.400	slaba	Sečnja

¹slaba - uničenih do 10 % dreves oziroma 10 % krošnje vseh dreves; srednja-uničenih 11 –30 % dreves oziroma 11 –30 % krošnje vseh dreves; močna-uničenih 31 –50 % dreves oziroma 31 –50 % krošnje vseh dreves; zelo močna-uničenih nad 50 % dreves oziroma nad 50 % krošnje vseh dreves. Za uničena drevesa se štejejo drevesa, ki so toliko poškodovana, da se ne morejo regenerirati.

V obdobju 2011 – 2020 je bilo zabeleženo 11 gozdnih požarov, skupna opožarjena površina je bila 71 ha. Požara, ki bi povzročil večjo škodo v preteklem obdobju na GGO ni bilo.

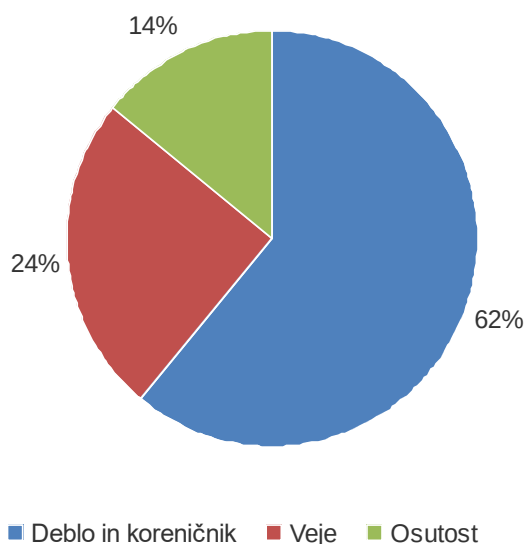
Slika 9: Vrste in količina sanitarnega poseka v obdobju 1995-2020

Slika 10: Prostorski prikaz sanitarnih sečenj v obdobju 2011-2020

Poškodovanost gozdnega drevja

Poškodovanost gozdnega drevja je povzeta po meritvah na SVP v obdobju 2011–2020. V povprečju so bile poškodbe evidentirane pri 9,7 % dreves iglavcev in 17,3 % dreves listavcev. V obdobju 2001–2010 so bile evidentirane poškodbe pri 7,9 % dreves iglavcev in 5,4 % dreves listavcev. Razlika med iglavci in listavci ter porast obsega poškodovanosti izvira predvsem zaradi posledic žledoloma v letu 2014, ki so pri listavcih bistveno višje kot pri iglavcih. Poškodbe zaradi sečenj in spravila so relativno majhne, zaradi posledic žledoloma pa jih je bistveno več kar predstavlja dodatne ovire pri doseganju gozdnogojitvenih ciljev oziroma vzgoji kvalitetnega lesa.

Slika 11: Poškodovanost drevja po vrstah poškodb

Objedenost gozdnega mladja

Poškodovanost gozdnega mladja, ki ga povzroči rastlinojeda parkljasta divjad, spremljamo na popisnih enotah (PE): Snežnik, Javorniki, Ljubljanski vrh, Bloke-Sodražica, Trnovski gozd in Brkini. Tabele o objedenosti so v prilogi 13.7, razen za Brkine, zaradi premajhnega števila popisnih ploskev.

Podatki vseh popisov izkazujejo v Javornikih in Ljubljanskem vrhu visoke stopnje objedenosti. Na Snežniku po visokih stopnjah izstopajo leta 2010, 2014 in 2017. V PE Bloke-Sodražica po visokih stopnjah objedenosti izstopajo leta 2010, 2014 in 2020, v Trnovskem gozdu pa leti 2010 in 2014. Visoke stopnje objedenosti izkazujejo iglavci, pri listavcih pa izstopajo predvsem plemeniti listavci. Pri bukvi, ki je v mladju v deležu najbolj zastopana drevesna vrsta, ugotavljamo v PE Bloke-Sodražica in PE Javorniki statistično značilno povečanje objedenosti v zadnjih dveh popisih. V PE Ljubljanski vrh in PE Trnovski gozd ni statistično značilnih razlik, medtem, ko je v PE Snežnik statistično značilno zmanjšanje objedenosti. V PE Brkini parkljasta divjad nima bistvenega vpliva na pomlajevanje [18]. Visoki deleži objedenosti vplivajo na drevesno sestavo mladja. Podatki vrsti kažejo, da na območju jelovo-bukovih gozdov za zagotavljanje gozdnogojitvenih ciljev v smislu drevesne sestave prerašča premalo jelke in plemenitih listavcev.

Paša v gozdu

V GGO Postojna imamo evidentirano 51 ha gozdov, kjer se pasejo domače živali. Največ (40 ha) je na območju KE Postojna, manj v KE Cerknica (10 ha), najmanj v KE Bukovje (1 ha). Glede na velikost GGO je teh površin relativno malo, velika večina teh površin pa je tudi na bivših kmetijskih površinah, kjer škode niso izrazite. Posredno se paša v gozdu še najbolj odraža na zmanjševanju pašnega prostora divjadi, kar je lahko tudi vir povzročanja škod od divjadi na premoženju ljudi.

Preglednica 33: Paša v gozdovih (vir: podatki zbrani za PEFC poročila)

	Paša goveje živine (in konj)	Paša ovc	Paša koz	Skupaj
Površina gozdov, kjer se pasejo domače živali (ha)	50	1		51
Delež površin z urejeno gozdno pašo glede na celotno površino gozdov z gozdno pašo (%)	13			13

Vir: podatki ZGS zbrani v Poročilu PEFC [19]

Ocena tveganj pri gospodarjenju z gozdovi v obdobju 2021–2030

Glede na izkušnje iz preteklega obdobja in stanje sestojev so zaradi biotskih in abiotskih dejavnikov največjemu tveganju pri gospodarjenju z gozdovi izpostavljeni smrekovi oz. pretežno smrekovi gozdovi na karbonatni matični podlagi, do nadmorske višine 800 m. Med njimi še posebej mlajši gozdovi (drogovnjaki). Malo manjšemu tveganju pri gospodarjenju so izpostavljeni smrekovi in pretežno smrekovi gozdovi na nekarbonatni matični podlagi, še posebej so to smrekovi drogovnjaki. Bistveno manjšemu tveganju pri gospodarjenju z gozdovi so izpostavljeni smrekovi oz. pretežno smrekovi gozdovi na nadmorskih višini 800–1.200 m predvsem na grebenih in izrazitih južnih legah. Gozdovi nad 1.200 m nadmorske višine so izpostavljeni minimalnemu tveganju pri gospodarjenju. Stopnjo tveganja pri gospodarjenju z gozdovi zelo poveča/zmanjša stopnja negovanosti gozdov predvsem pravočasna izvedba redčenja drogovnjakov in seveda pravočasno izvedene vse vrste sanitarnih sečenj.

Karta požarne ogroženosti gozdov je prikazana na karti L v poglavju 12.

3.2.3 Vzdrževanje in spodbujanje proizvodnih funkcij gozdov (lesnih in nelesnih)**Preglednica 34:** Ocena vzdrževanja in vzpodbujanja ekonomskih funkcij gozda

Indikator	Zasebni gozd	Državni gozd	Občinski gozd	Skupaj
Prirastek in posek	4	4	3	4
Zgradba gozdnih sestojev	4	3	3	3
Ocena trajnosti donosov lesa	4	4	3	4
Kakovost gozdnega drevja	4	4	3	4
Zasnova in negovanost	4	3	3	4

1: zelo neugodno - manj kot 25 % ciljnega stanja; 2: neugodno - manj kot 50 % ciljnega stanja; 3: ugodno - več kot 50 % ciljnega stanja; 4: zelo ugodno - več kot 75 % ciljnega stanja; *ni podatka.

Zgradba gozdnih sestojev

Med sestojnimi tipi po površini prevladujejo debeljaki in drogovnjaki, sledijo sestoji v obnovi, nekaj manj je raznomernih sestojev, mladovij, najmanj je tipičnih prebiralnih gozdov in grmičavega gozda. Grmičav gozd se nahaja samo pod vrhom Snežnika, kjer se med ruševjem prepletajo večji in manjši šopi drevja, predvsem smreke, jelke, bukve in jerebice. Na splošno v GGO prevladujejo odrasli gozdovi (69,4 %), mladih gozdov oz. gozdov s tankim drevjem (mladovje, drogovnjak, grmičav gozd) je 30,6 %. Glede na preteklo obdobje se je površina mladih gozdov povečala za 2.136 ha, za prav toliko je manj odraslih gozdov. Po posameznih razvojnih fazah in zgradbah gozdov so bile spremembe sledeče: povečala se je površina mladovja za 139 ha, drogovnjakov za 1.934 ha, debeljakov za 3.157 ha, sestojev v obnovi 3.214 ha in prebiralnih gozdov za 210 ha. Na drugi strani se je zmanjšala površina raznomernih gozdov za 8.829 ha (42 %). Navedene strukturne spremembe so pozitivne, saj nakazujejo uspešnost prizadevanj za obnovo gozdov v GGO. Povprečna velikost sestojev je največja v raznomernih sestojih (5,0 ha), sledijo sestoji v obnovi s 3,6 ha, debeljaki (3,1 ha), najmanjši sestoji so v mladovjih (1,2 ha).

Preglednica 35: Sestojni tipi

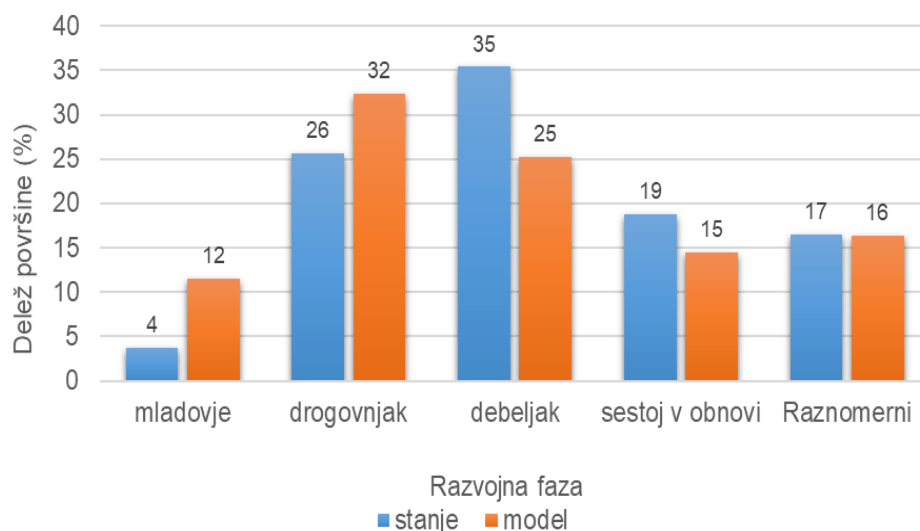
Sestojni tip	Površina (ha)	Delež (%)	Povprečna velikost sestoja (ha)
Mladovje	2.810	3,6	1,22
Drogovnjak	21.094	26,7	2,64
Debeljak	28.098	35,3	3,12
Sestoj v obnovi	14.218	18,0	3,60
Raznomerno (ps-šp, preb)	6.461	8,2	5,34
Raznomerno (sk-gnz)	5.669	7,2	4,60
Grmičav gozd	199	0,3	16,58
Tipični prebiralni sestoji	587	0,7	2,60
Skupaj	79.135	100,0	3,05

Ocena trajnosti donosov lesa

Glede na modelno stanje primanjkuje mladovja in drogovnjakov, preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, medtem ko je dejanski delež raznomernih oz. prebiralnih gozdov praktično enak modelnemu stanju. Na sliki 12 so raznomerni gozdovi, kamor so prišteti tudi prebiralni gozdovi, prikazani zato, ker na ravni GGO zajemajo 17 % površine gozdov in jih želimo na tej površini tudi ohraniti. Debelinska struktura raznomernih in prebiralnih gozdov pa je prikazana na sliki 1 v prilogi 13.13. Dejansko trajnost donosov lesa po količini glede na razmerje razvojnih faz in debelinsko strukturo raznomernih ter prebiralnih gozdov gozdov ni ogrožena, saj se manjko mladovja lahko nadoknadi s pomladkom odlične in dobre zasnove v sestojih v obnovi (6.500 ha), manjko drogovnjakov pa s povečanim deležem mlajših debeljakov. Prav tako je sedanja debelinska struktura raznomernih in prebiralnih gozdov praktično enaka modelni.

Dolgoročno je trajnost donosov bistveno ogrožena glede na drevesno sestavo gozdov (iglavci/listavci). Zaradi vpliva parkljaste rastlinojede divjadi je delež jelke, ki je najpomembnejši naravni iglavec v GGO, v pomladku (4,5 %) in mladovju (1,6 %) minimalen in bistveno zaostaja za naravnim deležem jelke v GGO (25 %) [11]. Bistveno premajhen je tudi pri vrsti čez meritveni prag in znaša za preteklo obdobje le še 3,5 % vse vrste drevesnih vrst v GGO. Na osnovi navedenega lahko dolgoročno s popolno gotovostjo napovemo bistveno znižanje donosa iglavcev na račun znižanja deleža jelke.

Razmerja razvojnih faz in trendi so po različnih lastništvi gozdov podobni skupnim vrednostim. Na splošno je v zasebnih gozdovih malo več drogovnjakov kot je povprečje v GGO, v državnih gozdovih je pa malo več mladovij kot je povprečje v GGO.

Slika 12: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah in zgradbah gozdov

Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture gozdov za raznomerne in prebiralne gozdove skupaj je prikazana na sliki, ki se nahaja v poglavju 13.13 (Ostale priloge).

Zasnova in negovanost gozdnih sestojev

V zasnovi gozdnih sestojev ni velikih razlik med zasebnimi in državnimi gozdovi, razen v drogovnjakih v zasebnih gozdovih, ki imajo v povprečju slabše zasnove kot v državnih gozdovih. V vseh ostalih sestojih prevladuje bogata in dobra zasnova (70–90 %), pomanjkljive in slabe zasnove je le 10–30 % sestojev. Najslabšo zasnovo imajo drogovnjaki, najboljšo pa pomladek. Najboljše zasnove mladovij so v ORGR 094 Dinarska jelova bukovja na hladnih legah, najslabša mladovja in drogovnjaki so v ORGR 111 Gozdovih iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij. Drogovnjaki z najboljšo zasnovo in negovanostjo so v ORGR 150 Smrekovja v mraziščih. Glede na pretekli načrt ugotavljamo slabše zasnove v vseh gozdovih ne glede na lastništvo.

Preglednica 36: Zasnova gozdnih sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Državni gozdovi				Zasebni in drugi gozdovi				Skupaj			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	2.810	60,4	29,9	6,3	3,4	35,1	29,3	14,0	21,6	46,9	29,6	10,4	13,1
Drogovnjak	21.094	42,2	30,5	19,8	7,5	20,3	36,7	30,3	12,7	27,5	34,6	26,9	11,0
Podmladek	14.319	54,3	33,8	9,9	2,0	47,0	32,5	15,5	5,0	49,9	33,0	13,3	3,8

1 – bogata zasnova; 2 – dobra zasnova; 3 – pomanjkljiva zasnova; 4 – slaba zasnova

Negovanost sestojev je bistveno boljša v državnih gozdovih kot v zasebnih in gozdovih lokalnih skupnosti skupaj. V državnih gozdovih je več kot 75 % sestojev negovanih, ostalo so skoraj v enakem deležu pomanjkljivo negovani in nenegovani sestoji. Največji delež nenegovanih sestojev v državnih gozdovih prispevajo drogovnjaki, in sicer predvsem drogovnjaki v ORGR 072 in 073, kjer je bila v preteklosti predpisana 20 leta obhodnjica, kar je imelo za posledico bistveno poslabšanje negovanosti drogovnjakov v zadnjem obdobju. Delno je k takemu stanju prispevala tudi sanacija ujm v letih 2014–2018, saj v tem obdobju rednih sečenj tu ni bilo. V zasebnih gozdovih je negovanih sestojev manj kot polovica (44,8 %), pomanjkljivo negovanih pa je dobra tretjina (34,9 %) in nenegovanih slaba petina (19,3 %). Najbolj negovani sestoji so v ORGR 094 Dinarska jelova bukovja na hladnih legah, najslabše negovani pa so sestoji v ORGR 111 Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij.

Preglednica 37: Negovanost gozdnih sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Državni gozdovi				Zasebni in drugi gozdovi				Skupaj			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	2.810	79,9	15,3	4,6	0,2	40,2	38,9	19,6	1,3	58,9	27,8	12,6	0,7
Drogovnjak	21.094	56,8	17,4	24,0	1,8	17,8	36,4	43,0	2,8	30,6	30,1	36,9	2,4
Debeljak	28.096	77,2	13,0	9,5	0,3	54,9	34,4	10,4	0,3	64,8	24,9	10,0	0,3
Sestoj v obnovi	14.218	86,3	11,0	2,6	0,1	51,7	34,6	13,4	0,3	65,9	24,9	9,0	0,2
Raznomerno (ps-šp, preb)	6.461	85,3	7,5	7,1	0,1	81,8	17,6	0,6	0,0	82,6	15,4	2,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	5.669	84,3	4,5	11,2	0,0	29,5	60,6	9,8	0,1	52,6	37,0	10,4	0,0
Tipični prebiralni sestoji	587	90,3	9,7	0,0	0,0	88,9	11,1	0,0	0,0	89,1	10,9	0,0	0,0
Grmičav gozd	200	0,0	0,0	100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100	0,0
Skupaj	79.135	74,9	12,7	11,9	0,6	44,8	34,9	19,3	1,0	56,3	26,3	16,6	0,8

1 – negovan; 2 – pomanjkljivo negovan; 3 – nenegovan; 4 – nenegovan - ogrožen

Glede na pretekli ON se je negovanost gozdov v obdobju 2011–2020 bistveno poslabšala. Delež negovanih gozdov na ravni GGO se je s 65,8 % zmanjšal na 56,2 %, povečala sta se deleža pomanjkljivo negovanih gozdov z 21,4 % na 26,3 % in nenegovanih gozdov z 12,7 % na 16,6 %. Negovanost se je bistveno bolj poslabšala v zasebnih gozdovih kot pa v državnih gozdovih, v obeh sektorjih lastništva pa predvsem v drogovnjakih.

Kakovost gozdnega drevja

Podatki so pridobljeni iz meritev na SVP v obdobju 2011–2020, kjer kakovost ocenjujemo pri drevesih, debelejših od 30 cm. V povprečju je kakovost iglavcev malo višja od kakovosti listavcev. V GGO je pomembna kakovost jelke, smreke, bukke ter pl. listavcev. Deleži ostalih drevesnih vrst v LZ so majhni. Pri iglavcih so najboljše kakovosti debela jelke (59,4 % odlične in prav dobre kakovosti), smreka ima slabšo kakovost kot jelka, saj je dreves z odlično in prav dobro kakovostjo manj kot polovica (45,4 %). Pri listavcih imajo najboljšo kakovost pl. listavci (53,8 % debel odlične in prav dobre kakovosti), kakovost bukke je bistveno slabša (38,9 % debel odlične in prav dobre kakovosti). Glede na lastništvo

ugotavljamo malo boljšo kakovost v državnih gozdovih, po ORGR pa najboljše kakovosti dreves beležimo v ORGR 091 Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij, najslabše pa v ORGR 041 Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah. Glede na preteklo obdobje ni bistvenih razlik v kakovosti gozdnega drevja.

Preglednica 38: Struktura drevja po kakovostnih razredih v % od lesne zaloge dreves nad 30 cm

Drevesna vrsta	Delež dreves po kakovostnih razredih				
	Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	1,6	43,8	46,4	7,6	0,6
Jelka	2,1	57,3	37,4	3,1	0,1
Bor	3,1	23,9	54,7	14,8	3,5
Macesen	5,0	37,5	50,0	7,5	0,0
Drugi iglavci	11,1	45,9	36,7	5,3	1,0
Bukev	5,0	33,9	43,6	13,0	4,5
Hrast	0,6	21,1	54,4	19,6	4,3
Plemeniti listavci	8,2	45,6	37,6	7,4	1,2
Drugi trdi listavci	0,3	14,0	43,0	28,7	14,0
Mehki listavci	0,6	21,9	58,5	13,6	5,4
Iglavci	2,1	49,5	41,6	6,1	0,7
Listavci	5,1	34,0	43,5	13,0	4,4
Skupaj	3,6	40,3	43,8	9,7	2,6

3.2.4 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno povečanje biotske raznovrstnosti v gozdnih ekosistemih

Preglednica 39: Ocena ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov

Indikator	Zasebni gozd	Državni gozd	Občinski gozd	Skupaj
Drevesna sestava gozdov (P 2)	3	3	*	3
Ohranjenost gozdnih sestojev	3	3	*	3
Gozdni sestoji s prevladujočim debelim drevjem	4	4	*	4
Uspešnost pomlajevanja in preraščanja gozdnih sestojev	2	1	*	1
Tujerodne vrste	4	4	*	4
Gozdni genski viri	4	4	*	4
Odmrla lesna masa	4	3	*	4
Natura 2000	4	4	*	4
Gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju	3	4	*	3
Varovalni gozdovi	4	4	*	4
Dolžina gozdnega roba	3	4	*	4
Mokrišča in vodni viri v gozdu	*	*	*	*
Mirne cone	3	4	*	4

1: zelo neugodno - manj kot 25 % ciljnega stanja; 2: neugodno - manj kot 50 % ciljnega stanja; 3: ugodno - več kot 50 % ciljnega stanja; 4: zelo ugodno - več kot 75 % ciljnega stanja; *ni podatka.

Drevesna sestava gozdov (P2)

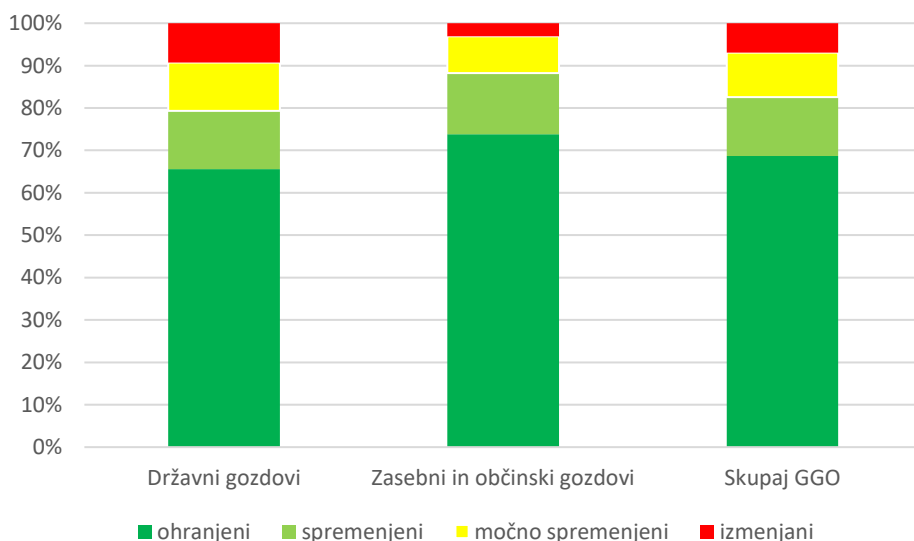
Pri meritvah SVP je bilo evidentiranih 51 različnih drevesnih vrst, povprečno število dreves na hektar je 505. Po številu dreves na hektar prevladujejo listavci, po lesni zalogi pa iglavci, ker imajo občutno večji delež dreves v najdebelejšem debelinskem razredu. Tekom prihodnjih desetletij se bosta lesna zaloga in debelinska struktura iglavcev precej hitro zniževali, zato bodo v gozdovih GGO pričeli prevladovati listavci. S tem se bo zniževala prehranska kapaciteta za kvalifikacijske vrste, ki so vezane na iglavce.

V lesni zalogi v GGO prevladuje bukev, sledijo jelka, smreka in plemeniti listavci, med katerimi prevladuje gorski javor. Te štiri drevesne vrste predstavljajo 90 % lesne zaloge v GGO. Med vsemi ostalimi drevesnimi vrstami so pomembni še bori (4 % LZ), ter drugi trdi listavci s slabimi 4 %. Med državnimi in zasebnimi gozdovi je majhna razlikav drevesni sestavi gozdov. V obeh oblikah lastništva, sicer z različnimi deleži, prevladujejo bukev, jelka, smreka in plemeniti listavci. Te štiri drevesne vrste v državnih gozdovih predstavljajo 95 % lesne zaloge, v zasebnih gozdovih pa 86 % lesne zaloge. Ker

zasebni gozdovi zajemajo znatno večji delež rastišč topoljubnih bukovij in topoljubnih listavcev kot državni gozdovi, je delež borov ter drugih trdih listavcev v zalogi zasebnih gozdov trikrat večji kot v državnih gozdovih. Gozdovi lokalnih skupnosti zajemajo predvsem rastišča topoljubnih listavcev in topoljubna bukovja zato v teh gozdovih prevladujejo bori, slede drugi trdi listavci, bukev in smreka. Te štiri skupine drevesnih vrst predstavljajo dobrih 84 % lesne zaloge gozdov lokalnih skupnosti.

Ohranjenost gozdnih sestojev

Ohranjenost gozdov je na podlagi modelov [11] [20] [21] ocenjena na osnovi stanja sestojev in ne na osnovi opisov odsekov, ker le-ta daje izkrivljeno sliko dejanske ohranjenosti gozdov. Na območju GGO prevladujejo ohranjeni gozdovi (68,7 %), pri čemer je delež ohranjenih gozdov v državnih gozdovih višji (73,9 %) kot v zasebnih gozdovih (65,6 %). Spremenjenih gozdov je dobra desetina (13,9 %), pri čemer jih je več v državnih gozdovih (14,4 %) kot v zasebnih gozdovih (13,7 %). Močno spremenjenih gozdov je desetina (10,5 %), več jih je v zasebnih gozdovih (11,4 %) kot v državnih gozdovih (8,7 %). Izmenjenih gozdov je dobra dvajsetina vseh gozdov (6,9 %), pri čemer jih je bistveno več v zasebnih gozdovih (9,3 %), kot v državnih gozdovih (3,1 %). Največji delež ohranjenih gozdov je v ORGR 72 in 73 Zgornjegorski bukovji gozdovi na slabših in boljših legah, največji delež izmenjenih gozdov pa je v ORGR 51 Gozdovi iglavcev na rastišču predgorskih bukovij in v ORGR 111 Gozdovi iglavcev na rastišču topoljubnih bukovij. V slednjih dveh razredih se bo tekom časa najhitreje spreminjala drevesna sestava, saj so to večinoma površine, ki so se po opustitvi kmetijske rabe zarasle ali so bile posajene z bori.

Slika 13: Ohranjenost gozdov v GGO Postojna

Na splošno velja prepričanje, da k spremenjeni drevesni sestavi največ prispeva smreka, vendar za postojnsko GGO to ne drži. Glede na naravno drevesno sestavo gozdov [11] je naravni delež smreke v GGO 4,8 %, borov pa 0,1 %. Sedanji delež smreke v LZ je 20,8 %, borov pa 4,3 %. Torej je sedanji delež smreke, glede na naravni delež, povečan za 4,3 krat, delež borov pa za 43,0 krat.

Gozdni sestoji s prevladujočim debelim drevjem (30 cm in več)

Geografska lega in naravne danosti uvrščajo GGO med biotsko najbolj pestra območja Slovenije in širšega prostora. Na območju se prepletajo različni habitatni tipi in vrste, ki za svoj obstoj potrebujejo zadostno količino debelejšega drevja. Slednjega je na območju dovolj, saj je po površini več kot 69 % sestojev v fazi debeljakov, raznomernih gozdov in prebiralnih gozdov ter sestojev v obnovi. Velika količina debelejšega drevja obenem predstavlja tudi tveganje, saj so debelejši (starejši) sestoji bolj izpostavljeni ujmam, kakršne so se zgodile v preteklem obdobju. Posledice podnebnih sprememb, ki vplivajo na način gospodarjenja z gozdovi ter na deleže razvojnih faz, se kažejo v povečanem deležu pomlajenih površin. Kljub temu je delež sestojev s prevladujočim debelim drevjem še vedno večji od modelnih vrednosti, mladovij pa še vedno primanjkuje.

Uspešnost pomlajevanja gozdov in vraščanja drevesnih vrst

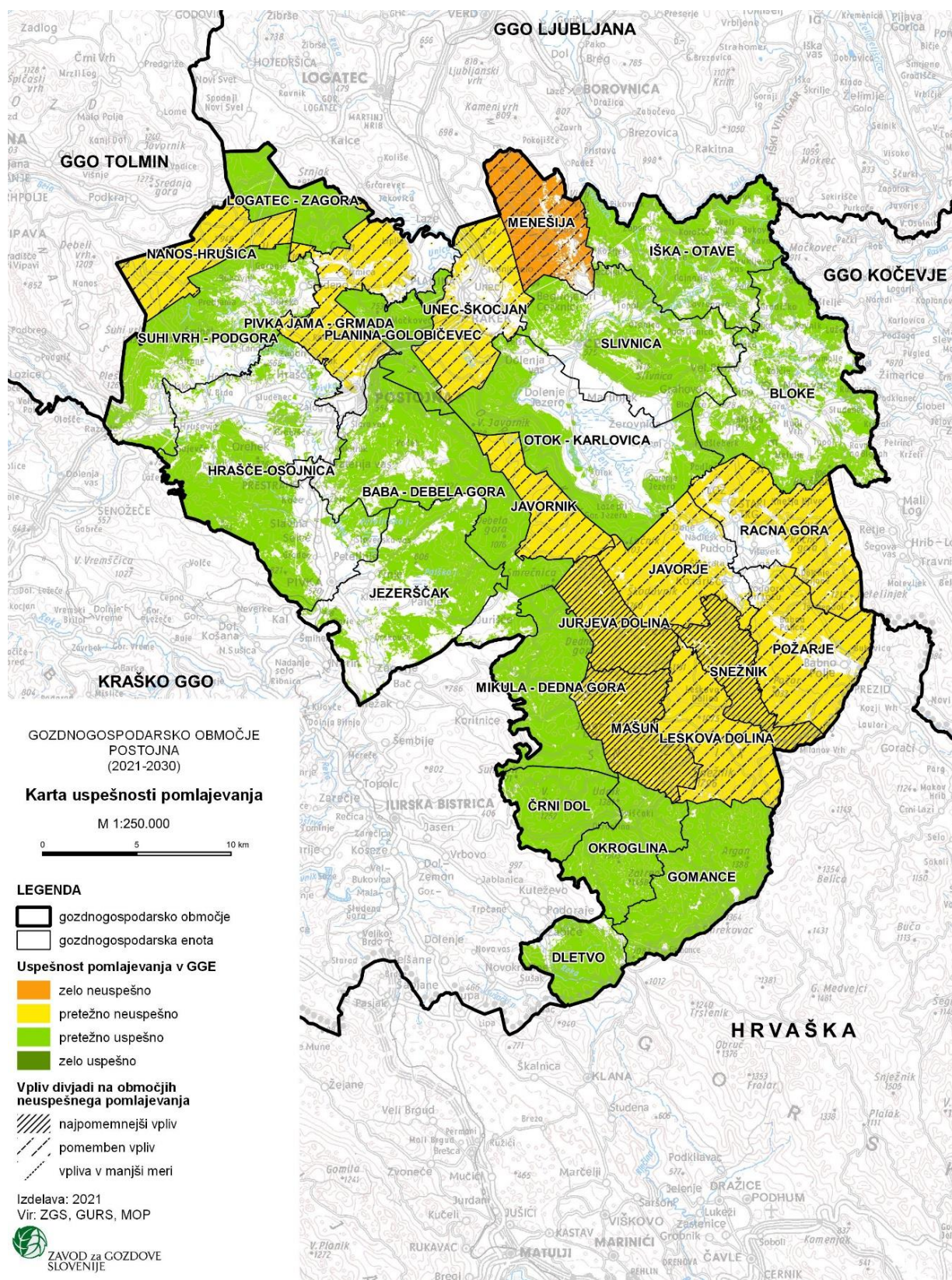
Drevesna sestava pomladka, mladovja in še posebej vrsti je bistveno drugačna od drevesne sestave odraslih gozdov. To ni problem samo v dinarskih gozdovih jelke in bukve ter v javorovih gozdovih, ampak bolj ali manj na vseh rastiščih v GGO. Spremenjena drevesna sestava pomladka, mladovij in posledično vrsti je rezultat več desetletnega vpliva rastlinojede parkljaste divjadi na procese obnove gozda. Ugotavljamo, da se, ne glede na lastništvo, v pomladku kot tudi v drevesni sestavi povečuje delež smreke in ostalih trdih listavcev, zmanjšuje se delež jelke, delež plemenitih listavcev se ohranja. Razlog za to vidimo v velikopovršinskem pomlajevanju zaradi ujm in pomladitvenih posekih. Primerjava drevesne sestave mladovij z vrstjo nakazuje, da se bo v prihodnosti bistveno povečal delež smreke in delež ostalih trdih listavcev, delež jelke bo bistveno manjši, enako tudi delež hrastov.

Preglednica 40: Drevesna sestava mladovij in vrsti po oblikah lastništva* (v %)

	Zasebni gozd		Državni gozd		Občinski gozd		Skupaj		LZ
	Mladovje	Vrast	Mladovje	Vrast	Mladovje	Vrast	Mladovje	Vrast	
Smreka	32,2	37,8	34,5	40,0	18,2	0,0	33,2	38,5	20,8
Jelka	0,8	3,2	2,3	4,1	0,0	0,0	1,5	3,5	24,7
Bori	2,1	11,0	0,2	0,8	4,1	0,0	1,2	7,5	4,2
Macesen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
O. iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Bukev	32,7	20,0	52,6	45,5	16,4	5,3	42,0	28,7	38,7
Hrast	1,6	1,5	0,1	0,1	3,9	0,0	0,9	1,0	1,5
Pl. list.	8,3	6,7	7,8	5,7	13,0	12,8	8,1	6,3	5,6
O. t. list	17,6	16,8	1,9	2,8	15,4	80,5	10,2	12,1	3,8
M. list.	4,5	3,0	0,5	0,9	29,1	1,5	2,7	2,3	0,5
Iglavci	35,1	52,0	37,0	44,9	22,3	0,0	35,9	49,5	49,9
Listavci	64,9	48,0	63,0	55,1	77,7	100,0	64,1	50,5	50,1
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* v mladovju % od površine mladovja, vrast % od LZ vrsti v m³/ha in LZ % od m³/ha

Iz preglednice 40 je razvidno, da je delež vrsti smreke bistveno večji od njenega deleža v LZ in to v večini ORGR in tudi na rastiščih, kjer po naravi smreke sploh ni. Delež vrsti jelke je na rastiščih, kjer je jelka po naravi prisotna (ORGR 91, 92, 93, 94 in 160), od 5 do 20-krat nižji od njenega deleža v LZ. Delež vrsti bukve in hrasta je praktično v vseh ORGR manjši od njunih deležev v LZ. Delež vrsti pl. listavcev je daleč največji v ORGR, ki so gozdovi iglavcev (ORGR 41, 91 in 111), v ostalih ORGR je znatno manjši od deleža pl. listavcev v LZ. Najbolj presenetljivo pa je dejstvo, da je v prav vseh ORGR delež vrsti ostalih trdih listavcev znatno večji kot je njihov delež v LZ. Tako stanje je izključno rezultat več deset let trajajočega neprekinjenega vpliva parkljaste divjadi, ki z objedanjem pomladka bistveno vpliva na drevesno sestavo gozdov, saj je verjetnost preživetja oziroma preraščanja pomladka za objedanje nepriljubljenih vrst (smreka, bukev) več desetkrat večja kot možnost preraščanja pomladka za objedanje priljubljenih vrst (jelka in pl. listavci).

Slika 14: Pregledna karta uspešnosti pomlajevanja

Tujerodne vrste

Invazivne tujerodne vrste (ITV) v današnjem času obravnavamo kot eno največjih groženj biotski raznovrstnosti [22]. Tujerodne vrste so prisotne v predelih ob naseljih, predvsem ob Cerkniškem jezeru in v porečju reke Pivke. V GGO Postojna najdemo rastlinske vrste, kot so rdeči hrast, japonski dresnik in veliki pajesen. Te vrste so na območju prisotne že dalj časa, vendar v omejeni razširjenosti. V zadnjem času se lokalno pojavljata navadna barvilnica ter veliki pajesen. Daleč največjo gospodarsko škodo je povzročil jesenov ožig, ki je povzročil sušenje jesena v večjem delu območja, v pretežnem delu zaradi posledic žledoloma (predhodne poškodbe dreves).

Preglednica 41: Prisotnost reguliranih tujerodnih vrst, ki so močno razširjene oziroma se hitro širijo in povzročajo škodo biotski raznovrstnosti oz. gospodarsko škodo

Vrsta	Stanje (prisotnost/razširjenost/trend)*	Opomba1
pižmovka (<i>Ondatra zibethicus</i>)	Ni prisotna ali zaznana v zadnjem desetletju	Divjad; ž. vrsta z EU sezn. ITV.
nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	Ni prisotna ali zaznana v zadnjem desetletju	Divjad; ž. vrsta z EU sezn. ITV.
rakunasti pes (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	Ni podatka o opažanju v zadnjem desetletju	Divjad; ž. vrsta z EU sezn. ITV.
rakun (<i>Procyon lotor</i>)	Ni podatka o opažanju v zadnjem desetletju	Živalska vrsta z EU sezn. ITV.
veliki pajesen (<i>Ailanthus altissima</i>)	Že dolgo prisotna, omejeno razširjena, naraščajoč trend	Drevo; r. vrsta z EU sezn. ITV.
žlezava nedotika (<i>Impatiens glandulifera</i>)	Zaznana v zadnjem času, omejeno razširjena, narašč. trend	Rastlinska vrsta z EU sezn. ITV.
navadna barvilnica (<i>Phytolacca americana</i>)	Zaznana v zadnjem času, omejeno razširjena, narašč. trend.	zelnata rastlina
japonski dresnik (<i>Fallopia japonica</i>)	Že dolgo prisotna, omejeno razširjena, naraščajoč trend	zelnata rastlina
rdeči hrast (<i>Quercus rubra</i>)	Dolgo prisoten, omejena razširjenost, padajoč trend	drevesna vrsta
pavlovnija (<i>Paulownia tomentosa</i>)	Zaznana v zadnjem času, omejena razširjenost	drevesna vrsta
navadna amorfa (<i>Amorpha fruticosa</i>)	Zaznana v zadnjem času, omejeno razširjena, narašč. trend	grmovna vrsta
Jesenov ožig (<i>Hymenoscyphus fraxineus</i>)	Že dolgo prisotna, močno razširjen po GGO, narašč. trend	gliva, ŠO gozdozdnega drevja

Gozdni genski viri

Trenutna pestrost gozdnih genskih virov v GGO je velika. Osnovni način obnove gozdov je naravna obnova, ki edina zagotavlja obnovo s vsemi naravnimi drevesnimi vrstami. Največja ovira oziroma nevarnost za uspešno ohranjanje naravnih genskih virov je preštevilna rastlinojeda parkljasta divjad, ki z večjim objedanjem prehransko zanimivih drevesnih vrt (jelka, pl. listavci, hrasti) v primerjavi s prehransko manj zanimivimi vrstami (smreka, bukev, ostali trdi listavci) selekcionira drevesno sestavo pomladka do te mere, da prehransko zanimive vrste izginejo iz mladovja. Tako grozi, če ne bomo takoj ustrezno ukrepali, da bodo v naslednjih 30–50 letih v GGO nastali sestoji, kjer bosta v LZ prevladovala smreka in bukev, delež jelke pa se bo verjetno zmanjšal na manj kot 5 % od LZ. Obnova tako spremenjenih gozdov v bolj naravno drevesno zgradbo bo izjemno zahtevna in bo temeljila na sadnji. S tega vidika je pomembno zagotoviti ustrezen sadilni material (semenske sestoje). V ta namen bi bilo potrebno določiti dodatne semenske sestoje jelke, gorskega javorja in morebiti tudi gradna.

Odmrila lesna masa

V GGO Postojna trenutno v povprečju 17,5 m³/ha (5,8 % od LZ) odmrle lesne mase, več jo je v zasebnih gozdovih (7,3 % od LZ) in v gozdovih lokalnih skupnosti (7,1 % od LZ), manj v državnih gozdovih (3,5 % od LZ). Največ odmrle mase po količini in volumnu ugotavljamo v debelinskem razredu A, v debelinskem razredu B in C razredih beležimo manj odmrle mase. Ta je razporejena enakomerno med iglavci in listavci. Največ odmrle mase beležimo v ORGR 120 Toploljubni bukovi gozdovi, sledi ORGR 111 Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovih. Na območju gozdov, ki so vključena v Naturo 2000, je z vidika ohranjanja habitatov živalskih vrst pomemben delež odmrle lesne mase. Trenutno delež odmrle lesne mase na območju Nature 2000 presega minimalne zahteve (5,0 % od LZ) po odmrli lesni masi.

Preglednica 42: Odmrlo drevje (št./ha)

Lastništvo	Razš. deb. r.	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
Zasebni gozdovi	A	15,3	12,2	27,4	6,4	9,6	16,0	21,6	21,8	43,4	14,4
	B	1,9	0,7	2,6	0,5	0,5	1,0	2,4	1,2	3,6	5,5
	C	0,2	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,4	1,1
	Skupaj	17,4	12,9	30,3	7,0	10,2	17,1	24,3	23,1	47,4	21,0
Državni gozdovi	A	4,1	4,5	8,5	3,1	4,2	7,4	7,2	8,7	15,9	5,5
	B	0,9	0,6	1,5	0,4	0,5	0,9	1,3	1,1	2,4	3,8
	C	0,4	0,1	0,5	0,1	0,1	0,2	0,5	0,2	0,7	2,3
	Skupaj	5,4	5,2	10,6	3,5	4,9	8,4	8,9	10,1	19,0	11,6
Gozdovi lokalnih skupnosti	A	1,0	17,6	18,6	1,0	13,3	14,3	1,9	31,0	32,9	11,1
	B	1,4	1,0	2,4	0,0	0,0	0,0	1,4	1,0	2,4	3,8
	C	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Skupaj	2,4	18,6	21,0	1,0	13,3	14,3	3,3	31,9	35,2	14,9
Skupaj	A	11,0	9,3	20,3	5,2	7,6	12,7	16,2	16,9	33,1	11,0
	B	1,5	0,7	2,2	0,4	0,5	1,0	2,0	1,2	3,1	4,9
	C	0,3	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,4	0,1	0,5	1,6
	Skupaj	12,8	10,1	22,9	5,7	8,2	13,8	18,5	18,2	36,7	17,5

Natura 2000

V GGO je 58.353 ha gozdov znotraj območij Natura 2000, ki obsegajo območja Snežnika, Javornikov, Menišije, Nanosa, Hrušice in druga. Polovica teh gozdov je v državni lasti, druga polovica je v zasebni lasti. Velika večina gozdov v območjih Natura 2000 spada v HT 91K0 – Ilirski bukovi gozdovi. Gozdovi so ohranjeni, delež odmrle lesne mase (5,0 % od LZ) je nad zahtevanim, vendar je ta prisotna večinoma v najnižjem razširjenem debelinskem razredu, ki je z vidika ohranjanja vrst manj pomemben. Delež razvojnih faz z drevjem v razširjenih debelinskih razredih B in C je nadpovprečen, zato ocenjujemo, da so ti gozdovi v ugodnem stanju. Za ohranjanje biotske raznovrstnosti so bili v teh gozdovih izvedeni različni ukrepi, in sicer: v zasebnih gozdovih sadnja in vzdrževanje plodonosnih dreves in grmovnic, zaščita mladja z ograjo ter načrtno puščalo stoječega odmrlega drevja. Največje tveganje za ohranitev ugodnega stanja v HT 91K0 – Ilirski bukovi gozdovi, v katerega so vključena tudi Dinarska jelova bukovja, je izginjanje jelke zaradi objedanja parkljaste divjadi. Podrobnejša analiza Natura 2000 območij (delež odmrle lesne biomase, površina gozdov z drevjem nad 30 cm premera,...) je bila narejena v Dodatku k okoljskemu poročilu [23].

Preglednica 43: Površina gozdov v Natura 2000 območjih

Indikator	Zasebni gozd		Državni gozd		Občinski gozd		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Natura 2000	28.510	59,4	29.523	96,4	320	60,2	58.353	73,7

Gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju

Naravnemu razvoju so prepuščeni gozdni rezervati in ekocelice brez ukrepanja. So pomemben del življenjskega prostora mnogih rastlinskih in zlasti živalskih vrst. V teh gozdovih v preteklosti ni bilo sečenj, oz. jih je bilo zelo malo, zlasti zaradi težjih spravilnih razmer in nedostopnosti. Za nekatere vrste živali so ti gozdovi ugoden življenjski prostor, poleg tega pa so pomembni tudi iz raziskovalnega vidika, ker se razvijajo neodvisno od človeških rok. V GGO je med gozdovi, prepuščenimi naravnemu razvoju, največ gozdnih rezervatov (2,1 % vseh gozdov), ki so v celoti v državni lasti. Ekocelic brez ukrepanja je polovico v državni in polovico v zasebni lasti in skupaj zajemajo 1,3 % vseh gozdov v GGO. Glede na preteklo obdobje se je površina gozdov, prepuščenih naravnemu razvoju, povečala za vso površino ekocelic, ker le-teh pred letom 2011 z GGN GGE nismo izločali. Poleg ekocelic brez ukrepanja imamo še 165 ha ekocelic z ukrepanjem (0,2 % gozdov v GGO), ki v preglednici 44 niso navedeni.

Preglednica 44: Gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju (ha in % gozda)

Indikator	Zasebni gozd		Državni gozd		Občinski gozd		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gozdni rezervati	0	0,0	1.685	5,5	0	0,0	1.685	2,1
Ekocelice brez ukrepanja	393	0,8	672	2,2	3	0,6	1.068	1,3
Skupaj	393	0,8	2.357	7,7	3	0,6	2.753	3,5

Varovalni gozdovi

Varovalni gozdovi so pomembni tako z vidika varovanja zemljišč in gozda samega kot tudi z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na območju je 1.266 ha varovalnih gozdov (1,6 % vseh gozdov v GGO), pretežno v višje ležečih območjih, manj jih je v nižjih predelih. Med rastiščnimi tipi prevladujeta Zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico ter Dinarsko jelovje na skalovju. V LZ prevladujejo listavci, predvsem bukev. Slednja s semeni zagotavlja prehransko pestrost in omogoča preživetje prostoživečih živali. Z manjšo jakostjo gospodarjenja na teh območjih se ohranja primerna struktura gozda in krepi varovalna funkcija teh gozdov. Dve tretjini varovalnih gozdov v GGO je v državni lasti, ostalo so zasebni gozdovi.

Preglednica 45: Površina varovalnih gozdov

Indikator	Zasebni gozd		Državni gozd		Občinski gozd		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	448	0,6	816	1,0	2	0,0	1.266	1,6

Opomba: Celoten ORGR Varovalni gozdovi obsega 1.355 ha površin, od katerih je 89 ha negozdnih (skalovja,...) ter 1.266 ha gozdnih površin, ki so določena po v Uredbi [2].

Dolžina gozdnega roba

Dolžina gozdnega roba znotraj gozdnega prostora v GGO (meja med gozdom in ostalimi kategorijami rabe tal v gozdnem prostoru) je 2.272 km, medtem ko je gozdnega roba med gozdom in negozdnim prostorom 2.290 km. Tako znese na 1 ha gozda 57,6 m gozdnega roba. Dolžina gozdnega roba je v GGO relativno majhna, kar je naravno pogojeno, saj v GGO prevladujejo strnjeni gozdovi v gozdni krajini, z minimalnim deležem drugih kategorij rabe tal. V preteklem 10-letnem obdobju je bilo urejanje gozdnega roba v GGO izvedeno v obsegu 394 ha, porabljenih je bilo 7.880 ur.

Mokrišča in vodni viri v gozdu

Večji del GGO ima izrazito kraški značaj, zato tu ni večjih površinskih vodotokov. Na ravninskih predelih GGO so nastale slabše prepustne plasti rečnih in jezerskih usedlin, kjer, ob izdatnejših padavinah, nastanejo jezera (Cerkniško jezero, Pivška jezera) ali poplave (Planinsko polje). Tako je v gozdnem prostoru evidentiranih 966 ha mokrišč (1,2 % gozdnega prostora). Največji del jih je na območju GGE Bloke (857 ha gozdnega prostora) [24], [25]. Poleg tega imamo v GGO evidentiranih 646 kaluž in 101 vodni vir, gospodarjenje z gozdovi v bližini le-teh pa je opredeljeno z gozdnogospodarskimi kot tudi lovskimi smernicami. Za ohranjanje vodnih virov je pomembno, da ne gradimo vlak preko mokrišč, prav tako ne postavljamo solnic v njihovi neposredni bližini. V obdobju 2011–2020 je bilo v GGO za ohranjanje vodnih virov v gozdu porabljenih 11.000 ur oz. 1.375 dni.

Mirne cone

H krepitvi biotske funkcije gozdov v GGO bistveno pripomorejo tudi mirne cone. V osrednjem delu Javornikov in Snežnika ter na območju Nanosa in Hrušice je bilo postavljenih večje število zapor na gozdnih cestah. Med največjimi takimi območji so Snežnik z okoliškimi najvišjimi gozdovi, Markova dolina ter območje med Kobjakom in Starimi Ogencami v Jurjevi dolini. Na območju je opredeljenih 20.134 ha mirnih con, največ pa jih imamo v državnih gozdovih (77,3 %). Mirne cone pa niso oblikovane samo tam, kjer nam mreža gozdnih cest omogoča fizično zaprtje cest za motorni promet, temveč tudi na drugih območjih, zlasti v strnjenih gozdovih, ki so pomembni življenjski prostor divjadi ter velikih zveri in drugih zavarovanih vrst.

3.2.5 Ohranjanje naravnih vrednot in zavarovanih območij

Preglednica 46: Zavarovana območja in naravne vrednote v gozdnem prostoru

Indikator	Ploskovni objekti ha	Točkovni objekti št.
Zavarovana območja	28.085	5
Naravne vrednote	9.203	50 in 1.503 jam

V GGO je 69 % zavarovanih območij v zasebnih gozdovih, 26 % v državnih gozdovih in 5 % v gozdovih lokalnih skupnosti. Med točkovnimi objekti so zajeta izjemna drevesa in jame, ki so razglašene kot naravni spomeniki.

Največje zavarovano območje je Notranjski regijski park, ki obsega večji del občine Cerknica [26]. Vključuje KP Rakov Škocjan, kjer je potrebno prilagojeno gospodarjenje z gozdovi [27]. Enako velja za KP Mašun, Graščinski kompleks Snežnik, Javorniško koliševko in nekatera druga zavarovana območja [28].

Leta 2014 je Občina Pivka ustanovila Krajinski park Pivška presihajoča jezera [29], katerega ožji varstveni pas zajema tudi naravne spomenike Presihajoča jezera Zgornje Pivke, zavarovane leta 1984. Ustanovitev parka ne prinaša posebnih varstvenih zahtev za gozdove, prav tako ne ustanovitev Notranjskega regijskega parka, saj obstoječi način gospodarjenja z gozdovi ustreza naravovarstvenim zahtevam.

Delež površine gozdnega prostora na območjih naravnih vrednot znaša v zasebnih gozdovih 45 % in v državnih gozdovih 53 %, 2 % sta v lasti lokalnih skupnosti. Pri točkovnih objektih je razmerje drugačno, kar 62 % jih je v državnih gozdovih in le 36 % v zasebnih gozdovih.

GGO je najbogatejše po številu jam v Sloveniji. Od 1.503 jam v gozdovih jih je polovica (51 %) v državnih gozdovih, 46 % v zasebnih gozdovih in 4 % v gozdovih lokalnih skupnosti.

Pri gospodarjenju z gozdovi so bile upoštevane usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja naravnih vrednot. Gozdni rezervat Snežnik, ki obsega naravni vrednoti Snežnik in Ždrocle ter še tri manjša območja ter 114 jam in en izvir [30], je bil leta 2017 vpisan na seznam Svetovne dediščine pri UNESCO [31].

Pri pripravi tega ON smo upoštevali podatke ARSO o obsegu zavarovanih območij in naravnih vrednot in ne podatke NS, ker so podatki ARSO bolj popolni.

3.2.6 Ohranjanje kulturne dediščine

Preglednica 47: Režim enot kulturne dediščine v gozdnem prostoru

Režim	Enote kulturne dediščine ha	št.
spomenik	266	98
vplivno območje spomenika	349	24
arheološko najdišče	2.674	267
dediščina	1.057	195
vplivno območje dediščine	265	129
dediščina priporočilno	32	15
Skupaj	4.644	728

Po površini prevladujejo območja arheoloških najdišč, ki so v veliki večini (85 %) v zasebnih gozdovih. Kulturni spomeniki, območja registrirane kulturne dediščine ter njihova vplivna območja so po deležih približno izenačeni med zasebnim in državnim lastništvom gozdov.

Preglednica 48: Zvrsti (tipi) kulturne dediščine v gozdnem prostoru

Zvrst	Enote kulturne dediščine	
	ha	št.
Stavbna dediščina	578	199
Naselbinska dediščina	52	87
Kulturna krajina in zgodovinska krajina	1.052	57
Vrtnoarhitekturna dediščina	6	6
Memorialna dediščina	38	54
Druga dediščina (arheološka)	2.919	325
Skupaj	4.644	728

V gozdnem prostoru je na največji površini prisotna arheološka dediščina [32]. Ker so arheološke ostaline večinoma pod površjem in laikom težje prepoznavne, je ta tip dediščine najbolj ogrožen. Pri gospodarjenju z gozdovi so bili v največji možni meri upoštevani podatki o območjih dediščine, zlasti pri načrtovanju gradnje novih vlak, za katere so investitorji pridobili ustrezna kulturnovarstvena soglasja.

Žledolom in druge ujme in kalamitete so prizadele tudi gozdove na nekaterih območjih kulturne dediščine. V skladu z intervencijskim zakonom so bili ti gozdovi sanirani, ponekod so bile zgrajene nove vlake, vendar nismo zabeležili večjih poškodb v območjih dediščine.

Obsežnejša arheološka dela, vključno s posekom drevja in čiščenjem grmovne zarasti, so bila izvedena na območjih ostankov rimskega zidu na Hrušici in v Benetah.

3.2.7 Ohranjanje območij po predpisih o vodah (vodovarstvena območja, vodotoki)

Na območju GGO sta od vodotokov 1. reda prisotna Reka in Cerknjsko jezero. Med pomembnejšimi vodotoki so še Pivka z Nanoščico, Obrh, Stržen, Rak, Unica, Cerknjsčica, Iška in Zala.

Preglednica 49: Dolžina vodotokov

Indikator	Skupaj km
Vodotoki 1 reda	7
Vodotoki 2 reda	977

Preglednica 50: Vodna in priobalna zemljišča

Indikator	Zasebni gozd		Državni gozd		Občinski gozdovi		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vodno zemljišče	227	0,3	111	0,1	14	0,0	352	0,4

Preglednica 51: Vodovarstvena območja

Indikator	Državna raven		Občinska raven	
	ha		ha	
VVO I / 1. varstveni režim	0		66	
VVO II / 2. varstveni režim	0		5.613	
VVO III / 3. varstveni režim	1.933		5.483	
4. varstveni režim	0		0	
VVO Skupaj	1.933		11.162	

V GGO je zaradi prevladujočega kraškega sveta zelo malo vodotokov v gozdu, zato je tudi površina vodnih zemljišč, ki segajo v gozd, zelo majhna. Nasprotno pa velik del gozdov v GGO (16,5 %) leži v vodovarstvenih območjih. Varovanje vodotokov, vodnih zemljišč in še posebej vodovarstvenih območij pri načrtovanju in izvajanju gozdnogospodarskih del je izjemnega pomena za ohranjanje hidrološke funkcije gozdov, še posebej za zagotavljanje čiste pitne vode.

V zadnjem obdobju smo pri izdelavi GGN GGE ob vodotokih, vodnih zemljiščih in vodovarstvenih območjih upoštevali usmeritve ZRSVN [33] in DRSV [34], da se ob vodotokih in vodnih zemljiščih

vzdržuje stalna zastrtost in ne izvaja večjih posekov v pasu ene drevesne višine ob vodotoku. Pri naravni vrednoti Cerkniškega jezera je za posek v 25 m pasu potrebno pridobiti dovoljenje za poseg v naravo, na vodovarstvenih območjih pa dovoljenje DRSV po predpisih o vodah [8].

Vodovarstvena območja, vodotoki in območja poplav v GGO so prikazana v poglavju 12, na karti M – Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah.

3.2.8 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje varovalne in zaščitne funkcije gozdov

Z Uredbo je razglašenih 1.266 ha varovalnih gozdov (1,6 % vseh gozdov v GGO) [2]. Celotna površina (skupaj gozdna in negozdna območja) ORGR Varovalni gozdovi obsega 1.355 ha. Večja območja varovalnih gozdov so na širšem območju Snežnika, na južnih in vzhodnih pobočjih Nanosa in v soteskah Iške in Zale. Prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije (12.267 ha) smo ovrednotili tudi na območjih z veliko skalovitostjo in zelo plitvim slojem tal na kompaktni karbonatni podlagi. V preteklem ON je bila 1. stopnja poudarjenosti varovalne funkcije ovrednotena na 7.410 ha. Povečanje je rezultat boljših podlag o skalovitosti tal.

Zaščitna funkcija je najbolj izražena kot protivetrna zaščita v pasu ob avtocesti na širšem območju Postojnskih vrat in zaščiti pomembnejših drugih javnih prometnic (magistralne ceste in železnica) in je na 1. stopnji ovrednotena na 1.064 ha gozda. V preteklem ON je bila 1. stopnja zaščitne funkcije ovrednotena na 388 ha. Povečanje je rezultat razširitve te funkcije tudi na območja, kjer potekajo magistralne ceste in železnica.

Informativni prikaz verjetnosti pojavljanja plazov in plazovitih območij v GGO je prikazan na karti N, prikaz potencialnih erozijskih območij pa na karti O v poglavju 12. Oba prikaza temeljita na grobih podatkih v merilu 1 : 250.000.

3.2.9 Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov

Preglednica 52: Vzdrževanje, ohranjanje in ustrezno izboljšanje drugih socialno-ekonomskih funkcij gozdov

Indikator	Ocena	Komentar GGO
Število gozdarskih podjetij	3	Prevladujejo majhna podjetja in s.p.
Vlaganja v gozdove	1	Predvsem pri gojenju nezadostna
Varnost in zdravje pri delu v gozdovih	2	Prevelik obseg težkih nesreč
Turizem in rekreacija	2	Nerazvito, neurejeno, obremenjujoče za gozd
Ocena rabe lesa za biomaso	3	Neustrezen izraz
Ocena rabe lesa za industrijo	1	Nezadostno izkoriščen potencial
Nelesni gozdni proizvodi	*	

1: zelo neugodno - manj kot 25 % ciljnega stanja; 2: neugodno - manj kot 50 % ciljnega stanja; 3: ugodno - več kot 50 % ciljnega stanja; 4: zelo ugodno - več kot 75 % ciljnega stanja; *ni podatka

Večina kazalcev s katerimi ocenjujemo vzdrževanje, ohranjanje in izboljševanje delovanja socialno-ekonomskih funkcij gozda, je v neugodnem stanju, še posebej če vlaganje v te funkcije gozdov v zadnjem desetletju primerjamo z vlaganji v te funkcije v preteklosti.

Po propadu GG Postojna 2017 v GGO ni večjega podjetja, ki bi se celovito ukvarjalo z izvajanjem gozdnogospodarskih del. Je pa v tem obdobju nastalo manjše število srednje velikih in manjših gozdarskih podjetij ter večje število samostojnih podjetnikov, ki opravijo vsa gozdnogospodarska dela tako v zasebnih kot državnih gozdovih. Potrebno je poudariti, da državno podjetje SiDG d. o. o., ki je prevzelo v upravljanje državne gozdove sredi leta 2016, krepi proizvodnjo z lastno delovno silo. Leta 2020 so tako dosegali že 35 % vse sečnje in spravila lesa v GGO v državnih gozdovih. Ostala dela v državnih gozdovih v GGO izvedejo z najeto delovno silo.

V preteklem desetletju so bila vlaganja v gozdove občutno prenizka. Za gojitvena in varstvena dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic je bilo porabljenih 11,129 mio. EUR (14,4 EUR na hektar

gospodarskih gozdov na leto), od tega je bilo 7,021 mio. EUR sofinanciranih iz proračuna RS ali EU (9,1 EUR/ha letno), 4,108 mio. EUR je bilo lastnih sredstev lastnikov gozdov. Država je s sofinanciranjem gojitvenih in varstvenih del ter gradnje in vzdrževanja gozdnih prometnic v zasebne gozdove verjetno vrnila manj kot je pobrala sredstev iz gozdov v obliki pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest ($45 \text{ EUR/ha} \times 14,7 \% = 6,6 \text{ EUR/ha letno}$) in katastrskega dohodka gozdov kot dela dohodnine lastnikov gozdov ($45 \text{ EUR/ha} \times 10 \% = 4,5 \text{ EUR/ha letno}$).

V preteklem obdobju smo v zasebnih gozdovih zabeležili 41 težjih nezgod pri delu v gozdovih, od tega 6 smrtnih primerov. Večina teh nezgod in smrtnih primerov se je zgodila v obdobju 2011–2014, po letu 2014 se je obseg nesreč zmanjšal vendar je le-ta še vedno previsok.

Turizem v gozdu in gozdnem prostoru se razvija stihijno. Predvsem v neposredni okolici turističnih objektov bi bilo primerno usmerjeno razvijati trajnostni, naravnemu okolju prilagojen turizem. Tako pa opažamo, da se turizem v gozdu razvija v napačno smer, pri čemer gozd predstavlja samo zeleno kuliso za posamezne turistične produkte, ki se poskušajo usmerjati v gozdne predele, kjer turizma in rekreacije zaradi varstva narave sploh ne bi smelo biti.

Raba lesa v GGO za energetske namene je ugodna saj večina individualnih gospodinjstev uporablja les za ogrevanje. Zgrajenih je bilo tudi več lokalnih kurišč za daljinsko ogrevanje na sekance.

Raba lesa za industrijo je v GGO na žalost minimalna. V primarni predelavi (žage) je na območju predelanih do 100.000 m³ hlodovine iglavcev in do 10.000 m³ hlodovine listavcev. Ti polizdelki (deske iglavcev) so praktično v celoti predelani izven območja, deske listavcev pa deloma tudi znotraj GGO, saj obstaja eno srednje veliko lesnopredelovalno podjetje, ki deske listavcev predeluje v polizdelke.

3.3 Presoja doseganja ciljev in učinkovitosti gospodarjenja

3.3.1 Ocena doseganja ekonomskih ciljev

Temeljni ekonomski cilji, ki so bili določeni z GGN GGO 2011–2020, so bili v tem obdobju le deloma doseženi. Zagotovljeno je bilo pridobivanje lesa, ki je zaradi ujm celo presešlo načrtovani posek 2011–2020. Zagotovljena je bila zaposlitev v gozdarstvu in zagotovljen je bil dohodek od posekanega lesa za lastnike gozdov. Prav tako se je, kljub ujmam, povečala lesna zaloga gozdov, ki je sedaj na ravni optimalne lesne zaloge. Razmerje razvojnih faz in zgradb gozdov se je spremenilo v smeri modelnega stanja. Vsi ti navedeni trendi so pozitivni in omogočajo doseganje ekonomskih ciljev gospodarjenja z gozdovi.

Niso pa bile dosežene nekatere prednostne naloge, ki bi zagotavljale trajnejše možnosti za doseganje ekonomskih ciljev in sicer:

1. Ni bil dosežen cilj usklajditve odnosa divjad–gozd. Nasprotno, stanje v letu 2020 je slabše (bistveno bolj neusklajeno), kot leta 2011, ker so se gostote divjadi (jelenjadi) v letu 2020 na ravni GGO povečale vsaj za 50 % (iz 2,0 glav/100 ha lovne površine na 3,0 glav/100 ha lovne površine). Izboljšanje stanja (zmanjšanje objedenosti), ki ga izkazuje popis objedenosti mladja v letu 2020, je samo navidezno, ker je odraz povečanja prehranske baze (povečanje površine pomladka, površine pomlajencev in predvsem povečanje po ujmah razgrajenih drogovnjakov in debeljakov s sestojnim sklepom 4). Neusklajen odnos divjad–gozd dolgoročno ne bo vplival samo na ekonomsko funkcijo gozdov (znižanje donosov lesa po količini zaradi spremenjene drevesne sestave) ampak tudi na ekološke funkcije gozdov, saj bo drevesna sestava prihodnjih gozdov povsem spremenjena in bodo prevladovali mehansko in biotsko nestabilni gozdovi. Tveganje za nastanek ujm bo v teh gozdovih znatno povečano.
2. Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami je bilo minimalno. Če bomo tudi v prihodnje gradili gozdne prometnice s takim obsegom kot v obdobju 2011–2020, bomo ustrezno odprtost gozdov z vlakami dosegli v 400 letih z gozdnimi cestami pa v 300 letih.
3. Do leta 2014 je potekalo intenzivno uvajanje nevitelnih in starih sestojev v obnovo. Enako tudi nega (redčenja) drogovnjakov ter prebiralna nega raznomernih in prebiralnih gozdov. Po letu 2014 so ta dela zastala, saj zaradi sanacij ujm ni bilo rednih sečenj.
4. Gojitvena dela na obnovi in negi gozda in to v vseh oblikah lastništva gozdov, so bila realizirana v minimalnem obsegu in to v bistveno manjšem kot v obdobju 2001–2010.

3.3.2 Ocena zagotavljanja socialnih in ekoloških ciljev

Gospodarjenje z gozdovi v preteklem desetletju je bilo v veliki meri uspešno v pogledu doseganja socialnih in ekoloških ciljev. Kljub pritiskom nam je uspelo ohraniti strnjene komplekse gozdov ter njihovo povezanost. Največja pomanjkljivost, ki ima tudi negativni vpliv na ekološke cilje, je nedoseganje usklajenega odnosa divjad-gozd, kar smo opisali že v poglavju 3.3.1. Izvajanje ukrepov za izboljšanje biotske raznovrstnosti daje pozitivne rezultate, vendar bi bilo mogoče na tem področju pozitiven trend še okrepiti (Poglavje 3.2.4, [35]). V izredno močnih ujmah po letu 2014 je bil velik del gozdov v zaledju najpomembnejšega vodnega vira Malni močno poškodovan, posledično pa so tudi gozdarska dela pri sanaciji gozdov potekala zelo intenzivno. Oboje negativno vpliva na vodni režim in stanje kraških voda. Žal je trend negativnih vplivov drugih dejavnikov (promet, odpadne vode iz naselij in industrije, vojaške dejavnosti) še občutnejši, k slabšanju stanja v tem pogledu pa bistveno prispeva tudi zavlačevanje postopka sprejemanja Uredbe o vodovarstvenih območjih na tem območju. Z vpisom gozdnega rezervata Snežnik na seznam svetovne dediščine, ustanovitvijo novega zavarovanega območja, ureditvijo novih učnih in pohodniških ter kolesarskih poti ter povečanega obiska v gozdovih, se krepijo socialne funkcije gozdov.

3.4 Presoja ustreznosti prejšnjega načrta

Ocenjujemo, da je bil pretekli GGN GGO 2011–2020 v pogledu postavljenih ciljev, smernic in ukrepov primeren, saj je predvideval stanju gozdov in stopnjam poudarjenosti funkcij gozdov ustrezne ukrepe. Na izvajanje preteklega ON je močno vplivala sanacija poškodovanih gozdov v ujmah in gradacijah podlubnikov v obdobju 2014–2020 tako, da so bile redne sečnje izvedene le v omejenem obsegu. Kot pozitiven proces posebej poudarjamo ohranjanje prebiralnega gospodarjenja in prebiralne ter raznomerne zgradbe v dinarskih jelovo bukovih gozdovih. Samo v teh gozdovih je namreč še zagotovljena minimalna vrast jelke.

Od pomanjkljivosti pri izvajanju preteklega ON izpostavljamo sledeče:

1. Predolge obhodnice v Zgornjegorskih bukovih gozdovih (ORGR 072 in 073). Tu smo imeli do sedaj predpisano 20 letno obhodnico. Mladi sestoji (drogovnjaki in mlajši debeljaki) so tako prišli na vrsto za redno sečnjo po 20 ali še več letih, čeprav so imeli tesen sklep že desetletje prej. To je eden izmed osnovnih vzrokov znatnega povečanja obsega nenegovanih sestojev (sestojev s tesnim sklepom) predvsem drogovnjakov, v zadnjem desetletju v državnih gozdovih. V bodoče je potrebno tudi v teh gozdovih uvesti obhodnico na 10 let.
2. Zaradi vseh vrst sanitarnih sečenj že v preteklosti, še bolj pa v zadnjem desetletju, so zastale načrtovane pomladitvene sečnje (končni poseki in pospešeno nadaljevanje obnove). Zato je pomladek v teh sestojih prešel v faze gošče, letvenjaka ponekod tudi že drogovnjaka. Končni posek odraslega drevja v teh sestojih povzroča veliko škodo na pomladku. V bodoče je potrebno redno izvajati končne poseke oz. pospešeno nadaljevanje obnove v vseh sestojih v obnovi, ki so ustrezno pomlajeni, najkasneje, ob prehodu pomladka v goščo, in to ne glede na preseganje možnega poseka na ravni RGR GGE ali GGE.
3. Izvajanje gojitvenih del, od nege gošče dalje, tudi v sestojih, kjer še ni bil izveden končni posek ni primerno. Zaradi pomanjkljivosti, navedene v 2. točki, končni poseki marsikje niso bili izvedeni, predpisana nega pa je bila kljub temu izvedena. Ta pomanjkljivost ne velja za nego v prebiralnih in raznomerne gozdovih.

3.5 Glavni problemi in priložnosti pri gospodarjenju z gozdovi

Na osnovi stanja gozdov, analiz razvoja gozdov, presoje uspešnosti preteklega gospodarjenja z gozdovi in izvedenih participativnih delavnic z notranjimi in zunanjimi deležniki, so ključni problemi (nevarnosti) pri gospodarjenju z gozdovi sledeče:

Rang Problemi (nevarnosti)

1. Neusklajen odnos rastlinojede parkljaste divjadi s stanjem gozdov.
2. Relativno velik delež močno spremenjenih in izmenjanih gozdov in s tem povezano povečano tveganje za povečan obseg sanitarne sečnje.
3. Velik delež nenegovanih in pomanjkljivo negovanih mlajših gozdov in s tem povečano tveganje za nastanek kalamitet v gozdovih.
4. Relativno velik delež neodprtih ali pomanjkljivo odprtih gozdov z gozdnimi prometnicami (predvsem gozdnimi vlakami).
5. Prenizek obseg izvedenih gojitvenih del še posebej v zasebnih gozdovih.

Neusklajen odnos rastlinojede parkljaste divjadi z gozdom se nanaša predvsem na preštevilčno jelenjad. Ta neusklajen odnos se kaže v izginjanju deleža drevesnih vrst v mladju zaradi prekomernega objedanja priljubljenih vrst (predvsem jelke) [18] na eni strani in povečevanju deleža za objedanje nepriljubljenih vrst (smreke). Naravni delež smreke v LZ v GGO je 4,8 %, jelke pa 24,9 % [11]. Trenutno je v GGO delež smreke v LZ 20,8 %, jelke 24,8 %, smreke v mladovju je 33,4 %, jelke 1,5 %, smreke v pomladku je 25,5 %, jelke 4,5 %.

Kazalniki: delež drevesnih vrst v mladju in pomladku, objedenost pomladka in preraščanje pomladka med višinskimi razredi, gostote jelenjadi.

V GGO imamo sedaj 17 % močno spremenjenih in izmenjanih gozdov skupaj (13.000 ha gospodarskih gozdov), ki so zaradi nenaravne drevesne sestave izpostavljeni raznim ujmam in kalamitetam. Večina sanitarne sečnje iglavcev (52 %) v preteklem obdobju, zaradi gradacije podlubnikov in žledoloma, je bila izvedena v teh gozdovih. Glede na drevesno sestavo pomladka in mladovij ter njihovo vraščanje v odrasel gozd se nam obeta bistveno slabša stopnja ohranjenosti gozdov kot sedaj in hkrati bistveno povečanje tveganj za nastanek kalamitet in škod po ujmah v spremenjenih gozdovih.

Kazalniki: delež ohranjenih, spremenjenih, močno spremenjenih in izmenjanih gozdov.

V GGO je trenutno 14.500 ha nenegovanih sestojev (18,7 % gospodarskih gozdov), med njimi prevladujejo drogovnjaki, saj je kar 39,3 % drogovnjakov nenegovanih. S pravočasno izvedbo negovalnih del usmerjamo drevesno sestavo gozdov v bolj naravno stanje, bistveno izboljšujemo mehansko odpornost gozdov ter tako zmanjšujemo tveganja za nastanek škod po ujmah v gozdovih.

Kazalniki: delež negovanih sestojev, sklep sestojev v mladovju in drogovnjakih.

V GGO je trenutno, kljub relativno dobri odprtosti, še 5.800 ha (7,5 % gospodarskih gozdov) z gozdnimi cestami neodprtih gozdov in 29.800 ha nezadostno in pomanjkljivo odprtih gozdov z gozdnimi vlakami (38,5 % gospodarskih gozdov). Sistematično odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami je smotno zaradi zagotavljanja racionalnega gospodarjenja z večnamenskimi gozdovi v GGO in tudi zaradi možnosti hitre sanacije poškodovanih gozdov po raznih ujmah.

Kazalniki: gostote gozdnih prometnic, delež odprtih in neodprtih gozdov z gozdnimi prometnicami.

V preteklem obdobju se je delež izvedenih gojitvenih del močno zmanjšal in je znašal le 33 % od načrtovanih, pri čemer je bila realizacija negovalnih del 32 %, nega drogovnjakov le 18 %, v zasebnih gozdovih le 14 %. Neizvajanje negovalnih del v preteklem obdobju se kaže v bistveno poslabšani negovanosti gozdov, predvsem drogovnjakov. S povečanjem izvedbe negovalnih del, predvsem redčenj drogovnjakov, bi bistveno zmanjšali tveganja za nastanek škod po ujmah v teh gozdovih.

Kazalniki: delež izvedbe gojitvenih del po vrstah del, stopnja negovanosti mladovij in drogovnjakov.

Na osnovi stanja gozdov, analiz razvoja gozdov, presoje uspešnosti preteklega gospodarjenja z gozdovi in izvedenih participativnih delavnic z notranjimi in zunanjimi deležniki, so ključne priložnosti (prednosti) pri gospodarjenju z gozdovi sledeče:

Rang Priložnosti (prednosti)

1. Trenutno dobra ohranjenost gozdov,
2. Velike sklenjene površine gozdov,
3. Visoke lesne zaloge kvalitetnega lesa, kar daje možnost razvoja lokalne lesne industrije,
4. Relativno dobra odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami,
5. Dobra teritorialna organiziranost in odzivnost JGS.

4 VALORIZACIJA FUNKCIJ GOZDOV

Geografske značilnosti, pestre naravne danosti in raznolikost v rabi tal določajo funkcije gozdov v gozdnem prostoru. Funkcije gozdov odražajo tudi potrebe javnosti do gozda in so odvisne od družbenogospodarskih ter socialnoekonomskih razmer.

Funkcije gozdov in njihovo ovrednotenje v gozdnem prostoru so določene na podlagi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanja z divjadjo [4].

Funkcije so ovrednotene na območju gozdnega prostora, ki zajema gozdove in površine, ki so funkcionalno vezane na gozd. Ovrednotene so s tremi stopnjami poudarjenosti [4]:

1. stopnja: funkcije določajo način gospodarjenje z gozdom,
2. stopnja: funkcije bistveno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom,
3. stopnja: funkcije le deloma vplivajo na način gospodarjenja z gozdom.

Za vsako funkcijo je izdelan sloj, ki omogoča prostorski oris posamezne funkcije. Pregledna karta funkcij gozdov je v prostorskem delu načrta (poglavje 12, karta G). Velikokrat se območja s poudarjenimi funkcijami medsebojno prekrivajo.

4.1 Opredelitev območij s poudarjenimi funkcijami gozdov

Gozdni prostor, na katerem so ovrednotene funkcije gozdov GGO, pokriva 82.478 ha, od tega je 79.135 ha gozdov. Površine posameznih funkcij po stopnjah poudarjenosti so navedene v preglednici 53, v katero niso zajete površine, ki izhajajo iz linijsko in točkovno prikazanih objektov. Podrobnejši opisi so podani v nadaljevanju.

Preglednica 53: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami (v ha)

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	12.267	14,9	25.263	30,6	44.948	54,5	82.478
Hidrološka	6.934	8,4	67.975	82,4	7.569	9,2	82.478
F. ohranjanja biotske raznovrstnosti	13.822	16,8	65.636	79,5	3.020	3,7	82.478
Klimatska	3.436	4,2	11.651	14,1	67.391	81,7	82.478
Zaščitna	1.065	98,2	19	1,8			1.084
Higiensko-zdravstvena	4.329	5,2	4.452	5,4	73.697	89,4	82.478
Rekreacijska	2.227	2,7	5.511	6,7	74.505	90,6	82.243
Turistična	2.242	2,7	735	0,9	79.266	96,4	82.243
Poučna	212	0,3	776	0,9	81.255	98,8	82.243
Raziskovalna	1.760	100,0					1.760
F. varovanja naravnih vrednot	3.116	7,8	36.994	92,2			40.110
F. varovanja kulturne dediščine	2.898	76,4	893	23,6			3.791
Estetska	1.964	42,8	2.620	57,2			4.584
Obrambna	2.142	16,3	11.028	83,7			13.170
Lesnoproizvodna	69.434	87,7	3.989	5,0	2.796	3,5	76.219
F. pridobivanja drugih gozdnih dobrin	1.593	22,9	5.376	77,1			6.969
Lovnogospodarska	2.998	11,1	23.955	88,9			26.953

Opomba: pri rekreacijski, turistični in poučni funkciji je iz gozdnega prostora izločeno območje s prepovedanim dostopom; pri lesnoproizvodni funkciji je 2.916 ha (3,8 %) gozdov brez stopnje poudarjenosti

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Prva stopnja varovalne funkcije je ovrednotena na 12.267 ha ali 14,9 % gozdnega prostora. V GGO je funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (varovalna funkcija) poudarjena na prvi stopnji v vseh varovalnih gozdovih, razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [2] ter na drugih strmih pobočjih na javorniško-snežniškem pogorju, Nanosu, Hrušici, Grmadi, Racni gori in Slivnici. Na vrhovih in slemenih so rastiščne razmere ekstremne zaradi plitvih, močno skalovitih tal, zaradi večje nadmorske višine, močnejših in pogostejših vetrov in nizkih temperatur. V prvo stopnjo varovalne funkcije spadajo tudi območja ekstremnejših rastiščnih tipov gozdov, kot so Dinarsko ruševje,

Dinarsko podvisokogorsko bukovje, Dinarsko jelovje na skalovju ter Preddinarsko-dinarski gozdovi toploljubnih listavcev. Prvi trije navedeni ekstremni rastiščni tipi se nahajajo zlasti na širšem območju Snežnika, slednji pa na spodnjem delu zahodnih pobočij snežniškega pogorja. Varovalno funkcijo prve stopnje imajo tudi gozdovi na strmih pobočjih nad Iško in Zalo ter drugod na širšem območju Blok. Enako so na flišnih območjih Slavinskega ravnika in v Dletvu strma pobočja, na katerih gozdovi blažijo erozijske pojave.

Druga stopnja varovalne funkcije zajema 30,6 % gozdnega prostora. Na kompaktni matični podlagi so to predvsem zmerno nagnjena in močno skalovita pobočja Javornikov, Snežnika, Nanosa, Šilentabra. Drugo stopnjo varovalne funkcije imajo tudi Dinarska mraziščna smrekovja na Snežniku, Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje in Primorsko bukovje na nižjih nadmorskih višinah ob vznožju Snežnika in Javornikov, Slavinskem ravniku in drugod. V to kategorijo spadajo tudi gozdovi na zmerno strmih dolomitnih pobočjih na Blokah ter na flišnih tleh v dolini Pivke, na njenem obrobju ter v Dletvu.

V vsem preostalem gozdnem prostoru, ki zavzema 54,5 %, je ta funkcija poudarjena na tretji stopnji.

Glede na leto 2011 se je znatno povečala površina prve (za 66 %) in druge stopnje (za 17 %) poudarjenosti varovalne funkcije gozdov, zmanjšala pa površina tretje (za 12 %) stopnje poudarjenosti varovalne funkcije gozdov. Vzrok za tako spremembo je v bolj natančnih vhodnih podatkih o skalovitosti tal.

Hidrološka funkcija

Hidrološko funkcijo prve stopnje poudarjenosti imajo gozdovi na območjih 1. in 2. varstvene cone po odlokih o zaščiti virov pitne vode. Vodovarstvene cone so v zaledju Malnov pri Planini, na območju Racne gore, na severnih pobočjih Slivnice, območju Iške, Otav in Blok, pod Nanosom in v zaledju Korotana ter ob nekaterih manjših naseljih. Zaradi uravnavanja pronicanja padavinskih voda v podzemlje je hidrološka funkcija izjemno poudarjena v gozdovih nad podzemnimi jamami in brezni, predvsem nad sistemom Postojnskih jam, Planinsko jamo, jamami med Cerkniškim jezerom in Planinskim poljem, nad Križno jamo ter ob vhodih v številne manjše jame in brezna ter na območju udornic. Imajo jo tudi gozdoviob Cerkniškem jezeru, ob Pivških presihajočih jezerih in ob Bloškem jezeru ter ob izviri. Hidrološka funkcija je izjemno poudarjena na 8,5 % površine gozdnega prostora.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na območju karbonatnega kraškega sveta s podzemnimi kraškimi jamami in podzemnimi vodnimi tokovi, saj upočasnjujejo odtok padavinskih voda v kraško podzemlje ter izboljšujejo kakovost vode. Imajo jo tudi gozdovi na širšem vodozbornem območju (3. varstvena cona po odlokih o zaščiti virov pitne vode). Poudarjena je tudi linijsko, v 50 m pasu gozda ob rekah, okoli manjših stoječih voda (kaluže) in ob črpališčih. Hidrološka funkcija je na drugi stopnji poudarjena v večini gozdov (81,9 % površine gozdnega prostora). Tak obseg hidrološke funkcije gozdov, poudarjene na drugi stopnji, je posledica kraškega značaja območja in posredno kaže na izjemen pomen gozdov za regulacijo pretakanja in čiščenje padavinskih voda.

Tretjo stopnjo hidrološke funkcije imajo vsi drugi gozdovi.

Glede na leto 2011 se je malo zmanjšala površina prve (za 12 %) in druge stopnje (za 6 %) hidrološke funkcije gozdov, znatno pa povečala površina tretje (za 133 %) stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije gozdov. Vzrok za tako spremembo je v spremembi uradnih podatkov o vodozbornih območjih in boljših podatkih o karbonatni matični podlagi. Pri tem je potrebno poudariti, da za najpomembnejši vodni vir v območju, zajetje Malni pri Planini, še vedno niso uradno določeni vodovarstveni pasovi, ki so v strokovnih podlagah zarisani bistveno širše od obstoječih. Vloga gozdov pri ohranjanju čiste pitne vode je torej zelo pomembna na bistveno širšem območju, kot to prikazujejo aktualni odloki.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Prva stopnja poudarjenosti biotopske funkcije je določena na 13.822 ha ali 16,8 % gozdnega prostora, pri tem pa številni točkovni objekti niso všteti v površino.

V GGO ima večina gozdov prvo ali drugo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (biotopska funkcija). Pri določitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti smo vključili posodobljene prostorske sloje Zavoda RS za varstvo narave in upoštevali usklajene predloge glede stopenj poudarjenosti funkcije iz naravovarstvenih smernic. Gozdovi, ki so pomemben del življenjskega prostora rastlinskih in zlasti živalskih vrst, gozdni rezervati, gozdovi v mraziščnih dolinah ter na območju naravnih zatočišč in ekocelic imajo prvo stopnjo poudarjenosti te funkcije. V kmetijskih krajinah Postojnske in Pivške kotline, Planinskega, Unškega, Cerkniškega polja, Loške doline in na Blokah imajo biotopsko funkcijo prve stopnje gozdne zaplate in pasovi gozdnega drevja. Enako tudi obvodna drevnina ob Pivki in Nanoščici, Bloščici, Cerkniščici in drugih vodotokih. Biotopska funkcija je izjemno poudarjena

tudi v obrobni gozdovih presihajočih jezer na Pivki. Prva stopnja biotopske funkcije je opredeljena na košeninah in lazih v strnjenih območjih gozdov, točkovno pa še ob jamah, izvirih, kalužah, gnezdiščih, brlogih in drugih naravnih zatočiščih. Za pestrost živega sveta so pomembne tudi skalne stene in udornice, v nekaterih gnezdi jo ujede in sove, na primer na Nanosu, koliševke, skalni rob nad Zabičami. Biotopska funkcija je izjemno poudarjena tudi na območjih rastišč divjega petelina. Velikega pomena so gozdovi, ki zlasti v kmetijski in urbani krajini ter na območjih pomembnejših prometnic predstavljajo stopne kamne oziroma povezave pri prehodih prostoživečih živalskih vrst med večjimi gozdnimi kompleksi, zato imajo tu gozdovi prvo stopnjo poudarjenosti biotopske funkcije.

Drugo stopnjo poudarjenosti biotopske funkcije ima, velika večina gozdov v GGO zaradi vključenosti gozdov v zavarovana območja, območja Natura 2000 ali ekološko pomembna območja (glej priloge 13.8, 13.10 in 13.11). Skupna površina gozdov z drugo stopnjo poudarjenosti biotopske funkcije je 79,5 % vsega gozdnega prostora v območju.

V celotnem preostalem gozdnem prostoru je ta funkcija poudarjena na tretji stopnji (3,7 %).

Glede na leto 2011 se je zaradi izboljšanih podlag nekoliko zmanjšala površina prve (za 8 %) in tretje stopnje (za 15 %) biotopske funkcije gozdov, povečala pa površina druge stopnje (za 1 %) poudarjenosti biotopske funkcije gozdov.

Klimatska funkcija

Klimatska funkcija je na prvi stopnji poudarjena na 4,2 % površine gozdnega prostora. Klimatsko funkcijo prve stopnje imajo gozdovi v okolici Postojne in Cerknice, ker pomembno oblikujejo podnebne razmere, ter gozdovi ob prometnicah. Izjemno poudarjena je tudi v gozdovih ob rekreacijskih in turističnih objektih in območjih. To so gozdovi na območju Rakovega Škocjana, Mašuna, Sviščakov in Leskove doline ter gozdovi, ki obdajajo grad Snežnik, kamp Pivka jama ter Bloško jezero. Funkcija je poudarjena tudi v gozdnih zaplatah v kmetijski krajini v Postojnski kotlini, v dolini Pivke, na Blokah in v Loški dolini.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo vetrolome, ter gozdovi okrog strnjenih manjših naselij. Poudarjena je na 14,1 % površine gozdnega prostora.

Vsi drugi gozdovi imajo poudarjeno klimatsko funkcijo na tretji stopnji zaradi splošnega blagodejnega vpliva na podnebje.

Površina gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti klimatske funkcije se je glede na valorizacijo funkcij iz leta 2011 bistveno povečala (za 164 %), na drugi stopnji pa za 13 krat. Razlika je posledica boljših razpoložljivih podatkov o mestih in vetrovih.

Zaščitna funkcija

Zaščitna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na 1,2 % gozdnega prostora. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, ki varujejo prometnice, naselja in druge objekte pred padanjem kamenja in skal, snežnimi zameti, vetrovi ter zagotavljajo varnost prometa in bivanja. To so gozdovi na obeh straneh avtoceste in železnice med Postojno in Uncem ter pas gozdov ob železniških progah Pivka–Divača ter Pivka–Ilirska Bistrica. Pod prvo stopnjo spadajo tudi pobočja nad Ložem in pobočja nad Postojnsko jamo in na Soviču nad Postojno ter v okolici Predjamskega gradu.

Gozdov z drugo stopnjo poudarjenosti zaščitne funkcije je 19 ha, na primer nad cesto Planina–Strmica. Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Glede na leto 2011 se je zaradi uporabe natančnejših podlag, ki smo jih upoštevali za določanje zaščitne funkcije, pri tem načrtu povečala (za 174 %) površina prve stopnje zaščitne funkcije gozdov.

Higiensko-zdravstvena funkcija

V GGO imajo higiensko-zdravstveno funkcijo predvsem gozdovi, ki izboljšujejo kakovost in ohranjajo zdravo življenjsko okolje ljudi ter blažijo škodljive vplive emisij z absorpcijo sestavin onesnaženega ozračja. Higiensko-zdravstvena funkcija je na prvi stopnji poudarjena na 5,2 % gozdnega prostora, v gozdovih na obrobju Postojne in Cerknice. Zaradi mnogih negativnih vplivov dejavnosti na območju vojaških vadišč in strelišč (hrup, prašni delci, emisije škodljivih snovi, smrad, vibracije ...) imajo prvo stopnjo poudarjenosti higiensko-zdravstvene funkcije tudi vsi gozdovi na območju vadišč in strelišč ter v 1 km širokem pasu okrog njih. Na drugi stopnji (5,4 % gozdnega prostora) je ta funkcija poudarjena v okolici naselij ter na območju Razdrtega, v pasu med naseljem in kamnolomom.

Vsi ostali gozdovi imajo tretjo stopnjo poudarjenosti higiensko-zdravstvene funkcije (89,4 % gozdnega prostora).

Glede na leto 2011 se je znatno (za 4,3 krat) povečala površina prve stopnje poudarjenosti higiensko-zdravstvene funkcije gozdov, druga stopnja poudarjenosti se je povečala za 32 %, tretja stopnja pa se je zmanjšala (za 6,6 %). Ključni razlog je povečanje emisij ob vojaških aktivnostih na poligonih in posledično pomembnejši vlogi tamkajšnjih gozdov za čiščenje ozračja.

Rekreacijska funkcija

Rekreacijska funkcija je na prvi stopnji poudarjena na 2.227 ha ali 2,7 % gozdnega prostora. Pomembnejša rekreacijska območja v GGO so gozdovi v neposredni okolici Postojne, na območju parka vojaške zgodovine v Pivki, v Rakovem Škocjanu, na Mašunu, Sviščakih, okolica gradu Snežnik v Loški dolini. Manjša, a vse pomembna območja z izjemno poudarjeno rekreacijsko in turistično vlogo, so še obrobje Cerkniškega jezera, Bloškega jezera, Palškega jezera, Petelinjskega jezera in okolica Planinske jame. Tudi ob dostopih do omenjenih območij je ta funkcija izjemno poudarjena. Prvo stopnjo rekreacijske funkcije smo določili ob bolj obiskanih poteh v okolici Postojne, v Rakovem Škocjanu in okrog Cerkniškega jezera, ob planinskih poteh na Snežnik, Nanos in Slivnico ter ob evropskih pešpoteh E6 in E7.

Na drugi stopnji poudarjenosti je rekreacijska funkcija poudarjena na 6,7 % gozdnega prostora. Opredeljena je v gozdovih v okolici Cerknice in Pivke, v gozdovih drugih večjih krajev ter v pasu gozdov, ki obrobajo Rakovško–Unško in Cerkniško polje, Loško dolino, na Križni gori, na širšem območju Pivških presihajočih jezer, v naselju Leskova dolina, športnem centru Kalič, v okolici gradov (Prestranek, Slavina, Pivka), območju gradu Snežnik, Županovem lazcu ter ob manj pomembnih planinskih poteh na Javornike in druge vrhove. Na Blokah, v Menišiji, na območju Zagonskih brd in drugih predelih je ta funkcija ovrednotena na drugi stopnji zaradi intenzivnejšega nabiranja gob in drugih gozdnih plodov.

Tretjo stopnjo rekreacijske funkcije imajo vsi ostali gozdovi v območju, razen ograjenih površin in območij, kjer gibanje ni dovoljeno.

Glede na leto 2011 se je povečala površina druge stopnje poudarjenosti rekreacijske funkcije gozdov (za 161 %), medtem ko so bile pri prvi in tretji stopnji poudarjenosti rekreacijske funkcije spremembe minimalne. To kaže na vse bolj intenzivno rabo gozdov za rekreacijske namene ter gradnjo oziroma urejanje vse več rekreacijske infrastrukture v gozdovih.

Turistična funkcija

Območje turistične funkcije se v veliki meri prekriva z rekreacijsko funkcijo, še posebej na območjih naravnih znamenitosti in kulturne dediščine ter v okolici turističnih objektov, točk in znamenitosti, kjer je število obiskovalcev oziroma turistov večje. Najpomembnejša območja so v neposredni okolici Postojnske jame, Pivke in Planinske jame, Predjamskega gradu, Rakovega Škocjana, Cerkniškega jezera, Palškega jezera, Petelinjskega jezera, gradu Snežnik, Slivnice, Mašuna in Sviščakov. Pod prvo stopnjo spadajo tudi planinske poti na Snežnik, Nanos in Slivnico ter evropski pešpoti E6 in E7. Turistična funkcija je na prvi stopnji poudarjena na 2,7 % gozdnega prostora, na 0,9 % gozdnega prostora pa je poudarjena na drugi stopnji.

Tretjo stopnjo turistične funkcije imajo vsi ostali gozdovi v območju, razen ograjenih površin in območij, kjer gibanje ni dovoljeno.

Glede na leto 2011 se je znatno povečala površina prve stopnje (+ 80 %) poudarjenosti turistične funkcije gozdov, medtem ko se je površina druge stopnje poudarjenosti turistične funkcije gozdov zmanjšala (za 58 %). To kaže na vse večji obisk v gozdovih, zlasti na posameznih lokacijah.

Poučna funkcija

Prvo stopnjo poučne funkcije imajo gozdovi ob enajstih učnih poteh v GGO (glej preglednico1 v poglavju 13.13).

Vse učne poti so opremljene z oznakami in poučnimi tablami, tako da se obiskovalci lahko samostojno sprehodijo po njih. Z učnimi potmi na Mašunu in Sviščakih upravlja ZGS OE Postojna. Za napovedane organizirane skupine na teh poteh ZGS zagotavlja tudi vodenje, prav tako po naravoslovni učni poti Rakov Škocjan. S poučno-informativno tablo je opremljena tudi sprehajalna pot na Sviščakih kot tudi nekatere točke v gozdovih in na njihovem obrobju (npr. Unška koliševka, Pečna reber, Cerkniško jezero, Leskova dolina...). Poučna funkcija prve stopnje je poudarjena na 0,3 % gozdnega prostora. V najbolj obiskanih območjih v gozdovih z učnimi potmi, to sta krajinska parka Rakov Škocjan in Mašun, je poučna funkcija izjemno poudarjena na celotni površini.

Na drugi stopnji je ta funkcija poudarjena v gozdovih, ki so manj obiskani oziroma niso posebej opremljeni v učne namene, se pa v njih pogosto javnost, predvsem šolska mladina, seznanja z

lastnostmi in zakonitostmi gozdov. Taka območja so okolica Postojne, Loške doline, okolica Sviščakov, taborniških koč, okolica in zaledje gradu Snežnik ter v bližini drugih krajev. Druga stopnja poučne funkcije je poudarjena na 0,9 % gozdnega prostora.

Tretjo stopnjo poučne funkcije imajo vsi ostali gozdovi, razen ograjenih površin in območij, kjer gibanje ni dovoljeno.

Glede na leto 2011 se je zmanjšala površina prve (za 40 %) in druge stopnje poudarjenosti (za 23 %) poučne funkcije gozdov. K spremembam površin prispevajo predvsem tehnične spremembe pri kartiranju funkcij, po katerih linijskim in točkovnim objektom določamo vplivno območje, ne pa tudi površine. Ker na vplivnem območju veljajo enake usmeritve in omejitve, so spremembe površine le tehnične narave.

Raziskovalna funkcija

Raziskovalno funkcijo določamo le na prvi stopnji poudarjenosti. Skupna površina območij s poudarjeno raziskovalno funkcijo prve stopnje predstavlja 1.760 ha ali 2,1 % gozdnega prostora. Ovrednotena je v vseh gozdnih rezervatih. V GGO Postojna imamo 14 gozdnih rezervatov (glej preglednico 2 v poglavju 13.13). Največja sta GR Snežnik (794 ha) in GR Zatreb-Planinc (655 ha), ki skupaj predstavljata 82,7 % površine vseh gozdnih rezervatov v GGO. V južnem delu GR Snežnik je določen najstrožji varstveni režim, v njegovem severnem delu in vseh ostalih rezervatih pa blažji varstveni režim. Od leta 2017 je GR Snežnik vpisan v seznam svetovne dediščine pri UNESCO v skupinski transnacionalni dediščini Starodavni in prvobitni bukovi gozdovi Karpatov in drugih evropskih dežel [31].

Raziskovalna funkcija je izjemno poudarjena še na več raziskovalnih ploskvah, kjer trajnejše raziskave opravljajo Gozdarski inštitut ter druge raziskovalne institucije.

Glede na leto 2011 se je površina prve stopnje poudarjenosti raziskovalne funkcije gozdov zmanjšala (za 12 %) zaradi opustitve dela raziskovalnih ploskev.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Osnova za vrednotenje te funkcije so Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGO Postojna (2021–2030) [28]. Izjemna poudarjenost funkcije varovanja naravnih vrednot je ovrednotena v vseh gozdnih rezervatih ter v zavarovanih območjih po Zakonu o ohranjanju narave [6]. To so predvsem Krajinski park (KP) Rakov Škocjan, obrobje Planinskega polja, območje okrog graščinskega kompleksa Snežnik, ožje varstveno območje KP Pivška presihajoča jezera. Ta funkcija je na prvi stopnji poudarjena na 3.116 ha ali 3,8 % gozdnega prostora. Prvo stopnjo te funkcije imajo (točkovno) tudi vsa izjemna drevesa (200 dreves) v gozdnem prostoru.

V drugih zavarovanih območjih, kot so pobočja Nanosa, Planinskega polja, v območju pri gradu Snežnik, na Mašunu, na širšem območju Pivških presihajočih jezerih, na območju Notranjskega regijskega parka ter na območju drugih naravnih vrednot, je funkcija varovanja naravnih vrednot poudarjena na drugi stopnji. Na drugi stopnji je točkovno, z vplivnim radijem, določena tudi na območju vseh jam, ki so naravne vrednote državnega pomena (1.531 jam). Druga stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot je poudarjena na 44,9 % gozdnega prostora.

Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Skupna površina gozdnega prostora v območju s poudarjeno funkcijo varovanja naraven dediščine je 40.110 ha ali 48,6 %. Glede na leto 2011 se je povečala površina prve (za 55 %) in druge stopnje poudarjenosti (za 36 %) funkcije varovanja naravnih vrednot predvsem zaradi novega krajinskega parka Pivška presihajoča jezera.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Podlaga za določitev funkcije varovanja kulturne dediščine je Register kulturne dediščine, ki ga posreduje ZRSVKD. Območja objektov kulturne dediščine so opredeljena glede na zvrst in varstveni režim, določen za kulturno dediščino. Seznam vseh objektov kulturne dediščine je v preglednici 3 v prilogi 13.13.

Funkcija varovanja kulturne dediščine je na prvi stopnji poudarjena v gozdovih na arheoloških območjih in njihovi okolici. Arheološka območja v gozdnem prostoru je potrebno upoštevati pri obravnavi posegov, zlasti pri gradnji ali obnovi gozdnih prometnic. Poleg tega je poudarjena tudi na območju parka gradu Snežnik in v okolici nekaterih ruševin gradov ter cerkva. Prva stopnja je določena na 3,5 % površine gozdnega prostora.

Funkcija varovanja kulturne dediščine je na drugi stopnji poudarjena v gozdovih na območju kulturne krajine. Opredeljene so kulturna krajina Cerkniškega jezera, kulturna krajina Bločiško polje in kulturna krajina Strmca pri Postojni. Poudarjena je tudi v gozdovih v okolici znamenj, spomenikov NOB in v pasu gozda ob nekaterih naseljih, skupaj na 1,1 % površine gozdnega prostora.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine ne določamo.

Površina območij s poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine se je glede na valorizacijo funkcij iz leta 2011 bistveno spremenila. Arheološka območja so imela v preteklem desetletju drugo stopnjo, na podlagi predloga Zavoda za varstvo Kulturne dediščine in režimov, ki močno vplivajo na gospodarjenje z gozdovi, pa je tem površinam določena prva stopnja. Zato se je površina na prvi stopnji poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine močno povečala in temu ustrezno se je zmanjšala površina gozdov na drugi stopnji poudarjenosti te funkcije.

Estetska funkcija

Prvo stopnjo poudarjenosti estetske funkcije smo določili na 1.964 ha ali 2,4 % gozdnega prostora. Prvo stopnjo poudarjenosti estetske funkcije imajo predvsem primestni gozdovi Postojne, gozdovi na območju Mašuna, Sviščakov, gradu Snežnik, razvalin gradu Haasberg, ruševin gradu Lož, Predjamskega gradu, na območju Pivških jezer in Bloškega jezera, gozdovi Rakovega Škocjana, Planinskega polja, pasovi gozdov ob poteh in cestah do teh območij, ob planinskih poteh na Snežnik, itd. Izjemno je estetska funkcija poudarjena tudi točkovno na območjih izjemnih dreves in linijsko ob bolj obiskanih planinskih in drugih poteh. Deloma se območja s to funkcijo prekrivajo z območji z rekreacijsko in turistično funkcijo.

Druga stopnja estetske funkcije je poudarjena na 3,2 % gozdnega prostora na gozdnih zaplatah in gozdnem robu oziroma pasovih gozdnega drevja v kmetijskih krajinah doline Pivke, na Blokah, v Loški dolini in na Cerkniškem polju. Tudi območje kulturne krajine kot kulturne dediščine je razglašeno na območju Cerkniškega jezera, vendar obsega zelo malo gozda, kjer je poudarjena estetska funkcija. Leta je poudarjena tudi na drugih območjih kulturne dediščine in naravnih vrednot.

Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Glede na leto 2011 se je povečala površina prve stopnje poudarjenosti estetske funkcije gozdov (za 25 %) in zmanjšala druga stopnja poudarjenosti te funkcije (za 23 %).

Obrambna funkcija

Prva stopnja poudarjenosti obrambne funkcije je na območju izključne rabe [36] vojaških vadišč Poček – Bile, in Bač, ki sicer večinoma leži v Kraškem GGO, vojaškega strelišča na Bloški Polici, vojaškega skladišča na Mačkovcu in vojašnice v Hrastju pri Pivki, ki prav tako večinoma leži v Kraškem GGO. Obrambna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na 2.142 ha ali 2,6 % površine gozdnega prostora.

Druga stopnja poudarjenosti obrambne funkcije je določena v gozdnem prostoru, ki se občasno uporablja za usposabljanje vojske [37]. To so gozdovi na širšem območju Javornikov, ki so občasno zaprti zaradi vojaških vaj na vadišču Poček, gozdovi v okolici vojašnice v Postojni, kjer občasno potekajo vojaške vaje in gozdovi na širšem območju vojaškega skladišča na Mačkovcu. Obrambna funkcija je na drugi stopnji poudarjena kar na 13,4 % površine gozdnega prostora.

3. stopnje poudarjenosti obrambne funkcije ne določamo.

Glede na leto 2011 se je povečala površina prve stopnje poudarjenosti obrambne funkcije gozdov (za 1 %), medtem ko druga stopnja poudarjenosti obrambne funkcije v preteklem ON ni bila določena.

Lesnoproizvodna funkcija

Prvo stopnjo poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije imajo gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³/ha bruto lesa. Lesnoproizvodna funkcija je izjemno poudarjena v večini gozdov GGO (87,7 % gozdov).

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³/ha bruto lesa. To so predvsem termofilni gozdovi ter nekatera območja nižinskih gozdov ob vznožju Javornikov in obrobju Pivške kotline in Podgore. Teh gozdov je v GGO 5,0 %.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³/ha bruto lesa. To so produkcijsko najslabši gozdovi, ki uspevajo na plitvih in kamnitih tleh na termofilnih rastiščih zlasti na obrobju Pivške kotline. Imajo jo tudi vsi varovalni gozdovi. Gozdov s tretjo stopnjo poudarjenosti je v GGO 3,5 %.

Lesnoproizvodne funkcije ne določamo gozdovom, ki so izločeni iz gospodarjenja. To so gozdovi v gozdnih rezervatih, ki so razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [2]. Ne določamo je tudi gozdovom, ki so s soglasjem lastnikov določeni kot predeli, prepuščeni naravnemu razvoju (ekocelice). Teh gozdov je 3,8 %.

Površina območij s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo se je, glede na leto 2011, nekoliko spremenila. Povečal se je delež gozdov, ki imajo poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo na prvi stopnji (za 16 %) in zmanjšal delež gozdov z drugo stopnjo (za 65 %) in tretjo stopnjo poudarjenosti (za 59 %) lesnoproizvodne funkcije gozdov, ter povečal obseg gozdov, kjer lesnoproizvodne funkcije ne določamo (za 65 %). Do teh sprememb je prišlo zaradi novih podatkov po gozdnih rastiščnih tipih in določene metodologije, ki je bila pripravljena v okviru ciljnega raziskovalnega projekta [20].

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Funkcijo imajo gozdovi, ki omogočajo izkoriščanje nelesnih materialnih dobrin iz gozda, z izjemo divjadi in rekreativne rabe gozdov, ki se lahko pojavijo na trgu.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin imajo gozdni semenski sestoji s površino 1.593 ha (2,0 % površine gozdov). Točkovno je ta funkcija prikazana na stojiščih za premične čebelnjake (203 stojišča). Lokacije stojišč so bile v gozdnih določene v sodelovanju s čebelarskimi društvi, izdelan je tudi enotni register stojišč, ki ga vodi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Drugo stopnjo te funkcije v GGO ima 6,5 % gozdnega prostora. To so območja s povečano možnostjo rekreativnega nabiranja gob.

Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Glede na leto 2011 se je povečala površina prve stopnje poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin (za 3,3-krat), predvsem na podlagi posodobljenih podatkov in presoje obiskovanja gozdov za namenom nabiranja nelesnih gozdnih dobrin. Druga stopnja poudarjenosti te funkcije v preteklem ON ni bila določena.

Lovnogospodarska funkcija

Prva stopnja poudarjenosti lovnogospodarske funkcije imajo gozdovi v širši okolici zimskih krmišč. Prav tako je poudarjena v predelih rukališč. Te površine so dokaj enakomerno razpršene po vsem območju, manj jih je le na območju Blok in Vidovske planote ter na območju gosteje poseljene Postojnske kotline. Lovnogospodarska funkcija je izjemno poudarjena na 3,6 % površine gozdnega prostora.

Druga stopnja poudarjenosti lovnogospodarske je izločena na območjih LPN Jelen Snežnik in LPN Ljubljanski vrh, kjer se intenzivno izvaja lovni turizem, ter zajema 29,0 % gozdnega prostora.

Tretje stopnje poudarjenosti lovnogospodarske funkcije ne določamo.

Glede na leto 2011 se je predvsem zaradi sprememb vhodnih podatkov povečala površina prve stopnje poudarjenosti lovnogospodarske funkcije (za 110 %), medtem ko druga stopnja poudarjenosti te funkcije v preteklem ON ni bila določena.

4.2 Opredelitev večfunkcionalnih območij

V GGO Postojna je najbolj obremenjenih 4.700 ha gozdov, kjer se prekrivajo vse tri skupine funkcij s 1. stopnjo poudarjenosti. Tako ovrednoten je gozdni prostor vzdolž celotne trase avtoceste, območje nad Postojnsko jamo, okolica Rakovega Škocjana, Cerkniškega jezera, Pivških jezer, gradov Snežnik in Predjama, Mašuna, Sviščakov, vrha Snežnika, Planinskega polja, sv. Ane nad Ložem in Unške koliševke in še nekaj drugih manjših raztresenih površin. Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi v skladu s posameznimi funkcijami bo potrebno posebej pazljivo upoštevati tudi v gozdnih, kjer so proizvodne funkcije poudarjene na prvi stopnji, enako pa tudi vsaj ena izmed ekoloških ali socialnih funkcij. Takih površin je, vključujoč vplivna območja, več kot 22.000 ha.

Na splošno gledano so proizvodne funkcije izjemno poudarjene na skoraj 86 %, ekološke funkcije na 38 %, socialne funkcije pa na dobrih 17 % gozdnega prostora. Velika večina gozdov in gozdnega prostora na postojnskem GGO je resnično večnamenska. Zato bo potrebno pri gospodarjenju z gozdovi dosledno upoštevati usmeritve za usklajevanje funkcij gozdov in intenzivno sodelovati z vsemi uporabniki gozdnega prostora.

Nekatere od funkcij iz navedenih skupin so si med seboj nasprotujoče, kar se kaže s konflikti v prostoru. Znotraj skupine ekoloških funkcij, ki jih gozdovi in gozdni prostor opravljajo sami po sebi s svojo prisotnostjo, ne zaznavamo konfliktov. Ukrepi za krepitev ene izmed njih praviloma pomenijo tudi krepitev preostalih ekoloških funkcij. Predvsem je potrebno zagotavljati ekološko stabilne, biotsko pestre sestoje in gozdni prostor.

Nasprotno so si nekatere socialne funkcije nasprotujoče oziroma lahko njihova hkratna pojavnost v nekem prostoru pomeni konfliktne razmere.

V GGO v tem pogledu najbolj izstopa obrambna funkcija, ki je izjemno poudarjena med drugim na območju Osrednjega vadišča Slovenske vojske Poček, ki leži v neposrednem zaledju najpomembnejšega zajetja pitne vode Malni in obenem v zaledju mesta Postojna ter drugih vasi. To območje je obenem izjemno pomembno rekreacijsko območje in robno območje krajinskega parka Pivška presihajoča jezera. Za zmanjšanje konflikta bi bilo potrebno ukiniti ali vsaj zmanjšati vojaško območje oziroma povečati njegov odmik od naselij ter hkrati zmanjšati obseg in vrsto obremenitev okolja zaradi vojaških aktivnosti.

Območja, kjer se prekrivajo ekološke in socialne funkcije, so v gozdovih v pasu ob Cerkniškem jezeru, v okolici gradu Snežnik, na območjih Mašuna, Sviščakov, Snežnika, gozdnega rezervata Iška, Slivnice, Rakovega Škocjana, KP Pivška presihajoča jezera, Planinskega polja, pasu ob avtocesti med Razdrtim in Ivanjim selom, ob Reki, na območju Menišije, severnega dela Javornikov, grebena Nanosa ter vadišča Poček in v mraziščih okoli Snežnika. Med ekološkimi funkcijami sta tu poudarjeni predvsem funkcija ohranjanja biotske pestrosti in hidrološka funkcija, med socialnimi funkcijami pa turistična, rekreativna, zaščitna in tudi funkcija varovanja naravnih vrednot. Posebno pozornost bo potrebno nameniti usmerjanju obiskovalcev v manj občutljive predele, predvsem v gozdnih rezervatih na Snežniku, kjer je možen obisk samo po označenih poteh. Oblike in obseg rekreativnih in turističnih dejavnosti bi morali zato biti v celoti podrejeni ekološkim funkcijam ter upoštevati usmeritve za njihovo krepitev. Posebno skrb bi bilo potrebno posvetiti dejavnostim obiskovalcev, saj vse rekreativne dejavnosti in množični turizem niso primerni za območja z izjemno poudarjenimi ekološkimi funkcijami v gozdnem prostoru.

Konflikti v prostoru nastajajo tudi zaradi hkratne pojavnosti nekaterih drugih funkcij, ki sicer spadajo v isto skupino. V GGO posebej izstopa lovnogospodarska funkcija, ki negativno vpliva na lesnoproizvodno in biotopsko funkcijo gozdov. To se kaže predvsem v občutnih problemih pri naravni obnovi gozdov, zlasti v predelih z občasno ali stalno večjo koncentracijo velikih rastlinojedov, to je v okolici krmišč in lazov ter na zimovališčih. Krmljenje divjadi, še zlasti na lokacijah v bližini rastišč divjega petelina, ima negativen učinek na populacijo te ogrožene vrste gozdnih kur, ki je na postojnskem GGO vse redkejša. Seveda to ni edini razlog za njeno izginjanje, zato bi morali biti ukrepi oddaljevanja krmišč za divjad od rastišč divjega petelina podprti z drugimi ukrepi in usmeritvami za ohranjanje te vrste.

5 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

5.1 Cilji gospodarjenja z gozdovi

Na ravni GGO in oblikah lastništva so določeni cilji gospodarjenja z gozdovi v GGO, ki so konkretizacija gozdnogospodarske politike v območju. Vključujejo zlasti temeljne učinke (funkcije gozda), ki naj bi bili glede na specifične naravne, gozdnogospodarske in posestne razmere ter glede na potrebe po zagotavljanju funkcij gozdov uresničeni z gospodarjenjem z gozdovi v GGO. Osnova za določitev ciljev so zahteve lastnikov in javnosti do gozdov, ovrednotene funkcije gozdov, družbeno-ekonomske razmere v območju, cilji iz NGP [5]. Izdelan je rangiran seznam ciljev, pri čemer smo upoštevali tako ekspertno oceno kot rezultate spletne ankete med deležniki o vrednotenju ciljev. Rezultati te ankete so prikazani v preglednici 4 v prilogi 13.13. Rang 1 pomeni, da je bil cilj ocenjen kot najpomembnejši, rang 12 pa kot najmanj pomemben. Rangirani gozdnogospodarski cilji se nanašajo na vse gozdove v GGO skupaj. Razlike med pomenom posameznega gozdnogospodarskega cilja glede na lastništvo gozdov so minimalne, kar še posebej velja za prvih šest gozdnogospodarskih ciljev.

Preglednica 54: Vrste gozdnogospodarskih ciljev

Gozdnogospodarski cilji	Rang
Proizvodnja lesa (pod ta cilj štejeemo zaposlitve v gozdno-lesnem sektorju, les za prodajo, oskrba z lesom za domače potrebe (dohodek iz gozda), kot tudi gozd kot rezerva (socialna varnost)).	1
Ohranjanje voda (pod ta cilj štejeemo ohranjanje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin).	2
Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst (pod ta cilj štejeemo varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij, kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij).	3
Čiščenje zraka in regulacijo klime (pod ta cilj štejeemo ohranjanje zdravega življenjskega okolja, blaženje škodljivih vplivov emisij in blaženje klimatskih ekstremov v krajini).	4
Lov in dohodek od lova (pod ta cilj štejeemo poleg upravljanja s populacijami divjadi, rekreativnega lova in lovskega turizma tudi prodajo trofejev in divjačine).	5
Zagotavljanje ponorov ogljika (pod ta cilj štejeemo zagotavljanje ponorov ogljika, saj je Slovenija podpisnica različnih evropskih dokumentov, na podlagi katerih se pričakuje, da gozdovi zagotavljajo določen delež ponorov ogljika).	6
Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov (pod ta cilj štejeemo zagotavljanje možnosti za igro, učenje, doživljanje narave in raziskovanje mlajših in starejših generacij ter načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi).	6
Varovanje pred naravnimi nesrečami (pod ta cilj štejeemo varovanje tal in gozdnih sestojev ter varovanje pred naravnimi nesrečami (npr. poplave, snežni in zemeljski plazovi, podori)).	7
Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov (pod ta cilj štejeemo izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda npr. med, gobe, gozdni sadeži, oglarjenje).	7
Estetski videz krajine (pod ta cilj štejeemo oblikovanje robov, ohranjanje zanimivih dreves, oblikovanje zanimive strukture gozdov in ohranjanje prepoznavnih krajinskih oblik).	8
Ohranjanje kulturne dediščine (pod ta cilj štejeemo ohranjanje objektov, gozdov ali njihovih delov, ki imajo po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, status kulturne dediščine ali se nahajajo v njihovi neposredni okolici, kot tudi tiste, ki še nimajo statusa, so pa z vidika kulturne dediščine v območju pomembni, ter ohranjanje tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi (npr. stelniki, panjevcji, gaji, logi)).	8
Rekreacija in turizem (pod ta cilj štejeemo omogočanje različnih okolju prijaznih rekreativnih aktivnosti v gozdu in pospeševanje trajnostnega turizma predvsem v gozdovih ob večjih naseljih in gozdovih ob turističnih centrih kot so Mašun, Sviščaki, Rakov Škocjan).	8

Pri prvih pet po rangu razvrščenih gozdnogospodarskih ciljeh je razlika, po pomenu, med posameznim rangom gozdnogospodarskega cilja velika. Gozdnogospodarske cilje, ki imajo enako težo oz. pomembnost smo razvrstili v isti rang.

V GGO je najpomembnejši gozdnogospodarski cilj **proizvodnja lesa**, saj načrtovani obseg sečnje in drugih del zagotavlja zaposlitev okrog 1.000 ljudi v gozdarstvu, do 2.000 ljudi v primarni predelavi lesa in do 5.000 ljudi v finalni, kemični in papirni predelavi lesa. Polovico zasebnim lastnikom gozdov v GGO predstavljajo delo v gozdu, prihodek od prodaje lesa in les za lastno uporabo pomemben vir prihodkov. Na drugem mestu po pomenu je **ohranjanje voda** in to predvsem virov čiste pitne vode. Vsa zajetja pitne vode v GGO imajo vodozbirna območja v gozdu, največji vir je strnjeno območje gozdov Snežnika in Javornikov na katerega letno pade okrog 2,0 milijardi m³ dežja, kar lahko v prihodnje predstavlja potencialno zelo pomemben vodni vir. Na tretjem mestu med cilji je **varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst** saj je 70 % gozdov v GGO uvrščenih v območja Natura 2000 in zavarovana območja. Pomembnejša cilja sta še **čiščenje zraka in uravnavanje podnebja**, saj gozdovi v GGO bladejno vplivajo na podnebje predvsem v neposredni okolici naselij, ter **lov in dohodek od lova**, ker v GGO deluje LPN, kateremu dohodek od lova predstavlja osnovni vir sredstev za obstoj. Drugi gozdnogospodarski cilji v GGO so manj pomembni.

5.2 Temeljne strategije in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi

Strateške usmeritve za gospodarjenje z gozdovi so zasnovane glede na izpostavljene glavne probleme pri gospodarjenju, presojo vpliva podnebnih sprememb na gozdove, cilje gospodarjenja z gozdovi in usmeritve ob hkratnem upoštevanju Nacionalnega gozdnega programa [5] in drugih strateških dokumentov (npr. NEPN [38]) ter mednarodnih zavez (npr. LULUCF [39], Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji [40]). Temeljne strategije so usmerjene v blaženje podnebnih sprememb, prilagajanje gozdov na podnebne spremembe, zagotavljanje ponorov ogljika, ohranjanje biotske raznovrstnosti in zagotavljanje zelenega krožnega gospodarstva ter v reševanje ključnih problemov v območju.

1. Uskladitev odnosa gozd - divjad in to ravnotežje nato trajno zagotavljati

Uskladitev odnosa bo zagotovljena z znižanjem številčnosti populacij rastlinojedih parkljarjev, predvsem jelenjadi, na raven, ki bo omogočala nemoteno naravno obnovo gozdov z vsemi naravnimi drevesnimi vrstami in zagotavljala ugodne prehranske razmere preko trajnega zagotavljanja optimalnega razmerja razvojnih faz sestojev. Ukrepi bodo usmerjeni predvsem v vse dinarske jelovo bukove gozdove v GGO (ORGR 091, 092, 093 in 094) in gozdove plemenitih listavcev ter nižinske hrastove gozdove (ORGR 040 in 041), kjer je problem naravne obnove zaradi rastlinojede divjadi največji.

2. Zagotavljanje virov čiste pitne vode in ugodnega stanja habitatov za prostoživeče divje živali

Strnjena, neposeljena območja gozdov Snežnika, Javornikov, Menišije, Nanosa in Hrušice so strateški vir čiste pitne vode in pogoj za zagotavljanje ugodnega stanja habitatov za prostoživeče živalske vrste, predvsem velike zveri. Ohranjanje teh virov pitne vode in habitatov za prostoživeče živalske vrste bomo dosegli s preprečitvijo fragmentacije teh gozdov, zagotavljanjem stabilne površine gozdov znotraj gozdnih kompleksov, preprečevanjem masovnega ter naravi škodljivih oblik turizma in intenzivnega kmetijstva ter zagotavljanjem koridorskih povezav med večjimi kompleksi gozdov.

3. Prilagajanje na podnebne spremembe in zagotavljanje genetske pestrosti gozdov

Osnovne prilagoditve gozdov na podnebne spremembe ter zagotovitev genetske pestrosti gozdov bomo dosegli z obnovo gozdov po naravni poti, ki bo bogata po drevesni sestavi in številu mladja; postopnim znižanjem deleža smreke oz. neavtohtonih iglavcev v najbolj ogroženih sestojih; z znižanjem ciljnega premera ter skrajšanjem proizvodne dobe; ter izvedbo načrtovanih rednih sečenj. Ciljni premeri so pri smreki v ORGR 040, 041, 050, 051 zmanjšani za 10 cm, posledično je proizvodna doba krajša za 30–35 let. V ORGR 091, 092, 093, 110, 111 in 120 so ciljni premeri pri smreki manjši za 5 cm, posledično se je proizvodna doba krajša za 10–20 let. Invazivne tujerodne drevesne vrste je potrebno odstranjevati iz sestojev, pri čemer naj se upošteva priporočilo 1, ki presega GGN GGO, na strani 182 v Okoljskem poročilu [41].

4. Zmanjševanje tveganja za nastanek ujm, kalamitet in poškodb drevja in izboljšanje mehanske in biološke stabilnosti gozdov

Ukrepe za povečevanje biološke in mehanske stabilnosti gozdov izvajamo v vseh gozdovih, prednostno pa v močno spremenjenih in izmenjenih gozdovih iglavcev na nižjih nadmorskih višinah (ORGR 041, 051, 091 in 111) in v mlajših gozdovih, ki so bili v preteklosti pomanjkljivo ali celo nenegovani (ORGR 040, 050, 110 in delno 092 ter 093). Za zmanjšanje tveganja za nastanek poškodb po ujmah, kalamitet in izboljšano mehansko ter biološko stabilnost gozdov je treba intenzivirati nego gozdov, predvsem redčenja letvenjakov in drogovnjakov, pri čemer je potrebno pospeševati naravne drevesne vrste. Naravno mladje in posajene površine ščitimo kolektivno ali individualno, pri čemer je potrebno vse zaščitne materiale, ki niso izdelani iz biorazgradljivega materiala, po opravljeni funkciji zaščite odstraniti iz gozda. V dinarskih jelovo bukovih gozdovih in jelovjih na skalovju ter jelovjih na globokih tleh je potrebno ohranjati ter ponovno vzpostavljati prebiralno ali raznomerno zgradbo gozdov, v sestojih v obnovi je treba pravočasno zaključiti z obnovo.

5. Sanacija po ujmah in kalamitetah poškodovanih gozdov

Sanacijske sečnje imajo prednost pred vsemi drugimi negovalnimi sečnjami in morajo biti opravljene čim hitreje. V mešanih sestojih in sestojih iglavcev, ki so bili zmerno poškodovani, je potrebno zagotoviti neprekinjen nadzor zaradi morebitnega pojava podlubnikov in ob njihovem pojavu takoj ukrepati. V močnejše poškodovanih sestojih je potrebno takoj pričeti z izvajanjem obnove po naravni poti, če to ni mogoče pa s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrs. Pri tem sadnjo smreke smatramo kot predkulturo za vrst naravnih drevesnih vrst, predvsem plemenitih listavcev. Po zaključku sanitarnih sečenj je potrebno izvesti načrtovane nujne pomladitvene sečnje (končne poseke in pospešeno nadaljevanje obnove) in nujna redčenja drogovnjakov v po ujmah nepoškodovanih ali malo poškodovanih sestojih, skladno z GGN GGE.

6. Zagotavljanje ponorov CO₂

Zaradi trenutnega stanja gozdov v GGO Postojna, ki zahteva intenzivno obnovo prestarih gozdov (ORGR 072, 073, 092, 093 in 094), obnovo po ujmah in kalamitetah poškodovanih gozdov, povečano sečnjo zaradi prilagajanje gozdov na podnebne spremembe in zmanjšanje tveganj za nastanek škod po ujmah (ORGR 041, 051, 091, 111), ni smiselna oz. ni mogoča akumulacija lesne zaloge na ravni GGO v prihajajočem desetletju. Kljub temu lahko gozdove usmerjamo k ponoru CO₂ tako, da izboljšujemo rastnost sestojev s pravočasnim zaključevanjem obnove gozdov, z ohranjanjem stabilne površine gozdov, z akumulacijo lesa v srednje starih in negovanih gozdovih in z akumulacijo lesa v gozdnih rezervatih (ORGR 210), varovalnih gozdovih (ORGR 200) ter ekocelicah.

7. Natura 2000 in ohranjanje biotske pestrosti

V vseh gozdovih naj se pospešuje biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pester drevesne sestave in zgradbe gozdov ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Ohranjati je treba redke ekosisteme, zavarovane in manjšinske habitatne tipe, zavarovane rastlinske in živalske vrste, primestne gozdove, gozdove v kmetijski krajini, predvsem manjše gozdne otoke in tudi gozdno drevje izven gozda.

V GGO naj se ohranja delež odmrlega drevja v LZ ter povečuje število odmrlega drevja v B in C razširjenem debelinskem razredu. Ohranja in vzdržuje naj se habitatna drevesa, brloge, gnezdišča, vodne vire, obrežno vegetacijo in razgiban gozdni rob. Ohranja naj se obstoječe ekocelice oziroma prouči možnost povečanja površin le-teh ob izdelavi novih GGN GGE na obrobju gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov ter v soglasju z lastniki poveča površino ekocelic v zasebnih večnamenskih gozdovih. Upošteva se obdobja neizvajanja sečenj ter prilagojenega gospodarjenja z gozdovi na območjih mirnih con, gnezdišč zavarovanih in ogroženih vrst, zimovališč, rukališč, gozdnih jas, gozdov za pospeševanje vrstne pestrosti in v območjih gnezdenja.

V GGO je treba okrepiti naravovarstveni in gozdarski nadzor, predvsem v predelih povečanega obiska gozdov zaradi rekreacije in nabiralništva ter predelih intenzivnejših sečenj. Takšni predeli v GGO so: obrobje Planinskega polja, Rakov Škocjan, obrobje Cerkniškega jezera, obrobje Loške doline, širše območje Mašuna in Sviščakov ter Snežnika.

8. Protipožarno varstvo gozdov

Protipožarno varstvo gozdov je potrebno zagotavljati s postopnim zmanjšanjem deleža iglavcev (bora) v požarno najbolj ogroženih gozdovih (ORGR 051, 111, delno 120) na račun povečevanja avtohtonih listavcev in z dograditvijo sistema protipožarnih presek in poti.

9. Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami

Prednostno je potrebno z gozdnimi vlakami odpirati gozdove na boljših rastiščih (RK nad 7). Z gozdnimi cestami je potrebno prednostno odpirati gozdove na boljših rastiščih (RK nad 7) in komplekse pomanjkljivo odprtih gozdov, večje od 30 ha.

10. Tehnologija dela

Osnovni način sečnje bo tudi v prihodnje sečnja in izdelava z motorno žago, spravila lesa pa vlačenje s traktorji kolesniki. Zaradi zagotavljanja konkurenčnosti gozdarstva je smiselno uvajati strojno sečnjo v sestojih, ki so za to primerni (mladi in srednje stari sestoji z majhno skalovitostjo in ustrezno nosilnostjo tal) ter posebej pri sanaciji v ujmah poškodovanih gozdov in ob večjih kalamitetah. Vlačenje lesa je smiselno postopno nadomeščati z vožnjo lesa, zlasti na daljših pravilnih razdaljah (nad 600 m) in tam, kjer vlačenje lesa ni dopustno iz ekoloških razlogov (erodibilna in plazljiva območja). Na težko dostopnih in s traktorskimi vlakami neodprtih terenih je primerno za spravilo lesa uporabljati hitromontažne žičnice.

5.3 Usmeritve po področjih gospodarjenja z gozdovi**5.3.1 Usmerjanje razvoja gozdnih sestojev****ORGR Hrastovja na silikatnih kameninah (040)****Preglednica 55: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 040**

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna	povprečno 120	550	sm. (8)	B	40 cm
		20		bori (4)	C	40 cm
		gr. 135		bu. (50)	A1/A2	45 cm
		10		gr. (23)	A1/A2	55 cm
		igl. 85		pl. l.st. (5)	A1/A2	45 cm
		20		dr. l.st. (10)	drva	
Pomladitveni cilj (v %)		bu. 50, gr. 30 pl. l.st. 10, dr. l.st. 10				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 20 let.
- Ohraniti površine z raznomerno do prebiralni zgradbo gozda (smernice za ORGR 092).
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo gradna, bukve pl. listavcev in češnje ali pri sanaciji ujm.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes, pri čemer pospešujemo pl. listavce, graden in češnjo.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.

- V sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež gradna in pl. listavcev, izvajati večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev in gradna preseže 0,5 m višine).
- V sestojih, kjer želimo pomladitev hrasta in pl. listavcev kolektivna zaščita pomladka pred divjadjo z ograjo. Zaščita posajenih površin z gradnom, pl. listavci in češnjo s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovij na silikatnih kameninah (041)

Preglednica 56: Gozdnogojitveni cilj za ORGR 041

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna	povprečno 105	600	sm. (48)	B	40 cm
		20		o.igl. (10)	B	40 cm
		gr. 135		bu. (20)	A1/A2	45 cm
		10		gr. (10)	A1/A2	55 cm
		sm. 85		pl. list. (7)	A1/A2	45 cm
		20		dr. list. (5)	drva	
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 10, bu. 50, gr. 30, pl. list. 5, dr. list. 5				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 20 let.
- Ohraniti površine z raznomerno do prebiralni zgradbo gozda (smernice za ORGR 092).
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo gradna, bukve in češnje.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo pl. listavce, graden in češnjo. Na najboljših rastiščih se nega gošče in nega letvenjaka izvede dvakrat v desetletju.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež gradna in pl. listavcev izvajati večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev in gradna preseže 0,5 m višine).
- Zaščita posajenih površin z gradnom, pl. listavci in češnjo s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Dinarska podgorska bukovja (050)**Preglednica 57:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 050

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kako- vost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna	povprečno 110 20 sm. 90 20	600	sm. (21) o.igl. (7) bu. (60) gr. (1) pl.lst. (6) dr.lst. (5)	B B A1/A2 B A1/A2 drva	40 cm 40 cm 45 cm 50 cm 45 cm
Pomladitveni cilj (v %)		igl. 15, bu. 70, pl.lst. 10, dr.lst. 5				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 20 let.
- Ohraniti površine z raznomerno do prebiralni zgradbo gozda (smernice za ORGR 092).
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve, pl. listavcev, gradna in češnje.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo pl. listavce, graden in češnjo.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegel 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- Zaščita posajenih površin z gradnom, pl.listavci in češnjo s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Gozdovi iglavcev na rastiščih dinarskih podgorskih bukovij (051)**Preglednica 58:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 051

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna	povprečno 95 20 sm. 90 20	550	sm. (43) o.igl. (21) bu. (23) gr. (4) pl.lst. (5) dr.lst. (4)	B C A1/A2 B A1/A2 drva	40 cm 35 cm 45 cm 50 cm 45 cm
Pomladitveni cilj (v %)		igl. 30, bu. 60, pl.lst. 5, dr.lst. 5				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti površine z raznomerno do prebiralni zgradbo gozda (smernice za ORGR 092).
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve, gradna, pl. listavcev in češnje.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes, pri čemer pospešujemo bukev, graden in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljkih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljkih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V sestojih, kjer želimo pomladitev pl.listavcev kolektivna zaščita pomladka pred divjadjo z ograjo. Zaščita posajenih površin z gradnom, pl.listavci in češnjo s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Zgornjegorski bukovi gozdovi – na slabših legah (072)**Preglednica 59:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 072

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kako- vost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Velikopovršinsko enomerna	150 30	450	sm. (11) je. (4) bu. (80) pl.lst. (5)	B/C B/C B B	40 cm 40 cm 35 cm 35 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 10, je. 5, bu. 80, pl.lst. 5				

* premer pred uvajanjem sestojja v obnovo

Smernice

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je zastorno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 50 let.
- Ohraniti površine z raznomerno do prebiralni zgradbo gozda.
- Naravna obnova je izključni način obnove gozda v tem ORGR.
- Pri negi pričeti s pozitivno izbiro v drogovnjakih, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce, v mladovjih na hladnih legah pa tudi smreko.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep (10 % debeljakov) šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovno in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovno pospešeno nadaljevati z obnovo, v ostalih sestojih v obnovi brez ukrepanja.

ORGR Zgornjegorski bukovi gozdovi – na boljših legah (073)**Preglednica 60:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 073

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kako- vost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Velikopovršinsko enomerna in skupinsko raznomerna do prebiralna	130 20	550	sm. (11) je. (10) bu. (74) pl.lst. (5)	B B A2/B A2/B	45 cm 45 cm 45 cm 45 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 10, je. 10, bu. 60, pl.lst. 10				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je zastorno gospodarjenje. V gozdovih s prebiralno in raznomerno zgradbo, prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 50 let.
- Ohraniti vsaj na 5 % površine ORGR 073 raznomerno do prebiralni zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 310 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 65 cm, listavci 45 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, obnova s sadnjo se tu ne izvaja.
- Pri negi mladovja poudarek na negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih na hladnih legah tudi smreko.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom in bogato ter dobro zasnovo močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom in bogato ter dobro zasnovo zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V debeljakih, kjer v lesni zalogi prevladujejo iglavci (jelka) debelinska struktura pa je ugodna, tako, da je dovolj iglavcev v RDR A in so le-ti vitalni, ter je tudi ugodna možnost obnove z iglavci (jelko), s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerno zgradbo.
- V sestojih, kjer želimo pomladitev jelke in pl.listavcev kolektivna zaščita pomladka pred divjadjo z ograjo.

ORGR Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij (091)**Preglednica 61:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 091

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko	120	700	sm. (40)	B	45 cm
	enomerna in	20		je. (11)	B	50 cm
	skupinsko	sm. 100		o.igl. (9)	B	50 cm
	raznomerna do	20		bu. (30)	A2/B	45 cm
	prebiralna			pl.lst. (10)	A2/B	45 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 10, je. 20, bu. 60, pl.lst. 10				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Smernice:

- Gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 30 let.
- Ohraniti vsaj na 10 % površine ORGR raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 350 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 85 cm, listavci 65 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova, pomladitveni cilj.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se izvede s sadnjo jelke ali bukve.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presešel 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih (10 % gozdov v tem ORGR) uvajati sestoj v obnovo, intenziteta sečnje 30-35 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij – na plitvih tleh (092)**Preglednica 62:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 092

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna in skupinsko raznomerna do prebiralna	130 30 sm. 110 20	600	sm. (11) je. (41) bu. (43) pl.lst. (5)	B B B B	45 cm 45 cm 40 cm 40 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 5, je. 30, bu. 60, pl.lst. 5				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve

- Gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti vsaj na 20 % površine ORGR raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 340 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 80 cm, listavci 60 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnov in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnov pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnov zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij – na globokih tleh (093)**Preglednica 63:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 093

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna in skupinsko raznomerna do prebiralna	120 25 sm. 100 20	650	sm. (18) je. (40) bu. (37) pl.lst. (5)	B B A2/B A2/B	45 cm 50 cm 45 cm 45 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 10, je. 30, bu. 55, pl.lst. 5				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve

- Prevladujoča gozdnogojitvena sistema sta skupinsko postopno in prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti vsaj na 30 % površine ORGR raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 350 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 85 cm, listavci 65 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo bukve ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- Na javorovih rastiščih in v sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev preseže 0,5 m višine).
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij – na hladnih legah (094)**Preglednica 64:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 094

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna in skupinsko raznomerna do prebiralna	135 30	650	sm. (30) je. (40) bu. (27) pl.lst. (3)	A2/B A2/B B B	50 cm 50 cm 40 cm 40 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 35, je. 35, bu. 25, pl.lst. 5				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v prebiralnih in raznomernih gozdovih, prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Ohraniti vsaj na 35 % površine ORGR raznomerno do prebiralno zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 380 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 90 cm, listavci 60 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih in boljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo jelke ali smreke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in negi letvenjaka in čim prej pričeti s pozitivno izbiro, oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo jelko in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje z intenziteto 25-30 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 15-20 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 50 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge (40 % teh gozdov) intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, vse na novo osnovane površine v obnovi na javorovih rastiščih in vsaj tretjino na novo osnovanih površin v obnovi na ostalih rastiščih, izvesti zaščito s postavitvijo ograje.
- Zaščita posajenih površin z jelko in pl. listavci s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Toploljubni bukovi gozdovi (110)**Preglednica 65:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 110

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m ³ /ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna	140 20 sm. 100 20	470	igl. (18) bu. (54) gr. (6) pl.lst. (3)	B/C B B B	35 cm 40 cm 45 cm 40 cm
Pomladitveni cilj (v %)		igl. 10, bu. 60, gr. 10, pl.lst. 5, o.lst. 15		o.lst. (19)	drva	

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Smernice:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 20 let.
- Ohraniti površine z raznomerno do prebiralni zgradbo gozda (smernice za ORGR 093).
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se izvede s sadnjo bukve, gradna in češnje.
- Pri negi poudarek na negi letvenjaka in drogovnjaka, čim prej oblikovati skupinsko zmes pri čemer pospešujemo pl. listavce, gradna in češnje.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom in bogato ter dobro zasnovano močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom in bogato in dobro zasnovano zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovano in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovano pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovano zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ), v ostalih sestojih v obnovi brez ukrepanja.
- V sestojih, kjer želimo v bodočem mladju večji delež pl. listavcev, gradna in češnje, večje površinsko uvajanje sestojev v obnovo (pomladitvena jedra velika vsaj dve sestojni višini) in hitreje zaključevati z obnovo (takoj ko je površina pomlajena in mladje pl. listavcev in gradna preseže 0,5 m višine).
- Zaščita posajenih površin z gradnom, pl.listavci in češnjo s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.
- Protipožarno varstvo zagotavljati z gradnjo in rednim vzdrževanjem protipožarnih presek, poti in stez.

ORGR Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij (111)**Preglednica 66:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 111

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kako- vost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna	100 20	350	sm. (7) bori (50) bu. (7) gr. (7)	C C B/C B/C	35 cm 35 cm 40 cm 45 cm
Pomladitveni cilj (v %)		igl. 20, bu. 40, gr. 10, pl.lst. 10, o.lst. 20		o.lst. (29)	drva	

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 40 let.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih na najboljših delih rastišč, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo gradna, češnje, pl. listavcev in bukeve.
- Pri negi mladovij poudarek na negi letvenjaka in drogovnjaka in čim prej pričeti z oblikovanjem skupinske zmesi, pri čemer pospešujemo gradeno, bukev in pl. listavce.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom in bogato zasnovo močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je pomladek presegele 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v sestojih v obnovi s pomanjkljivo in slabo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 20 do 30 % od LZ).
- Zaščita posajenih površin z gradnom, pl.listavci in češnjo s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.
- Protipožarno varstvo zagotavljati z gradnjo in rednim vzdrževanjem protipožarnih presek, poti in stez.

ORGR Gozdovi toploljubnih listavcev (120)**Preglednica 67:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 120

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kako- vost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna	135 20	250	sm. (10) bori (10) bu. (25) gr. (5)	C C C C	35 cm 35 cm 40 cm 40 cm
Pomladitveni cilj (v %)		igl. 10, bu. 30, gr. 10, pl.lst. 5, o.lst. 45	45	o.lst. (50)	drva	

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Smernice:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v sestojih čistih termofilnih listavcev tudi panjevsko gospodarjenje.
- V sestojih s panjevskim gospodarjenjem proizvodna doba 30-40 let, obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 30 let.
- Ohraniti površine z raznomerno do prebiralni zgradbo gozda (smernice za ORGR 093).
- Naravna obnova ali panjevska sečnja sta osnovni obliki obnove gozda v tem ORGR.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le izjemoma na najboljših rastiščih in razgrajenih ter zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in se jo izvede s sadnjo bukve, lipe, gradna in češnje.
- Pri negi mladovja poudarek na negi letvenjaka oziroma drogovnjaka na najboljših rastiščih v tem ORGR, drugje se nega ne izvaja. Pri negovalnih delih čim oblikovati skupinsko zmes, pri čemer pospešujemo bukev, pl. listavce, graden in češnjo.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom na boljših delih rastišč močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim sklepom na boljših delih rastišč šibko izbiralno redčenje z intenziteto 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta 10-15 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovno in kjer je pomladek presešel 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi dobro zasnovno (40 % pomlajencev) pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v ostalih sestojih v obnovi brez ukrepanja.
- Na najslabših rastiščih (grmičav gozd termofilnih listavcev) prepustimo sestoj naravnemu razvoju.
- Zaščita posajenih površin z gradnom, lipo in češnjo s premazom, če so posajene površine večje od 1 ha zaščita z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.
- Protipožarno varstvo zagotavljati z gradnjo in rednim vzdrževanjem protipožarnih presek, poti in stez.

ORGR Smrekovja v mraziščih (150)**Preglednica 68:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 150

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kako- vost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna in skupinsko raznomerna do prebiralna	140 30	650	sm. (85) je. (5) bu. (9) pl.lst. (1)	A1/A2 B drva drva	50 cm 45 cm 30 cm 30 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 85, je. 5, lst. 10				

* premer pred uvajanjem sestoja v obnovo

Usmeritve:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v prebiralnih in raznomernih gozdovih, prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let v debeljakih 20 let, ciljno obdobje 30 let.
- Ohraniti vsaj na 8 % površine ORGR 150 raznomerno do prebiralni zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 380 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 90 cm, listavci 30 cm.
- Obnove gozda se izvaja izključno po naravni poti.
- Pri negi mladovja poudarek na negi letvenjakov in drogovnjakov pri čemer pospešujemo smreko. Gospodarno bi bilo najkvalitetnejša drevesa smreke, iz katerih lahko vzgojimo najvrednejše sortimente (A1 in A2), najkasneje do debeline 10 cm v prsnem premeru, obvejiti do višine 4 m, oziroma kasneje 8 m višine.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom in bogato zasnovo izbiralno redčenje z intenziteto 15-20 % od LZ. V drogovnjakih z normalnim ali rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje, intenziteta do 10 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljakih (20 % debeljakov), ki so presegli končno zalogo.
- V debeljakih, ki se ne uvajajo v obnovo in imajo tesen ali normalen sklep šibko svetlitveno redčenje (intenziteta do 10 % od LZ), v ostalih debeljakih brez ukrepanja oziroma samo sanitarna sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato in dobro zasnovo in je pomladek presegel 1 m višine končni posek, v ostalih sestojih v obnovi zmerno nadaljevati z obnovo (intenziteta 10-15 % od LZ), oziroma samo sanitarna sečnja.
- Pri uvajanju sestojev v obnovo paziti na to, da so presvetljene površine dovolj velike (vsaj 2 drevesni višini), v sestoj položene tako, da so tla maksimalno osvetljena s soncem in svetlitev mora biti narejena na celotni površini na enkrat zato, da se omogoči vznik smreke, preden pride do zapleveljena tal.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Jelovja na silikatnih kameninah (160)**Preglednica 69:** Gozdnogojitveni cilj za ORGR 160

	Zgradba	Proizvodna in pomladitvena doba	Končna LZ (m³/ha)	Drevesna sestava (% končne LZ)	Kakovost	Ciljni premer*
Vsi gozdovi skupaj	Malopovršinsko enomerna in skupinsko raznomerna do prebiralna	140 20	70	sm. (30) je. (33) bu. (27) pl.lst. (10)	B B A2 A2	50 cm 50 cm 45 cm 45 cm
Pomladitveni cilj (v %)		sm. 30, je. 40, bu. 20, pl.lst. 10				

* premer pred uvajanjem sestoj v obnovo

Usmeritve:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v prebiralnih in raznomernih gozdovih, prebiralno gospodarjenje.
- Obhodnjica 10 let, ciljno obdobje 50 let.
- Ohraniti vsaj na 45 % površine ORGR 160 raznomerno do prebiralni zgradbo gozda. Optimalna lesna zaloga 380 m³/ha, ciljni (končni) premer: iglavci 90 cm, listavci 60 cm.
- Osnovni način obnove gozda je naravna obnova.
- Obnova s sadnjo pride v poštev le v najbolj razgrajenih in zapleveljenih sestojih, kjer ni pričakovati uspešne naravne obnove in naj se prvenstveno izvede s sadnjo smreke ali jelke.
- Pri negi mladovja poudarek na negi gošče in letvenjaka, pri čemer je potrebno čim prej pričeti s pozitivno izbiro in oblikovati skupinsko zmes, pri negi pospešujemo jelko in pl. listavce v mladovjih, kjer prevladuje bukev pa tudi smreko.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom in bogato zasnovno močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ. V drogovnjakih s tesnim in normalnim sklepom in pomanjkljivo zasnovno zmerno izbiralno redčenje, intenziteta 10-15 % od LZ. V ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih s premenilnim redčenjem oblikovati raznomerno zgradbo, intenziteta sečnje 20-25 % od LZ.
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem pomlajevanja intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem ohranjanja strukture intenziteta sečnje 20-25 %, v raznomernih in prebiralnih gozdovih s ciljem povečevanja lesne zaloge intenziteta sečnje 10-15 % od LZ.
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrast teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, se pomladitev lahko zavaruje tudi z zaščito z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

ORGR Varovalni gozdovi (200)

Cilji in smernice za ukrepanje v razglašeni varovalni gozdovi (ORGR 200) so podrobneje opredeljeni v Poglavlju 5.3.10.

ORGR Gozdni rezervati (210)

Cilji in smernice za ukrepanje v razglašeni gozdni rezervati (ORGR 210) so podrobneje opredeljeni v Poglavlju 5.3.12.

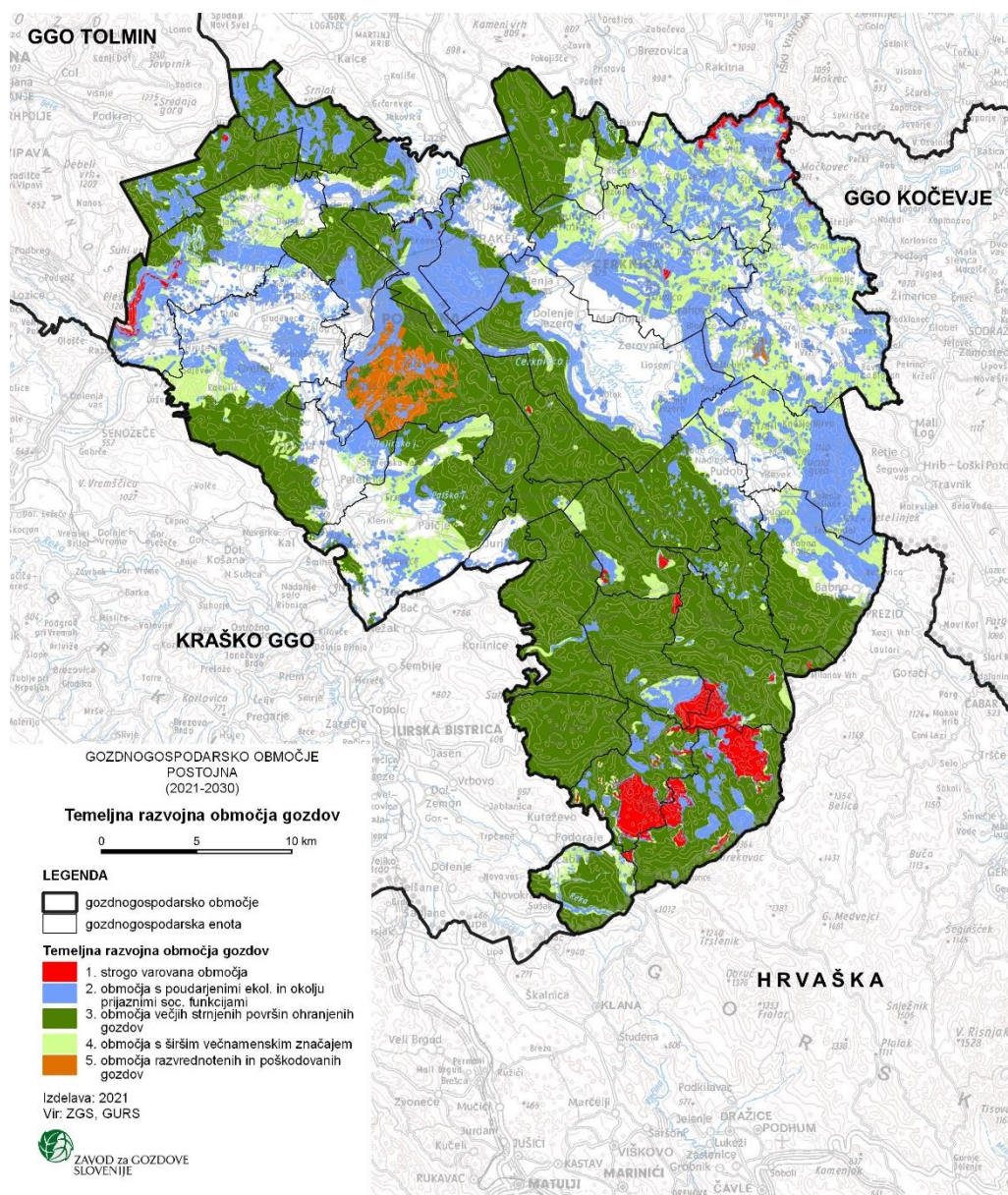
ORGR Gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi (220)

Posamično do skupinsko mešan in raznodoben do raznomenen (prebiralen) gozd iglavcev (50 %) in listavcev (50 %). Ciljna lesna zaloga 250 m³/ha – 650 m³/ha. Oblika in zgradba sestoja je odvisna od rastišč znotraj posameznega GPN in cilja, zaradi katerega je bil ta GPN razglašen.

Smernice:

- Zagotoviti trajno in nemoteno opravljanje vseh funkcij gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za GPN.
- Gozdnogojitveni sistem se prilagaja stanju in potrebam gozdov oziroma rastišč znotraj posameznega GPN in obsega skupinsko postopno gospodarjenje, prebiralno gospodarjenje na termofilnih rastiščih pa tudi panjevske gospodarjenje.
- Obnova gozda naj poteka izključno po naravni poti z nasemenitvijo (pomladitvena doba 20-40 let).
- V sestoji posegamo predvsem tam, kjer so ti ostareli in jih je potrebno obnoviti zaradi zagotavljanja trajnosti samih gozdov in funkcij gozda in kjer je to poseganje gospodarno. Sestoji na ekstremnih rastiščih naj se prepusti naravnemu razvoju.
- Negovalna dela se izvajajo prvenstveno v drogovnjakih tam, kjer je to potrebno zaradi zagotovitve trajnosti gozdov in je zaradi visoke proizvodne sposobnosti rastišč možno vzgojiti vrednejše sortimente.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom in na boljših delih rastišč močno izbiralno redčenje z intenziteto 20-25 % od LZ, v ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- Pričeti z obnovo v debeljkih na boljših delih rastišč, ki so presegli končno zalogo, intenziteta sečnje 30-35 % od LZ, v ostalih debeljkih brez ukrepanja.
- V termofilnih sestojih listavcev na boljših delih rastišč možna tudi panjevska sečnja.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo in je podmladek presegel 1 m višine končni posek, v sestojih v obnovi z dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (intenziteta nad 40 % od LZ), v ostalih sestojih v obnovi brez ukrepanja.
- V raznomernih in prebiralnih gozdovih se ukrepa na boljših delih rastišč tam, kjer je cilj ukrepanja pomladitev gozda ali ohranjanje strukture, intenziteta 20-30 % od LZ, v ostalih raznomernih in prebiralnih gozdovih brez ukrepanja.
- V primeru, da se vpliv divjadi na obnovo gozda z jelko in pl. listavcev ne izboljša na tako stanje, da je omogočena normalna vrst teh drevesnih vrst v vse višinske kategorije, se pomladitev lahko zavaruje tudi z zaščito z ograjo.
- Prisotnost podlubnikov redno kontrolirati z lovno-kontrolnimi pastmi.
- V primeru napada podlubnikov takojšnja sanacija žarišč, v primeru manjših žarišč požig sečnih ostankov, v primeru večjih žarišč pri zatiranju podlubnikov uporabiti ustrezna fitofarmacevtska sredstva.

5.3.2 Posegi v gozd in gozdni prostor

Slika 15: Temeljna razvojna območja gozdov

Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati usmeritve za zagotavljanje trajnosti vseh funkcij gozda. Namen presoje načrtovanega posega v gozd in gozdni prostor je izdaja soglasja, mnenja ali dovoljenja na podlagi 21. člena Zakona o gozdovih [3].

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16). Smiselno se uporabljajo smernice za pridobitev vodnega soglasja navedene v poglavju 5.3.4, ki se nanašajo na posege v prostor.

Pri strokovni presoji izvedbe načrtovanega posega se mora oceniti ogroženost funkcij gozda, ob upoštevanju usmeritev veljavnega ON in GGN GGE.

Osnovno vodilo pri upravljanju rabe gozdnega prostora je delež gozda in njegova prostorska razporeditev, stopnja poudarjenosti funkcij gozda, omejitve, ki izhajajo iz predpisov (npr. varovalni gozdovi) in usmeritve za temeljna razvojna območja gozdov in gozdnega prostora (slika 15).

V varovalnih gozdovih, gozdnih rezervatih in naravnih rezervatih posegi v prostor praviloma niso dopustni. V varovalnih gozdovih se posegi dopuščajo izjemoma, kadar ni nobene druge rešitve in je poseg nujen. V tem primeru je treba pridobiti dovoljenje Ministrstva, pristojnega za področje gozdarstva, in po potrebi izvesti ustrezne omilitvene ukrepe.

V večnamenskih gozdovih, ki imajo katerokoli ekološko in socialno funkcijo poudarjeno na prvi stopnji, se posegi v prostor dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti. V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekte, ki dopolnjujejo načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

Za ohranjanje in izboljšanje razgleda na objekte kulturne in naravne dediščine ter na območjih razglednih točk se v sodelovanju z lastniki gozdov in pristojno službo za varstvo kulturne dediščine izvaja vedutne sečnje.

V nenaseljeni gozdni krajini strnjenih gozdov na področju Snežnika, Javornika, Nanosa, Hrušice in Menišije naj se ne izvajajo posegi zaradi infrastrukture, urbanizacije, turizma in kmetijstva, ki bi kakorkoli razvrednotili prvobitnost kompleksa strnjenih gozdov. Povsem nesprejemljivi so posegi, ki bi zahtevali večje krčitve gozdov v tem prostoru in bi povzročili fragmentacijo strnjenih gozdov v manjše otoke ali ožanje območja gozdne krajine. V teh območjih so dopustni le posegi v gozdove, ki so povezani z gozdarstvom (gradnja gozdnih cest in vlak) in posegi, ki izboljšujejo biotsko pestrost gozdnega prostora (vzdrževanje in oblikovanje lazov v gozdu in vodnih površin).

Za ohranjanje večine prostoživečih vrst živali je izjemno pomembno ohranjanje koridorskih povezav med strnjenimi območji gozdov (f. ohranjanja biotske raznovrstnosti 1. stopnje). Krčitve gozdov tu niso dopustne. Potrebno je izboljšati povezanost gozdnih območij na obeh straneh avtoceste Ljubljana – Razdrto z izgradnjo zelenih prehodov za živali. Za vse posege in dejavnosti v gozdnem prostoru, ki lahko pomembno vplivajo na življenjske razmere divjadi in ostalih prostoživečih živali, je potrebno smiselno upoštevati usmeritve navedene v poglavju 7.5. Lovsko upravljaljskega načrta za Notranjsko LUO 2021-2030, ki se nanašajo na usklajevanje rabe prostora.

V gozdnati krajini naj se posegi v gozdove zaradi infrastrukture, urbanizacije in turizma ne izvajajo v gozdovih s prvo in drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij gozdov. Velikopovršinskih krčitev gozda ni dopustno izvajati v strnjenih predelih gozdov in ob meji z gozdno krajino. V tem območju je sprejemljiva le krčitev gozda za kmetijske namene, predvsem na opuščeni kmetijskih zemljiščih.

Na območju kmetijske in urbane krajine naj se posegi v gozdove ne izvajajo v gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij, prav tako pa v tem prostoru niso dopustne večje krčitve. Ker je običajno v tej krajini manj kot 25 % gozda, je potrebno za neobhodne posege v gozd zahtevati osnove nadomestnih gozdnih površin čim bližje načrtovani krčitvi gozda.

Prednostno ohranjati gozd v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine.

Konkretnije usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor so:

- Vsak poseg v gozd in gozdni prostor (gradnja objektov) mora biti izveden tako, da zahteva čim manjšo krčitev gozda in je lahko izveden pod pogojem, da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo.
- Pri novogradnjah objektov v gozdu in gozdnem prostoru je potrebno zagotoviti minimalen odmik objekta od gozdnega roba (vsaj v širini sestojne višine odraslega gozda – običajno 25 m). Na ta način se zagotovi varnost ljudi in premoženja pred nekontroliranim padcem drevesa in normalne pogoje za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi. Odmik od objektov je lahko manjši, če je zemljišče v lasti investitorja ali, če to dopušča relief.
- V gozdnem prostoru je dovoljeno graditi samo tiste enostavne in nezahtevne objekte, ki so neposredno namenjeni gospodarjenju z gozdom. Druge tovrstne kmetijske objekte je dopustno graditi le, če se lokacija tega objekta nahaja neposredno ob grajenem območju kmetije oziroma ureditvenem območju naselja.
- Čebelnjakov v gozdu ni dovoljeno postavljati, razen na negozdnih površinah v gozdnem prostoru v kmetijski in gozdnati krajini, v oddaljenosti do 400 m od ureditvenega območja

naselja, oz. do 200 m od ureditvenega območja naselja na območjih pojavljanja velikih zveri in le pod pogojem, da je mogoč neposreden dostop do čebelnjaka z gozdne ali javne ceste.

- Karta F »Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma« določa območja gozdnega prostora, v katerih sta načeloma mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh, pri čemer pa je le osnovna orientacijska strokovna podlaga za presojo oziroma odločanje; dopustnost tovrstne rabe je sicer treba presoditi za vsako posamezno lokacijo posebej.
 - sama določitev območij B, C in D ne omogoča neomejene uporabe gozdnih vlak za kolesarjenje in ježo ampak morajo investitorji pred označitvijo in uporabo vlak za kolesarjenje ali ježo, pridobiti soglasje ZGS, pri čemer mora investitor pridobiti tudi soglasja vseh lastnikov gozdov preko katerih potekajo obravnavane vlake;
 - tudi po izdanem soglasju za uporabo vlak za kolesarjenje ali ježo so le-te še naprej gozdne prometnice, ki so prvenstveno namenjene gospodarjenju z gozdom in se tudi vzdržujejo kot gozdne prometnice.
- V skladu z naravovarstvenimi smernicami iz priloge načrta omejevati krčitve za izbrane upravljaljske cone.
- Na botanični, zoološki, ekosistemski in hidrološki naravni vrednoti ter v neposredni okolici jam in brezen se krčenje gozda ne izvaja.
- Krčitve gozdov so na območju strogih naravnih rezervatov in naravnih rezervatov prepovedane. Krčitve gozdov se v preostalih ZO lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO.

Pri izdaji soglasja za krčitev gozda v kmetijske namene je potrebno upoštevati namensko rabo zemljišč. V primeru predvidene krčitve v kmetijske namene na kmetijskem zemljišču, je krčitev gozda v kmetijske namene dovoljena. Na zemljiščih z namensko rabo gozd je pri presoji potrebno upoštevati sledeče:

- krčenje gozda ni dovoljeno v gozdnih rezervatih in v varovalnih gozdovih, ter v gozdovih s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve (npr. mestni gozdovi,...).
- krčenje gozda praviloma ni dopustno v:
 - gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij;
 - gozdovih na območju gozdnih učnih poti (50 m pas);
 - sklenjenih območjih gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m pas);
 - ohranjenih gozdovih znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave.

Večfunkcionalna območja

V večfunkcionalnih območjih, predvsem na lokacijah, kjer lahko pride do nesoglasij pri rabi prostora, je treba aktivnosti v prostoru predhodno uskladiti z nosilci upravljanja s prostorom in javnostjo. V načrtih GGE naj se oblikuje skupne cilje pri rabi gozdnega prostora in določiti prioritete.

5.3.3 Usklajevanje odnosov med gozdom in prostoživečimi živalmi

Za zagotavljanje boljših prehranskih razmer za rastlinojedo parkljasto divjad je treba v strnjenih gozdnih kompleksih povečati kvalitetne pašne površine, ki bodo namenjene izključno divjadi. Tako ocenjujemo, da bi bilo potrebno zagotoviti vsaj 5 ha pašnih površin na 1.000 ha strnjenega gozda, predvsem na nadmorskih višinah pod 1.200 m. Morebitne nove in že obstoječe pašne površine v gozdni krajini je treba redno vzdrževati. V GGO je treba prepoznati morebitna dodatna grmišča in z njihovim rednim vzdrževanjem zagotavljati dodaten vir prehrane in kritja za rastlinojedo parkljasto divjad in to predvsem na območju zimovališč ali v njeni neposredni bližini. V času trajanja višje snežne odeje je treba zagotavljati izvajanje zimske sečnje jelke, na območju zimovališč ali njeni neposredni bližini. Z intenziviranjem obnove gozdov je treba zagotavljati optimalno površino sestojev v obnovi in mladovij, ki istočasno zagotavljajo normalno obnovo gozda in predstavljajo prehransko bazo za rastlinojedo parkljasto divjad.

Z aktivnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje je treba ohraniti strnjene, neposeljene komplekse gozdov v gozdni krajini in med njimi ohraniti ali vzpostaviti ustrezne koridorske povezave. Zagotavljati je treba stabilno površino gozdov znotraj GGO tako, da se infrastrukturne posege in druge krčitve gozda ne usmerja v gozdno krajino ampak v kmetijsko krajino oziroma obrobje gozdnate krajine. V gozdni krajini so dopustne krčitve gozda samo zaradi povečanja biotske raznovrstnosti oziroma izboljšanja prehranske baze za divjad.

Krčitve gozda v kmetijske namene je primerno prvenstveno izvajati v območju kmetijske in na obrobju gozdnate krajine na površinah, kjer je namenska raba kmetijsko zemljišče. Če je namenska raba gozd pa so krčitve dopustne samo tam, kjer ekološke ali socialne funkcije niso poudarjene na 1. stopnji poudarjenosti.

V primeru nujne krčitve gozda na območju koridorskih povezav se v neposredni bližini krčitve zahteva nadomestni gozd v smislu ponovne vzpostavitve koridorske povezave.

V GGO je treba zagotavljati ustrezen sistem mirnih con in zimovališč za divjad.

Za zmanjšanje vplivov rastlinojedih parkljarjev na gozdno mladje je treba zmanjšati številčnost jelenjadi predvsem na območju popisnih enot Snežnik, Javorniki, Trnovski gozd in Ljubljanski vrh. Poleg zmanjšanja same številčnosti, je treba z zmanjševanjem oziroma na določenih mestih opuščanjem zimskega krmljenja zagotoviti zmanjševanje koncentracij jelenjadi v zimskem času. To velja predvsem za območja gozdnih habitatnih tipov v Natura 2000 območjih in tam, kjer je vpliv divjadi z objedanjem največji (jelka in plemeniti listavci na dinarskih jelovo – bukovih gozdovih in javorovih gozdovih v grapah).

Nadaljevati je treba s popisom poškodovanosti - objedenosti gozdnega mladja, vendar bi bilo treba samo metodo prilagoditi tako, da bi se iz podatkov lahko pridobilo tudi uspešnost preraščanja vrst na popisanih ploskvah. Poleg dosedanjih metod uvesti še dodatne, ki bi dodatno pripomogle k natančnejšemu ugotavljanju gostot in trendov v populaciji (predvsem jelenjadi). Ena izmed teh metod je štetje kupčkov iztrebkov parkljarjev.

5.3.4 Odpiranje gozdov z gozdnimi prometnicami, vzdrževanje gozdnih cest in tehnologija pridobivanja lesa

Pri umeščanju in načrtovanju tras gozdnih prometnic je potrebno preveriti območja, pomembna z vidika varstva narave, območja nepremične kulturne dediščine, ter varstvena (vodovarstvena območja) in ogrožena območja (plazljiva, erozijska, plazovita in poplavna) po Zakonu o vodah [8]. Pri tem je potrebno upoštevati smernice ZRSVN, ZVKDS in DRSV, zapisane v usmeritvah poglavij 5.3.7, 5.3.8, 5.3.9, 5.3.10 in 5.3.11.

Pri gradnji se sme uporabljati le ustrezne tehnologije in načine, ki so najprijaznejši do okolja in narave (čelni odkop). Eksplozivna sredstva uporabiti le v najnujnejših primerih in še to v čim manjših možnih količinah. Uporabljajo naj se predvsem razni bagri z udarnimi kladivi, kombinirani stroji in buldožerji z odzivnimi deskami, ki uporabljajo bio olja.

Načrtovanje in umeščanje gozdnih cest naj se prednostno izvaja v območja gozdov iz karte E brez omejitev in v območja z omejitvami v primeru, da bodo po presoji s strani pristojnih organizacij označena kot ustrezna. Karta E je izdelana na način, da vsebuje: erozijska in plazljiva območja (podlaga omejitve pri gradnji po zakonu o vodah), kulturne spomenike tipa arheološke dediščine, 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, 1. stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot in cone vrst različnih ptic (detli,...).

V GGO je še 5.844 ha z gozdnimi cestami neodprtih gozdov, ki ustrezajo kriterijem: 400 m od prometnic (javnih in gozdnih cest), ki odpirajo gozdove, velikost neodprtega območja večja od 30 ha in rastiščni koeficient (RK) večji od 5. Glede na RK odsekov, v katere spadajo neodprti gozdovi, je za odprtje navedenih 5.844 ha, potrebno zgraditi še 107 km gozdnih cest (GC). Na območju z GC neodprtih gozdov z RK 5-8,99 je načrtovanih 15 m/ha novogradenj, RK 9-12,99 20 m/ha novogradenj in RK nad 13 25 m/ha novogradenj GC. Glede na omejitve (ogrožena območja po zakonu o vodah, smernice ZRSVN in ZVKD) in faktor RK so določena prioriteta območja za gradnjo. V tem desetletju je kot prioriteta za odpiranje določenih 91 km gozdnih cest, od tega je 65 km na območjih brez posebnih omejitev pri gradnji GC in 26 km na območjih, kjer je potrebna dodatna presoja gradnje GC zaradi določil predpisov o vodah. Za naslednja obdobja tako ostane za dograditev cestnega sistema gozdnih cest še 16 km gozdnih cest.

Redno vzdrževanje gozdnih cest mora v največji možni meri potekati preko celega leta. Spomladi je treba najprej opraviti čiščenje cest in krpanje udarnih jam na cestišču, nadaljevati je potrebno z obsekovanjem cestnih robov in mulčanjem obcestnih brežin. Ob ustrezni vlažnosti cestišča je potrebno izvesti gramoziranje, kateremu obvezno sledi še razgrinjanje nasutega materiala z grederjem in pri večji stopnji razgrnjenega nasutega materiala še valjanje nasutega in razgrnjenega materiala z dovolj težkim vibrovaljarjem. V jesenskem času moramo zagotoviti, da so ceste ponovno očiščene (predvsem koritnice, vtočni jaški in cevni prepusti) in stabilizirane za zimsko obdobje. Prioritetno in vsakoletno se vzdržuje gozdne ceste višjega reda (G1 in G2). Periodično se vzdržuje gozdne ceste nižjega reda (G3).

Zimsko vzdrževanje gozdnih cest oziroma pluzenje gozdnih cest se lahko izvaja le tam, kjer se odvija gozdna proizvodnja.

Zaradi organizacije in izvedbe rednih in sanacijskih del pri vzdrževanju gozdnih prometnic v najprimernejšem času je potrebno stremeti k izbiri izvajalcev teh del za več let.

Površina gozdov z zelo veliko in veliko stopnjo požarne ogroženosti je 12.916 ha, kar predstavlja 16 % vseh gozdov. S PP ostaja neodprtih še 158 ha gozdov s stopnjo zelo velike požarne ogroženosti in 605 ha gozdov s stopnjo velike požarne ogroženosti. Za optimalno odprtost požarno zelo ogroženih gozdov bi bilo potrebno zgraditi še 11,5 km PP (15 m/ha), od tega je nujno potrebna gradnja 5,3 km PP.

Optimalno bi bilo potrebno v 10-letnem obdobju izvesti letno vzdrževanje obstoječih PP prve stopnje (skupaj 385 km) in vsako drugo leto vzdrževanje PP druge stopnje (skupaj 326 km), skupaj v 10-letnem obdobju 711 km.

Glede na trenutne razmere, je na GGO 4.337 ha z vlakami nezadostno odprtih gozdov (5,6 % gospodarskih gozdov) in 25.497 ha pomanjkljivo odprtih gozdov (32,9 % gospodarskih gozdov). Za optimalno odprtost teh gozdov, bi bilo potrebno zgraditi še 862 km gozdnih vlak. Predvidevamo, da bi v tem desetletju zgradili 706 km gozdnih vlak, predvsem v gozdovih z RK nad 7. V naslednjih obdobjih pa še ostale potrebne vlake (156 km).

Gozdne vlake morajo biti po zaključenih delih sečnje in spravila lesa erodibilno stabilizirane in očiščene sečnih ostankov ter na njih urejeno odvodnjavanje. Tudi na gozdnih vlakah, kar je še posebej pomembno na nepropustnih matičnih podlagah, mora biti zagotovljeno redno vzdrževanje le-teh in sicer tako, da se tekoče zagotavlja odvodnjavanje vlak.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1,
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo za katere je potrebno pridobiti vodno soglasja, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).

Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.

Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu.

Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Na delih kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij.

Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.

Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.

Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:

- ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
- ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
- se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
- bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
- je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.

V tem desetletju želimo povečati obseg strojne sečnje, prvenstveno v sestojih, ki so za to primerni, to je v nepomlajenih mladih in srednje starih sestojih, ob dodatnem pogoju, da je nosilnost tal zagotovljena. Pri določitvi območij strojne sečnje znotraj Nature 2000 in v Upravljavskih conah, naj se upošteva priporočilo 11 na strani 182 v Okoljskem poročilu [41], ker presega okvir GGN GGO. Prav tako naj se spodbuja spravilo lesa z vožnjo namesto z vlačanjem lesa, prvenstveno na vlakih daljših od 600 m in ob pogoju, da je zagotovljena nosilnost tal. Uvajanje vožnje lesa pri spravilu lesa, namesto vlačanja lesa po tleh, je še posebej nujno na območjih, kjer je po predpisih o vodah prepovedano vlačenje lesa po tleh (erodibilna območja), seveda ob pogoju, da je zagotovljena nosilnost tal.

Tehnologija sečnje in spravila lesa se načrtuje na nižjih nivojih gozdnogospodarskega in gozdnogojitvenega načrtovanja ob upoštevanju varstvenih režimov ter se pri tem vključuje pristojne službe (ZVKD, ZRSVN, DRSV). V izogib morebitnih konfliktov z javnostjo se na območjih gozdov v bližini naselij, turističnih točk, kulturno zgodovinskih znamenitosti, se na krajevno ustrezen način obvešča in informira javnost o vzrokih in posledicah, ki so privedli do strojne sečnje.

Usmeritve za dejavnosti za posamezne zvrsti naravnih vrednot:

- pri sečnji in spravilu lesa na botanični, ekosistemski, geološki in površinsko geomorfološki naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču;
- novih gozdnih prometnic se na območju botanične, zoološke, ekosistemske, drevesne, hidrološke, podzemeljsko geomorfološke in geološke naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik;
- pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti, da se drevesne naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote;
- čas izvajanja posegov na botanični, zoološki, ekosistemski in hidrološki naravni vrednosti se prilagodi tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti (razmnoževanje, vzrejanje mladičev, prezimovanje) ter se rastlinam omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja;
- spravilo lesa se preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmini, skalni skoki, ostenja, ipd. ne izvaja;
- gozdnih prometnic preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmini, skalni skoki, ostenja, ipd. niso dopustna;
- pri sečnji in spravilu lesa na območju podzemeljske geomorfološke naravne vrednote se uporablja biološko razgradljiva olja;
- gospodarjenje na območjih podzemeljske geomorfološke naravne vrednote naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Sečnja naj bo selektivna, odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru;
- v obrežni pas se se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru;
- na območju drevesne naravne vrednote se ohranja območja, kjer se ne gospodari z gozdom.

5.3.5 Ohranjanje genetske pestrosti gozdov in zagotavljanje gozdnega reprodukcijskega materiala

Obnova gozdov mora potekati predvsem po naravni poti, saj zagotavljamo s procesom naravne selekcije preživetje najbolj vitalnih in prilagojenih osebkov, ter tako omogoči kakovostno in gensko prilagojeno zasnovo bodočega sestoja. Pri negovalnih delih naravnih mladovij in tudi v starejših razvojnih fazah, pospešujemo rastiščem primerne naravne drevesne vrste. Kjer naravna obnova ni možna za obnovo uporabimo kakovosten, gensko pester in z vidika podnebnih sprememb prilagojen gozdno reprodukcijski material (GRM). Načrtovanje zagotavljanja GRM temelji na rastišču prilagojenem in genetsko pestrem GRM za obnovo gozdov, za obnovo gozdov poškodovanih po naravnih ujmah, za prilagajanje drevesne sestave gozdov na podnebne spremembe in za dolgoročno varstvo genetske pestrosti populacij gozdnih drevesnih vrst.

V s sadnjo obnovljenih sestojih, kjer se pojavlja vrast naravnih drevesnih vrst, slednje pospešujemo z nego. Smreko sadimo predvsem kot predkulturo, ki služi kot pomoč pri vraščanju naravnih drevesnih vrst.

Preglednica 70: Pregled gozdno semenskih objektov v GGO (na dan 1. 1. 2021)

Drevesna vrsta	Ident. številka	Kategorija	Provinienčno območje	Tip	Lastništvo	Površina (ha)
<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	6,0131	2	Dinarsko	2	državno	47,33
<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	6,0132	2	Dinarsko	2	državno	102,57
<i>Abies alba</i> Mill.	6,0133	2	Dinarsko	2	državno	102,57
<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	6,0134	2	Dinarsko	2	državno	17,05
<i>Fagus sylvatica</i> L.	6,0135	2	Dinarsko	2	državno	33,96
<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	6,0137	2	Dinarsko	2	državno	20,32
<i>Fagus sylvatica</i> L.	6,0290	1	Dinarsko	2	državno	109,90
<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	6,0291	1	Dinarsko	2	državno	109,90
<i>Abies alba</i> Mill.	6,0292	1	Dinarsko	2	državno	109,90
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	6,0304	2	Slovenija	2	državno	13,95
<i>Fagus sylvatica</i> L.	6,0305	1	Dinarsko	2	državno	13,95
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	6,0306	1	Slovenija	2	državno	58,50
<i>Pseudotsuga menziesii</i> Franco	6,0307	1	Slovenija	2	državno	7,93
<i>Pseudotsuga menziesii</i> Franco	6,0377	1	Slovenija	2	državno	67
<i>Pseudotsuga menziesii</i> Franco	6,0378	1	Slovenija	2	državno	103
<i>Pseudotsuga menziesii</i> Franco	6,0379	2	Slovenija	2	državno	105
<i>Taxus baccata</i> L.	6,0380	1	Slovenija	2	državno	24
<i>Fagus sylvatica</i> L.	7,0136	2	Submediteransko	2	državno	21,93
<i>Abies alba</i> Mill.	6,0293	1	Dinarsko	2	zasebno	5,40

Na dan 1. 1. 2021 je bilo na postojnskem GGO registriranih 19 semenskih sestojev od tega trije predstavljajo tudi gozdni genski rezervat (jelka – Leskova dolina, smreka – Medvedja draga in tisa – Unška koliševka). Po drevesnih vrstah je semenskih sestojev za smreko 5, za jelko 3, za bukev 4, za gorski javor 2, za tiso 1 in duglazijo 4 [42].

Vsi semenski sestoji so v skladu z Zakonom o gozdnem reprodukcijskem materialu [43] s strani ZGS letno pregledani. V semenskih sestojih in neposredni okolici je možno nabirati puljenke z znanim poreklom.

V prihodnjem obdobju bo potrebno zagotoviti GRM za večje število drevesnih vrst. Poudarek je na gospodarsko zanimivih naravnih drevesnih vrstah, to je jelka, graden, gorski javor in bukev.

S semenskimi sestoji moramo gospodariti tako, da zagotovimo kvalitetno gensko osnovo, dolgoletni količinsko zadovoljiv donos semena, poleg tega pa sestoj izpolnjevati še vse ostale funkcije.

Obnova gozdov mora temeljiti na domačih drevesnih vrstah. V primeru neuspeha domačih drevesnih vrst je možna omejena uporaba tujerodnih drevesnih vrst, vendar mora biti ta dobro premišljena, saj imajo lahko negativne posledice na gozdni ekosistem.

V preteklem obdobju so bili na novo vzpostavljeni trije semenski sestoji za duglazijo, ki predstavlja perspektivno tujerodno vrsto. Duglazija je drevesna vrsta, ki je izredno dobro kljubovala žledu, suši in podlubnikom. To se je še posebej izkazalo v GGE Planina - Golobičevce kjer je bila po prej naštetih škodljivih dejavnikov minimalno poškodovana, medtem ko je bila smreka na istem območju močno prizadeta. Nima poznanih bolezni ali škodljivih organizmov, ki bi ogrožali njen obstoj. Na GGO so večji sestoji duglazije v GGE Planina – Golobičevce in GGE Unec – Škocjan, kjer se tudi naravno pomlajuje, vendar je mladovje močno poškodovano po divjadi. Sadnja duglazije je dopustna samo izven Natura 2000 območij.

5.3.6 Gozdarsko svetovanje, razvoj podeželja, raba lesa in gozdno lesne verige

Za območje je lesna predelava strateško pomembna, še posebej v času gospodarske in okoljske krize. Njena razvitost je ob dani razpoložljivosti lesa nezadostna, zlasti v primerjavi uspešnostjo sosednjih držav pri izkoriščanju lesnih virov. Sedanja povezanost med gozdarskim in lesarskim sektorjem je šibka. Oslabela je zlasti po osamosvojitvi Slovenije, ki je sovpadla z obdobjem globalizacije in propadom lesnopredelovalne industrije. V desetletjih pred tem so prav tako znane slabe izkušnje pri povezovanju gozdnega in lesnega sektorja, saj so bile z nizkimi cenami lesa velikokrat kompenzirane razvojne in tehnološke pomanjkljivosti v lesni predelavi. Razvoj lesne predelave torej ne more temeljiti na poceni surovini ampak le na dodani vrednosti, ki jo prinašajo tehnološke, oblikovalske in druge inovativne

rešitve. K temu lahko veliko pripomore intenzivno sodelovanje gozdno-lesnega sektorja. Potrebno je iskati razvojne poti, ki bodo usmerjene lokalno ali regionalno; te lahko po eni strani prinašajo koristi lastnikom gozdov, po drugi pa predstavljajo potencial za ustvarjanje novih delovnih mest in to predvsem na podeželju. Pomembno vlogo pri razvoju gozdno-lesnih verig ima predvsem mehanizem finančnih spodbud preko nacionalnih in evropskih shem (Program razvoja podeželja). Pri koriščenju teh sredstev pa je ključno svetovanje in prenos potrebnih informacij ciljnim skupinam in posameznikom. Glede spodbujanja sodelovanja z lesarstvom in lesarsko industrijo naj se upošteva priporočilo 17 na strani 182 v Okoljskem poročilu [41].

Proaktivni pristop gozdarske svetovalne službe, informiranost in pomoč lastnikom gozdov je na območju dobra praksa. Pomembno svetovalno vlogo imajo revirni gozdarji, saj imajo neposreden stik z lastniki in njihovimi gozdovi ter jim lahko z informacijami iz prve roke svetujejo, kakšne proizvodne dejavnosti bi lahko bile primerne na njihovih kmetijah. Pri tem je cilj predvsem pospeševati razvoj dopolnilnih proizvodnih dejavnosti (npr. kakovostne predelave lesa, tradicionalne lesne obrti, kuhanje oglja, ipd.) ter razvoj storitvenih dejavnosti, povezanih z gozdom ter privlačnostjo gozdnate krajine in podeželja (npr. ekološki turizem, turizem na kmetiji, ipd.).

Svetovanje je možno nadgraditi predvsem na ekonomsko-tehnološkem področju. Spodbujanje prenosa znanja in inovacij tudi v gozdarstvu in na podeželskih območjih ter spodbujanje gozdarskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov je v obliki svetovalne funkcije ena temeljnih usmeritev naše službe.

Osrednja svetovalna vsebina za lastnike gozdov na področju gozdne tehnike je varno delo v gozdu, saj želimo na ta način zmanjšati število nezgod, ki se zasebnim lastnikom pripetijo pri delu v gozdu. Številne manjše, slabo opremljene in usposobljene lastnike gozdov moramo v čim večji meri spodbujati k najemu storitev opremljenih in usposobljenih izvajalcev del v gozdovih.

Z izobraževanjem in informiranjem na področjih obnove, nege in varstva gozdov pozitivno vplivamo na izkoriščenost potencialov ter dolgoročno stabilnost in kakovost gozdnih sestojev. V sodelovanju z lastniki gozdov je tako prek svetovanja zagotovljeno optimalno načrtovanje ukrepov, njihovo izvajanje ter racionalno usmerjanje finančnih sredstev za njihovo izvedbo (nacionalna sredstva, sredstva Gozdnega sklada, sredstva Programa razvoja podeželja). Približno 74 % gozdov leži v območjih Natura 2000 ter v drugih območjih, kjer nelesne funkcije pomembno vplivajo ali celo določajo način gospodarjenja z njimi. Na teh površinah je potrebno lastnike gozdov podpreti pri ohranjanju gozdov tudi z ustreznimi spodbudami, ki jih zagotavljajo sredstva Gozdnega sklada.

Velika priložnost območja je tudi povezovanje lastnikov gozdov. S tem bi lahko bistveno zmanjšali ključne težave: (zastarela mehanizacija in oprema za delo v gozdu, premajhna usposobljenost lastnikov gozdov za delo v gozdu, dejanski posek nižji od načrtovanega, obseg izvedenih gojitvenih in varstvenih del ne dosega obsega del, ki so načrtovana v načrtih za gospodarjenje z gozdovi, razdrobljenost gozdne posesti, zasebni lastniki na trgu nastopajo kot nepovezani posamezniki). Povezovanje lastnikov gozdov prinaša tudi prednosti, npr. sodelovanje na licitaciji vrednega lesa, večja vključenost lastnikov gozdov v regijsko certifikacijo gozdov. Učinkovitejše in bolj ekonomično gospodarjenje z zasebnimi gozdovi je mogoče samo s spodbujanjem in povezovanjem lastnikov gozdov.

Ena pomembnih dejavnosti naše službe je področje popularizacije gozdov ter sodelovanje in povezovanje z drugimi institucijami (npr. šole, GIS, SiDG, Biotehniška fakulteta, KGZ ...). Prenos znanja poteka preko delavnic, tečajev, predavanj, sekaških tekmovanj, z vodenjem po gozdnih učnih poteh, izvajamo aktivnosti vsakoletnega tedna gozdov ter promocijo gozdarstva na sejnih in drugih dogodkih. Gozdne učne poti pomembno prispevajo k razvoju turizma na podeželju, so učinkovito dopolnilo okoljskih izobraževalnih programov, usmerjajo obisk in zmanjšujejo škodo, ki jo v gozdu povzročata rekreacija in turizem ter so pomemben instrument varstva narave. V tednu gozdov pa se institucije povežejo med seboj in širši družbi predstavijo pomen gozda in gozdarstva za njeno blaginjo.

5.3.7 Varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij narave

Usmeritve za funkcijo varovanja naravnih vrednot izhajajo iz Naravovarstvenih smernic, ki smo jih prejeli iz Zavoda RS za varstvo narave ob pripravi območnih načrtov. Nanašajo se na zavarovana območja in naravne vrednote.

SPLOŠNE USMERITVE ZA VARSTVO ZAVAROVANIH OBMOČIJ NARAVE

- Na območju strogih naravnih rezervatov je gospodarjenje z gozdovi prepovedano. Prepovedano je

umeščanje gozdnih prometnic in vseh ostalih objektov. Prepovedane so krčitve gozdov. Na območjih sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.

- Na območju naravnih rezervatov je gospodarjenje z gozdovi prepovedano. Prepovedano je umeščanje gozdnih prometnic in vseh ostalih objektov. Prepovedane so krčitve gozdov. Izjemoma so dovoljena dela in ukrepi, ki povečujejo in izboljšujejo lastnosti narave, zaradi katere je bil naravni rezervat določen in so v skladu s cilji zavarovanja. Na območjih sta določeni 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Pri gospodarjenju z gozdovi na naravnih spomenikih se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Na območju naravnih spomenikov je prepovedan vsak poseg, ki bi razvrednotil, poškodoval ali uničil lastnosti, zaradi katerih je bil del narave določen za naravni spomenik - gradnje gozdnih prometnic, gospodarjenje z gozdovi in krčitve gozdov so izjemoma dovoljene le, v kolikor to ni prepovedano in je v skladu s cilji zavarovanja. Na najpomembnejših območjih je določena 1. stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot.
- Pri umeščanju novih gozdnih prometnic se na širših zavarovanih območjih obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Krčitve gozdov se lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO.
- Pri posegih v prostor na širših zavarovanih območjih se obvezno upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Krčitve gozdov se lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja ZO. Ukrepi za izboljšanje lastnosti, zaradi katerih je bilo zavarovano območje določeno, se uskladijo z upravljavcem ZO.

Konkretniji varstveni režimi so navedeni v aktih o ustanovitvi oziroma določitvi zavarovanih območij. Seznam zavarovanih območij v GGO je naveden v Poglavju 13.7.

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Seznam naravnih vrednot s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot v GGO je naveden v Poglavju 13.8.

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču.
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje.
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnoesje.
- na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

Zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se posegi in dejavnosti izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Splošne usmeritve za varstvo naravnih vrednot glede na zvrsti (iz naravovarstvenih smernic za pripravo območnih gozdnogospodarskih načrtov)

Botanične naravne vrednote

- Na botaničnih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Zoološke naravne vrednote:

- Na zooloških naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin, razen za namene varstva naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Ekosistemske naravne vrednote

- Na ekosistemskih naravnih vrednotah naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju značilnosti naravne vrednote (ekosistema) in zagotavljanju njenega varstva.
- Čas izvajanja posegov se prilagodi tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti (razmnoževanje, vzrejanje mladičev, prezimovanje) ter se rastlinam omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki ne vpliva oz. spreminja življenjskih razmer na rastišču.
- Na naravno vrednoto se ne naseljuje živali ter vnaša rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.

Drevesne naravne vrednote

- Drevesnim naravnim vrednotam se z gozdnogojitvenimi ukrepi (sproščanje krošnje, odstranjevanje konkurentov) omogoča uspešno rast v sestoju.
- Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti se naravne vrednote ne poškoduje ter bistveno ne spreminja rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim). Drevje se podira stran od naravne vrednote.
- Novih gozdnih prometnic se na območju rastišča naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.

- Po odmrtnju naj se drevesa v gozdu prepušča naravnemu razkroju, ob tem je potrebno zagotoviti varnost za obiskovalce;
- evidentirati in ohranjati je potrebno nova izjemna drevesa, zlasti drevesa izjemnih dimenzij, oblik, redkih drevesnih vrst ipd.

Hidrološke naravne vrednote

- V obrežni pas se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru.
- Čas izvajanja posegov v obrežnem pasu se prilagodi živalskim ciklom tako, da poseganje ne sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti ter vzrejanja mladičev.
- V obrežnem pasu se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Na naravni vrednoti se krčenje gozda ne izvaja.

Geološke naravne vrednote

- Novih gozdnih prometnic se na območje naravne vrednote ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo.

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Pri sečnji in spravilu lesa na naravni vrednoti se uporablja pravilna sredstva in tehnologijo, ki bistveno ne vpliva na lastnosti naravne vrednote ter njeno vidno podobo.
- Spravilo lesa se preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmini, skalni skoki, ostenja, ipd. ne izvaja.
- Gradnja gozdnih prometnic preko izrazitih geomorfoloških oblik, kot so korita, slapišča, tolmini, skalni skoki, ostenja, ipd. ni dopustna.

Podzemeljske geomorfološke

- Ekoloških razmer se v okolici jam in brezen ne spreminja, ohranja se zastrtost nad jamskimi vhodi.
- Gospodarjenje naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Sečnja naj bo selektivna, odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru.
- V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic se na območju jam in brezen ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja.

Oblikovane naravne vrednote

- Na območju oblikovanih naravnih vrednot se lahko izvajajo le posegi, s katerimi se izboljša vitalnost drevja ter odstranjuje nevarnosti (odstranjevanje suhih vej).
- Odmrla, poškodovana in slabo vitalna drevesa naj se nadomesti z novimi drevesi enake vrste.

5.3.8 Varstvo kulturne dediščine

Usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine izhajajo iz usmeritev, ki smo jih prejeli iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine ob pripravi območnih načrtov.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe in razvoja na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;

- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- sečnja ter zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni;

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov in dediščine (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov oziroma dediščine tako, da njihov družbeni pomen v prostoru ni okrnjen. Ohranjajo se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovale arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline;
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine;
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča;
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege, če ni možno najti drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS);
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami;
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline

zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine

Območje stavbne dediščine, varuje se:

- gabariti, gradivo, oblikovanost;
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah);
- celovitost dediščine v prostoru.

Območje naselbinske dediščine, varuje se:

- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti);
- naravne ter druge meje rasti in robove;
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).

Območje kulturne krajine, varuje se:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine);
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa);
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem;
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

Območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:

- zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze);
- grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief);
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin;
- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.

Območje memorialne dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta;
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

Območje druge dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ter prostorski odnos med dediščino in okolico;
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta.

Posegi v kulturno dediščino

Zakon o varstvu kulturne dediščine (dalje ZVKD-1) [9] predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1);

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

5.3.9 Natura 2000 in ohranjanje biotske pestrosti

SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

V vseh gozdovih se pospešuje oziroma vzpostavlja biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre ekosistemske zgradbe gozdov. Vse dejavnosti v gozdu in gozdnem prostoru se morajo izvajati na način, da se zagotavljajo ustrezni pogoji za ohranitev čim večje pestrosti habitatov in ustrezni življenjski pogoji za razvoj rastlinskih in živalskih vrst, zlasti redkih in ogroženih.

Z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti in varovanja vseh zavarovanih in ogroženih prostoživečih vrst v GGO, torej tudi vrst, ki si se nahajajo izven varovanih območij narave, se pri vseh posegih in dejavnostih na območju gozdnega prostora, upoštevajo varstvene usmeritve in priporočila, ki so navedena v nadaljevanju.

Krajinski vidik

- Ohranja in vzdržuje se razgibano strukturo in vrstno raznolikost habitatov, z ohranjanjem in vzdrževanjem gozdnih robov, gozdnih jas in košenic, vodnih in drugih mokrotnih ekosistemov v gozdu in gozdnem prostoru (mlak, luž, kaluž, izvirov, studencev), grmišč in drugih negozdnih ekosistemov (melišč, skalovij ipd.) v gozdu in gozdnem prostoru.
- Ohranja se gozdne površine, ki pomembno vplivajo na krajinsko in biotsko pestrost, ki členijo krajino in predstavljajo vezni člen med posameznimi območji. Ohranja se gozdno vegetacijo in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih ter posamezna drevesa, skupine gozdnega drevja, gozdne otoke in omeje v kmetijski in urbani krajini.
- Naravnemu razvoju se prepusti dele gozda, ki so pomembni življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih ali rastlinskih vrst, oziroma se v njih ustrezno prilagojeno gospodari. Ohranja in oblikuje se biokoridorje.
- Skrbi se za neokrnjen, razgiban gozdni rob, s stopničasto strukturo in pestro zgradbo drevesnih in grmovnih vrst.

Drevesna sestava in zgradba sestojev

- Ohranja ali vzpostavlja se naravna oziroma naravi čim bolj podobna drevesna sestava gozdnih življenjskih združb;
 - pospešuje se razvoj čim večje genetske pestrosti tako med vrstami kot tudi znotraj posameznih drevesnih, grmovnih in drugih rastlinskih vrst, še posebej redkih, zaščitenih in ogroženih;
 - ohranja in pospešuje se redke (minoritetne) drevesne in grmovne vrste ter vse plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Ohranjanja se grmovno in zeliščno vegetacijo, ki ne ovira naravnega pomlajevanja in razvoja gozdnega mladja.
- V modelnem in ciljnem stanju strukture gozdov po razvojnih fazah naj se načrtuje najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razvojne faze debeljak, raznomerni sestoji, sestoji v obnovi in prebiralni gozdovi).
- Zagotavlja se zadostne količine odmrle biomase, s čim večjo vrstno in debelinsko pestrostjo. Zagotovi se čim bolj enakomerno prostorsko razporeditev odmrle biomase in zadosten delež odmrle mase tudi v najdebelejših debelinskih razredih.
- Drevesa z dupli in poldupli, votla, odmrta in odmirajoča drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami in drevesa z gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik ter varietet, se načrtno pušča v gozdu in ohranja kot habitatno drevje.
- V sestojih se izbira posamezna drevesa ali majhne skupine drevja, ki se jih pušča do pozne starosti oziroma do starosti dveh proizvodnih dob.

Pomlajevanje in obnova

- Zagotavljati naravno obnovo gozdov
 - v sestojih, v katerih je naravna obnova otežena, mladje pa slabih zasnov, neustrezne vrstne sestave in genetske pestrosti, je mogoča tudi obnova s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst in ustreznih provenienc.
- Ob studencih, izviri, kalužah in podzemnih jamah se vzpostavi in ohranja naravna vegetacija s tesnejšim sklepom, ob pomladitvah pa se z daljšimi pomladitvenimi obdobji zagotavlja stalno zastrtost tal teh objektov in njihove bližnje okolice.

Sečnja, spravilo in gozdna tehnika

- Posegi, dejavnosti ter druga ravnanja v gozdu in gozdnem prostoru se izvajajo v času in na način, ki najmanj ogroža gozdne ekosisteme. Prilagaja se zahtevam živalskih in rastlinskih vrst, predvsem zahtevam redkih in ogroženih vrst.
 - Z namenom varovanja prostoživečih živali in zagotavljanja potreb le-teh po miru se lahko na gozdnih cestah ali njihovih odsekih, ki potekajo preko oziroma v ožjem območju gnezdišč, zimovališč, ipd., zlasti v primerih povečanega obsega rabe le-teh s strani obiskovalcev in drugih uporabnikov gozda, določi poseben režim prometa oziroma uporabe posamezne gozdne ceste z opozorilnimi tablam, znaki oziroma na drugačen ustrezen način.
- Pri izvajanju del in posegov v gozdu in gozdnem prostoru se uporabljajo stroji in tehnologija z najmanjšim negativnim vplivom na habitate oziroma rastišča.
- Zbiranje in vlačenje gozdnih lesnih sortimentov ter gradnja gozdnih prometnic se ne izvaja preko rastišč redkih in ogroženih rastlinskih vrst in preko pomembnejših habitatov živalskih vrst (kaluž, brlogov itd.).

Druge usmeritve

- Potrebno je osnovati mirne cone ali omejiti gibanje obiskovalcev gozda v območjih habitatov ogroženih živalskih vrst, ki so občutljive za vznemirjanje (npr. divji petelin, velika uharica). To velja predvsem za območja Petelinjeka v GGE Racna gora.

POSEBNE VARSTVENE USMERITVE

- Ohranjanja in vzpostavlja se mreža ekocelic, kjer se sestoj prepusti naravnemu razvoju
 - ekocelice se določijo na območjih habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst, če je možno na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini; osnuje se jih zlasti v debeljakah, ob nereguliranih strugah in drugih vodnih in mokrotnih ekosistemi;
 - ekocelice se izloči tudi tam, kjer je z naravovarstvenimi predpisi posebej izražen interes;
 - za ekocelice se lahko izberejo težje dostopne in neodprte površine gozda z debelejšim, poškodovanim drevjem, kjer so oteženi pogoji za gospodarjenje; zaželen je vzpostavitev večjih ekocelic s površino vsaj 5 ha.
- Vnašanje neavtohtonih rastlinskih in živalskih vrst v gozdove ni dopustno
 - dopustno je doseljevanje osebkov obstoječih živalskih vrst, ki že živijo na tem območju, v kolikor s tem ni ogroženo stanje gozdnega habitatnega tipa oziroma habitat drugih kvalifikacijskih vrst.
- Odstranjuje in omejuje se tujerodne vrste
 - na predelih, kjer se pojavljajo invazivne tujerodne vrste (npr. japonski dresnik, zlata rozga in druge vrste) naj se le-te odstranjuje in omejuje (predvsem z ohranjanjem stalnega zastora odraslih dreves in ustreznim pomlajevanjem drevesnih vrst);
 - morebitno vnašanje tujerodnih oziroma naturaliziranih vrst mora biti spremljano, strokovno argumentirano in nadzorovano ter ne sme ogrožati naravnega ravnovesja in ugodnega stanja populacij avtohtonih vrst rastlin in živali.
- Prepovedana je uporaba gnojil, pesticidov in drugih vodnemu okolju škodljivih snovi
 - Solnice za divjad se ne sme nameščati na način, ki omogoča vnos soli v vodni biotop, v nobenem primeru ne smejo biti v razdalji, manjši od 50 m od vodnega biotopa.
 - Morebitna uporaba pesticidov za namen varovanja gozdnega drevja pred divjadjo ali preprečevanja širjenja podlubnikov mora biti spremljana, strokovno argumentirana in nadzorovana ter ne sme ogrožati naravnega ravnovesja in ugodnega stanja biotopov ali populacij avtohtonih vrst rastlin in živali.

- Ohranja se mravljišča v naravnem stanju.
- V območjih redkih in ogroženih vrst je potrebno čas in način gospodarjenja prilagoditi zahtevam vrst, ki tam prebivajo
 - skrbi se za ugodne pogoje za obstoj zaščitene in ogrožene živalske vrste;
 - ožja življenjska območja ogroženih živalskih vrst je potrebno v gozdnogojitvenih načrtih obravnavati kot posebne negovalne enote.
- Upoštevati obdobja neizvajanja sečnje ter prilagojenega gospodarjenja z gozdovi, zlasti na območjih mirnih con, zimovališč, rukališč, gozdnih jas, gozdov za pospeševanje vrstne pestrosti in v območjih gnezdenja.
- Izvaja se neposredni nadzor glede na vsebino Zakona o ohranjanju narave, vključno z določili, s katerimi se ureja vožnja z vozili v naravnem okolju.
- Sodeluje se z ZRSVN, drugimi institucijami in organizacijami s področja varstva narave ter lastniki gozdov
 - lokacije s habitatmi zaščitene in ogrožene rastlinskih in živalskih vrst, ki še niso evidentirane, se evidentira v sodelovanju z ZRSVN; spremlja se njihovo stanje ter se skrbi za ohranjanje habitatov vrst v sodelovanju z lastniki zemljišč.
- Ohranjanja se površine varovalnih gozdov, določenih z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom zaradi izjemne poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

GOZDOVI V OBMOČJIH NATURA 2000 IN EKOLOŠKO POMEMBNIH OBMOČJIH

Podrobnejše varstvene usmeritve so navedene v tabelarni obliki v Prilogi 6.1 »Cilji in ukrepi« Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (v nadaljevanju PUN) oziroma so lahko dodatno določene v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo konkretne varstvene usmeritve za doseganje podrobnejših varstvenih ciljev oziroma izvajanje podrobnih varstvenih ukrepov (PUN, Poglavje 3). Konkretne varstvene usmeritve po upravljavskih conah se v skladu z veljavnim PUN smiselno vključijo v pripravo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot.

Sklep vlade št. 00719-6/205/13 z dne 9. 4. 2015 nalaga ministrstvu in drugim državnim organom ter izvajalcem javnih pooblastil, ki so v PUN določeni kot izvajalci ukrepov, da do izteka programskega obdobja te ukrepe tudi izvedejo. S sklepom vlade št. 35600-5/2020/4 z dne 7. 1. 2021 je vlada podaljšala uporabo podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje iz PUN, do sprejetja novega programa upravljanja v letu 2022.

Splošne varstvene usmeritve, ki veljajo za vsa območja Natura 2000 znotraj GGO

Usmeritve za varstvo območij Natura 2000 izhajajo iz Naravovarstvenih smernic [28], ki smo jih prejeli iz Zavoda RS za varstvo narave ob pripravi GGN GGO.

- Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:
 - ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
 - ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
 - ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
 - ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.
- Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:
 - živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
 - rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

- Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Ob sanaciji ujm v predelih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstva narave, se upošteva priporočilo 6 na strani 182 v Okoljskem poročilu [41], ki presega GGN GGO in opredeljuje protokol v primeru ujm.

Podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve za območja Natura 2000

- Pri izvajanju vseh posegov in dejavnosti v gozdu in gozdnem prostoru GGO znotraj območij Natura 2000, se poleg splošnih varstvenih usmeritev, ki veljajo za vsa območja Natura 2000, upoštevajo tudi predhodno navedene splošne in posebne varstvene usmeritve namenjene ohranjanju biotske pestrosti.
- Na vseh območjih Natura 2000 in upravljavskih conah Natura 2000, ki se nahajajo v GGO, se upoštevajo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve in ukrepi namenjeni doseganju varstvenih ciljev, ki so določeni s Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 [44].
- Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov je naveden v Prilogah, poglavje 13.11. Pregled upravljavskih con Natura 2000, s podrobnimi oziroma konkretnimi varstvenimi usmeritvami in ukrepi iz naravovarstvenih smernic po upravljavskih conah so navedene v Prilogah, poglavje 13.12.
- Poveča se površine negospodarjenih gozdov v varovanih območjih s prednostnim usmerjanjem v upravljaljske cone.
- Ekocelice naj se prioriteto oblikuje znotraj upravljavskih con za vrste, vezane na negospodarjene gozdove, v območjih že do sedaj negospodarjenih gozdov oziroma gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja v zadnjih 20 letih in v varstvenem pasu gozdnih rezervatov; ključen pogoj je primernost habitatov, pri čemer se zgledujemo po primerih dobrih praks in izdelanih priročnikih (Support, Life Kočevsko).
- Delež površine gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera naj se zagotavlja na predpisani vrednosti znotraj UC (50 %), podan v Prilogah, poglavje 13.12.
- Ohranja se površine gospodarskih gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera, ki so hkrati del UC.
- Ohranje se površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradba gozdov.
- Proizvodne dobe v posameznih UC naj se prilagaja glede na naravovarstvene smernice ob upoštevanju strateških usmeritev glede ohranjanja površine varovalnih in gospodarskih gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja in zagotavljanja ustreznega razmerja razvojnih faz in zgradbe gozda.
- Pri obnovi gozdnih sestojev v posameznih UC se upoštevajo usmeritve za velikost pomladitvenih jeder, podane v naravovarstvenih smernicah oziroma v PUN za posamezne upravljaljske cone oziroma vrste.
- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj Natura 2000 območja SI3000231 Javorniki-Snežnik izločijo primerni sestoji, ki ustrezajo ekološkim zahtevam habitatnega tipa (9180*) Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih. Novogradnje gozdnih prometnic se praviloma usmerja izven sestojev tega habitatnega tipa. V sestojih v ugodnem stanju naj se z gozdnogojitvenimi ukrepi ohranja oz. izboljša naravna drevesna sestava.
- Smotno in v čim večji meri naj se koristijo mehanizmi s katerimi je možno financirati in izvajati ukrepe za ohranjanje oziroma izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov Natura 2000.
- S 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti naj se ovrednoti: GPN brez ukrepanja, ekocelice brez ukrepanja, ohranjeni redki ekosistemi ali biotopi, gozd ob medvedjih brlogih, vodnih izviri, studencih, kalih, kalužah, kraških jamah in brezni.
- Okoli znanih gnezd sršenarja, kačarja, velike uharice in planinskega orla naj se oblikujejo mirne cone, v katerih naj se v času od 1. junija do 31. avgusta ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic.

Splošne varstvene usmeritve, ki veljajo na vseh ekološko pomembnih območjih (EPO)

- Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja Natura 2000, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna

razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

- Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Seznam EPO, ki se nahajajo v GGO, je naveden v Prilogah, poglavje 13.10.

Podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve za območja EPO

Za območje 31100 Kočevsko, ki obsega del GGE Racna gora so usmeritve namenjene varovanju in ohranjanju habitata zavarovane živalske vrste divji petelin:

- Znotraj odsekov 28B14, 28B15, 28B16, 28B17 in 28B18 naj se z gozdnogospodarskimi ukrepi izboljšuje (prehranski in razmnoževalni) habitat divjega petelina:
 - Goji naj se svetle sestoje s talno vegetacijo (višine 30-50 cm). V letvenjaki, drogovnjaki in mlajših debeljaki naj se izvajajo močnejša redčenja (intenziteta 25 – 40 %). Znotraj teh naj se vzpostavljajo oziroma vzdržujejo preletni koridorji (vlake in linijske vrzeli širine najmanj 3 m) ter pospešuje iglavce in javorje.
 - Z nego sestoja naj se jagodičevja in borovničevja ohranja in povečuje.
 - Na manjših površinah (0,5 do 1 ha) je zaželen posek na golo ter nato postopna obnova. Na te poseke naj se sečne ostanke ne zлага oziroma se priporoča njihov požig.
 - Obstoječe jase naj se ohranja in vzdržuje. Na njih naj se ne gnoji z umetnimi gnojili. Skupen delež presvetlitev (jase, poseke, vrzeli, prehranjevalne ograje) naj bo med 10 in 20 % površine.
 - Žičnatih ograj naj se ne postavlja oziroma naj se te ustrezno označi z namenom, da postanejo dobro vidne. Zaželen je vzpostavitev dobro vidnih prehranjevalnih ograj velikosti od 0,5 do 1 ha, katerih vloga je omejevanje dostopa jelenjadi do zeliščne in grmovne plasti. Znotraj njih naj se gojijo in sadijo plodnosne vrste namenjene prehrani petelina (jerebika, mokovec, češmin, glog, borovnica, malina).
- V času parjenja, to je od 1. marca do 1. junija naj se znotraj oddelkov 28B14, 28B15, 28B16, 28B17 in 28B18 ne izvaja sečnje (vključno s sanitarno) in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic. V dogovoru z lastniki gozda naj se znotraj oddelkov 28B15 in 28B16 čas trajanja mirne cone podaljša še znotraj obdobja med 1. decembrom in 28. februarjem.
- Vsakršna opažanja (znakov prisotnosti) vrste v času razmnoževalnih aktivnosti naj se skrbno beleži.
- Pri izvajanju lovskih dejavnosti naj se upoštevajo potrebe divjega petelina;
 - novih krmišč za divjad naj se ne postavlja.
- Novih gozdnih cest naj se ne gradi.

5.3.10 Varovalni in zaščitni gozdovi

Usmeritve za gospodarjenje v varovalnih gozdovih določenih z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [2]:

V varovalnih gozdovih, določenih z Uredbo, je pri gospodarjenju potrebno upoštevati režim gospodarjenja v varovalnih gozdovih, ki jih določa Uredba:

- pravočasna obnova oziroma posek prestarega drevja;
- malo površinsko izvajanje sečenj;
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih;
- načine spravila in uporabo pravih sredstev, kot je določeno z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote;
- sanacija poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije;
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug;
- pravočasna izvedba vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda;
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami;

- posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvedejo le na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda MKGP.

Usmeritve za gospodarjenje v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo:

- Jakost gozdnogojitvenega ukrepanja (sečnja in gojitvena dela) v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo določiti glede na karakteristike terena in stanja sestojev;
- Zagotavljati stalno in trajno pokrovnost tal z naravno gozdno vegetacijo v obliki stabilnih, vertikalno in horizontalno primerno strukturiranih gozdnih sestojev;
- Pospeševati rastišču in naravni nevarnosti primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavljajo uresničevanje varovalne in zaščitne funkcije gozda;
- Zagotavljati pravočasno obnovo oziroma odstranjevanje nestabilnih in fiziološko prestarih dreves, ki ne zagotavljajo ohranjanja varovalne in zaščitne funkcije gozda oziroma lahko povzročijo erozijske procese, pri čemer temeljimo na naravnem pomlajevanju, v obliki manjših jeder (do ene drevesne višine), ki so točkovno razpršena;
- Temeljiti na minimalni negi, kjer je ta nujno potrebna za izboljšanje ali ohranitev zagotavljanja varovalne in zaščitne funkcije gozdov:
 - nega naj bo usmerjena v predele, kjer je ukrepanje potrebno zaradi varovalne ali zaščitne funkcije gozda, v predele z dobro sestojno zasnovo in ustrezno dostopnostjo oziroma v območja, kjer je poleg varovalne ali zaščitne funkcije poudarjena lesnoproizvodna funkcija;
 - površine, ki se slabo pomlajujejo, se spopolni pretežno z listavci. Skupine pionirskih vrst drevja in grmovja puščamo v gozdu;
 - z umetno obnovo se pomaga le v primeru kalamitet škodljivih organizmov, ujm in drugih katastrof ter motenj pri naravnem pomlajevanju. Pri tem se izbira rastišču primerne drevesne vrste ustrezne provenience;
 - negovalna dela v mladovju in redna zmerna redčenja v drogovnjakih se izvaja kjer je to potrebno zaradi zagotovitve trajnosti varovalne funkcije;
- Urediti razmerje gozd-divjad z osnovanjem več površin pasišč za divjad v nižje ležečih bolj položnih predelih in z ukrepi na populacijah divjadi;
- Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal;
- Gospodariti z daljšimi proizvodnimi in pomladitvenimi dobami kot v gospodarskem gozdu;
- Pri gospodarjenju z gozdovi upoštevati tudi druge funkcije gozdov, pri čemer pa posegi, ki bi okrnili varovalno ali zaščitno funkcijo gozdov niso dovoljeni;
 - če imajo ti gozdovi tudi hidrološko funkcijo, funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcijo varovanja naravnih vrednot jih je potrebno pri posegih upoštevati. V teh primerih veljajo režim in smernice, ki so strožje pred tistimi, ki so milejše;
 - ukrepi za socialne (rekreacija, turizem) in proizvodne funkcije se morajo podrediti funkciji varovanja gozdnih zemljišč in sestojev;
 - prostorski posegi v varovalne gozdove in gozdove s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo so le izjema;
- Na strmih pobočjih ohranjati površine ruševja;
- Povečana tveganja zaradi podnebnih sprememb je v gorskih gozdovih z močno poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo potrebno reševati z ohranitvijo in oblikovanjem rastišču prilagojenih mešanih sestojev, ter takojšnjo sanacijo gozdov v primeru naravnih nesreč ali gradacije podlubnikov;
- Izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj. S tem procesom lahko izboljšamo učinkovitost gospodarjenja z varovalnimi gozdovi in gozdovi s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo ter izboljšamo informacije o strukturi gozda, ki zagotavlja maksimalni varovalni učinek;

Usmeritve za gospodarjenje, ki izhajajo iz Zakona o vodah in usmeritvah DRSV:

- Po zakonu o vodah naj se pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami in usmeritve Direkcije RS za vode [34].

- Za izboljšanje usmerjanja gospodarjenja na ogroženih območjih po zakonu o vodah je potrebno izboljšati podlage, kot določa priporočilo 6 na strani 181 v Okoljskem poročilu [41].

Usmeritve za poplavna območja:

- Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda;
- Načrtovani posegi na poplavnih območjih morajo biti usklajeni z omejitvami iz 86. člena ZV-1 ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in voda in morja [45]. Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti;

Usmeritve za erozijska območja:

- Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode;
- Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 [8] prepovedano:
 - poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov;
 - ogoljevanje površin;
 - krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
 - zasipavanje izvirov;
 - nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih;
 - omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer;
 - odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov
 - zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom;
 - odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge;
 - vlačenje lesa (spravilo lesa po tleh)

Usmeritve za plazljiva območja:

- Za plazljivo območje se v skladu z 88. členom ZV-1 [8] določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:
 - zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč;
 - poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode;
 - izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča;
 - krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.
- Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

Usmeritve za uporabo gozdne tehnike v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo:

- Uporabljati rastišču in terenskim razmeram prilagojeno sečnjo in tehnologijo spravila lesa;
- Prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic terenskim razmeram;
- Uporabljati rastišču primerno pravilno sredstvo, po sečnji in spravilu lesa je potrebno sečišče in vlake urediti v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov [46].

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju hudournikov:

- odstraniti je treba vsa drevesa, ki koreninijo na območju pretoka visokih vod, drevesa na nestabilnih delih brežin ali na pobočju nad strugo, kjer so opazni znaki plazenja ali erozijske zajede;
- v oddaljenosti vsaj ene drevesne višine od struge naj se ne pušča nobenih lesenih ostankov, ki lahko ogrozijo poplavno varnost. Prav tako se v tem območju ne pušča habitatnih dreves in ne prepušča območij gozdov naravnemu razvoju;
- v vplivnem območju struge hudournika je potrebno zagotoviti odstranjevanje lesenega plavja ter odstraniti podrtje drevje in njihove ostanke;
- z zagotavljanjem in izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih (nižje lesne zaloge in redno odstranjevanje težkega, nestabilnega ter odmrlega drevja) skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok;
- na hudourniških območjih je nujno uporabljati rastišču prilagojeno mehanizacijo, saj uporaba neprimerne mehanizacije lahko privede do zbitosti tal;
- pri sečnji, spravilu in skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter gradnji gozdnih prometnic je treba z doslednimi ukrepi preprečevati nastanek oz. širjenje erozijskih procesov in zmanjšati možnost odnašanja lesenega plavja v strugo;

Usmeritve za zaščitno funkcijo:

- upoštevajo naj se vse usmeritve za varovalno funkcijo;
- pri ukrepanju ščitimo nižje ležeče elemente ogroženosti (ljudi, objekte in infrastrukturo), zato se v teh predelih prednostno ukrepa za zagotavljanje zaščite ljudi;
- načrtovana gozdnogojitvena dela naj bodo manj intenzivna in naj se izvajajo pod strogimi varstvenimi ukrepi (opozorilne table, zapora cest, ipd.);
- čas sečnje in drugih ukrepov v gozdu mora biti prilagojen infrastrukturnemu objektu, zaradi katerega je poudarjena zaščitna funkcija;
- z ukrepanjem ohranjati oziroma pospeševati strukturo gozda, ki glede na prisotno naravno nevarnost zagotavlja najbolj optimalno zaščito. Na območju nad ogroženimi objekti so zaželeni čim bolj gosti sestoji;
- na pobočjih nad objekti je za zaustavljanje sproženih delcev priporočljivo puščanje in ustrezno sidranje debel podrtega oziroma posekanega drevja pod primernim kotom glede na padnico. Na kritičnih mestih se po potrebi lahko izvede zaščita tudi z drugimi biotehničnimi ukrepi;
- ohranja se vse gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda, ki predstavljajo zaščito pred vetrom;

Druge usmeritve:

- Ohranja se površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.
- Glede ohranjanja biotske raznovrstnosti v varovalnih gozdovih je na nižji ravni potrebno upoštevati tudi priporočilo 11 na strani 181 v Okoljskem poročilu [41].

5.3.11 Upravljanje z vodami

V vseh gozdovih, kjer sta poudarjeni 1. in 2. stopnja hidrološke funkcije, moramo režim gospodarjenja prilagoditi funkciji in stopnji poudarjenosti funkcije. Na teh površinah je potrebno strogo spoštovati predpisane varstvene režime in vsak poseg v prostor skrbno proučiti.

Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1) in so obširno predstavljene v Usmeritvah s področja upravljanja z vodami za pripravo GGN, ki jih je izdala Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV).

Splošne usmeritve

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Vodna in priobalna zemljišča so opredeljena v 11. in 14. členu ZV-1, meje vodnega zemljišča tekočih voda pa še podrobneje v Pravilniku o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Na vodovarstvenih območjih (skladno s 74. členom ZV-1 jih določi vlada), določenih z namenom zavarovanja vodnega telesa, je treba pri načrtovanju posegov dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje (predpisi, sprejeti na podlagi 74. člena oz. 60. člena ZV-1).

Usmeritve pri gospodarjenju z gozdovi:

- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in zgradb gozdov ter pospeševati naravno drevesno sestavo, ki mora potekati pod zastorom odraslega sestoja,
- vzdrževati sedanjo stopnjo gozdnatosti in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode;
- zagotavljati naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja;
- pri gozdnogospodarskih delih uporabljati ustrezno naravi prijazno tehnologijo in neoporečne stroje;

- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic;
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa;
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja;
- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih;
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila;
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev;
- takojšnja sanacija po ujmah poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije;
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte;
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno;
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi so navedene v poglavju 5.3.4.

Usmeritve za ogrožena območja po zakonu o vodah (plazljiva, plazovita, erozijska in poplavna) so obravnavana v poglavju 5.3.10 Varovalni in zaščitni gozdovi.

5.3.12 Gozdni rezervati in raziskovalni objekti

V skladu z Uredbo [2] je skupna površina razglašanih gozdnih rezervatov na GGO 1.752 ha in se sklada z digitalizirano površino v tem GGN GGO prikazanih gozdnih rezervatov. V tekstu tega GGN GGO je za površino gozdnih rezervatov navedena površina 1.685 ha. To pa je površina gozda znotraj gozdnih rezervatov. Razlika v površini gozdnih rezervatov (67 ha) je površina negozdnih zemljišč (predvsem skalovja in pobočnih gruščev), ki jih posebej ne prikazujemo, ker ne sodijo v gozd.

Raziskovalna funkcija ni izkoriščena tako, kot gozdovi in njihova zgodovina to omogočajo. V celotni mreži gozdnih rezervatov je le nekaj takih, ki so bili doslej deloma raziskani, čeprav so jih s tem namenom izločili iz gospodarjenja že pred tremi desetletji. Prav tako je premalo raziskovalnih ploskev v gospodarskem gozdu.

Pomembne raziskovalne naloge v prihodnje so:

- Ugotavljanje gostote rastlinojede divjadi pri kateri je omogočena naravna obnova gozdov in preraščanje vseh naravnih drevesnih vrst (vključno s plemenitimi listavci in jelko).
- Ugotavljanje vpliva podnebnih sprememb na spremembe drevesne sestave.
- Proučevanje sukcesije gozdov v sestojih poškodovanih po naravnih ujmah ter gradaciji lubadarja.

Gozdni rezervati

V GGO Postojna imamo 14 gozdnih rezervatov [2]. V južnem delu GR Snežnik je določen najstrožji varstveni režim, v njegovem severnem delu in vseh ostalih rezervatih pa blažji varstveni režim. Ob vpisu GR Snežnik na svetovni seznam naravne dediščine pri UNESCO leta 2017 je bil določen varstveni pas, ki deloma sega na notranjo stran GR, deloma pa na zunanjo stran GR, v varovalne gozdove [31]. Izdelan in usklajen s pristojnimi inštitucijami je predlog razširitve varstvenega pasu, ki sega na zunanjo stran GR Snežnik vzdolž celotne meje rezervata in obsega 259,85 ha. Skozi GR Snežnik so speljane štiri planinske poti, ki vodijo na vrh Snežnika: iz Sviščakov, Grde drage (čez Mali Snežnik), iz Grčovca in z Gašperjevega hriba. Kot poti v javni rabi [47] so označene s Knafelčevimi markacijami. Najbolj obiskana je pot s Sviščakov. Vse štiri planinske poti potekajo skozi del rezervata z blažjim varstvenim režimom, med tem ko v južnem delu rezervata, ki ima strožji varstveni režim, ni poti v javni rabi. V večini gozdnih rezervatov, ki ležijo predvsem v loviščih v upravljanju LD, se izvaja lov.

Gozdni rezervati so namenjeni samo preučevanju razvoja gozda, zato so ti gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju. V njih niso predvideni posek, gozdnogojitvena ali varstvena dela. Vsi ukrepi so omejeni le na spremljanje razvoja gozdnega ekosistema. Tudi v primeru ujm oziroma napadov boleznih in škodljivcev gozdnega drevja gozdove v rezervatih prepustimo naravnemu razvoju. Pri tem je potrebno spremljati naravni razvoj gozda, ugotovitve pa uporabiti pri gospodarjenju z večnamenskimi gozdovi.

V gozdnem rezervatu s strogim varstvenim režimom velja naslednji varstveni režim:

- Prepovedane so vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj.
- Dovoljeno je opravljati naloge javne gozdarske službe, javne službe ohranjanja narave in nadzorstvene naloge lovstva.
- Ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, na podlagi vloge znanstveno-raziskovalnih ali izobraževalnih organizacij lahko dovoli opravljanje posameznih raziskovalnih ali izobraževalnih nalog pod določenimi pogoji potem, ko si pridobi mnenje ZGS in ZRSVN. V dovoljenju se navedejo tudi pogoji za opravljanje teh nalog.
- Okrog gozdnega rezervata s strogim varstvenim režimom se lahko določi varstveni pas, ki ne sme biti ožji od ene sestojevine višine. V njem se ne gospodari, izvajajo se lahko samo sanitarne sečnje. To je potrebno upoštevati v varstvenem pasu okrog GR Snežnik (predlog razširjenega varstvenega pasu). Če vodi skozenj gozdna prometnica ali pot v javni rabi, je dovoljeno posekati drevesa, ki ogrožajo promet in gibanje ljudi.

V gozdnih rezervatih z blažjim varstvenim režimom velja varstveni režim gozdnih rezervatov s strogim režimom, in še:

- Dovoljen je ogled rezervata po gozdni učni poti ali drugi javni poti, ki vodi skozi rezervat.
- Dovoljeno je vzdrževanje obstoječih poti v javni rabi, informacijskih tabel in objektov kulturne dediščine pod pogojem, da dela ne bodo povzročila škodljivih sprememb obstoječega naravnega stanja ali škodljivo vplivala na nemoten naravni razvoj v prihodnosti. Izdelavo nove učne poti se dovoli le z dovoljenjem MKGP.

Usmeritve za vse gozdne rezervate:

- Načrtno je potrebno spremljati stanje sestojev v gozdnih rezervatih. Potrebno je voditi kroniko v katero se vpisujejo opažanja glede razvoja gozdov. Inventarizacijo je potrebno izvesti ob obnovi GGN GGE v kateri leži gozdni rezervat. Zato je potrebno vzpostaviti podrobnejšo mrežo SVP za meritve sestojev. Spremljati je potrebno predvsem spreminjanje drevesne sestave, lesne zaloge in količine odmrle lesne mase.
- Ugotovitve pridobljene v gozdnih rezervatih je priporočljivo uporabiti pri načrtovanju v večnamenskih gozdovih.
- Zagotoviti je potrebno označitev in vzdrževanje označb meja rezervatov. Na vstopnih točkah in javnih poteh je potrebno rezervat označiti z informacijskimi tablamami z osnovnimi informacijami (ime GR, režim varovanja).
- Priporočljivo je spremljati obisk gozdnih rezervatov. Obiskovalce je potrebno usmerjati na primerne poti in odvrnati večji obisk javnosti.
- Povečati je potrebno obseg raziskovalnih dejavnosti in nadaljevati z začetimi raziskavami.
- Za potrebe raziskovanja je priporočljivo v rezervatih določiti raziskovalne ploskve z namenom, da bi raziskovalci s svojim vstopom v rezervat čim manj vplivali nanj.
- Sodelovati je potrebno z znanstveno-raziskovalnimi institucijami in skupaj določiti tematike raziskovalnih del.
- Izdelati je potrebno javno dostopno zbirko in evidenco zunanjih raziskav, ki se izvajajo ali so bile izvedene v GR. ZGS naj dobi izvod končne raziskave, ki jo je potrebno vključiti v zbirko. S tem bomo prišli lažje do novih ugotovitev ter preprečili podvajanje raziskav.

Usmeritve za raziskovalne ploskve:

- Potrebno je ohranяти in še povečevati obseg raziskovalnih ploskev in dejavnosti v različnih sestojnih tipih.
- Na raziskovalnih ploskvah je priporočljivo izvajajo raziskave zaradi katerih so bili ti objekti izločeni.
- Pri gospodarjenju z gozdovi je priporočljivo upoštevati raziskovalne ploskve in po potrebi gospodarjenje prilagoditi namenu raziskave.

5.3.13 Turizem, rekreacija in ostale socialne vloge gozda

Usmeritve za območja s poudarjenimi rekreacijsko, turistično, poučno ali estetsko funkcijo

Gozdove je potrebno vzdrževati v takšnem stanju, da bodo privlačni za obiskovalce. V gozdovih, kjer so te funkcije poudarjene na drugi stopnji, je potrebno izvajati enake ukrepe kot na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti, vendar je režim lahko blažji:

- Pri načrtovanju in izvajanju vseh del, zlasti pa sečnje in spravila, upoštevati povečano prisotnost ljudi v gozdu. Pred začetkom izvajanja obsežnejših ukrepov na lokalno primeren način obvestiti javnost o načrtovanih delih.
- Prilagoditi čas sečnje in drugih del na obdobje z manjšim obiskom. V času del je potrebno posamezne predele zapreti za obiskovalce, da se s tem zagotovi varnost, ter poskrbeti za dobro označenost območja sečnje. V primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je potrebno o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zapor poti.
- Obnova sestojev naj bo postopna in malopovršinska, pospeševati in ohranяти estetsko zanimivo ter vrstno pestro drevesno in grmovno sestavo gozdov.
- Ohranяти vizualno zanimiva drevesa in drevesa izjemnih dimenzij, drevesa, primerna za plezanje, skalne in druge geomorfološke tvorbe v gozdu.
- Zaradi varnosti obiskovalcev je potrebno redno pregledovanje in odstranjevanje poškodovanega drevja in vejevja, ki bi lahko oviralo pohodnike in obiskovalce ter zagotavljati prehodnost poti z obsekovanjem ali košnjo, poskrbeti za vidnost smerokazov, da jih ne zakriva rastje ter izvajati vedutno sečnjo na razglednih točkah.
- V primeru poškodb sestojev zaradi ujm (vetrolomov, snegolomov, napadov podlubnikov itd.) je na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti rekreacijske, turistične in poučne funkcije zaradi varnosti obiskovalcev potrebno prioriteto izvesti sanitarne sečnje ali poti zapreti.
- Pri gradnji in spravilu lesa na območjih prve stopnje poudarjenosti je potrebno uporabiti primerno mehanizacijo, ki omogoča najmanj poškodb gozdnega rastišja in tal.
- Gozdne prometnice in poti, ki so namenjene rekreaciji, je potrebno redno vzdrževati, po končanih delih pa ustrezno sanirati in urediti. Trase planinskih poti je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov [46].
- Skrbno izvajati gozdni red na in ob poteh in gozdnih prometnicah; lesne sortimente je potrebno v čim krajšem možnem času odpeljati z gozdne prometnice ter sanirati poškodbe na vlakih in poteh.
- Pri razvoju infrastrukture in območij za obiskovalce v gozdu je potrebno sodelovanje javne gozdarske službe (ZGS) z lokalnimi skupnostmi, turističnimi, planinskimi, kolesarskimi društvi, lastniki gozdov in drugimi deležniki. Pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.
- Obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma (glej karto F v Poglavju 12).
- Obstoječo infrastrukturo je potrebno redno vzdrževati. Dreves, na katerih so oznake, ni dovoljeno sekati, razen v primeru potrebe varstva gozdov, tedaj je potrebno markacije obnoviti na mlajših, vitalnih drevesih.
- Izboljšati možnosti za vzgojno-izobraževalne aktivnosti v gozdu v sodelovanju s šolami, vrtci, lokalno skupnostjo in drugimi strokovnjaki ter sodelovati pri razvoju vzgojno-izobraževalnih programov in izobraževalne infrastrukture.
- Na območjih s poudarjeno estetsko funkcijo paziti na izgled, ki ga ima gozdni prostor v okolici objektov, ki so pomembni z vidika kulturne dediščine, poučne ali rekreativne in turistične funkcije. Ohraniti sestojni značaj gozda in zeleno kuliso ob pešpoteh in kulturnih spomenikih.
- Informativne, opozorilne in usmerjevalne table ter druge oznake in oprema morajo biti zasnovane in postavljene tako, da ne ovirajo gospodarjenja z gozdovi in niso estetsko moteče.

Usmeritve za območja s poudarjeno obrambno funkcijo

- Ukrepanje v gozdovih naj bo pretežno malopovršinsko. V območjih izključne rabe je dopustno sestoje oblikovati v skladu s potrebami za izvajanje vojaških aktivnosti.
- Po izvajanju vojaških aktivnosti mora ostati območje v prvotnem stanju, torej brez posegov v zemljišča. Dreves ni dopustno poškodovati in trajno označevati.

- Izvajalci vojaških aktivnosti morajo redno v celoti odstranjevati vse odpadke, nastale po izvedenih vojaških aktivnostih.
- V času razglašene visoke stopnje ogroženosti zaradi požarov v naravi ni dopustno izvajati aktivnosti, ki bi lahko povzročile požare v naravnem okolju.
- Vojaških aktivnosti naj se ne izvaja v času, na območju in na načine, ko bi le-to lahko vplivalo na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali na zagotavljanje hidrološke funkcije.

Usmeritve za higiensko-zdravstveno funkcijo

- Ohranjati in pospeševati strukturno in vrstno pestrost ter pospeševati naravno drevesno sestavo. Pospeševati obstojnejše in na emisije odpornejše drevesne vrste, praviloma v mešanosti, ki je zelo blizu naravne.
- Vzdrževati in pospeševati je potrebno bogato strukturirane gozdne robove in polnilni sloj v sestojih, zlasti v okolici emisijskih virov, vojaških poligonov ter večjih naselij.
- Spremljati je potrebno zdravstveno stanje po posameznih drevesnih vrstah in redno izvajati ukrepe za varstvo gozdov.
- Prepovedane so večjepovršinske oplodne in panjevske sečnje ter direktne premene.

5.3.14 Druge usmeritve

Za intenziviranje gospodarjenja z zasebnimi gozdovi je ključno:

1. Povezovanje lastnikov gozdov, ki se lahko povezujejo v različnih oblikah (strojni krožki, združenje lastnikov gozdov,...).
2. Poenostavitev postopkov pri gradnji gozdnih prometnic predvsem gozdnih vlak;
3. Povečevanje zasebne posesti (predvsem tiste velikosti 1–10 ha).
4. Večji in trajnejši obseg financiranja in sofinanciranja gojitvenih del v zasebnih gozdovih.

Tako za samo izvedbo gospodarjenja kot povezovanje različnih lastnikov je pomembna aktivna vloga ZGS, predvsem revirnih gozdarjev in vodij KE. Z njihovim aktivnim pristopom je možna višja realizacija načrtovanih del.

Na področju zakonskih predpisov bi bilo potrebno poenostaviti postopke za gradnjo gozdnih prometnic predvsem gozdnih vlak, s čimer bi se izboljšale pravilne razmere in s tem gospodarjenje v sedaj zaprtih predelih gozdov. Na področju zakonskih predpisov bi bilo potrebno doseči pozitivno zakonodajo, ki bi preprečevala nadaljnje drobljenje gozdne posesti predvsem na področju dedovanja. Na področju sofinanciranja in financiranja opravljenih gojitvenih del v gozdovih je potrebno zagotoviti večji obseg sredstev, saj že sedaj kljub nizki realizaciji izvedenih gojitvenih del niso vsa obračunana. Realizacija načrtovanih del v gozdovih se izboljšuje s povečevanjem gozdne posesti, zato morajo aktivni lastniki gozdov stremeti k združevanju in povečevanju le-te.

5.4 Ukrepi

5.4.1 Možni posek

V obdobju 2021-2030 načrtujemo v GGO možni posek kot je prikazan v Preglednici 71. Načrtovani najvišji možni posek je določen na podlagi stanja sestojev, postavljenih ciljev gospodarjenja in usmeritev.

Preglednica 71: Možni posek po oblikah lastništva

	v 1.000 m ³	m ³ na ha, leto	% od LZ	% od P
Državni gozdovi				
Iglavci	1.348	4,4	26,6	143
Listavci	794	2,6	15,6	89
Skupaj	2.142	7,0	21,1	117
Zasebni gozdovi				
Iglavci	1.617	3,4	23,4	95
Listavci	1.291	2,7	18,9	95
Skupaj	2.908	6,1	21,2	95
Gozdovi lokalnih skupnosti				
Iglavci	11	2,1	20,5	58
Listavci	7	1,3	12,1	55
Skupaj	18	3,4	16,2	57
Skupaj vsi gozdovi v GGO				
Iglavci	2.976	3,8	24,8	111
Listavci	2.092	2,6	17,4	93
Skupaj	5.068	6,4	21,1	103

Možni posek za obdobje 2021-2030 je največji v zasebnih gozdovih, saj predstavlja 57 % vse sečnje v GGO, v državnih gozdovih predstavlja 42 % vse sečnje v GGO, v gozdovih lokalnih skupnosti pa predstavlja manj kot 1 % vse sečnje v GGO. V navedenem možnem poseku so predvidene predvsem negovalne sečnje, obseg sanitarnih sečenj in sečenj oslabelega drevja je zajet v minimalnem obsegu (10 % vsega možnega poseka pri iglavcih in 5 % pri listavcih).

Glede na preteklo obdobje se je možni posek na ravni GGO povečal za 8,4 % (pri iglavcih za 10,5 % in listavcih za 5,0 %). V državnih gozdovih je možni posek glede na preteklo obdobje ostal praktično nespremenjen (pri iglavcih se je povečal za 6,0 %, pri listavcih pa znižal za 8,9 %). V zasebnih gozdovih se je možni posek glede na preteklo obdobje povečal za 15,9 % (pri iglavcih se je povečal za 15,7 %, pri listavcih pa za 16,1 %). V gozdovih lokalnih skupnosti se je možni posek glede na preteklo obdobje znižal za 21,7 % (pri iglavcih se je znižal za 26,7 %, pri listavcih pa za 12,5 %).

Glede na realizirano sečnjo v preteklem obdobju se je možni posek na ravni GGO povečal za 2,9 % (pri iglavcih se je znižal za 18,9 %, pri listavcih pa povečal za 65,8 %). V državnih gozdovih se je znižal za 16,9 %, v zasebnih gozdovih pa se je povečal za 25,1 %.

Možni posek iglavcev se je glede na preteklo obdobje povečal predvsem v ORGR 040, 041, 050, 051, 110, 111 in 120, možni posek listavcev pa se je povečal predvsem v ORGR 072, 073, 092 in 093.

5.4.2 Ponori ogljika

V obdobju 2021-2030 je glede na določen možni posek ugotovljen minimalen vir emisij ogljika (glej slika 7 v poglavju 2.5.) v višini 30 Gg CO₂ letno. V kolikor možni posek ne bo v celoti izkoriščen, bodo gozdovi vir ponora CO₂.

K ponorom ogljika bodo v GGO, v obdobju 2021–2030, največ prispevali predvsem gozdovi, kjer ni aktivnega gospodarjenja in so prepuščeni naravnemu razvoju, to so gozdovi v gozdnih rezervatih (1.685 ha) in na območju ekocelic (1.232 ha), kjer ni načrtovana sečnja ter varovalni gozdovi (1.266 ha) in gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi (2.109 ha), kjer je načrtovana le minimalen obseg sečnje.

5.4.3 Gojitvena, varstvena in ostala dela

Obsežne ujme, ki so prizadele območje so povzročile precejšnje vrzeli, ki jih večinoma saniramo z naravno obnovo. Prioriteta v naslednjem obdobju je z nego oblikovati kvalitetne, s pretežno naravnimi drevesnimi vrstami mešane sestoje. V predelih, kjer smo izvedli sadnjo, je potrebno z nego omogočiti vrst naravnih drevesnih vrst zlasti tam, kjer je bila sajena smreka kot predkultura. Kjer je obnova nezadovoljiva je potrebno izvajati dopolnilno sadnjo z naravnimi drevesnimi vrstami. Na obnovljenih površinah je potrebna ustrezna zaščita pred divjadjo. V naslednjem obdobju bo potrebno redno spremljanje populacij podlubnikov in ob morebitnih porastu nemudoma izvršiti zatiralne ukrepe.

V predelih, ki niso bili poškodovani po ujmah bomo intenzivnejše izvajali nego letvenjakov in predvsem drogovnjakov.

Za zagotavljanje ugodnih življenjskih razmer za prostoživeče živali je treba v gozdu vzdrževati pašne površine, grmišča, gozdni rob, vodne vire in kale ter izvajati tudi ostala dela, ki izboljšujejo življenjske pogoje.

Za izboljšanje realizacije gojitvenih in varstvenih del naj se upošteva tudi priporočila 3 in 15 Okoljskega poročila [41] na strani 180, 181. Zaradi velikega pomena stabilnosti sestojev naj se upošteva priporočilo 15 Okoljskega poročila [41] na strani 181 in okrepi (so)financiranje ukrepov za prilagajanje gozdov na pričakovane podnebne spremembe.

Preglednica 72: Okvirne potrebe po gojitvenih, varstvenih in ostalih delih po oblikah lastništva

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Državni gozdovi		Zasebni in drugi gozdovi		Skupaj	
		minimalno	optimalno	minimalno	optimalno	minimalno	optimalno
Obnova	ha	2.190	3.860	4.090	7.150	6.280	11.010
Nega	ha	2.150	4.600	3.740	7.470	5.890	12.070
Varstvo	dni	2.690	4.610	4.900	8.140	7.590	12.750
Nega habitatov	dni	3.830	4.480	5.120	6.050	8.950	10.530

V okviru predvidenih del za obnovo gozdov načrtujemo tudi ukrep obnove gozda s sadnjo gozdnega drevja na skupno 550 ha gozda. Za to bo potrebno zagotoviti 1.470.000 sadik, od tega 30 % iglavcev in 70 % listavcev. Potrebe po obnovi gozda s sadnjo lahko dodatno povečajo moprebitne naravne ujme, ki bodo gozdove prizadele v tem desetletju.

Glede na preteklo obdobje se je na ravni GGO optimalen obseg obnove gozda znatno povečal (za 51 %), minimalen obseg pa znižal (za 13,8 %). Optimalen obseg negovalnih del se je glede na preteklo obdobje znižal za 11,5 %, minimalni obseg negovalnih del pa se je znižal za 56,8 %. Optimalen obseg varstvenih del se je glede na preteklo obdobje povečal za 53,2 %, minimalni obseg varstvenih del se je znižal za 8,8 %. Optimalen obseg nege habitatov se je glede na preteklo obdobje znižal za 24,5 %, minimalni obseg nege habitatov pa za 35,8 %.

Med dela za nego habitatov ni zajet ukrep naravni razvoj biotopov (ekocelice). Obseg izločitve ekocelic se opredeli na podlagi ciljev zapisanih v PUN 2000 in na podlagi usklajevanja naravovarstvenih smernic za GGN GGE.

Ciljne vrednosti glede površine negospodarjenih gozdov so navedene v preglednici 73.

Preglednica 73: Dolgoročni varstveni cilji PUN glede deleža negospodarjenih gozdov po posameznih kompleksnih območjih v GGO Postojna

Osrednje cone (iz UC krovnih vrst ptic)	CILJ	Opomba in usmeritev	Povečanje (ha/opisno) Skupaj gozdni rezervati + ekocelice brez ukrepanja
Snežnik - osrednja	ohrani se	/	0

Ciljne vrednosti glede odmrle lesne biomase so navedene v preglednici 74.

Preglednica 74: Delež odmrle biomase ter število dreves v B+C debelinskih razredih znotraj upravljavskih con v GGO Postojna

Dolgoročni cilj					Stanje			
Osrednje cone (iz UC krovnih vrst ptic)	Ciljna količina v B in C razširjenem debelinskem razredu	Ciljni delež odmrle lesne biomase v LZ in B in C v LZ	Usmeritev	CILJ	Odmrta lesna biomasa			
					Št. B+C (stoječih in ležečih odmrlih)	Delež A+B+C v celotni LZ (%)	Delež B+C v celotni LZ	Število stoječih dreves B in C
					št/ha	%	%	št/ha
Snežnik - osrednja	Izloča se vsaj 5-7 stoječih dreves/ha v sestojih s prevladujočim drevjem premera nad 30 cm	več kot 5 % 50 % v B in C	Smiselno se upošteva delež gozdov brez gospodarjenja in delež gozdov z nizko intenziteto gospodarjenja kjer je večji delež debele odmrle lesne biomase	poveča se	3	3,7	1,3	161

5.4.4 Vlaganja v gozdno infrastrukturo

Gradnja gozdnih prometnic v naslednjem desetletju bo odvisna predvsem od finančnih zmožnosti lastnikov. Predvsem je to zaskrbljujoče v zasebnem lastništvu gozdov, kjer je zaradi drobne posesti zelo težko pridobiti zainteresiranost malih lastnikov za vlaganja v novogradnje prometnic.

Na karti v prilogah tega načrta prikazujemo prednostna območja graditve prometnic (gozdnih cest in vlak ter protipožarnih presek in cest).

Preglednica 75: Gradnja gozdnih cest in protipožarnih presek

Vrsta del	Potrebno za optimalno odprtost v km	Prioritetne dolžine odpiranja v naslednjem desetletju v km
Gradnja gozdnih cest	107	91
Gradnja gozdnih vlak	862	706
Gradnja protipožarni presek	12	5

Za optimalno odprtost gozdov v GGO z gozdnimi prometnicami, bi morali zgraditi še okrog 981 km prometnic (gozdne ceste, vlake in protipožarne preseke). Kot prioriteta za izgradnjo je določenih skupaj 802 km prometnic.

V prihodnjem desetletju se bo za 1.165 km gozdnih cest za redno vzdrževanje gozdnih cest potrebovalo vsaj 541 €/km/leto. Viri sredstev za vzdrževanje gozdnih cest tudi v prihodnje ostajajo sredstva iz pristojbin lastnikov gozdov, proračunska sredstva in lastna sredstva občin (največkrat so to sredstva, ki jih občina prejme od SiDG na podlagi poseka lesa v DG v preteklem letu v njihovi občini). Ta razpoložljiva sredstva so še vedno prenizka vsaj za eno tretjino potrebnih sredstev za kakovostno vzdrževanje gozdnih cest.

Glavne aktivnosti za vzdrževanje gozdnih cest:

- spodbujanje občin za zgodnji razpis in izbor izvajalca ter večletni izbor izvajalca del za vzdrževanje gozdnih cest,
- doseči spomladansko in jesensko vzdrževanje gozdnih cest,
- prepričevanje občin o nujnosti vlaganja sredstev iz poseka lesa v DG nazaj v gozd.

Optimalni obseg vzdrževanja PP v naslednjem obdobju znaša 711 km, za kar bo potrebnih letno vsaj 81 EUR/km .

6 OKVIRNO EKONOMSKO VREDNOTENJE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Pričakovani prihodki

Pričakovane prihodke smo ugotovili na podlagi količine najvišjega možnega poseka v ureditvenem obdobju (v neto m³), grobe ocene strukture poseka po sortimentih in cen posamezne skupine gozdnih lesnih sortimentov po ceniku SiDG za dolgoročne pogodbe (avgust 2021). Za preračun v neto količine smo pri iglavcih uporabili faktor 0,85 in pri listavcih faktor 0,88.

Preglednica 76: Ocena strukture gozdnih lesnih sortimentov in njihova vrednost

Zasebni gozdovi in gozdovi lokalnih skupnosti skupaj			
Gozdni lesni sortiment	Delež (%)	EUR/m³	Skupaj EUR/m³
Hlodi – iglavcev skupaj	80	61,87	49,50
Drug okrogel industrijski les iglavcev	10	47,06	4,71
Les za celulozo in plošče iglavcev	10	30,57	3,06
Skupaj iglavci	100		57,27
Hlodi - bukev	25	68,65	17,16
Hlodi – hrast	2	159,68	3,19
Hlodi – ostalih listavcev	3	76,23	2,29
Les za plošče in kurjavo, listavcev	70	39,87	27,91
Skupaj listavci	100		50,55
Državni gozdovi			
Gozdni lesni sortiment	Delež (%)		
Hlodi – iglavcev skupaj	90	61,87	55,68
Drug okrogel industrijski les iglavcev	2	47,06	0,94
Les za celulozo in plošče iglavcev	8	30,57	2,45
Skupaj iglavci	100		59,07
Hlodi - bukev	35	68,65	24,03
Hlodi – hrast	1	159,68	1,60
Hlodi – ostalih listavcev	4	76,23	3,05
Les za plošče in kurjavo, listavcev	60	39,87	23,87
Skupaj listavci	100		52,55

Stroški

Med stroški gozdne proizvodnje smo upoštevali stroške sečnje in spravila lesa, stroške gojitvenih del, stroške varstvenih del in stroške vzdrževanja gozdnih cest.

Za stroške sečnje smo uporabili vrednost dnine 165 EUR/Ndan, za stroške spravila vrednost dnine 290 EUR/Ndan. Ob upoštevanju povprečno posekanega drevesa v preteklem obdobju v državnih gozdovih 1,8 m³/drevo pri iglavcih in 0,6 m³/drevo pri listavcih in v ostalih gozdovih 1,2 m³/drevo pri iglavcih in 0,6 m³/drevo pri listavcih, povprečnih pogojih sečnje, ter povprečnih pogojih spravila lesa v državnih gozdovih 400 m vlačenje ravno in v ostalih pogojih 500 m vlačenje ravno, znaša strošek sečnje in spravila lesa v povprečju v državnih gozdovih 21,81 EUR/m³, v ostalih gozdovih pa 23,83 EUR/m³.

Stroške obnove gozdov smo ocenili v višini 5 dnin/ha obnove gozda po ceni dnine 155 EUR/Ndnino (50 % vrednosti ročnega gojitvenega dela 145 EUR/Ndnino in 50 % vrednosti gojitvenega dela z motorno žago 165 EUR/Ndnino).

Stroške nege gozdov smo ocenili v višini 5 dnin/ha nege gozda po ceni dnine 165 EUR/Ndnino (vrednost gojitvenega dela z motorno žago).

Stroške varstva gozdov smo ocenili v višini 145 EUR/Ndnino (vrednost ročnega gojitvenega dela).

Stroške nege habitatov smo ocenili v višini 290 EUR/Ndnino (vrednost dnine traktorja), ker večina nege habitatov predstavlja košnja lazov.

Vrednost lesa po ekonomski presoji, predstavljeni v preglednici 77, je ugodna. Ocena ekonomske presoje predstavlja na ravni GGO 46,1 % pričakovanih prihodkov od posekanega lesa (v državnih gozdovih 50,8 %, v ostalih gozdovih pa 42,6 % pričakovanih prihodkov od možnega poseka lesa).

Preglednica 77: Ocena ekonomske presoje lesnoproizvodne funkcije (v milj. EUR)

	Zasebni gozdovi in gozdovi lokalnih skupnosti	Državni gozdovi	Skupaj
Pričakovani prihodki	137,0	104,4	241,4
Stroški sečnje in spravila	60,2	40,2	100,4
Stroški gojitvenih in varstvenih del	14,7	8,7	23,4
Stroški vzdrževanja gozdnih cest	3,8	2,5	6,3
Skupaj stroški	78,7	51,4	130,1
Ocena ekonomske presoje	58,3	53,00	111,3

Glede na pretekli ON se je ekonomska presoja (vrednost lesa na panju) izboljšala, saj se je vrednost lesa na panju v državnih gozdovih povečala za 32,1 % (z 21,74 EUR/m³ na 28,73 EUR/m³), v ostalih gozdovih pa za 24,6 % (iz 18,53 EUR/m³ na 23,08 EUR/m³).

7 TVEGANJA ZA URESNIČEVANJE OBMOČNEGA NAČRTA

Tveganja oz. nevarnosti pri gospodarjenju z gozdovi v prihodnjem desetletju, ki lahko ogrozijo postavljene cilje, so naslednja:

Podnebne spremembe in s tem povezane nevarnosti za povečanje obsega ujm

Podnebne spremembe so dejstvo. Zaradi vse toplejše in vse bolj sušne klime so ekstremni podnebni pojavi (veter, žled) vse pogostejši in vse bolj ekstremni. Zaradi toplejše in bolj sušne klime so pogoji za razvoj podlubnikov vse bolj ugodni. V zadnjem desetletju se je delež sanitarnih sečenj, v primerjavi s predhodnimi obdobji, znatno povečal, predvsem je bilo veliko drevja posekanega zaradi napada podlubnikov, pa tudi zaradi ujm (vetrolomi, snegolomi, žledolomi). Glede na napovedane podnebne spremembe je pričakovati še ekstremnejše razmere, ki bodo prinašale še več ujm in prenamnožitev obstoječih kot tudi pojav novih škodljivcev ter širitev tujerodnih invazivnih vrst. Zaradi takih razmer se bo obseg sanitarnih sečenj povečal, obseg rednih sečenj pa zmanjšal. Zaradi tega bo vse manj možnosti za doseg gozdnogospodarskih ciljev.

Neizvajanje načrtovanih gozdnogospodarskih del (nezainteresiranost lastnikov gozdov)

V preteklem obdobju je bila sečnja realizirana 105 % (v državnih gozdovih (DG) 120 %, v zasebnih gozdovih (ZG) 93 %), ob upoštevanju dejstva, da je bilo kar 73 % vse realizirane sanitarne sečnje. Dela na področju obnove gozda so bila realizirana 34 % (v DG 60 %, v ZG 16 %), dela na področju nege gozdov 32 % (v DG 52 %, v ZG 14 %) in pri varstvu gozdov 110 % (v DG 112 in v ZG 85 %). Med pomembnejše vzroke za nizko realizacijo načrtovanih ukrepov v zasebnih gozdovih uvrščamo nezainteresiranost lastnikov gozdov. Ob tako nizki realizaciji gozdnogospodarskih del, tako redne sečnje kakor gojitvenih del, je popolnoma nemogoče dosegati cilje na področju prilagajanja gozdov na podnebne spremembe, zmanjševanju tveganj pri gospodarjenju z gozdovi, zagotavljanju ugodnega razmerja razvojnih faz in zgradb gozdov in tudi ohranjanju pestrosti drevesne sestave gozdov.

Nezadostno financiranje vlaganj v gozdove

Obseg sofinanciranja in financiranja vlaganj v gozdove, to še posebej velja za obnovo in nego v zasebnih gozdovih, je nezadosten in pomanjkljiv in je pomemben razlog za nezadostno izvajanje gojitvenih del v gozdovih, kakor tudi gradnjo gozdnih prometnic v zasebnih gozdovih.

Porast birokratskih postopkov

Kot v vseh dejavnostih, je tudi v gozdarstvu zaznati močan porast vse bolj zapletenih in zamudnih birokratskih postopkov, ki vse bolj zaposlujejo gozdarske strokovnjake v pisarnah in hkrati zmanjšujejo razpoložljiv čas za kvalitetno in strokovno delo na terenu. Prekomerna birokratizacija postopkov, to je še zlasti očitno pri gradnji gozdnih prometnic ter financiranju in sofinanciranju opravljenih gozdnogospodarskih del, ima za posledico močno podaljševanje rokov za pridobitev raznih dovoljenj, nesorazmerno podražitev samih postopkov pridobitve dovoljenj in odpor lastnikov do uporabe teh postopkov za pridobitev dovoljenj kot tudi zmanjšanje zaupanja v javno gozdarsko službo.

Nekontroliran turizem in rekreacija v gozdovih

V zadnjem obdobju se povečuje obisk tako na rekreacijsko in turistično najbolj zanimivih točkah kot tudi v predelih, kjer v preteklosti obiskovalcev skoraj ni bilo. V porastu je gorsko kolesarjenje, ki se marsikje stihijsko širi. V kolikor ne bo skrbno načrtovano in regulirano, bo imel prekomeren obisk gozda negativne posledice na okolje in na odnos z lastniki gozdov. Zagotovljen mora biti učinkovit nadzor, še posebno nad tistimi oblikami rekreacije, ki ne sodijo v gozdni prostor (motokros, motorne sani ...).

Neustrezna tehnologija dela in kakovost izvedenih del

Zaradi kratkotrajnih koristi se v gozdovih pri izvajanju del vse bolj stihijsko uveljavljajo tehnologije, ki so za okolje škodljive oz. je kakovost izvedbe teh del slaba in ima lahko dolgoročne negativne posledice za razvoj gozdov oziroma delovanje gozda kot ekosistema in zagotavljanje vseh funkcij gozdov. Ob nevarnosti nadaljnjega zmanjševanja javne gozdarske službe in vseh vrst inšpekcijskih služb bo nadzor nad izvajanjem del v gozdovih vse slabši, kar ima lahko pogubne posledice za gozd in okolje.

8 OBNOVA NAČRTOV GOZDNOGOSPODARSKIH ENOT

Preglednica 78: Načrt obnove načrtov gozdnogospodarskih enot

Šifra	GGE	Površina (ha)	Obdobje veljavnosti veljavnega načrta	Prvo leto veljavnosti novega načrta
01	PLANINA-GOLOBIČEVEC	1.720	2016 – 2025	2026
03	JAVORNIK	1.936	2018 – 2027	2028
05	JEZERŠČAK	3.331	2019 – 2028	2029
07	HRAŠČE-OSOJNICA	4.609	2017 – 2026	2027
08	BABA-DEBELA GORA	5.215	2015 – 2024	2025
09	PIVKA JAMA -GRMADA	2.698	2012 – 2021	2022
10	NANOS-HRUŠICA	2.259	2013 – 2022	2023
12	LOGATEC- ZAGORA	2.033	2011 – 2020	2022*
16	MAŠUN	2.708	2014 – 2023	2024
17	JURJEVA DOLINA	2.056	2020 – 2029	2030
18	MIKULA -DEDNA GORA	3.325	2017 – 2026	2027
20	GOMANCE	3.875	2020 – 2029	2030
21	OKROGLINA	2.666	2013 – 2022	2023
22	ČRNI DOL	2.135	2015 – 2024	2025
23	DLETVO	1.533	2016 – 2025	2026
24	LESKOVA DOLINA	3.069	2014 – 2023	2024
25	SNEŽNIK	1.914	2015 – 2024	2025
26	JAVORJE	2.663	2017 – 2026	2027
27	POŽARJE	3.197	2018 – 2027	2028
28	RACNA GORA	3.082	2019 – 2028	2029
30	UNEC-ŠKOCJAN	2.305	2014 – 2023	2024
31	MENŠIJA	2.357	2019 – 2028	2029
33	IŠKA - OTAVE	3.791	2012 – 2021	2022
34	BLOKE	3.855	2013 – 2022	2023
35	SLIVNICA	3.699	2018 – 2027	2028
37	OTOK-KARLOVICA	3.644	2020 – 2029	2030
39	SUHI VRH-PODGORA	3.447	2016 – 2025	2026

V obdobju 2021 – 2030 ne predvidevamo novih združevanj GGE.

* za GGN GGE Logatec-Zagora se v letu 2021 izdela letni načrt, zato bo obdobje veljavnosti novega GGN GGE Logatec-Zagora 2022–2031.

9 METODOLOGIJA IZDELAVE OBMOČNEGA NAČRTA

9.1 Proces izdelave in sprejemanja območnega načrta

Proces priprave in sprejemanja območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov za obdobje 2021-2030 je obsežen in se je formalno pričel v letu 2020 in je celoti potekal v letu 2021. V letu 2022 se je zaradi postopka celovite presoje vplivov na okolje nadaljeval predvsem postopek sprejemanja območnih načrtov in posledično dopolnjevanje načrtov.

Zaradi usklajevanja številnih interesov, ki jih družba od gozdov pričakuje, je participacija deležnikov v postopku priprave in sprejemanja GGN zelo pomembna. Zato smo v postopek priprave aktivno vključili različno zainteresirano javnost (predstavnike lastnikov gozdov, zastopnikov upravljavcev lovišč, kmetijskega sektorja, služb za varstvo narave, kulturne dediščine, upravljanja z vodami, lokalnih skupnosti ...). Poleg formalno določene participacije deležnikov v okviru zbiranja pobud pred pričetkom izdelave načrta, ter v okviru javne razgrnitve in javne predstavitve osnutka načrta, smo na ravni Slovenije pripravili predstavitev izdelave in sprejemanja območnih načrtov. V mesecu maju smo po območnih enotah izvedli delavnice, na katerih je bilo predstavljeno stanje in analiza preteklega gospodarjenja. Z udeleženci delavnic so bile opredeljene glavne prednosti, slabosti, priložnosti in tveganja pri gospodarjenju z gozdovi. Izvedli smo anketo za opredelitev pomembnosti različnih ciljev gospodarjenja z gozdovi. V septembru 2021 smo oblikovali delavnice za prikaz opredeljenih ciljev, strategij, usmeritev in ukrepov. Pripravili smo osnutek GGN GGO, ki je bil določen na seji strokovnega sveta ZGS dne 10.12.2021 in še isti dan skupaj z okoljskim poročilom, z Vlogo za izdajo mnenja o ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov GGN GGO 2021 - 2030 na okolje, poslan na Ministrstvo za okolje in prostor. Po prejemu mnenja o ustreznosti okoljskega poročila je bil GGN GGO Postojna javno razgrnjen med 26.7. in 2.9.2022. Dne 26.8.2022 je bila izvedena obravnava GGN GGO Postojna. Do vseh zbranih pripomb se je dne 19.10.2022 in nato še na ponovljenem glasovanju 28.10.-4.11.2022 opredelil svet OE Postojna. GGN GGO Postojna je bil skladno z omilitvenimi ukrepi iz okoljskega poročila in utemeljenimi pripombami na GGN GGO Postojna, dopolnjen.

Vzporedno s pripravo GGN GGO je potekal tudi proces izdelave okoljskega poročila in dodatka za varovana območja v postopku Celovite presoje vplivov na okolje. Izvedeno je bilo interno vsebinjenje in vsebinjenje s sektorji, na katerih smo skupaj z udeleženci identificirali potencialne vplive, določili okoljske cilje in kazalnike ter merila vrednotenja. Osnutek okoljskega poročila in dodatka na varovana območja je bil prav tako obravnavan na seji strokovnega sveta ZGS dne 10.12.2021 in istega dne z vlogo za izdajo mnenja o ustreznosti OP in sprejemljivosti vplivov GGN GGO 2021 - 2030 na okolje, poslan na Ministrstvo za okolje in prostor. Pripravljeno okoljsko poročilo smo večkrat usklajevali z mnenjedajalci in 7.6.2022 prejeli mnenje Ministrstva za okolje in prostor o ustreznosti okoljskega poročila. Okoljsko poročilo je bilo z načrti razgrnjeno med 26.7. in 2.9.2022 in predstavljeno na javni obravnavi 26.8.2022. Opredelili smo se do vseh prejetih pripomb in pripravili dopolnjeno okoljsko poročilo z dodatkom na varovana območja. Dne 20.02.2023 smo prejeli odločbo Ministrstva za okolje, podnebje in energijo o okoljski sprejemljivosti GGN GGO Postojna, kar je bil pogoj za nadaljnji postopek sprejemanja. Dne 18. 5. 2023 je bil na 11. redni seji Sveta Zavoda za gozdove Slovenije določen predlog GGN GGO Postojna, ki je bil skupaj z ostalimi GGN GGO dne 22. 5. 2023 poslan na ministrstvu pristojni za okolje, prostor in vode ter ohranjene narave v mnenje. Po prejemu mnenj obeh pristojnih ministrstev ob koncu junija 2023 je bil GGN GGO poslan v sprejem.

9.2 Viri in zbirke podatkov

Območni načrt je izdelan na podlagi podatkovnih zbirk veljavnih GGN GGE, ki se posodablajo na ZGS in hranijo na podatkovnem skladišču. Upoštevani so bili podatki o sestojih, odsekih in stalnih vzorčnih ploskvah GGN GGE s prvim letom veljavnosti med 2011 in 2020. Zbirke podatkov so bile pred obdelavo usklajene z veljavno Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom [2], v nadaljevanju Uredba. Narejene so bile naslednje korekcije:

- po odsekih smo uskladili podatke o kategoriji varovalnih gozdov (datoteka: odsek) v skladu z Uredbo,
- po odsekih smo uskladili podatke o kategoriji gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni (datoteke: odseki), v skladu z Uredbo,

- glede na kartiranje gozdnih rastiščnih tipov v preteklem obdobju in tipologijo gozdnih rastiščnih tipov [48], [11] smo korigirali podatek o gozdnih rastiščnih tipih (datoteka: odseki_gozdne_združbe).

Orografske značilnosti (tipi površja in pokrajin) in značilnosti podnebja (podnebni tipi) smo opredelili na podlagi Geografskega atlasa Slovenije. Na podlagi podatkov ARSO o padavinah in temperaturah za obdobje 1971-2019 za dvajset ključnih meteoroloških postaj v Sloveniji, smo prikazali grafikone referenčnih meteoroloških postaj glede na v GGO prisotne podnebne tipe.

Za vegetacijski oris območja smo pripravili posodobitev v prejšnjem načrtu uveljavljene obravnave rastišč z gozdnimi združbami v obravnavo rastišč z gozdnimi rastiščnimi tipi, ki predstavljajo osnovno enoto obravnave gozdne vegetacije. Gozdni rastiščni tipi so opredeljeni po Tipologiji gozdnih rastiščnih tipov Slovenije [48] [21], ki je bila nedavno posodobljena [11]. Tipologija gozdnih rastiščnih tipov omogoča enotno in stabilnejše obravnavanje gozdne vegetacije in primerljivost v celotnem slovenskem prostoru. Posodobljena je bila podatkovna baza podatkov gozdnih rastiščnih tipov (odsgzd).

Opis demografskih in socialnih razmer je narejen na podlagi statističnih podatkov zadnjega popisa prebivalstva [12].

Vir podatkov za opredelitev števila gozdnih posestnikov, posestne strukture in velikosti posesti v GGO je podatkovna zbirka, ki je nastala v okviru študije Medved in sod. 2010 [49] in bila uporabljena že v prejšnjem načrtu. Osnova za izračun posestne strukture gozdnih posestnikov so bili prostorski podatki GURS (2021) o vseh lastnikih zemljišč v Sloveniji (parcele z atributnimi podatki). Iz podatkov smo na podlagi sestojne karte (ZGS 2021) izbrali le gozdne parcele, ki so bile osnova za izdelavo baze vseh posesti ter lastnikov gozdov po GGO. Te smo glede na obseg gozda, ki ga imajo v lasti, uvrstili v enega od velikostnih razredov in kategorije lastništva, kateri pripada (zasebni gozd, gozdovi lokalne skupnosti, državni gozd).

Dolžino gozdnih cest za izračun odprtosti gozdov in določitev razmer za pridobivanje lesa smo določili na podlagi Evidence gozdnih cest, ki jo vodi ZGS in usklajuje z lokalnimi skupnostmi in sicer po metodologiji, ki je bila prvič uporabljena pri območnih načrtih za obdobje 2011-2020 in je podrobneje predstavljena v delu Krč in Beguš [50].

Izračun ohranjenosti drevesne sestave smo naredili na podlagi metodologije Bončina in sod. 2017. Kot osnova za trenutno drevesno sestavo na ravni odseka so nam služili agregirani podatki o deležih lesne zaloge posameznih skupin drevesnih vrst po sestojih. Naravno sestavo po gozdnih rastiščnih tipih smo izračunali na osnovi vodilnega gozdnega rastiščnega tipa v odseku. Izračunali smo evklidske razdalje med naravno in trenutno drevesno sestavo na ravni odseka ter maksimalne evklidske razdalje. Izračunali smo indeks spremenjenosti, ki je bil osnova za izračun ohranjenosti (100 minus spremenjenost). Za postojnski ON je bila narejena in v pričujočem ON uporabljena analiza na ravni sestojev.

Dobljene vrednosti smo rangirali v štiri razrede:

1	ohranjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je do 30 %;
2	spremenjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je 31 do 70 %;
3	močno spremenjeni	odstopanje od naravne drevesne sestave je 71 do 90 %;
4	izmenjani	odstopanje od naravne drevesne sestave je več kot 90 %.

Podlaga za prikaz strukture zemljiških kultur je zbirka atributivnih in grafičnih podatkov o dejanski rabi tal, ki jo vodi in obnavlja MKGP, iz konca leta 2020.

Prikazi kakovosti gozdnega drevja, poškodovanosti drevja in prikaz odmrlega drevja so narejeni na podlagi izračuna podatkov iz baze podatkov stalnih vzorčnih ploskev. Podatki o poškodovanosti mladovja so dobljeni iz popisa objedenosti gozdnega mladja.

Določitev okvirnih proizvodnih dob in modelnega razmerja razvojnih faz smo, za razliko od preteklih načrtov, preverili in ustrezno korigirali z izračuni razvojnih starosti po podatkih stalnih vzorčnih ploskev [20].

Na podlagi sprememb Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo ter najnovejših razpoložljivih prostorskih informacijskih slojev različnih inštitucij in uporabnikov prostora je bila prenovljena karta funkcij. Za pripravo karte funkcij so bile uporabljene baza prostorskih podatkov ZGS [51], Naravovarstvene smernice ZRSVN [28], Splošne kulturnovarstvene usmeritve [32] in Usmeritve s področja upravljanja z vodami [34].

Na podlagi Pravilnika o varstvu gozdov [52] je bila posodobljena karta požarne ogroženosti gozdov po metodologiji iz pravilnika. Uporabljeni so bili najnovejši podatki ARSO o vremenu in podnebjju za obdobje 1991-2020.

Okvirno ekonomsko vrednotenje smo opravili za lesnoproizvodno funkcijo na podlagi razlike med pričakovanimi prihodki in stroški gozdne proizvodnje. V presoji nismo upoštevali subvencij, davčnih obveznosti in povračil, stroškov poslovanja gozdnega obrata ali zborničnih članarin ipd. Pričakovane prihodke smo ugotovili na podlagi količine najvišjega možnega poseka v ureditvenem obdobju (neto m³), grobe strukture poseka in cen posamezne skupine gozdnih lesnih sortimentov. Kot osnovo smo uporabili strukturo in cene lesa, ki jih vodi SURS. Za cene lesa smo vzeli podatke SURS za obdobje 2018 - 2020, strukturo lesa smo ocenili za potrebe GGO. Med stroški gozdne proizvodnje smo upoštevali stroške sečnje in spravila lesa (osnova Gozdarski inštitut Slovenije – WoodChainManager), stroške gojitvenih del (osnova Pravilnik o financiranju in sofinanciranju v gozdove), stroške varstvenih in biomeliorativnih del in stroške vzdrževanja gozdnih cest (kalkulacija na podlagi metodologije, ki je opredeljena v Uredbi o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest [15]).

Prostorski in opisni podatki s podatkovnega skladišča ZGS iz leta 2021:

- (a) opisni podatki o:
 - odsekih;
 - gozdnih rastiščnih tipih v odsekih;
 - sestojih;
 - drevesni sestavi sestojev;
 - lastniški strukturi sestojev;
 - načrtovanih ukrepah v sestojih;
 - ploskvah;
 - drevesih na ploskvah;
 - izračunih glavnih gozdnih fondov na ploskvah;
 - odmrlem drevju na ploskvah;
- (b) prostorski podatki
 - odseki;
 - oddelki;
 - prikaz gozdnega in negozdnega prostora, gozdni prostor sestavljajo gozdni sestoji in ostale negozdne površine ekološko oziroma funkcionalno povezano z gozdom, ki skupaj z njim zagotavlja uresničevanje funkcij gozda;
 - ploskovni sloji funkcij;
 - točkovni sloji funkcij;
 - linijski sloji funkcij;
 - krajinski tipi;
 - varovalni gozdovi;
 - gozdni rezervati;
 - mirne cone;
 - gozdne ceste;
 - lovsko upravljavska območja;
 - nelovne površine;
 - krmišča;
 - stalne vzorčne ploskve;
- (c) zbirke podatkov za analizo preteklega gospodarjenja
 - evidenca poseka;
 - evidenca gozdnogojitvenih, varstvenih in drugih del;
 - evidenca (so)financiranja vlaganj v gozdove;
 - evidenca gozdnih požarov;
 - opisni podatki o pojavu škodljivih dejavnikov ZGS in GIS;
 - evidenca gozdnih cest;
- (d) šifranti

Vsi pri obdelavah uporabljeni šifranti imajo podlago v Pravilniku o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo [4].

Za izdelavo GGN GGO so bili uporabljeni tudi različni prostorski in opisni podatki ostalih institucij in uporabnikov prostora:

- MOP - Geodetska uprava Republike Slovenije: kataster gospodarske javne infrastrukture, pregledne karte v različnih merilih (1: 25.000, 1: 50.000, 1:250.000) [53], karta EHIS, karta naselij, občin, UE, prostorskih enot, kataster stavb, REN;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije: karta rabe tal (2009, 2021) [13], [14];
- MOP - Agencija Republike Slovenije za okolje: meja TNP, sloji naravnih vrednot (območja, točke in jame) [54], ekološko pomembna območja (EPO), karta projektne hitrosti vetra 10 m nad tlemi (10 sekundni interval), povprečna letna hitrost vetra 1994 – 2001 [55], karta pojavljanja snežnih plazov [56];
- DRSV - Direkcija Republike Slovenije za vode: Karte poplav s slojem katastrofalnih, pogostih in redkih poplav [57], sloji vodnih teles površinskih voda, kategorizacija vodotokov, vodovarstvenih območij (cone), integralne karte razredov poplavlne nevarnosti [58], ostale karte DRSV (poplavni dogodki, vodna dovoljenja, izviri vode, jame);
- MK - Ministrstvo za kulturo: register kulturne dediščine s priročnikom (2021) [59];
- GIS - Gozdarski inštitut Slovenije Karta raziskovalnih ploskev (Nivo II) (2021) [60], Karta semenskih sestojev (2021) [61];
- ZRSVN - Zavod Republike Slovenije za varstvo narave: karte zavarovanih območij (2021) [62], karte naravnih vrednot (2021) [63];
- GZS - Geološki zavod Slovenije: Zemljevid verjetnosti pojavljanja plazov v Sloveniji [56].
- PZS - Planinska zveza Slovenije: Planinske poti Slovenije, [64];
- BF - Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire: Karta nevarnosti skalnih podorov 1:50.000 [65];
- MORS - Ministrstvo za obrambo: Območja (možne) izključne rabe (2021) [36], Območja nadzorovane rabe (2021) [37];
- ČZS - Čebelarska zveza Slovenije: stojišča fiksni čebelnjakov (2017) [66], kataster čebelje paše (2015) [67];
- Ostalo:
 - Karta karbonatnega kraškega sveta [68];
 - Karta bolnišnic in zdravstvenih domov [69];
 - Slovenska turno kolesarska pot [70].

9.3 Členitev gozdov

Gozdove po lastništvu delimo na zasebne, državne in gozdove v lasti lokalnih skupnosti (občinske gozdove).

Pri členitvi gozdov na rastiščnogojitvene razrede smo upoštevali določila 4. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Razrede smo (delno) preimenovali, za nekatere razrede pa so bile izvedene tudi vsebinske spremembe pri uvrščanju sestojev v posamezne rastiščnogojitvene razrede. Pri izbiri kriterijev za oblikovanje območnih rastiščnogojitvenih razredov smo izhajali iz podobnih izhodišč kot pri prejšnjem območnem načrtu:

- sorodnost rastišč (združili smo sorodne gozdne rastiščne tipe, upoštevali višinske pasove, matično podlago, globino tal);
- stanje sestojev (sestojna zgradba, vrsta obratovanja – prebiralni gozdovi);
- gozdnogojitveno problematiko (spremenjenost naravne drevesne sestave);
- poudarjenost funkcij gozdov (varovalni gozdovi, gozdni rezervati, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi).

9.4 Obdelava podatkov

Za potrebe izdelave območnih načrtov so bile uporabljene naslednje aplikacije:

- ON20 (program za izpis tekstnega dela načrta ter prilog O1 (raven območja), O2 (raven rastiščnogojitveni razredi), O3 (raven lastništvo) in O4 (raven občine).
- xPI (program za izpis podatkov SVP).

9.5 Izdelava kart za prostorski del

Vse karte, ki so zapisane v nadaljevanju, so oblikovane na podlagi 2. odstavka 9. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo in 2. odstavka 10. člena Zakona o gozdovih.

Karta A: Območja gozdov in drugih gozdnih zemljišč

Karta prikazuje območja gozdov in drugih gozdnih zemljišč. Območja gozdov predstavlja gozdna maska iz karte gozdnih sestojev ZGS, druga gozdna zemljišča pa predstavljajo površine rušja, daljnovodov in obor. Na karti so prikazana območja drugih gozdnih zemljišč iz GGN GGE s prvim letom veljavnosti med 2011 in 2020.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta B: Karta namenske rabe parcel

Karta namenske rabe parcel na območju gozdov in drugih gozdnih zemljišč prikazuje območja, ki so po prostorskih planskih aktih namenjena drugim rabam.

Na karti so prikazani podatki GURS-a o namenski rabi parcel navezani na digitalni katastrski načrt (DKN) na stanje julij 2021. Izbrane so bile le parcele, ki imajo rabo drugačno kot gozd, je delež te rabe na parceli večji kot 50 % in se nahajajo v gozdu (glede na sloj sestojev). Prikazane so naslednje skupine namenske rabe zemljišč:

- stavbna zemljišča;
- kmetijska zemljišča;
- druga zemljišča.

Karta je izdelana v formatu A4, njeno merilo pa je pogojeno z velikostjo GGO. Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje gozdnogospodarskih območij in enot. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta C: Karta zavarovanih območij

Karta zavarovanih območij prikazuje območja, ki so razglašena kot varovalni gozd, gozdni rezervat (gozd s posebnim namenom brez ukrepanja) (z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 191/20 z dne 18. 12. 2020)), gozd s posebnim namenom z dovoljenim ukrepanjem (kot so določeni v gozdnogospodarskih načrtih GGE) ter zavarovana in varovana območja po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave in upravljanje z vodami (območja Natura 2000, ekološko pomembna območja (EPO), zavarovana območja, vodovarstvena območja, ipd.).

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta D: Območja posamičnega in skupin gozdnega drevja

Karta območij posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj ureditvenih naselij, ki so pomembna za ohranjanje in razvoj krajine ali življenjskega prostora divjadi, je bila izdelana na podlagi podatkov vektorskega sloja Raba tal (MKGP), različica z avgusta 2021. Izbrani so vsi objekti s šifro 1500 (drevesa in grmičevje) in prikazani na karti.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta E: Karta zasnove gozdne infrastrukture

Karta zasnove gozdne infrastrukture in drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru prikazuje gozdne ceste (iz evidence gozdnih cest) in protipožarne preseke prve kategorije ter predele, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami. Ob tem so prikazane tudi javne ceste, ki pogojno odpirajo gozd.

Predeli, ki bi jih bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami, so razdeljeni na dve kategoriji, in sicer:

- predeli, ki jih je potrebno odpreti z gozdnimi cestami;

- ostali predeli za odpiranje z gozdnimi cestami, na katerih obstajajo različne omejitve pri gradnji, ki jih je potrebno pri načrtovanju upoštevati.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta F: Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma

Karta členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma določa območja, na katerih sta mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh. Pri izdelavi te karte so bile upoštevane naslednje strokovne podlage:

- gozdni rezervati,
- varovalni gozdovi,
- druga zavarovana naravna območja,
- območja poudarjenih funkcij gozdov,
- območja Natura 2000,
- ekološko pomembna območja (EPO),
- mirne cone,
- zimovališča divjadi.

Ob tej vsebini so na karti F prikazane tudi že obstoječe kolesarske poti in steze za jahanje, ki potekajo skozi coni A in B, ter meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta G: Pregledna karta funkcij

Pregledna karta funkcij prikazuje območja gozdov s poudarjenimi ekološkimi funkcijami na prvi stopnji, socialnimi funkcijami na prvi stopnji in območja gozdov, kjer so na prvi stopnji hkrati poudarjene ekološke in socialne funkcije gozdov.

Ob tej vsebini so na karti prikazane tudi že obstoječe kolesarske poti in steze za jahanje, ki potekajo skozi coni A in B, ter meje GGO in GGE. Za podlago je uporabljena pregledna karta DPK v merilu 1 : 250.000 (GURS).

Karta H: Karta funkcij

Karta funkcij gozdov je v obliki interaktivne karte prikazana na spletnem pregledovalniku.

10 VIRI IN LITERATURA

- [1] *Poročilo o gozdovih za leto 2019*, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana 2020.
- [2] *Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom* (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).
- [3] *Zakon o gozdovih*. 1993. Ur. l. RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16.
- [4] *Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo 2010*. Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20.
- [5] *Resolucija o nacionalnem gozdnem programu*. 2007. Ur. l. RS, št. 111/07.
- [6] *Zakon o ohranjanju narave*. 2004. Ur. l. RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20.
- [7] *Zakon o divjadi in lovstvu*. 2004. Ur. l. RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.
- [8] *Zakon o vodah*. 2002. Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20.
- [9] *Zakon o varstvu kulturne dediščine*. 2008. Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg.
- [10] *Podatki o količini padavin in temperaturi na meteoroloških postajah za obdobje 1971-2020* (ARSO).
- [11] Bončina A., Rozman A., Daskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. *Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljavske značilnosti*. Ljubljana, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Biotehniška fakulteta: 575 str.
- [12] *Statistični urad RS*. <http://www.stat.si/statweb> (12. 4. 2021).
- [13] Raba tal 2009. *Podatki evidence dejanske rabe za pretekla leta*. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. https://rkg.gov.si/arhiv/RABA_Verzije/index.html (25. 4. 2021).
- [14] Raba tal 2020. *Podatki evidence dejanske rabe*. Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. <https://rkg.gov.si/vstop/> (25. 4. 2021).
- [15] *Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest*. 1994. Ur. l. RS, št. 38/94, 20/95, 42/98, 12/99, 25/02, 35/03, 31/05, 9/06, 32/07, 36/09, 103/10, 35/12, 101/13 – ZDavNepr, 22/14 – odl. US in 42/15.
- [16] *Pravilnik o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove*. 2004. (Ur. l. RS, št. 71/04, 95/04, 37/05, 87/05, 73/08, 63/10, 54/14, 60/15, 86/16 in 31/19).
- [17] *Program razvoja podeželja 2014 – 2020*. 2014. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
- [18] *Analiza stanja poškodovanosti gozdnega mladja od rastlinojede parkljaste divjadi v letih 2010, 2014, 2017 in 2020*. 2020. Ljubljana, ZGS: 104 str.
- [19] *Poročilo PEFC o trajnostnem gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji v obdobju 2014–2018*. 2019. Zavod za gozdove Slovenije, 128 str.
- [20] Kadunc A., Poljanec A., Daskobler I., Rozman A. in Bončina A. 2013. *Ugotavljanje proizvodne sposobnosti gozdnih rastišč v Sloveniji: poročilo o realizaciji projekta*. Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- [21] Bončina A., Klopčič M., Simončič T., Daskobler I., Ficko A., Rozman A. 2017. *A general framework to describe the alteration of natural tree species composition as an indicator of forest naturalness*. Elsevier, Ecological Indicators 77: 194–204.
- [22] *Tujerodne vrste*. <http://www.tujerodne-vrste.info/>. (12.4.2021).
- [23] *Dodatek okoljskemu poročilu za presojo sprejemljivosti izvedbe 14 območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 2021–2030*. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zavita d.o.o.

- [24] O mokriščih/ Wetman. <http://www.wetman.si/> (12.4.2021).
- [25] EIONET v Sloveniji. <http://nfp-si.eionet.europa.eu/Dokumenti/GIS/splosno/> (12.4.2021).
- [26] Odlok o Notranjskem regijskem parku. 2002. Ur. l. RS št. 75/2002.
- [27] Podrobnejši načrt upravljanja za projektno območje Presihajoče Cerknško jezero v sklopu akcije 1 projekta LIFE-Narava: LIFE06NAT/SLO/000069 »Presihajoče Cerknško jezero«. NRP, Cerknica, 2009. <https://life1.notranjski-park.si/index.php> (25.4.2021).
- [28] Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGO Postojna (2021-2030). 2021. Zavod RS za varstvo narave – OE Nova Gorica: 36 str.
- [29] Odlok o Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera. 2014. Ur. l. RS št. 43/2014.
- [30] Strokovni predlog za zavarovanje naravnih vrednot Snežnik in Ždrecle. 2020. Zavod RS za varstvo narave. (dopis št. 8-IV-79/1-O-20/TKo z dne 4. 2. 2020).
- [31] Primeval Beech Forests of the Carpathians and the Ancient Beech Forests of Germany (Germany, Slovakia, Ukraine) (N 1133bis) Decision : 41 COM 7B.4. <https://whc.unesco.org/en/decisions/7004/>. (30. 3. 2021).
- [32] Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje območnih gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine. 2020. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije. (dopis št. 340-2020/1 z dne 30. 12. 2020).
- [33] Naravovarstvene smernice za GGE Otok-Karlovica. 2020. Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana.
- [34] Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2020. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode.
- [35] Analiza ciljev in ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000 2015-2018/19. 2020. LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji: 57 str. <http://www.natura2000.si/natura-2000/life-upravljanje/rezultati/> (30. 3. 2021).
- [36] Območja (možne) izključne rabe (MORS 2021).
- [37] Območja nadzorovane rabe (MORS 2021).
- [38] Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije. 2020. <https://www.energetika-portal.si/dokumenti/Strateski-razvojni-dokumenti/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacrt/dokumenti/>.
- [39] Land Use, Land-Use Change and Forestry. 2021. <https://unfccc.int/topics/land-use/workstreams/land-use--land-use-change-and-forestry-lulucf>.
- [40] Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji. 2002. Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije. 79 str.
- [41] Okoljsko poročilo za 14 območnih gozdnogospodarskih načrtov za obdobje 2021–2030. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zavita d.o.o.
- [42] Seznam gozdnih semenskih objektov – stanje na dan 1.1.2021. 2001. (Ur. l. RS, št. 13/2021).
- [43] Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu. 2002. Ur. l. RS, št. 58/02, 85/02 – popr., 45/04 – ZdZPKG in 77/11.
- [44] Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020. RS, Vlada Republike Slovenije: 44 str.(09. 04. 2015).
- [45] Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 1989. Ur. l. RS, št. 89/08 in 49/20.
- [46] Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. 1994. Ur. l. RS št. 55/94, 95/04, 110/08.
- [47] Zakon o planinskih poteh. 2007. Ur. l. RS, št. 61/07 in 92/21.
- [48] Kutnar, Lado, Veselič, Živan, Dakskobler, Igor, Robič, Dušan (2012). Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, letnik 70, številka 4, str. 195-214.
- [49] Medved in sod. 2010. Small scale forestry in a changing world (Elektronski vir): opportunities and challenges and the role of extension and technology transfer. IUFRO Conference, June 2010. GIS. ZGS. 2010.

- [50] Krč, J., Beguš, J. 2013. *Planning Forest Opening with Forest Roads. Croatian Journal of Forest Engineering* 34/2, str.: 217-228.
- [51] *Baza prostorskih podatkov ZGS (ZGS 2021).*
- [52] *Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Ur. l. RS, št. 114/09 in 31/16.*
- [53] *Karte gospodarske javne infrastrukture (črpališča, ceste) (GURS 2021).*
- [54] *Sloj naravnih vrednot (ARSO 2021).*
- [55] *Povprečna letna hitrost vetra 1994-2001 (ARSO 2021).*
- [56] *Karta snežnih in zemeljskih plazov (Geološki zavod Slovenije 2020).*
- [57] *Karta potencialne poplavne nevarnosti (eVode 2021).*
- [58] *Integralne karte razredov poplavne nevarnosti (eVode 2021).*
- [59] *Karte kulturne dediščine (MK 2021).*
- [60] *Karta raziskovalnih ploskev Gozdarskega inštituta (GIS 2021).*
- [61] *Karta semenskih sestojev (GIS 2021).*
- [62] *Karte zavarovanih območij (ZRSVN 2021).*
- [63] *Karte naravnih vrednot (ZRSVN 2021).*
- [64] *Karta slovenske planinske transverzale (PZS).*
- [65] *Karta nevarnosti skalnih podorov 1:50.000 (Kobal, M. 2021).*
- [66] *Stojišča fiksni čebelnjakov (ČZS 2017).*
- [67] *Kataster čebelje paše (ČZS 2015).*
- [68] *Karta karbonatnega kraškega sveta (vir: Gostinčar, Petra, 2016, Geomorphological characteristics of karst on contact between limestone and dolomite in Slovenia : dissertation, Gostinčar, Petra, doktorska disertacija, Nova Gorica).*
- [69] *Karta bolnišnic in zdravstvenih domov (Geopedija 2021).*
- [70] *Slovenska turno kolesarska pot.*

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Marko Udovič, uni.dipl.inž.gozd.,
mag. Špela Elizabeta Koblar Habič, uni.dipl.inž.gozd.,
Frenk Prelec, uni.dipl.inž.gozd.,
Peter Krma, uni.dipl.inž.gozd.,
Adolf Trbec, uni.dipl.inž.gozd.,
Boštjan Grošelj, uni.dipl.inž.gozd.,
mag. Boštjan Jež, uni.dipl.inž.gozd.,
Jurij Rebec, mag.inž.gozd.,
Barbara Ramovš, uni.dipl.inž.gozd.,
Vincenc Steržaj, uni.dipl.inž.rač.,
Danimir Žunič, dipl. inž.gozd.

Datum: 18. 5. 2023

Podpisniki

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

Peter Krma, uni.dipl.inž.gozd.

Vodja OE Postojna:

Anton Smrekar, uni.dipl.inž.gozd.

Direktor ZGS:

Gregor Danev, uni.dipl.inž.gozd.

12 PROSTORSKI DEL

Karte prostorskega dela območnega načrta na podlagi Zakona o gozdovih in Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi so:

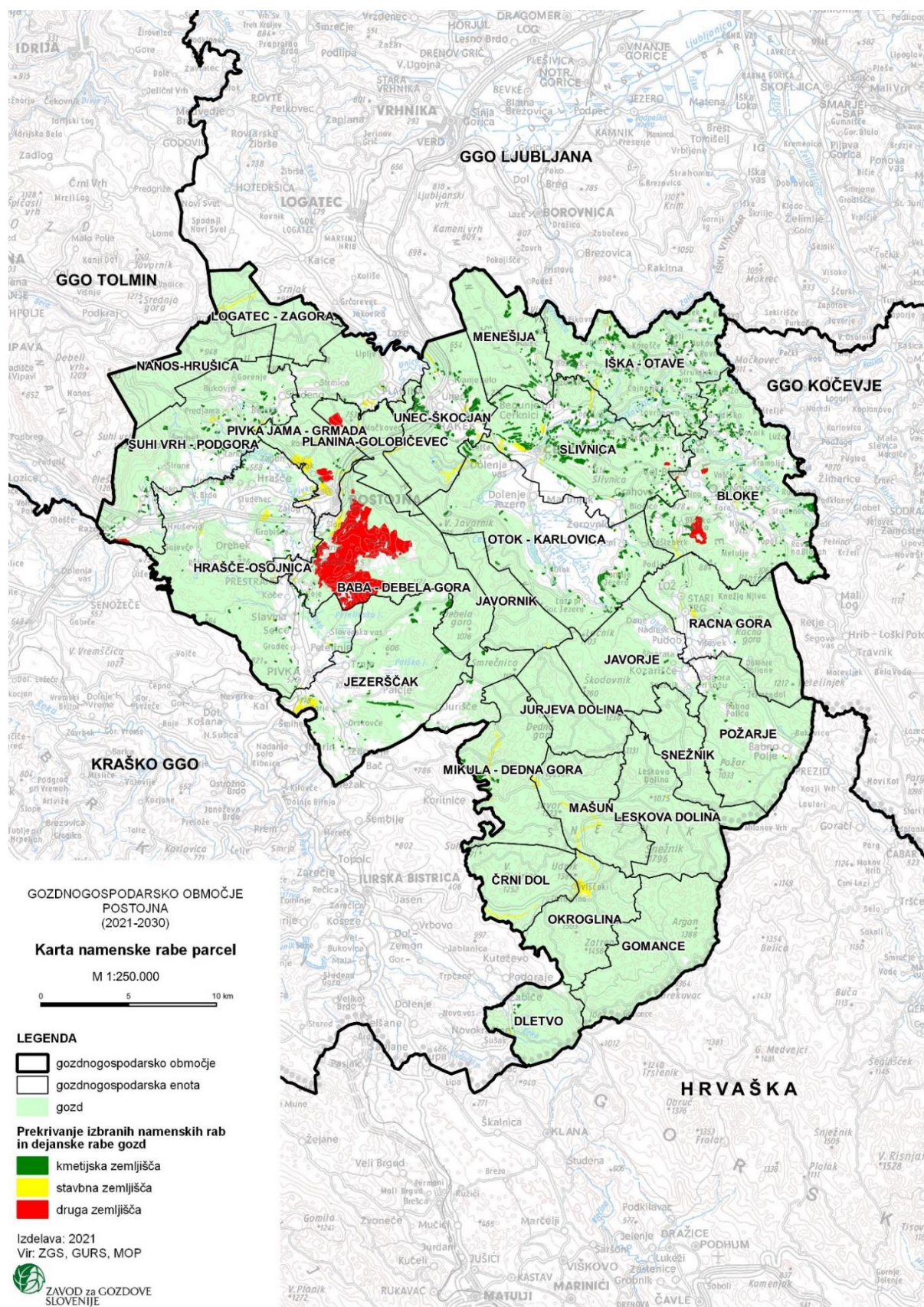
- KARTA A: Karta območij gozdov in drugih gozdnih zemljišč;
- KARTA B: Karta namenske rabe parcel;
- KARTA C: Karta zavarovanih območij;
- KARTA D: Karta območij posamičnega in skupin gozdnega drevja;
- KARTA E: Karta zasnove gozdne infrastrukture;
- KARTA F: Karta členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma;
- KARTA G: Pregledna karta funkcij;
- KARTA H: Karta funkcij gozdov. Karta funkcij gozdov je kot interaktivna karta prikazana na spletnem pregledovalniku ZGS;

V načrtu prikazujemo tudi druge pomembne prostorske vsebine, na katere se nanaša besedilo GGN GGO:

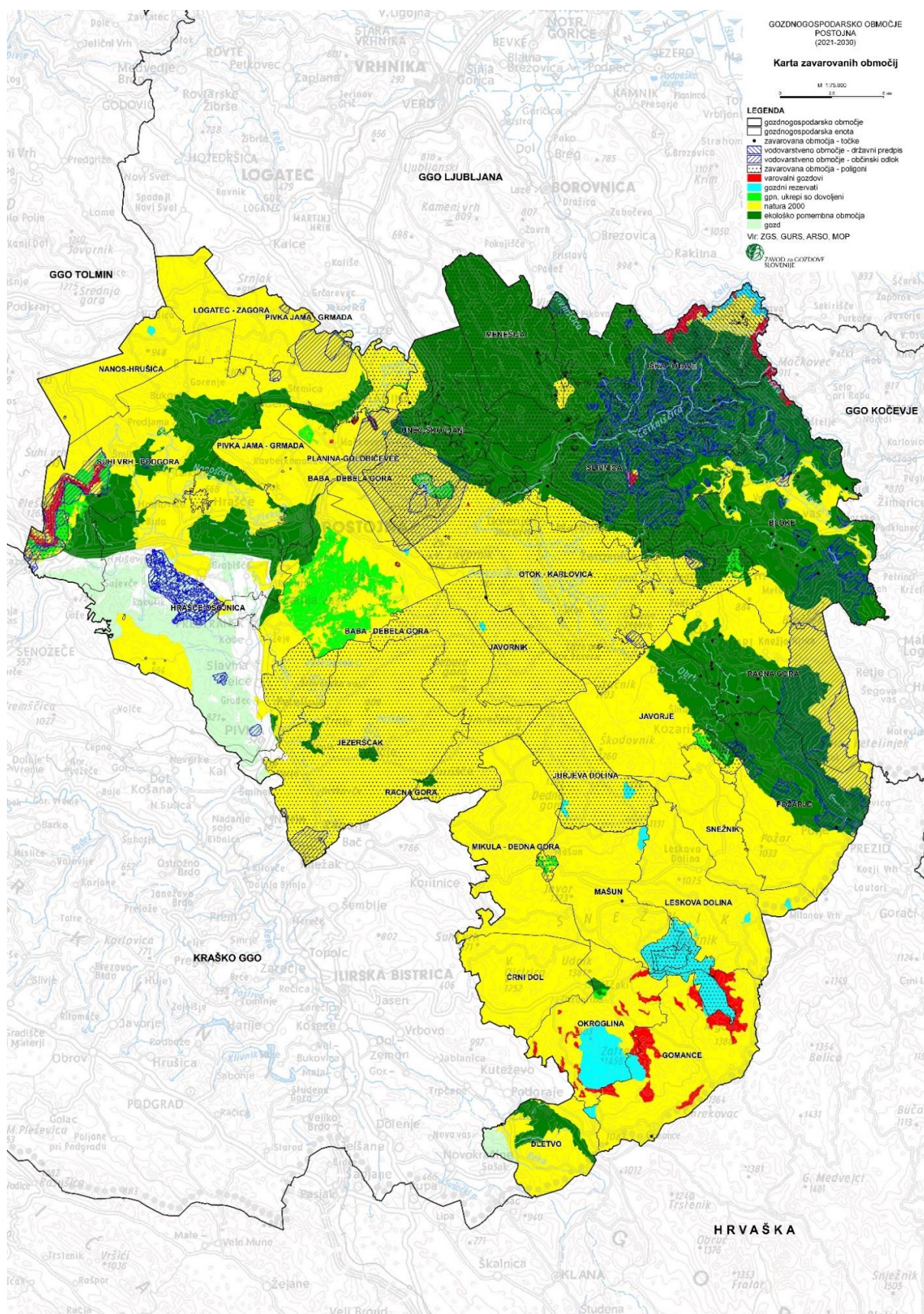
- KARTA I: Karta rastiščnogojitvenih razredov;
- KARTA J: Karta kategorij gozdov;
- KARTA K: Karta skupin gozdnih rastiščnih tipov;
- KARTA L: Karta požarne ogroženosti;
- KARTA M: Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah;
- KARTA N: Informativni prikaz plazovitih in plazljivih območij;
- KARTA O: Potencialna erozijska območja.

Karta B: Karta namenske rabe parcel

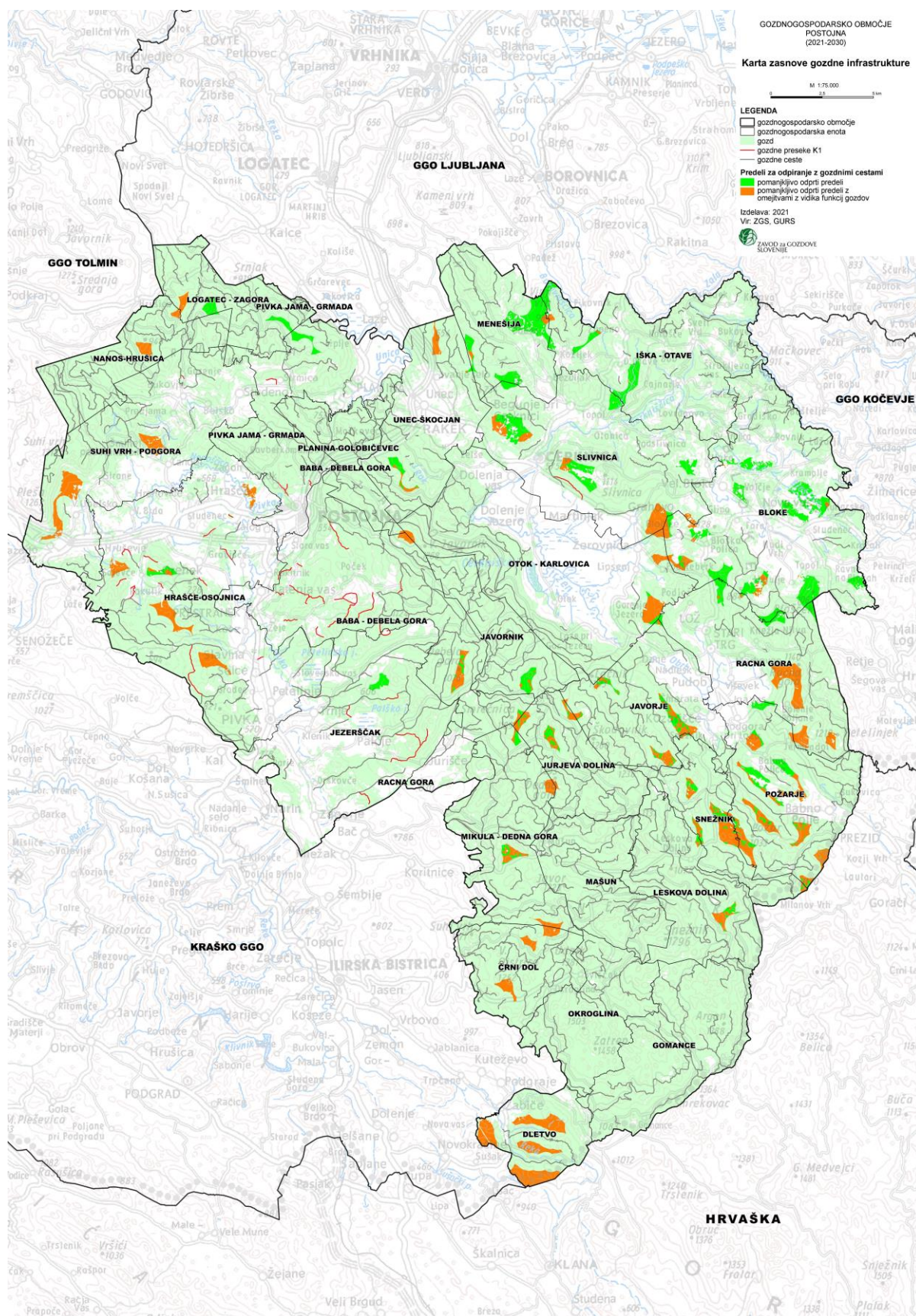

Karta C: Karta zavarovanih območij

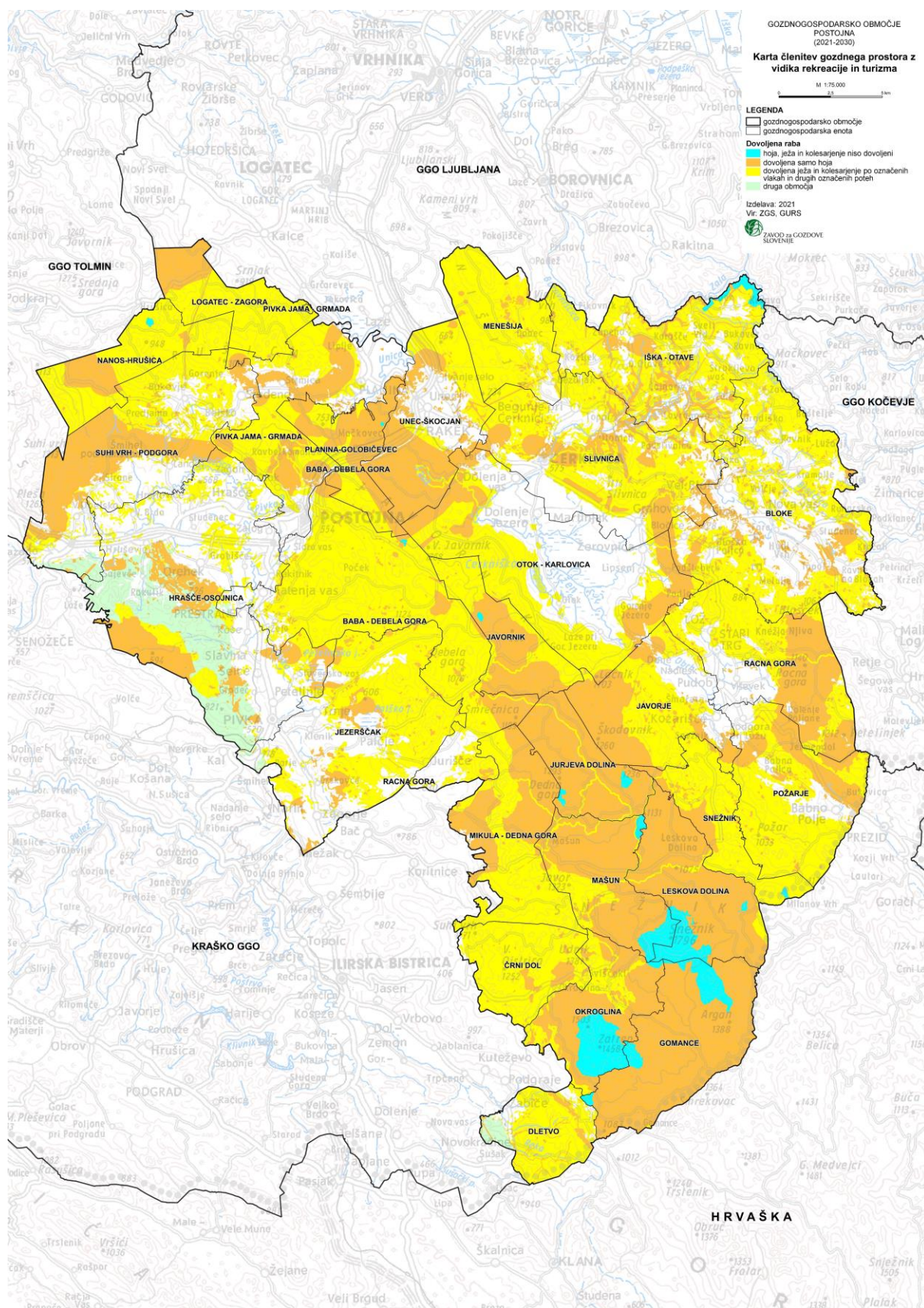

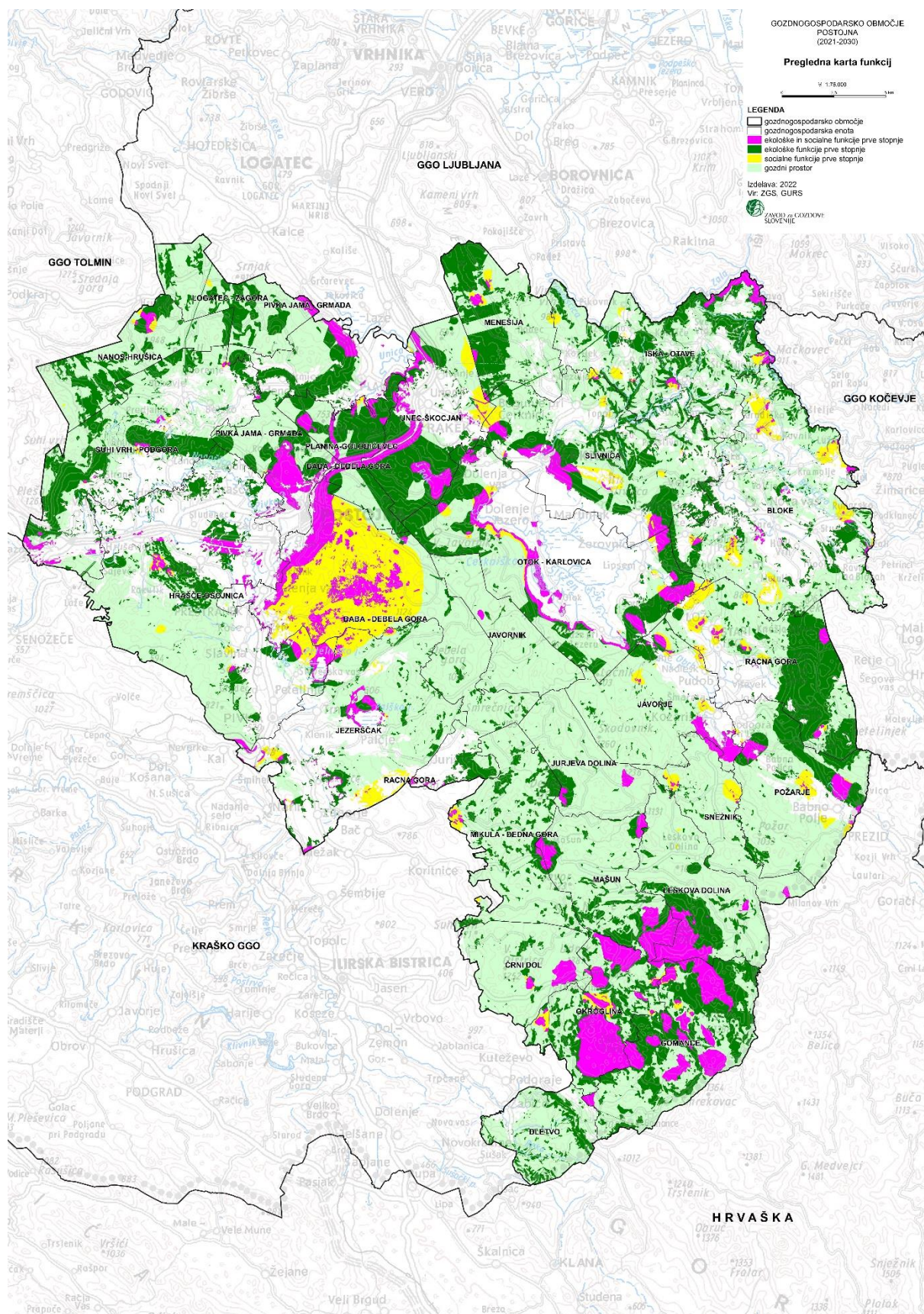
Karta E: Karta zasnove gozdne infrastrukture

Karta F: Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma

Karta G: Pregledna karta funkcij

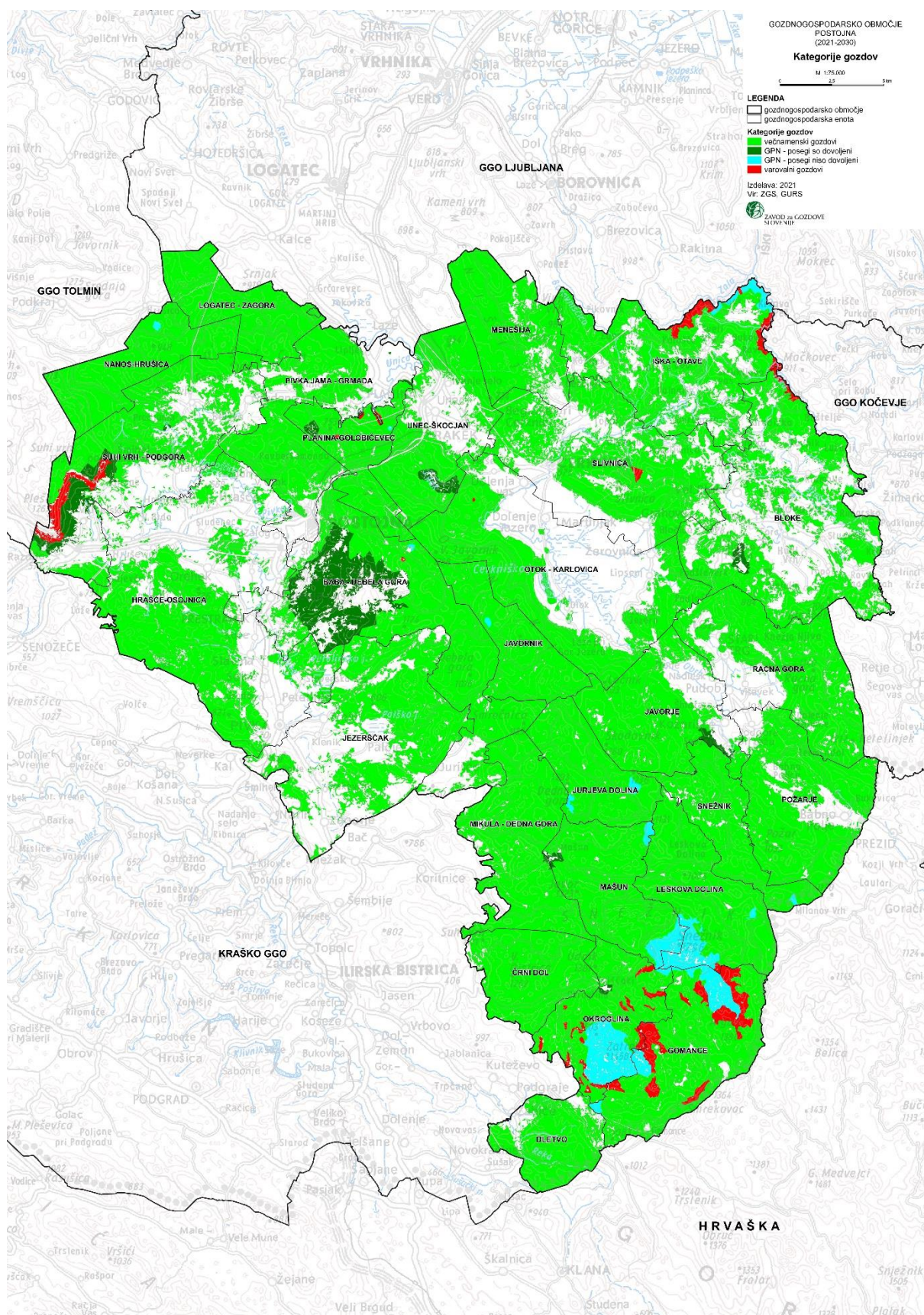

KARTA H: Karta funkcij gozdov.

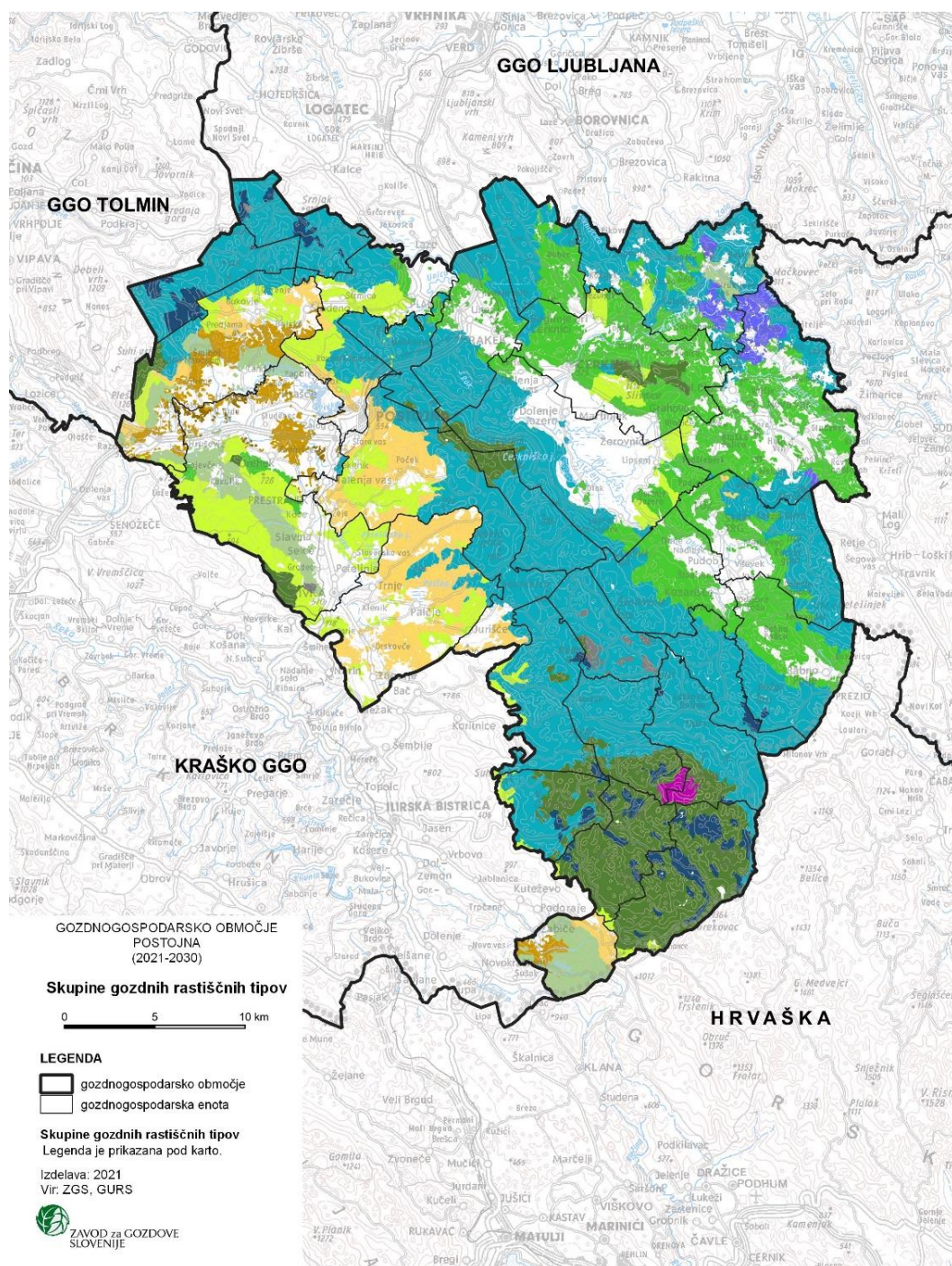
Karta funkcij gozdov je kot interaktivna karta prikazana na spletnem pregledovalniku ZGS;

KARTA J: Karta kategorij gozdov

KARTA K: Karta skupin gozdnih rastiščnih tipov

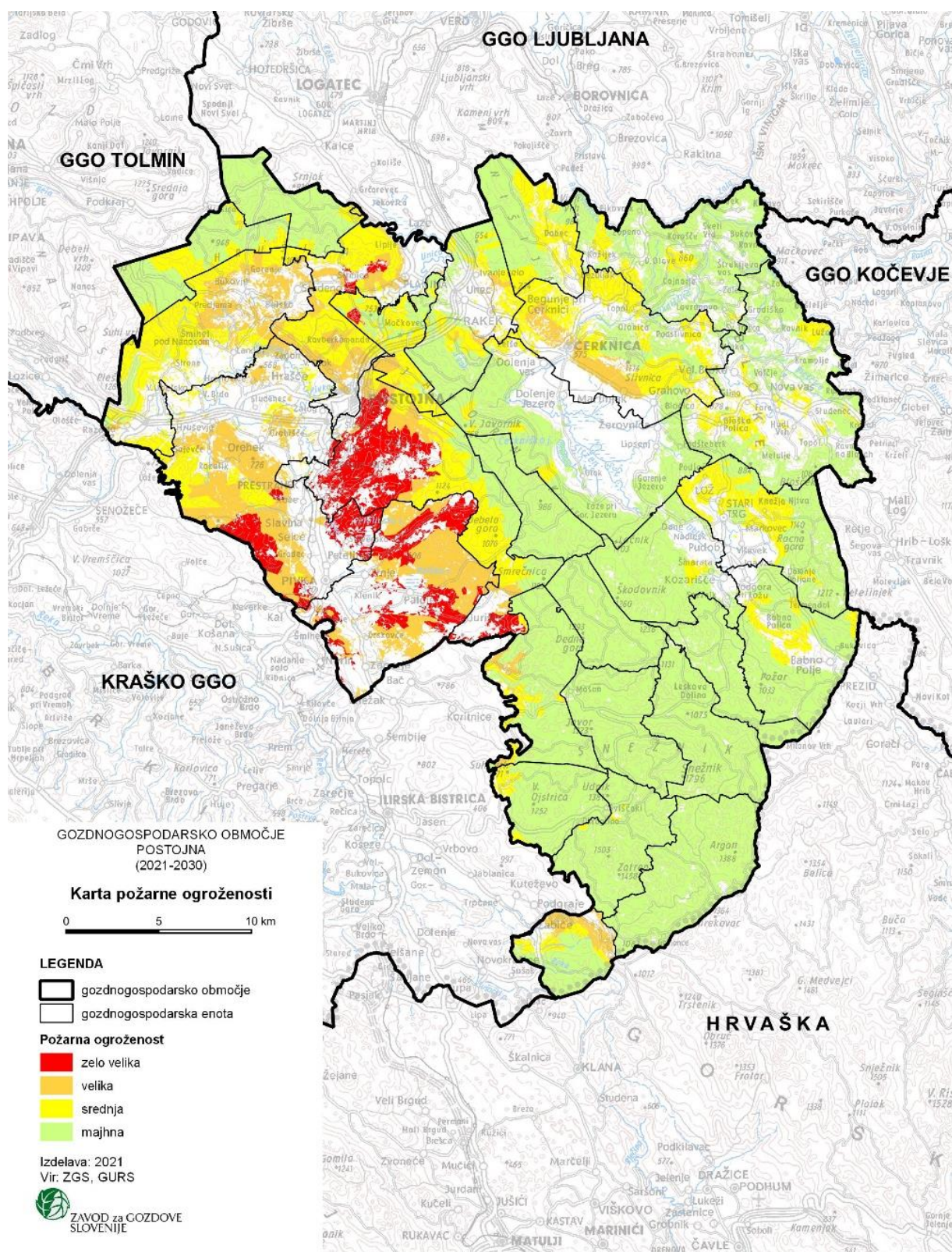

Skupine gozdnih rastiščnih tipov

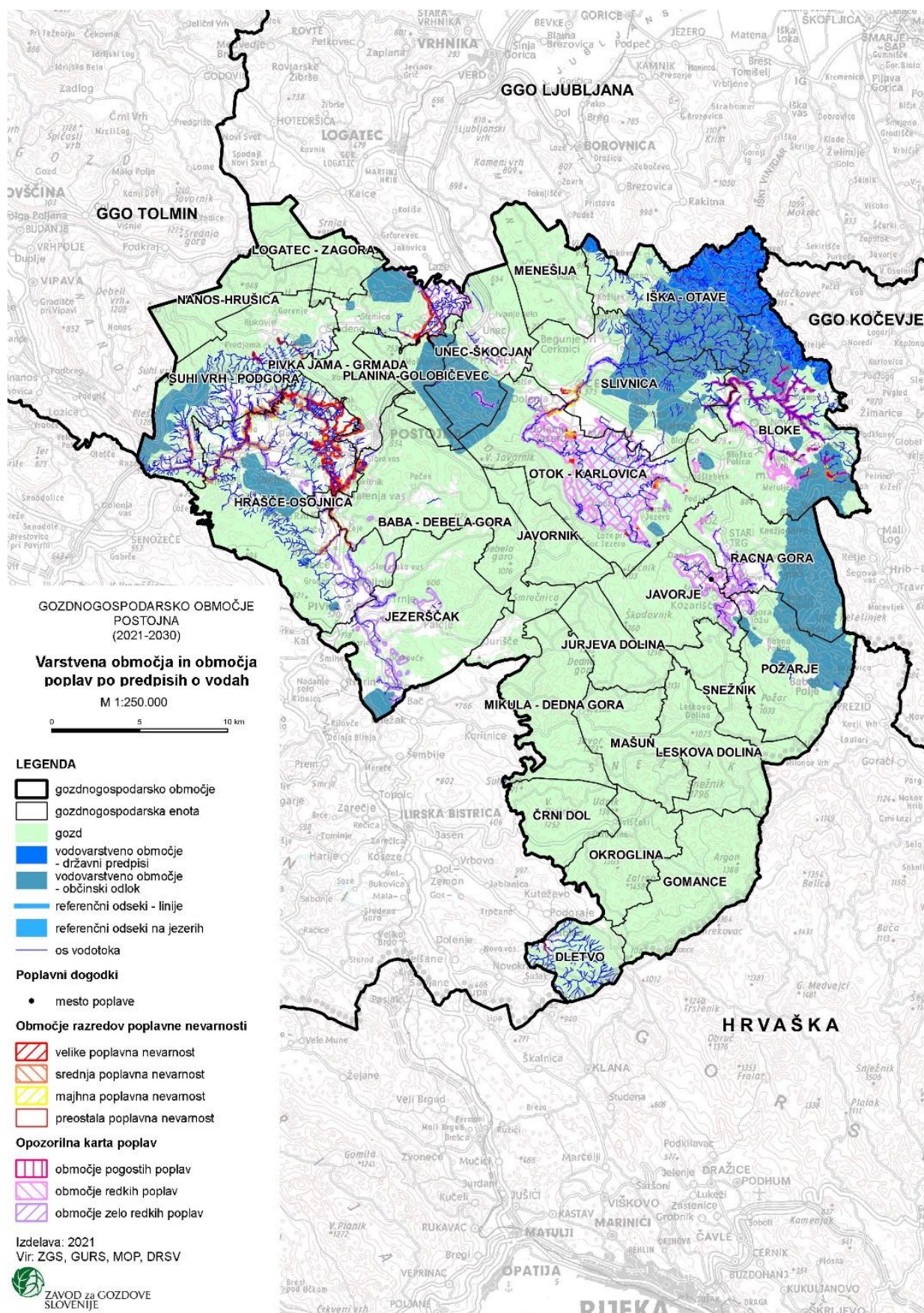
- Vrbovja, topolovja, črnjelševja in sivojelševja
- Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah
- Gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah
- Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah
- Podgorska bukovja na silikatnih kamninah
- Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

- Jelova-bukovja
- Javorovja, velikojesenovja in lipovja
- Topoljubna bukovja
- Gozdovi in grmišča topoljbnih listavcev
- Jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah
- Jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah
- Ruševja

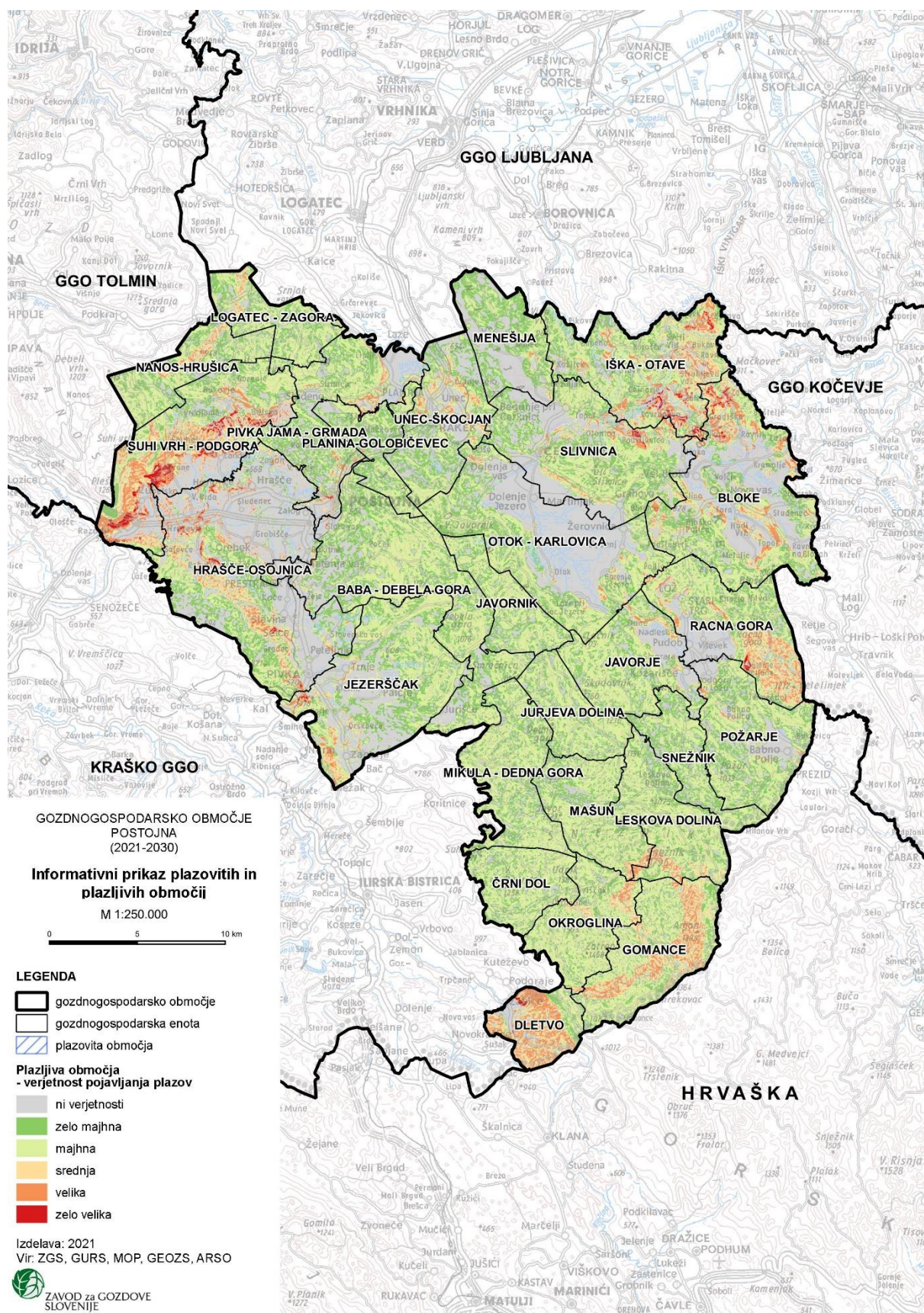
KARTA L: Karta požarne ogroženosti

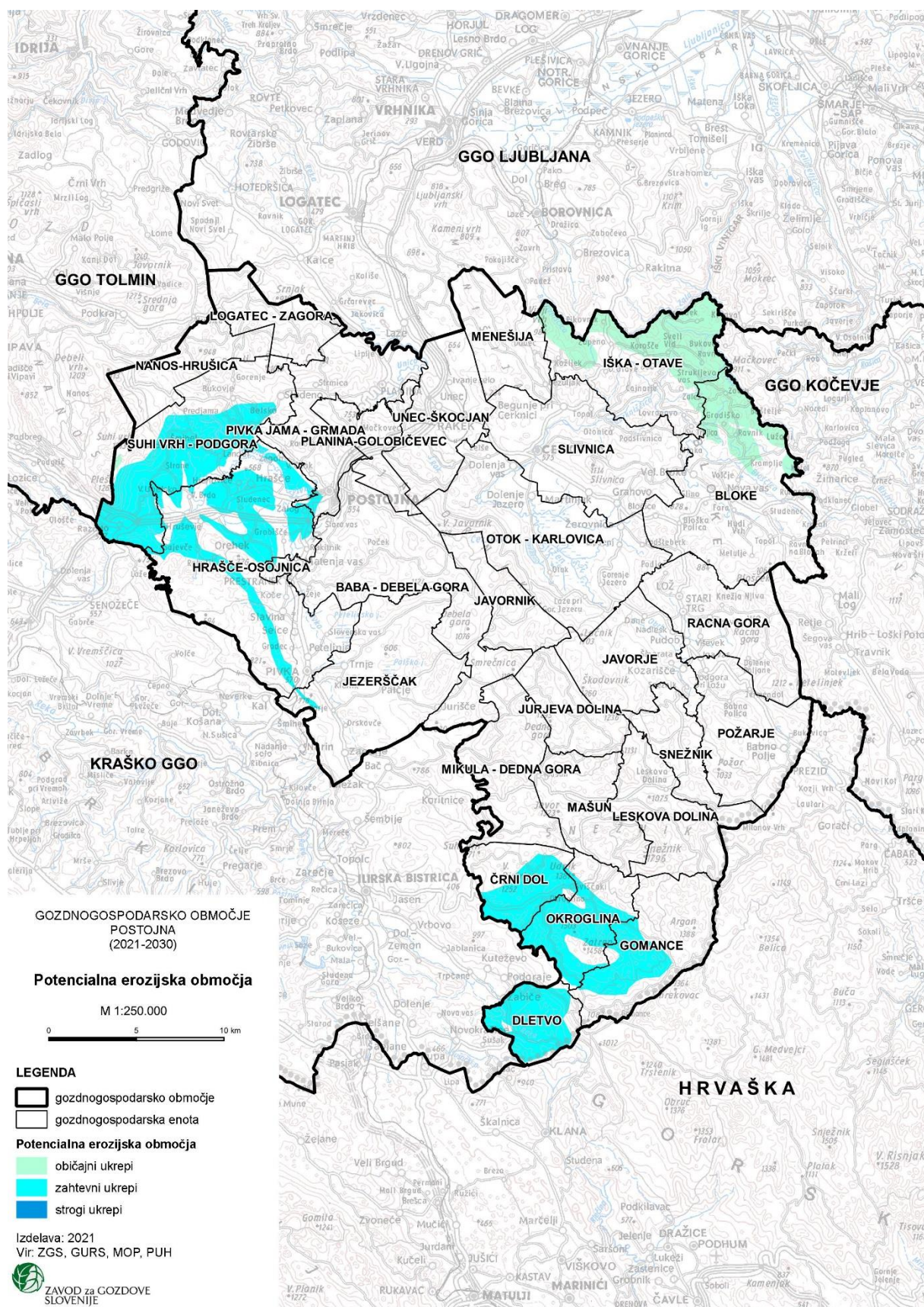
KARTA M: Varstvena območja in območja poplav po predpisih o vodah

KARTA N: Informativni prikaz plazovitih in plazljivih območij

KARTA O: Potencialna erozijska območja

13 PRILOGE

13.1 Pregled stanja ukrepov na ravni GGO(Obrazec O1)

Preglednica 1: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	47.990,0	30.613,0	532,0	79.135,0
Delež (%)	60,6	38,7	0,7	100,0

Preglednica 2: GF1 - Gozdni fondi po gospodarskih razredih in kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov in rastiščnogojitveni razred	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Hrastovja na silikatnih kameninah 040	2.633	39	262	301	0,9	5,4	6,3	26,0	22,0	22,5	107,9
Gozdovi igl. na rast. hrastovij na silikatnih kam. 041	1.265	169	114	282	4,9	2,3	7,2	36,9	21,0	30,5	119,2
Dinarska podgorska bukovja 050	5.916	93	201	294	2,7	3,8	6,5	34,7	14,8	21,1	95,4
Gozdovi igl. na rast. dinarskih pod. bukovij 051	5.102	147	64	210	5,0	1,3	6,3	30,9	8,6	24,1	80,8
Zgornjegorski bukovji gozdovi - na slabših legah 072	2.349	47	262	309	0,6	4,0	4,6	18,2	19,8	19,6	131,6
Zgornjegorski bukovji gozdovi - na boljših legah 073	4.436	71	275	346	1,1	3,9	5,0	21,0	18,3	18,8	130,5
Smrekovi gozdovi na rast. dinarskih jelovih bukovij 091	2.110	165	85	250	3,6	1,9	5,5	21,9	9,5	17,7	79,8
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	9.161	201	160	361	3,7	2,7	6,5	23,5	18,3	21,2	118,5
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093	24.123	204	141	345	4,5	2,9	7,4	25,0	19,2	22,7	105,8
Dinarska jelova bukovja - na hladnih legah 094	3.936	299	125	424	5,0	2,1	7,1	20,6	20,2	20,4	121,7
Toploljubni bukovji gozdovi 110	3.713	43	181	224	1,1	3,4	4,5	30,9	20,3	22,3	111,2
Gozdovi iglavcev na rastiščih toplotljubnih bukovij 111	3.735	99	44	143	2,2	1,1	3,3	22,9	6,1	17,8	78,1
Gozdovi toplotljubnih listavcev 120	3.323	46	111	157	1,3	2,5	3,8	41,0	22,4	27,9	115,5
Smrekovja v mraziščih 150	641	347	52	399	5,0	1,0	6,0	17,5	21,1	18,0	120,2
Jelovja na silikatnih kameninah 160	1.633	203	115	318	5,5	3,4	8,9	23,8	24,5	24,1	86,3
Večnamenski gozdovi skupaj	74.075	156	151	307	3,5	2,8	6,3	25,2	18,4	21,8	106,5
Hrastovja na silikatnih kameninah 040	38	66	183	250	2,1	4,9	7,0	20,0	17,3	18,0	64,3
Gozdovi igl. na rast. hrastovij na silikatnih kam. 041	212	303	137	440	10,3	3,4	13,7	34,7	16,6	29,1	93,5
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	64	96	253	349	1,5	3,0	4,5	12,7	17,3	16,0	124,8
Toploljubni bukovji gozdovi 110	66	95	353	448	2,0	5,5	7,4	24,7	21,4	22,1	133,1
Gozdovi toplotljubnih listavcev 120	27	48	151	199	1,1	2,7	3,8	80,2	15,1	30,8	160,7
GPN z dovoljenimi ukrepi 220	1.702	104	103	208	3,2	2,4	5,6	18,0	6,8	12,5	46,4
GPN, ukrepi so dovoljeni skupaj	2.109	122	121	243	3,8	2,7	6,4	22,5	10,3	16,5	62,5
Gozdni rezervati 210	1.685	75	203	277	1,1	3,4	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni skupaj	1.685	75	203	277	1,1	3,4	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi 200	1.266	58	197	254	1,1	3,9	5,0	10,3	5,6	6,7	34,0
Varovalni gozdovi skupaj	1.266	58	197	254	1,1	3,9	5,0	10,3	5,6	6,7	34,0
Vsi gozdovi skupaj	79.135	152	152	303	3,4	2,9	6,2	24,7	17,3	21,0	102,3

Preglednica 4: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	2.810	3,6	2.795	99,5	2,8	93,9	1,0	2,3
Drogovnjak	21.094	26,7	1.055	5,0	14,8	33,1	41,4	10,7
Debeljak	28.096	35,3	2.354	8,4	38,8	39,9	19,3	2,0
Sestoj v obnovi	14.218	18,0	7.741	54,4	52,3	32,4	11,2	4,1
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	6.461	8,2	1.291	20,0	79,0	18,9	2,1	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	5.669	7,2	1.469	25,9	53,3	40,7	5,9	0,1
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	199	0,3	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	587	0,7	166	28,2	95,6	4,4	0,0	0,0
Skupaj	79.135	100,0	16.872	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica 5: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	2.810	46,9	29,6	10,4	13,1	59,6	27,8	12,6	53,4	19,7	10,4	16,5
Drogovnjak	21.094	27,5	34,6	26,9	11,0	30,6	30,1	39,3	41,3	31,8	13,1	13,8
Debeljak	28.096	0,1	99,6	0,2	0,1	65,1	24,9	10,0	20,0	50,0	18,6	11,4
Sestoj v obnovi	14.218	0,1	0,0	0,2	99,7	66,1	24,9	9,0	0,0	0,2	0,2	99,6
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	6.461	100,0	0,0	0,0	0,0	82,6	15,4	2,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	5.669	0,0	0,0	100,0	0,0	52,6	37,0	10,4	0,0	99,8	0,2	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	199	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	587	0,0	0,0	0,0	0,0	89,1	10,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 6: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih - vsi gozdovi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8,0	17,4	19,3	20,3	35,0	63	20,8
Jelka	3,7	8,7	15,1	23,5	49,0	75	24,8
Bor	11,1	27,1	27,3	20,5	14,0	13	4,3
Macesen	10,5	34,4	24,5	18,4	12,2	0	0,0
Drugi iglavci	2,6	12,4	21,1	18,6	45,3	1	0,3
Bukev	9,4	21,5	28,3	24,0	16,8	117	37,8
Hrast	13,8	26,4	25,4	20,3	14,1	5	1,7
Plemeniti listavci	10,6	21,0	26,4	23,1	18,9	17	5,6
Drugi trdi listavci	25,6	29,4	22,0	13,8	9,2	12	4,0
Mehki listavci	15,8	28,7	23,7	17,9	13,9	2	0,7
Iglavci	6,1	13,9	17,9	21,9	40,2	152	50,0
Listavci	11,0	22,3	27,4	22,9	16,4	152	50,0
Skupaj	8,5	18,1	22,7	22,4	28,3	303	100,0

Preglednica 7: LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih - gozdovi z načrtovanim posekom

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8,0	17,6	19,3	20,2	34,9	61	20,8
Jelka	3,6	8,6	15,0	23,5	49,3	74	25,3
Bor	11,1	27,1	27,2	20,5	14,1	13	4,4
Macesen	9,8	34,0	25,0	18,8	12,4	0	0,0
Drugi iglavci	2,6	12,4	21,1	18,6	45,3	1	0,3
Bukev	9,1	21,2	28,0	24,3	17,4	110	37,5
Hrast	13,5	26,4	25,5	20,4	14,2	5	1,7
Plemeniti listavci	10,5	21,0	26,1	23,2	19,2	16	5,5
Drugi trdi listavci	24,8	29,4	22,3	14,1	9,4	11	3,8
Mehki listavci	15,8	28,7	23,7	17,9	13,9	2	0,7
Iglavci	6,1	13,9	17,9	21,8	40,3	149	50,9
Listavci	10,7	22,0	27,4	23,1	16,8	144	49,1
Skupaj	8,3	17,9	22,5	22,5	28,8	293	100,0

Preglednica 8: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) - vsi gozdovi

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,5	0,7	0,7	0,6	0,8	3,3	54,1
Listavci	0,6	0,8	0,7	0,5	0,2	2,8	45,9
Skupaj	1,1	1,5	1,4	1,1	1,0	6,1	100,0

Preglednica 9: PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) - gozdovi z načrtovanim posekom

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,5	0,7	0,7	0,6	0,8	3,3	54,1
Listavci	0,6	0,8	0,7	0,5	0,2	2,8	45,9
Skupaj	1,1	1,5	1,4	1,1	1,0	6,1	100,0

Preglednica 10: D-GFR1 razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	65.574	140	68	208	3,8	1,7	5,5	3,2	1,3	4,5
1980	69.027	134	76	210	3,5	2,7	6,2	3,2	1,0	4,2
1990	71.491	125	87	212	2,9	2,8	5,7	1,8	0,8	2,6
2000	76.564	126	102	228	2,8	3,0	5,8	2,0	1,2	3,2
2010	79.648	154	134	288	3,6	3,4	7,0	2,9	2,0	4,9
2020	79.135	152	152	303	3,4	2,9	6,2	3,8*	2,6*	6,4*

*načrtovan možni posek

Preglednica 11: D-PGR Posek v obdobju 2011-2020 po GR in primerjava z načrtovanim

Rastiščn o gojitveni razred		Načrtovani posek*	Realizirani posek	Realizacija načrtov. poseka	Realizirani posek	Struktura poseka po razš. deb. st.		
		m ³	m ³	%	m ³ /ha	A	B	C
Hrastovja na silikatnih kameninah 040	Igl.	36.300	49.281	135,8	18	22,9	52,5	24,6
	Lst.	113.200	79.906	70,6	29	33,4	45,9	20,7
	Sk.	149.500	129.187	86,4	47	29,4	48,4	22,2
Gozdovi igl. na rast. hrastovij na silik.kam. 041	Igl.	80.900	136.841	169,1	92	35,6	44,9	19,5
	Lst.	28.000	18.190	65,0	12	48,0	39,9	12,1
	Sk.	108.900	155.030	142,4	104	37,1	44,2	18,7
Dinarska podgorska bukovja 050	Igl.	133.800	112.503	84,1	19	18,9	57,3	23,8
	Lst.	210.700	161.146	76,5	27	40,4	47,3	12,3
	Sk.	344.500	273.648	79,4	46	31,6	51,4	17,0
Gozdovi igl. na rast. dinarskih pod. bukovij 051	Igl.	190.500	221.698	116,4	42	28,0	50,1	21,9
	Lst.	45.400	39.840	87,8	8	41,3	45,9	12,8
	Sk.	235.900	261.538	110,9	50	30,0	49,5	20,5
Zgornjegorski bukovji gozdovi - na sl. legah 072	Igl.	15.300	9.467	61,9	4	4,0	27,7	68,3
	Lst.	107.300	50.606	47,2	22	26,9	56,8	16,3
	Sk.	122.600	60.073	49,0	26	23,3	52,2	24,5
Zgornjegorski bukovji gozdovi - na bol. legah 073	Igl.	57.800	39.234	67,9	9	7,5	33,7	58,8
	Lst.	214.400	146.771	68,5	33	25,6	50,7	23,7
	Sk.	272.200	186.005	68,3	42	21,8	47,1	31,1
Smrekovi goz. na rast. din. jelovih bukovij 091	Igl.	95.200	330.741	347,4	154	23,5	51,4	25,1
	Lst.	21.000	23.421	111,5	11	54,5	38,6	6,9
	Sk.	116.200	354.163	304,8	164	25,5	50,6	23,9
Dinarska jelova bukovja na plitvih tleh 092	Igl.	409.900	535.981	130,8	58	7,2	35,8	57,0
	Lst.	279.500	150.144	53,7	16	31,3	42,4	26,3
	Sk.	689.400	686.125	99,5	74	12,5	37,3	50,2
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093	Igl.	1.076.700	1.511.276	140,4	63	12,1	33,9	54,0
	Lst.	609.400	370.293	60,8	15	34,8	42,3	22,9
	Sk.	1.686.100	1.881.568	111,6	78	16,5	35,5	48,0
Dinarska jelova bukovja na hladnih legah 094	Igl.	231.400	266.874	115,3	69	7,3	26,3	66,4
	Lst.	97.000	58.794	60,6	15	36,7	43,8	19,5
	Sk.	328.400	325.668	99,2	84	12,6	29,4	58,0
Toploljubni bukovji gozdovi 110	Igl.	53.700	83.345	155,2	22	23,6	56,0	20,4
	Lst.	114.300	89.769	78,5	24	38,0	50,0	12,0
	Sk.	168.000	173.114	103,0	46	31,1	52,8	16,1
Gozdovi igl. na rastiščih topoljubnih bukovij 111	Igl.	126.200	188.250	149,2	48	21,7	61,8	16,5
	Lst.	30.300	15.030	49,6	4	63,3	33,5	3,2
	Sk.	156.500	203.280	129,9	52	24,8	59,7	15,5
Gozdovi topoljubnih listavcev 120	Igl.	57.300	58.193	101,6	17	30,8	53,2	16,0
	Lst.	54.700	26.550	48,5	8	54,3	37,4	8,3
	Sk.	112.000	84.742	75,7	25	38,1	48,3	13,6
Smrekovja v mraziščih 150	Igl.	29.700	22.505	75,8	35	4,8	27,2	68,0
	Lst.	7.500	2.974	39,7	5	47,9	41,3	10,8
	Sk.	37.200	25.479	68,5	40	9,8	28,8	61,4
Jelovja na silikatnih kameninah 160	Igl.	58.600	41.158	70,2	25	11,0	56,9	32,1
	Lst.	29.300	11.120	38,0	7	22,3	58,8	18,9
	Sk.	87.900	52.278	59,5	32	13,4	57,3	29,3
Varovalni gozdovi 200	Igl.	30.000	2.060	6,9	2	8,0	47,6	44,4
	Lst.	30.000	6.635	22,1	5	20,5	62,1	17,4
	Sk.	60.000	8.695	14,5	7	17,5	58,7	23,8
Gozdni rezervati 210	Igl.	0	41	0,0	0	3,4	9,6	87,0
	Lst.	0	4	0,0	0	1,9	98,1	0,0
	Sk.	0	44	0,0	0	3,2	16,8	80,0
Gozdovi s posebnim namenom 220	Igl.	25.000	56.317	225,3	33	18,2	49,3	32,5
	Lst.	15.000	10.595	70,6	6	36,2	43,6	20,2
	Sk.	40.000	66.912	167,3	39	21,0	48,5	30,5
Skupaj	Igl.	2.683.300	3.665.764	136,6	46	15,2	40,3	44,5
	Lst.	1.992.000	1.261.786	63,3	16	35,3	45,4	19,3
	Sk.	4.675.300	4.927.550	105,4	62	20,4	41,6	38,0

Preglednica 12: D-OGDL Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Državni gozd			Zasebni in drugi gozdovi			Skupaj		
		Načrtovano	Realizirano	Indeks	Načrtovano	Realizirano	Indeks	Načrtovano	Realizirano	Indeks
Priprava sestoja	ha	2.300	1.256	0,5	3.167	275	0,1	5.467	1.532	0,3
Priprava tal	ha	340	260	0,8	570	200	0,4	910	460	0,5
Sadnja	ha	340	268	0,8	570	222	0,4	910	490	0,5
Setev	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Gnojenje	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Obžetev	ha	505	534	1,1	780	239	0,3	1.285	773	0,6
Nega mladja	ha	1.233	349	0,3	1.300	242	0,2	2.533	591	0,2
Nega gošče	ha	1.933	1.077	0,6	1.927	204	0,1	3.860	1.281	0,3
Nega letvenjaka	ha	1.305	756	0,6	1.211	110	0,1	2.516	867	0,3
Nega drogovnjaka	ha	1.290	461	0,4	2.037	141	0,1	3.327	602	0,2
Obžagovanje vej	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Nega preb. gozda	ha	2	111	55,7	115	107	0,9	117	219	1,9
Graditev protip. objektov	km	0	0	0,0	0	2	0,0	0	2	0,0
Vzdrževanje protip. obje.	km	0	12	0,0	0	36	0,0	0	48	0,0
Dr. varstvo pred požari	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Varstvo pred erozijo	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0	1.232	0,0	0	834	0,0	0	2.066	0,0
Varstvo pred boleznimi	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Zaščita s premazom	ha	908	510	0,6	1.430	349	0,2	2.337	859	0,4
Zaščita s koli. ali tulci	kos	20	400	20,0	0	2.475	0,0	20	2.875	143,8
Zaščita z ograjo	m	2.450	14.923	6,1	2.205	7.686	3,5	4.655	22.609	4,9
Vzdrževanje zašč. ograj	m	0	55.867	0,0	0	6.720	0,0	0	62.587	0,0
Ostalo var. pred divjadjo	dni	0	16	0,0	0	4	0,0	0	20	0,0
Vzdrževanje grmišč	ha	0	17	0,0	10	0	0,0	10	17	1,7
Vzdrževanje travinj	ha	6.040	1.502	0,2	3.950	1.122	0,3	9.990	2.624	0,3
Vzdrževanje vodnih pov.	dni	2.820	2.281	0,8	1.120	25	0,0	3.940	2.306	0,6
Sadnja plod. drevja	dni	0	8	0,0	0	21	0,0	0	29	0,0
Vzdrževanje plod. drevja	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Postavitev in vzd. valilnic	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Osnova. pasišč v gozdu	ha	0	4	0,0	0	0	0,0	0	4	0,0
Ohr. biotopov - nega	ha	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ohr. biotopov - sečnja	m ³	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Vzdrževanje gnezdilnic	kos	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Postavitev gnezdilnic	kos	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Vzdrževanje stez	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ostala biomeliorat. dela	dni	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
Ostala varstvena dela	dni	1.310	278	0,2	0	24	0,0	1.310	303	0,2

Preglednica 13: OGD Opravljena gojitvena, varstvena in druga dela po gospodarskih razredih

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Hrastovja na silikatnih kameninah 040				
Obnova	ha	352	77	0,2
Nega	ha	542	178	0,3
Varstvo	dni	315	163	0,5
Nega habitatov	dni	290	0	0,0
Gozdovi igl. na rastiščih hrastovij na silikatnih kameninah 041				
Obnova	ha	160	83	0,5
Nega	ha	263	130	0,5
Varstvo	dni	90	480	5,3
Nega habitatov	dni	30	0	0,0
Dinarska podgorska bukovja 050				
Obnova	ha	490	45	0,1
Nega	ha	810	82	0,1
Varstvo	dni	180	119	0,7
Nega habitatov	dni	2.340	427	0,2
Gozdovi igl. na rastiščih dinarskih podgorskih bukovij 051				
Obnova	ha	270	179	0,7
Nega	ha	753	187	0,2
Varstvo	dni	180	639	3,6
Nega habitatov	dni	870	258	0,3
Zgornjegorski bukovji gozdovi - na slabših legah 072				
Obnova	ha	90	72	0,8
Nega	ha	110	79	0,7
Varstvo	dni	0	0	0,0
Nega habitatov	dni	700	220	0,3
Zgornjegorski bukovji gozdovi - na boljših legah 073				
Obnova	ha	240	184	0,8
Nega	ha	415	207	0,5
Varstvo	dni	0	64	-
Nega habitatov	dni	600	646	1,1

PRILOGE

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij 091				
Obnova	ha	280	276	1,0
Nega	ha	740	525	0,7
Varstvo	dni	830	1.009	1,2
Nega habitatov	dni	260	0	0,0
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092				
Obnova	ha	1.160	261	0,2
Nega	ha	1.780	555	0,3
Varstvo	dni	1.930	841	0,4
Nega habitatov	dni	1.950	718	0,4
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093				
Obnova	ha	2.990	933	0,3
Nega	ha	6.382	1.810	0,3
Varstvo	dni	2.898	3.642	1,3
Nega habitatov	dni	3.640	1.994	0,5
Dinarska jelova bukovja - na hladnih legah 094				
Obnova	ha	520	146	0,3
Nega	ha	655	342	0,5
Varstvo	dni	190	450	2,4
Nega habitatov	dni	480	321	0,7
Toploljubni bukovji gozdovi 110				
Obnova	ha	285	52	0,2
Nega	ha	368	58	0,2
Varstvo	dni	153	130	0,8
Nega habitatov	dni	250	104	0,4
Gozdovi iglavcev na rastiščih toplotoljubnih bukovij 111				
Obnova	ha	110	66	0,6
Nega	ha	318	54	0,2
Varstvo	dni	127	781	6,1
Nega habitatov	dni	397	0	0,0
Gozdovi toplotoljubnih listavcev 120				
Obnova	ha	100	42	0,4
Nega	ha	187	44	0,2
Varstvo	dni	30	213	7,1
Nega habitatov	dni	650	137	0,2
Smrekovja v mraziščih 150				
Obnova	ha	40	19	0,5
Nega	ha	25	8	0,3
Varstvo	dni	0	20	-
Nega habitatov	dni	1.100	495	0,5
Jelovja na silikatnih kameninah 160				
Obnova	ha	80	17	0,2
Nega	ha	125	5	0,0
Varstvo	dni	23	1	0,0
Nega habitatov	dni	60	0	0,0
Varovalni gozdovi 200				
Obnova	ha	40	10	0,3
Nega	ha	20	8	0,4
Varstvo	dni	0	0	0,0
Nega habitatov	dni	50	39	0,8
Gozdni rezervati 210				
Obnova	ha	0	0	0,0
Nega	ha	0	0	0,0
Varstvo	dni	0	0	0,0
Nega habitatov	dni	0	0	0,0
Gozdovi s posebnim namenom 220				
Obnova	ha	80	19	0,2
Nega	ha	145	60	0,4
Varstvo	dni	68	289	4,3
Nega habitatov	dni	380	255	0,7

Preglednica 14: MP - Možni posek

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	2.976.000	38	24,8	111,4
Listavci	2.092.000	26	17,4	92,5
Skupaj	5.068.000	64	21,1	102,7

Preglednica 15: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Obseg	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	11.010	11.010
Nega	ha	10.780	12.070
Varstvo	dni	7.610	12.750
Nega habitatov	dni	1.930	10.530

Preglednica 16: **D-POM - Površina (ha) in sestava pomladka (%) po skupinah drevesnih vrst in rastiščnogojitvenih razredih**

Rastiščnogojitveni razred	Enota	Sm.	Je.	Bori	Mac.	Dr.igl.	Bu.	Hr.	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	M.lst.
Hrastovja na silikatnih kameninah 040	Ha	47,5	1,8	0,6	0,0	0,0	242,7	62,4	61,5	123,3	45,4
	%	1,8	0,1	0,0	0,0	0,0	9,1	2,3	2,3	4,6	1,7
Gozdovi igl. na rast. hrastovij na sil. kam. 041	Ha	28,4	2,0	0,3	0,0	0,0	33,6	21,4	30,4	57,3	18,3
	%	1,9	0,1	0,0	0,0	0,0	2,3	1,5	2,1	3,9	1,2
Dinarska podgorska bukovja 050	Ha	346,2	6,3	15,0	0,0	0,0	832,9	2,7	181,6	60,7	27,5
	%	5,9	0,1	0,3	0,0	0,0	14,1	0,0	3,1	1,0	0,5
Gozdovi igl. na rast. dinarskih pod. buko. 051	Ha	407,1	5,8	38,9	0,2	0,0	180,7	17,3	74,4	147,7	33,1
	%	8,0	0,1	0,8	0,0	0,0	3,5	0,3	1,5	2,9	0,6
Zggornjeg. bukovi gozdovi na sl. legah 072	Ha	17,7	11,6	0,0	0,0	0,0	260,8	0,0	29,6	0,1	1,9
	%	0,8	0,5	0,0	0,0	0,0	11,1	0,0	1,3	0,0	0,1
Zgornjeg. bukovi gozdovi na bolj. legah 073	Ha	62,9	46,9	0,1	0,0	0,0	528,9	0,0	63,9	0,2	3,5
	%	1,4	1,1	0,0	0,0	0,0	11,9	0,0	1,4	0,0	0,1
Smrekovi gozdovi na rast. d. jel. bukovij 091j	Ha	117,8	6,4	5,9	0,0	5,8	108,0	3,4	78,1	19,2	6,9
	%	5,6	0,3	0,3	0,0	0,3	5,1	0,2	3,7	0,9	0,3
Dinarska jel. bukovja - na plitvih tleh 092	Ha	490,8	147,6	1,7	0,0	0,0	1.199,2	0,2	207,9	30,6	24,7
	%	5,3	1,6	0,0	0,0	0,0	13,0	0,0	2,3	0,3	0,3
Dinarska jel. bukovja na globokih tleh 093	Ha	1.655,2	364,4	35,6	0,0	0,1	2.840,6	6,2	679,8	128,7	57,9
	%	6,9	1,5	0,1	0,0	0,0	11,8	0,0	2,8	0,5	0,2
Dinarska jel. bukovja - na hladnih legah 094	Ha	379,9	112,5	0,0	0,0	0,0	358,1	0,0	52,3	1,5	3,3
	%	9,7	2,9	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	1,3	0,0	0,1
Toploljubni bukovi gozdovi 110	Ha	59,5	3,5	14,8	0,0	0,0	306,9	31,8	119,1	238,8	55,9
	%	1,6	0,1	0,4	0,0	0,0	8,1	0,8	3,2	6,3	1,5
Gozdovi igl. na rast. toplotljubnih bukovij 111	Ha	70,5	7,8	63,4	0,0	0,1	29,4	28,3	183,1	566,9	50,3
	%	1,9	0,2	1,7	0,0	0,0	0,8	0,8	4,9	15,2	1,3
Gozdovi toplotljubnih listavcev 120	Ha	74,9	2,0	7,1	0,0	0,0	56,9	6,5	37,4	384,6	6,6
	%	2,2	0,1	0,2	0,0	0,0	1,7	0,2	1,1	11,5	0,2
Smrekovja v mraziščih 150	Ha	49,2	4,0	0,0	0,0	0,0	27,0	0,0	2,8	0,0	1,0
	%	7,7	0,6	0,0	0,0	0,0	4,2	0,0	0,4	0,0	0,1
Jelovja na silikatnih kameninah 160	Ha	136,2	73,6	8,1	0,0	0,0	109,7	0,0	53,4	1,4	0,3
	%	8,3	4,5	0,5	0,0	0,0	6,7	0,0	3,3	0,1	0,0
Varovalni gozdovi 200	Ha	15,2	6,2	0,1	0,0	0,0	73,7	0,3	8,1	4,7	0,0
	%	1,2	0,5	0,0	0,0	0,0	5,8	0,0	0,6	0,4	0,0
Gozdni rezervati 210	Ha	22,1	3,0	0,0	0,0	0,0	94,6	0,0	5,1	1,5	0,3
	%	1,3	0,2	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	0,3	0,1	0,0
Gozdovi s posebnim namenom 220	Ha	14,9	8,6	0,0	0,0	0,0	45,6	0,3	20,8	35,7	0,1
	%	0,9	0,5	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	1,2	2,1	0,0
Skupaj	Ha	3.996,1	814,1	191,5	0,2	6,0	7.329,2	180,8	1.889,2	1.802,8	336,9
	%	5,0	1,0	0,2	0,0	0,0	9,3	0,2	2,4	2,3	0,4

13.2 Pregled stanja in ukrepov na ravni RGR GGO (Obrazec O2)

040 Hrastovja na silikatnih kameninah

Preglednica 1: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.920	745	5	2.670
Delež (%)	71,9	27,9	0,2	100,0

Preglednica 2: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Kisloljubno gradnovo bukovje	1.706	63,9
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	577	21,6
Nižinsko črnojelševje	100	3,7
Primorsko belogabrovje in gradnovje	82	3,1
Primorsko bukovje	65	2,4
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	49	1,8
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	48	1,8
Dobovje in dobovo belogabrovje	32	1,2
Pobočno velikojesenovje	8	0,3
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	5	0,2
Skupaj	2.671	100,0

Preglednica 3: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					1	2	3	4
Mladovje	62	2,3	62	100,4	94,6	2,8	2,6	0,0
Drogovnjak	793	29,7	56	7,0	7,9	43,4	39,9	8,8
Debeljak	1.249	46,8	115	9,2	11,6	66,7	20,9	0,8
Sestoj v obnovi	564	21,1	280	49,5	37,2	46,4	11,6	4,8
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	2	0,1	0	18,5	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.671	100,0	513	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 4: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	62	46,1	25,5	10,8	17,6	54,1	32,2	13,7	30,9	33,3	9,3	26,5
Drogovnjak	793	26,9	23,1	41,8	8,2	27,3	19,2	53,5	34,6	18,6	15,1	31,7
Debeljak	1.249	0,0	99,9	0,1	0,0	58,0	31,0	11,0	19,0	35,9	30,0	15,1
Sestoj v obnovi	564	0,0	0,0	100,0	0,0	38,1	44,9	17,0	0,0	0,0	0,4	99,6
Raznomerno (ps-šp)	2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 5: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7,9	16,4	23,2	24,1	28,4	26,7	8,89
Jelka	4,1	10,6	22,6	27,9	34,8	1,1	0,37
Bor	7,9	29,3	28,9	22,6	11,3	9,1	3,03
Macesen	7,3	24,6	26,6	32,3	9,2	1,3	0,43
Drugi iglavci	2,5	21,0	29,1	31,3	16,1	0,9	0,30
Bukev	8,5	22,5	28,7	24,0	16,3	135,0	44,98
Hrast	10,6	25,3	26,1	22,5	15,5	63,8	21,25
Plemeniti listavci	11,3	24,8	26,1	22,5	15,3	10,0	3,33
Drugi trdi listavci	11,7	26,2	25,5	21,6	15,0	31,1	10,36
Mehki listavci	12,9	28,6	25,1	19,8	13,6	21,2	7,06
Iglavci	7,6	19,6	24,8	24,3	23,7	39,1	13,03
Listavci	9,9	24,2	27,2	23,0	15,7	261,1	86,97
Skupaj	9,6	23,6	27,0	23,1	16,7	300,3	100,00

Preglednica 6: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,8	12,9
Listavci	1,1	1,6	1,3	0,9	0,5	5,4	87,1
Skupaj	1,2	1,8	1,5	1,1	0,6	6,2	100,0

Preglednica 7: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	1.683	16	93	109	0,5	2,5	3,0	0,3	2,8	3,1
1980	2.210	17	128	145	0,6	4,3	4,9	0,2	2,7	2,9
1990	2.214	19	147	166	0,7	4,9	5,6	0,3	1,7	2,0
2000	2.364	33	171	204	1,0	5,0	6,0	0,7	2,8	3,5
2010	2.730	48	242	290	1,4	6,0	7,4	1,1	3,6	4,7
2020	2.671	39	261	300	0,9	5,4	6,3	1,0*	5,7*	6,7*

* možni posek

Preglednica 8: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	M.List
1970	11,2	-		3,8		11,3	57,7	2,0		14,0
1980			11,6					88,4		
1990	7,3	0,2		3,7		49,9	24,9	1,3	10,4	2,3
2000	10,2	0,4	3,4	1,1	1,0	45,6	24,7	3,2	5,4	5,0
2010	11,7	0,3	3,6	0,5	0,3	40,8	25,3	3,4	9,3	4,8
2020	8,9	0,4	3,0	0,4	0,3	45,0	21,2	3,3	10,4	7,1

Preglednica 9: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	27.000	10	25,8	111,5
Listavci	153.000	57	21,9	106,5
Skupaj	180.000	67	22,4	107,2

Preglednica 10: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	500	500
Nega	ha	300	450
Varstvo	dni	100	450
Nega habitatov	dni	70	200

041 Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovij na silikatnih kame

Preglednica 11: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.306	168	4	1.478
Delež (%)	88,4	11,3	0,3	100,0

Preglednica 12: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Kisloljubno gradnovno bukovje	728	49,3
Kisloljubno gradnovno belogabrovje	497	33,7
Primorsko bukovje	82	5,5
Nižinsko črnojelševje	37	2,5
Pobočno velikojesenovje	33	2,2
Dinarsko jelovo bukovje	29	1,9
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	28	1,9
Dobovje in dobovo belogabrovje	13	0,9
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	13	0,9
Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	10	0,7
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	8	0,5
Skupaj	1.477	100,0

Preglednica 13: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	126	8,5	126	100,1	0,0	100,0	0,0	0,0
Drogovnjak	635	43,0	32	5,1	5,6	19,5	65,3	9,6
Debeljak	468	31,7	27	5,8	7,2	49,0	37,0	6,8
Sestoj v obnovi	215	14,5	91	42,5	9,0	31,0	38,4	21,6
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	34	2,3	4	11,8	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.477	100,0	281	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 14: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	126	14,7	26,2	20,8	38,3	60,0	18,7	21,3	18,7	9,5	14,4	57,4
Drogovnjak	635	21,3	44,2	16,5	18,0	28,4	49,2	22,4	40,9	20,3	14,9	23,9
Debeljak	468	0,0	98,9	0,0	1,1	42,2	47,6	10,2	17,2	36,7	31,0	15,1
Sestoj v obnovi	215	0,0	0,0	100,0	0,0	36,4	39,1	24,5	0,0	0,0	0,0	100,0
Raznomerno (ps-šp)	34	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 15: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	9,4	35,9	21,0	12,6	21,1	156,3	51,25
Jelka	6,5	18,7	21,6	25,3	27,9	15,0	4,92
Bor	5,7	32,8	23,9	14,4	23,2	7,2	2,36
Macesen	10,6	40,8	23,2	11,4	14,0	4,0	1,31
Drugi iglavci	5,7	35,1	27,6	10,4	21,2	5,6	1,84
Bukev	8,4	20,7	29,3	22,9	18,7	35,5	11,65
Hrast	12,5	23,8	21,8	21,7	20,2	26,7	8,76
Plemeniti listavci	12,7	27,1	20,0	17,8	22,4	19,0	6,23
Drugi trdi listavci	13,9	29,1	19,4	20,1	17,5	19,1	6,27
Mehki listavci	12,6	26,5	20,8	19,7	20,4	16,5	5,41
Iglavci	8,9	34,5	21,4	13,6	21,6	188,0	61,68
Listavci	11,5	24,6	23,3	20,9	19,7	116,8	38,32
Skupaj	9,9	30,7	22,1	16,4	20,9	304,8	100,00

Preglednica 16: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,9	2,3	1,1	0,6	0,8	5,7	69,5
Listavci	0,6	0,7	0,5	0,4	0,3	2,5	30,5
Skupaj	1,5	3,0	1,6	1,0	1,1	8,2	100,0

Preglednica 17: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	1.209	70	42	112	2,1	1,5	3,6	1,2	1,1	2,3
1990	1.249	81	48	129	2,9	1,6	4,5	1,1	0,4	1,5
2000	1.297	82	55	137	2,9	1,5	4,4	1,6	0,7	2,3
2010	1.495	206	110	315	7,7	3,1	10,8	3,9	1,3	5,2
2020	1.477	188	117	305	5,6	2,5	8,1	6,8*	2,4*	9,2*

* možni posek

Preglednica 18: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			62,2					37,8		
1990	43,8	8,5		10,3		9,7	13,7	1,1	10,3	2,6
2000	39,5	7,7	8,6	2,5	1,5	9,8	14,0	4,9	3,1	7,4
2010	51,9	3,6	4,1	3,5	2,0	8,9	11,4	5,6	4,4	4,6
2020	51,3	4,9	2,4	1,3	1,8	11,6	8,8	6,2	6,3	5,4

Preglednica 19: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	101.000	68	36,4	121,2
Listavci	35.000	24	20,3	94,7
Skupaj	136.000	92	30,2	113,1

Preglednica 20: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	260	260
Nega	ha	200	400
Varstvo	dni	460	1.330
Nega habitatov	dni	50	190

050 Dinarska podgorska bukovjaPreglednica 21: **LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.684	219	13	5.916
Delež (%)	96,1	3,7	0,2	100,0

Preglednica 22: **D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež**

Gozdna združba	Površina	Delež
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	4.993	84,4
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	315	5,3
Preddinarsko gorsko bukovje	210	3,5
Dinarsko jelovo bukovje	201	3,4
Osojno bukovje s kresničevjem	157	2,7
Jelovje s praprotni	25	0,4
Gradnovno bukovje na izpranih tleh	12	0,2
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	4	0,1
Skupaj	5.916	100,0

Preglednica 23: **RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	211	3,6	211	100,0	89,1	7,3	0,9	2,7
Drogovnjak	1.323	22,4	88	6,6	19,0	51,2	24,3	5,5
Debeljak	2.749	46,4	257	9,4	63,4	16,2	20,4	0,0
Sestoj v obnovi	1.550	26,2	853	55,0	68,3	27,3	4,1	0,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	74	1,3	6	7,5	90,7	9,3	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	8	0,1	1	17,2	0,0	15,8	84,2	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	5.916	100,0	1.416	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 24: **ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev**

Razvojna faza	Površina		Zasnova				Negovanost			Sklep			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	
Mladovje	211	54,2	33,5	7,6	4,7	52,6	37,7	9,7	67,6	17,5	7,9	7,0	
Drogovnjak	1.323	23,6	46,8	27,0	2,6	31,4	35,1	33,5	32,0	46,3	13,5	8,2	
Debeljak	2.749	99,8	0,1	0,1	0,0	72,4	17,3	10,3	24,2	64,3	8,4	3,1	
Sestoj v obnovi	1.550	100,0	0,0	0,0	0,0	70,1	23,3	6,6	0,0	100,0	0,0	0,0	
Raznomerno (ps-šp)	74	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Raznomerno (sk-gnz)	8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,8	72,2	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica 25: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	7,3	21,1	26,6	24,1	20,9	69,7	23,73
Jelka	5,2	13,7	22,9	29,8	28,4	13,5	4,60
Bor	12,5	32,2	28,1	18,9	8,3	9,4	3,20
Macesen	9,5	16,0	28,6	27,1	18,8	0,0	0,00
Drugi iglavci	7,0	26,2	22,2	35,9	8,7	0,0	0,00
Bukev	8,7	20,6	30,1	24,2	16,4	170,8	58,16
Hrast	8,0	21,4	31,2	26,4	13,0	2,2	0,75
Plemeniti listavci	9,2	20,1	28,6	23,4	18,7	13,8	4,70
Drugi trdi listavci	18,1	26,8	24,5	18,1	12,5	12,7	4,32
Mehki listavci	15,3	27,7	27,7	17,2	12,1	1,6	0,54
Iglavci	7,5	21,1	26,3	24,4	20,7	92,6	31,53
Listavci	9,3	21,0	29,7	23,8	16,2	201,1	68,47
Skupaj	8,8	21,0	28,6	24,0	17,6	293,7	100,00

Preglednica 26: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,5	0,8	0,7	0,5	0,3	2,8	42,4
Listavci	0,8	1,0	1,0	0,7	0,3	3,8	57,6
Skupaj	1,3	1,8	1,7	1,2	0,6	6,6	100,0

Preglednica 27: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	4.822	44	135	179	1,8	5,7	7,5	0,8	2,8	3,6
1990	5.006	51	130	181	2,0	4,5	6,5	0,6	1,1	1,7
2000	5.661	61	153	214	2,0	5,5	7,5	1,5	2,7	4,2
2010	5.991	85	189	274	2,7	5,0	7,7	1,7	2,9	4,6
2020	5.916	93	201	294	2,7	3,8	6,5	3,2*	3,0*	6,2*

* možni posek

Preglednica 28: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
1980			24,7					75,3		
1990	20,4	6,1		1,5		61,9	0,2	3,8	5,3	0,8
2000	21,6	4,7	2,4	-	-	59,0	0,6	4,7	5,7	1,3
2010	22,7	4,7	3,5	0,0	0,0	57,1	1,0	4,9	4,8	1,3
2020	23,7	4,6	3,2	0,0	0,0	58,3	0,7	4,7	4,3	0,5

Preglednica 29: **MP - Možni posek**

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	190.000	32	34,7	119,2
Listavci	176.000	30	14,8	78,5
Skupaj	366.000	62	21,1	95,4

Preglednica 30: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.150	1.150
Nega	ha	1.030	1.030
Varstvo	dni	130	200
Nega habitatov	dni	70	580

051 Gozdovi iglavcev na rastiščih dinarskih podgorskih bukovij

Preglednica 31: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	4.758,0	314,0	29,0	5.101,0
Delež (%)	93,2	6,2	0,6	100,0

Preglednica 32: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	4.580	89,8
Dinarsko jelovo bukovje	296	5,8
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	166	3,3
Preddinarsko gorsko bukovje	54	1,1
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	5	0,1
Gradnovno bukovje na izpranih tleh	0	0,0
Skupaj	5.102	100,0

Preglednica 33: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	242	4,7	241	99,7	1,1	4,7	2,3	91,9
Drogovnjak	2.890	56,7	202	7,0	13,0	60,5	25,2	1,3
Debeljak	1.167	22,9	107	9,2	35,5	47,4	11,9	5,2
Sestoj v obnovi	745	14,6	373	50,1	22,7	56,3	10,2	10,8
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	38	0,7	8	20,8	52,9	47,1	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	20	0,4	8	38,8	78,6	21,4	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	5.102	100,0	940	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 34: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	242	16,6	34,5	13,3	35,6	40,1	33,4	26,5	27,7	18,0	12,4	41,9
Drogovnjak	2.890	13,7	49,0	31,9	5,4	12,4	42,3	45,3	39,3	37,3	13,4	10,0
Debeljak	1.167	0,0	0,0	0,0	0,0	63,1	27,5	9,4	16,6	52,2	25,0	6,2
Sestoj v obnovi	745	0,0	0,0	0,0	0,0	43,6	45,0	11,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	38	0,0	0,0	0,0	0,0	69,6	30,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	20	0,0	0,0	0,0	0,0	65,7	34,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 35: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	11,0	27,1	25,0	18,8	18,1	91,9	43,65
Jelka	5,3	14,8	27,2	27,4	25,3	6,8	3,23
Bor	16,3	35,8	26,3	12,8	8,8	47,8	22,73
Macesen	17,3	42,5	23,2	10,7	6,3	0,1	0,05
Bukev	11,0	21,7	28,7	21,7	16,9	35,9	17,07
Hrast	19,5	29,2	23,7	14,9	12,7	7,1	3,38
Plemeniti listavci	15,5	26,3	26,5	18,4	13,3	5,4	2,57
Drugi trdi listavci	26,3	25,2	23,0	13,4	12,1	12,6	5,99
Mehki listavci	21,4	30,0	22,8	12,9	12,9	2,8	1,33
Iglavci	12,5	29,4	25,5	17,2	15,4	146,6	69,71
Listavci	15,8	24,0	26,6	18,6	15,0	63,7	30,29
Skupaj	13,5	27,7	25,8	17,7	15,3	210,3	100,00

Preglednica 36: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	1,3	1,8	1,1	0,5	0,3	5,0	79,4
Listavci	0,4	0,3	0,3	0,2	0,1	1,3	20,6
Skupaj	1,7	2,1	1,4	0,7	0,4	6,3	100,0

Preglednica 37: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	2.748	44	27	71	1,5	0,7	2,2	0,8	0,7	1,5
1980	3.213	70	37	107	2,9	1,3	4,2	1,1	0,5	1,6
1990	3.801	56	31	87	2,1	1,0	3,1	0,8	0,2	1,0
2000	4.500	102	43	145	3,9	1,4	5,3	2,5	0,4	2,9
2010	5.274	141	58	199	4,9	1,5	6,4	2,6	0,7	3,3
2020	5.102	147	64	211	5,0	1,3	6,3	4,5*	0,5*	5,0*

* možni posek

Preglednica 38: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1970	34,2	17,3		10,1		26,3	5,0	3,0		4,1
1980			66,0					34,0		
1990	39,2	5,8		18,8		22,4	4,2	1,5	6,0	2,1
2000	39,6	3,1	27,3	0,7	-	15,5	3,3	2,0	6,6	1,0
2010	40,1	2,9	27,7	0,2	0,0	15,6	3,5	2,2	5,8	2,0
2020	43,6	3,2	22,7	0,1	0,0	17,1	3,4	2,6	6,0	1,3

Preglednica 39: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	231.000	45	30,9	90,2
Listavci	28.000	5	8,6	43,5
Skupaj	259.000	50	24,1	80,8

Preglednica 40: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	730	730
Nega	ha	570	650
Varstvo	dni	50	180
Nega habitatov	dni	180	880

072 Zgornjegorski bukovi gozdovi - na slabših legah

Preglednica 41: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	180,0	2.168,0	0,0	2.348,0
Delež (%)	7,7	92,3	0,0	100,0

Preglednica 42: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	1.890	80,5
Dinarsko jelovje na skalovju	219	9,3
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	86	3,7
Dinarsko mraziščno smrekovje	78	3,3
Dinarsko jelovo bukovje	39	1,7
Dinarsko podvisokogorsko bukovje	24	1,0
Primorsko gorsko bukovje	10	0,4
Dinarsko ruševje	3	0,1
Skupaj	2.349	100,0

Preglednica 43: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	121	5,2	121	100,0	0,0	93,7	5,6	0,7
Drogovnjak	773	32,9	7	0,9	45,5	20,5	31,0	3,0
Debeljak	1.099	46,7	81	7,4	5,4	51,0	27,9	15,7
Sestoj v obnovi	323	13,8	197	60,9	49,2	40,3	9,1	1,4
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	12	0,5	3	28,2	72,2	19,8	8,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	21	0,9	4	21,6	0,0	86,7	13,3	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.349	100,0	414	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 44: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	121	44,1	47,9	6,8	1,2	45,2	33,8	21,0	65,7	1,6	27,5	5,2
Drogovnjak	773	45,8	39,0	8,7	6,5	46,9	42,0	11,1	82,2	12,7	2,8	2,3
Debeljak	1.099	0,0	0,0	0,0	0,0	69,7	16,9	13,4	30,5	34,8	20,0	14,7
Sestoj v obnovi	323	0,0	0,0	0,0	0,0	77,3	22,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	12	0,0	0,0	0,0	0,0	54,9	35,8	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	21	0,0	0,0	0,0	0,0	55,4	33,0	11,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 45: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	3,2	7,4	13,7	23,1	52,6	33,1	10,73
Jelka	9,1	7,2	15,6	22,9	45,2	13,7	4,44
Bukev	12,2	26,4	32,2	19,5	9,7	247,4	80,16
Hrast	8,7	26,1	35,2	20,9	9,1	1,1	0,36
Plemeniti listavci	10,9	24,2	32,2	21,4	11,3	13,3	4,31
Drugi trdi listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Mehki listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Iglavci	4,9	7,3	14,3	23,0	50,5	46,7	15,15
Listavci	12,1	26,3	32,3	19,6	9,7	261,8	84,85
Skupaj	11,0	23,4	29,6	20,1	15,9	308,5	100,00

Preglednica 46: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,6	13,3
Listavci	0,9	1,2	1,1	0,5	0,2	3,9	86,7
Skupaj	1,0	1,3	1,2	0,6	0,4	4,5	100,0

Preglednica 47: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	2.404	43	164	207	0,9	4,8	5,7	1,3	2,6	4,0
1990	2.322	29	179	208	0,5	4,2	4,7	0,4	1,2	1,6
2000	2.345	35	196	231	0,6	3,8	4,4	0,5	2,7	3,2
2010	2.351	44	241	285	0,6	4,7	5,3	0,6	3,1	3,7
2020	2.349	47	262	309	0,6	4,0	4,6	0,9*	5,2*	6,1*

* možni posek

Preglednica 48: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			20,7					79,3		
1990	8,3	5,5		-		81,8	-	4,2	0,2	-
2000	9,9	5,1	-	-	-	80,6	-	4,3	-	0,1
2010	11,2	4,0	0,0	0,0	0,0	80,1	0,0	4,7	0,0	0,0
2020	10,7	4,4	0,0	0,0	0,0	80,2	0,4	4,3	0,0	0,0

Preglednica 49: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	20.000	9	18,2	133,9
Listavci	122.000	52	19,8	131,2
Skupaj	142.000	61	19,6	131,6

Preglednica 50: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	290	290
Nega	ha	300	300
Varstvo	dni	20	30
Nega habitatov	dni	200	400

073 Zgornjegorski bukovi gozdovi - na boljših legahPreglednica 51: **LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.178,0	3.258,0	1,0	4.437,0
Delež (%)	26,6	73,4	0,0	100,0

Preglednica 52: **D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež**

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	2.745	61,9
Primorsko gorsko bukovje	960	21,6
Dinarsko jelovo bukovje	291	6,6
Dinarsko jelovje na skalovju	149	3,4
Primorsko bukovje	139	3,1
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	74	1,7
Dinarsko mraziščno smrekovje	68	1,5
Pobočno velikojesenovje	9	0,2
Dinarsko ruševje	1	0,0
Skupaj	4.436	100,0

Preglednica 53: **RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	120	2,7	120	100,1	100,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	1.012	22,8	12	1,2	59,1	35,8	4,2	0,9
Debeljak	2.434	54,9	176	7,2	32,1	44,3	19,3	4,3
Sestoj v obnovi	749	16,9	458	61,1	72,0	25,1	2,4	0,5
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	72	1,6	23	32,7	64,4	34,6	0,0	1,0
Raznomerno (sk-gnz)	46	1,0	14	31,1	35,6	61,5	0,0	2,9
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	3	0,1	1	43,5	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4.436	100,0	805	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 54: **ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	120	80,4	19,0	0,0	0,6	62,0	31,5	6,5	82,2	10,5	1,5	5,8
Drogovnjak	1.012	65,6	26,0	6,3	2,1	64,9	30,1	5,0	67,0	26,0	4,3	2,7
Debeljak	2.434	0,0	0,0	0,0	0,0	75,6	19,7	4,7	29,6	49,9	14,7	5,8
Sestoj v obnovi	749	100,0	0,0	0,0	0,0	79,3	18,8	1,9	0,0	0,4	99,1	0,5
Raznomerno (ps-šp)	72	0,0	0,0	0,0	0,0	64,0	33,4	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	46	0,0	0,0	0,0	0,0	56,4	43,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 55: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	4,9	12,0	18,5	23,7	40,9	37,4	10,80
Jelka	5,5	11,3	19,0	25,6	38,6	33,5	9,67
Bor	7,8	13,2	18,8	16,4	43,8	0,1	0,03
Bukev	8,6	22,2	31,7	27,0	10,5	254,3	73,38
Plemeniti listavci	7,9	21,6	32,3	27,3	10,9	21,1	6,09
Drugi trdi listavci	13,3	25,8	29,9	19,9	11,1	0,1	0,03
Mehki listavci	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Iglavci	5,2	11,7	18,7	24,6	39,8	71,0	20,49
Listavci	8,5	22,2	31,8	27,0	10,5	275,4	79,51
Skupaj	7,9	20,0	29,1	26,5	16,5	346,4	100,00

Preglednica 56: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	1,2	24,0
Listavci	0,6	1,1	1,1	0,8	0,2	3,8	76,0
Skupaj	0,8	1,3	1,4	1,1	0,4	5,0	100,0

Preglednica 57: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	4.239	56	151	207	1,2	4,6	5,8	1,8	2,7	4,5
1990	4.253	51	181	232	1,1	4,9	6,0	0,8	2,0	2,8
2000	4.300	54	204	258	1,1	4,9	6,1	0,9	3,7	4,6
2010	4.430	62	246	308	1,3	5,3	6,6	1,1	3,6	4,7
2020	4.436	71	275	346	1,1	3,9	5,0	1,5*	5,0*	6,5*

* možni posek

Preglednica 58: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			26,8					73,2		
1990	9,7	12,0		-		71,7	-	6,0	0,6	-
2000	10,3	10,5	-	-	-	72,6	-	6,3	0,1	0,2
2010	10,9	9,2	0,0	0,0	0,0	74,2	0,0	5,5	0,2	0,0
2020	10,8	9,7	0,0	0,0	0,0	73,4	0,0	6,1	0,0	0,0

Preglednica 59: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	66.000	15	21,0	131,1
Listavci	223.000	50	18,3	130,4
Skupaj	289.000	65	18,8	130,5

Preglednica 60: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	630	630
Nega	ha	580	580
Varstvo	dni	330	350
Nega habitatov	dni	190	840

091 Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovijPreglednica 61: **LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	734,0	1.374,0	2,0	2.110,0
Delež (%)	34,8	65,1	0,1	100,0

Preglednica 62: **D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež**

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko jelovo bukovje	1.873	88,7
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	185	8,8
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	43	2,0
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	0,3
Dinarsko jelovje na skalovju	2	0,1
Skupaj	2.111	100,0

Preglednica 63: **RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	95	4,5	90	94,6	0,2	0,0	98,9	0,9
Drogovnjak	710	33,6	48	6,8	12,4	30,5	19,6	37,5
Debeljak	731	34,7	49	6,7	25,4	64,3	9,4	0,9
Sestoj v obnovi	329	15,6	159	48,3	31,5	37,6	20,9	10,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	246	11,6	75	30,4	28,3	62,0	9,7	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.110	100,0	421	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 64: **ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	95	27,7	19,1	31,3	21,9	52,7	16,1	31,2	29,5	22,9	24,5	23,1
Drogovnjak	710	40,3	25,4	13,6	20,7	67,1	13,0	19,9	20,6	47,8	7,9	23,7
Debeljak	731	0,0	0,0	0,0	0,0	91,8	7,3	0,9	2,8	28,8	19,8	48,6
Sestoj v obnovi	329	0,0	0,0	0,0	0,0	65,9	19,0	15,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	246	0,0	0,0	0,0	0,0	33,6	64,6	1,8	0,0	100,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 65: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	10,3	23,6	22,6	14,7	28,8	108,4	43,48
Jelka	6,2	15,2	21,2	22,0	35,4	31,6	12,66
Bor	16,1	29,0	21,1	11,9	21,9	3,8	1,52
Macesen	3,7	21,9	16,7	16,2	41,5	0,0	0,00
Drugi iglavci	1,7	7,6	19,6	19,4	51,7	20,7	8,29
Bukev	7,4	20,3	29,1	22,9	20,3	51,5	20,63
Hrast	17,9	24,8	36,7	15,0	5,6	1,5	0,60
Plemeniti listavci	14,3	26,1	25,8	15,2	18,6	27,5	11,02
Drugi trdi listavci	20,7	30,5	22,9	12,4	13,5	3,8	1,52
Mehki listavci	32,9	44,0	18,6	4,1	0,4	0,7	0,28
Iglavci	8,6	20,1	21,9	16,6	32,8	164,5	65,91
Listavci	10,6	22,9	27,9	19,6	19,0	85,1	34,09
Skupaj	9,3	21,0	23,9	17,7	28,1	249,6	100,00

Preglednica 66: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,7	1,1	0,8	0,4	0,6	3,6	66,7
Listavci	0,4	0,5	0,4	0,2	0,3	1,8	33,3
Skupaj	1,1	1,6	1,2	0,6	0,9	5,4	100,0

Preglednica 67: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	2.022	152	37	189	5,2	1,1	6,3	3,1	0,7	3,8
1980	1.918	184	31	215	5,2	1,6	6,8	4,2	0,6	4,8
1990	2.007	175	40	215	5,2	2,0	7,2	3,4	0,6	4,0
2000	2.098	172	57	229	4,6	2,1	6,7	3,0	1,0	4,0
2010	2.155	221	74	295	5,1	1,9	7,0	4,1	1,0	5,1
2020	2.110	165	85	250	3,6	1,9	5,5	3,6	0,8	4,4

Preglednica 68: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1970	62,2	14,1	4,0	-	13,9	3,1	2,7	-	-	-
1980			85,3					14,7		
1990	46,1	31,4	4,0	-	13,8	3,6	0,9	0,2	-	-
2000	52,7	17,6	1,0	-	3,9	18,1	0,5	5,4	0,7	0,1
2010	56,2	10,9	2,1	0,0	5,7	16,2	0,6	7,2	0,9	0,2
2020	43,6	12,6	1,5	0,0	8,3	20,6	0,6	11,0	1,5	0,3

Preglednica 69: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	76.000	36	21,9	99,8
Listavci	17.000	8	9,5	42,1
Skupaj	93.000	44	17,7	79,8

Preglednica 70: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	450	450
Nega	ha	410	440
Varstvo	dni	20	200
Nega habitatov	dni	10	90

092 Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh

Preglednica 71: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.297,0	3.923,0	5,0	9.225,0
Delež (%)	57,4	42,5	0,1	100,0

Preglednica 72: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko jelovo bukovje	7.951	86,2
Dinarsko jelovje na skalovju	706	7,6
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	303	3,3
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	102	1,1
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	72	0,8
Primorsko bukovje	33	0,4
Dinarsko mraziščno smrekovje	13	0,1
Javorovje s praprotni	11	0,1
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	10	0,1
Pobočno velikojesenovje	10	0,1
Primorsko gorsko bukovje	6	0,1
Kisloljubno gradnovno bukovje	5	0,1
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	2	0,0
Skupaj	9.225	100,0

Preglednica 73: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	373	4,0	373	100,0	99,1	0,9	0,0	0,0
Drogovnjak	1.218	13,2	36	2,9	32,0	47,3	17,3	3,4
Debeljak	3.435	37,3	234	6,8	46,5	40,1	12,9	0,5
Sestoj v obnovi	1.993	21,6	1.183	59,4	62,3	33,4	3,8	0,5
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	1.041	11,3	140	13,4	82,2	10,5	7,3	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	970	10,5	209	21,5	75,9	23,4	0,7	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	196	2,1	47	24,2	94,4	5,6	0,0	0,0
Skupaj	9.225	100,0	2.222	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 74: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	373	57,5	35,4	3,3	3,8	78,8	20,2	1,0	64,5	26,8	4,1	4,6
Drogovnjak	1.218	45,1	32,5	16,9	5,5	58,6	28,4	13,0	36,2	46,0	12,7	5,1
Debeljak	3.435	99,9	0,1	0,0	0,0	76,6	20,5	2,9	18,7	53,8	17,4	10,1
Sestoj v obnovi	1.993	0,0	0,0	0,0	0,0	89,8	9,3	0,9	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	1.041	100,0	0,0	0,0	0,0	90,9	8,2	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	970	0,0	0,0	0,0	0,0	64,7	34,1	1,2	0,0	100,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	196	0,0	0,0	0,0	0,0	91,4	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 75: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,0	11,7	15,8	21,4	45,1	49,7	13,79
Jelka	3,7	8,5	15,9	25,1	46,8	149,5	41,44
Bor	5,6	16,3	27,7	20,4	30,0	0,8	0,22
Drugi iglavci	0,7	5,7	9,3	17,9	66,4	0,0	0,00
Bukev	8,2	19,9	26,6	25,4	19,9	138,9	38,53
Hrast	8,1	38,4	27,3	15,5	10,7	0,1	0,03
Plemeniti listavci	7,2	18,6	26,0	26,0	22,2	19,3	5,35
Drugi trdi listavci	15,8	30,8	26,6	17,6	9,2	2,1	0,58
Mehki listavci	12,0	21,4	27,9	21,7	17,0	0,2	0,06
Iglavci	4,3	9,4	15,9	24,2	46,2	200,0	55,48
Listavci	8,1	19,9	26,5	25,4	20,1	160,5	44,52
Skupaj	6,0	14,1	20,6	24,7	34,6	360,5	100,00

Preglednica 76: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,4	0,6	0,7	0,9	1,2	3,8	58,5
Listavci	0,5	0,7	0,7	0,5	0,3	2,7	41,5
Skupaj	0,9	1,3	1,4	1,4	1,5	6,5	100,0

Preglednica 77: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	9.371	203	82	285	4,8	2,1	6,9	5,5	2,1	7,6
1980	8.861	199	73	273	4,7	2,7	7,4	3,7	1,1	4,8
1990	8.898	196	95	291	3,8	3,0	6,9	2,8	0,9	3,6
2000	9.298	183	110	293	3,6	3,3	6,9	3,4	2,3	5,7
2010	9.221	203	142	345	4,2	3,4	7,6	4,2	2,5	6,7
2020	9.225	200	160	360	3,7	2,7	6,4	4,7*	2,9*	7,6*

* možni posek

Preglednica 78: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980	5,8	65,5	0,0	0,0	0,0	22,7	0,0	5,3	0,6	0,1
1990	7,8	63,8	0,1	0,0	0,0	23,5	0,0	4,0	0,7	0,1
2000	8,4	58,6	0,2	0,0	0,0	27,0	0,0	4,8	0,8	0,2
2010	11,1	51,2	0,2	0,0	0,0	31,0	0,0	5,5	0,8	0,2
2020	13,8	41,4	0,2	0,0	0,0	38,5	0,0	5,4	0,6	0,1

Preglednica 79: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	433.000	47	23,5	125,8
Listavci	271.000	29	18,3	108,5
Skupaj	704.000	76	21,2	118,5

Preglednica 80: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.250	1.250
Nega	ha	1.730	1.830
Varstvo	dni	1.100	1.640
Nega habitatov	dni	230	1.340

093 Dinarska jelova bukovja na globokih tleh

Preglednica 81: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	14.376,0	9.709,0	38,0	24.123,0
Delež (%)	59,6	40,2	0,2	100,0

Preglednica 82: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko jelovo bukovje	21.267	88,2
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.150	4,8
Dinarsko jelovje na skalovju	628	2,6
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	366	1,5
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	230	1,0
Javorovje s praprotni	128	0,5
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	110	0,5
Primorsko bukovje	90	0,4
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	57	0,2
Pobočno velikojesenovje	40	0,2
Jelovje s praprotni	36	0,1
Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	13	0,1
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	6	0,0
Dinarsko mraziščno smrekovje	3	0,0
Skupaj	24.124	100,0

Preglednica 83: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					1	Zasnova (%)		
Mladovje	900	3,7	899	100,0	95,4	2,6	1,3	0,7
Drogovnjak	3.997	16,6	158	3,9	31,9	41,7	17,6	8,8
Debeljak	7.561	31,3	654	8,6	48,2	42,5	9,0	0,3
Sestoj v obnovi	4.399	18,2	2.531	57,5	59,1	31,9	8,0	1,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	3.886	16,1	713	18,4	75,3	24,2	0,5	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	3.223	13,4	930	28,8	48,7	44,6	6,7	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	158	0,7	42	26,6	96,5	3,5	0,0	0,0
Skupaj	24.123	100,0	5.927	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 84: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	900	59,1	28,1	9,2	3,6	71,8	21,0	7,2	63,4	22,0	8,7	5,9
Drogovnjak	3.997	40,1	39,3	14,5	6,1	51,2	34,3	14,5	43,4	37,0	11,1	8,5
Debeljak	7.561	100,0	0,0	0,0	0,0	78,4	20,2	1,4	14,8	58,5	16,8	9,9
Sestoj v obnovi	4.399	0,0	0,0	0,0	0,0	80,7	17,2	2,1	0,0	0,0	99,9	0,1
Raznomerno (ps-šp)	3.886	0,0	0,0	0,0	0,0	81,0	18,6	0,4	0,0	0,0	100,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	3.223	0,0	0,0	0,0	0,0	54,5	38,1	7,4	0,0	99,8	0,2	0,0
Tipični prebiralni sestoj	158	0,0	0,0	0,0	0,0	83,6	16,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

PRILOGE

Preglednica 85: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	9,2	16,7	16,6	18,8	38,7	64,4	18,65
Jelka	3,1	7,9	13,6	22,4	53,0	135,5	39,26
Bor	12,5	28,7	26,2	19,9	12,7	4,0	1,16
Macesen	13,9	26,8	37,1	2,8	19,4	0,0	0,00
Drugi iglavci	5,7	10,2	19,2	16,6	48,3	0,1	0,03
Bukev	8,0	19,0	25,4	24,6	23,0	115,9	33,57
Hrast	20,0	27,3	25,7	17,8	9,2	0,4	0,12
Plemeniti listavci	9,7	19,1	24,9	23,9	22,4	23,0	6,66
Drugi trdi listavci	21,7	29,0	23,9	16,1	9,3	1,6	0,46
Mehki listavci	21,2	27,3	24,3	16,0	11,2	0,3	0,09
Iglavci	5,2	11,1	14,8	21,2	47,7	204,1	59,10
Listavci	8,5	19,1	25,3	24,4	22,7	141,2	40,90
Skupaj	6,5	14,4	19,1	22,5	37,5	345,3	100,00

Preglednica 86: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,6	0,8	0,8	0,9	1,4	4,5	60,8
Listavci	0,6	0,8	0,7	0,5	0,3	2,9	39,2
Skupaj	1,2	1,6	1,5	1,4	1,7	7,4	100,0

Preglednica 87: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	22.274	209	57	266	5,3	2,2	7,6	4,6	1,1	5,6
1990	22.430	190	72	262	4,1	2,7	6,7	2,8	0,8	3,6
2000	23.448	175	90	265	3,2	2,7	5,9	2,8	1,2	4,0
2010	24.124	203	121	324	4,3	3,2	7,5	3,8	2,1	5,9
2020	24.123	204	141	345	4,5	2,9	7,4	5,1*	2,7*	7,8*

* možni posek

Preglednica 88: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980	9,4	68,6	0,3	0,0	0,0	17,1	0,0	3,4	0,9	0,1
1990	12,2	59,5	0,6	0,0	0,0	22,4	0,1	4,3	0,8	0,1
2000	14,7	50,3	0,9	0,0	0,0	27,7	0,2	5,3	0,6	0,2
2010	18,1	43,4	1,3	0,0	0,0	30,6	0,3	5,7	0,5	0,1
2020	18,6	39,2	1,2	0,0	0,0	33,6	0,1	6,7	0,5	0,1

Preglednica 89: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	1.232.000	51	25,0	113,1
Listavci	655.000	27	19,2	94,3
Skupaj	1.887.000	78	22,7	105,8

Preglednica 90: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	3.500	3.500
Nega	ha	3.930	4.320
Varstvo	dni	4.290	5.490
Nega habitatov	dni	390	2.390

094 Dinarska jelova bukovja - na hladnih legah

Preglednica 91: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	917,0	3.019,0	0,0	3.936,0
Delež (%)	23,3	76,7	0,0	100,0

Preglednica 92: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko jelovo bukovje	3.365	85,5
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	218	5,5
Dinarsko jelovje na skalovju	216	5,5
Dinarsko mraziščno smrekovje	63	1,6
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	49	1,2
Primorsko gorsko bukovje	19	0,5
Primorsko bukovje	7	0,2
Skupaj	3.936	100,0

Preglednica 93: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					1	Zasnova (%)		
Mladovje	91	2,3	91	100,1	0,6	99,4	0,0	0,0
Drogovnjak	446	11,3	8	1,8	84,7	2,6	12,7	0,0
Debeljak	1.336	34,0	85	6,4	68,4	26,3	4,0	1,3
Sestoj v obnovi	621	15,8	387	62,3	71,9	27,2	0,9	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	706	17,9	243	34,4	90,5	6,8	2,7	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	572	14,5	121	21,2	84,3	15,7	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	165	4,2	46	27,8	93,1	6,9	0,0	0,0
Skupaj	3.936	100,0	981	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 94: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	91	74,7	25,3	0,0	0,0	88,8	10,8	0,4	78,0	20,7	0,7	0,6
Drogovnjak	446	70,5	19,5	9,5	0,5	70,6	19,8	9,6	61,0	35,7	3,2	0,1
Debeljak	1.336	0,0	0,0	100,0	0,0	82,2	17,3	0,5	33,2	59,7	5,1	2,0
Sestoj v obnovi	621	0,0	0,0	0,0	0,0	95,0	4,7	0,3	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	706	0,0	0,0	0,0	0,0	94,0	3,9	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	572	0,0	0,0	0,0	0,0	66,2	33,6	0,2	0,0	100,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	165	0,0	0,0	0,0	0,0	93,2	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 95: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5,7	9,6	14,0	21,3	49,4	132,7	31,32
Jelka	4,0	8,4	13,8	22,9	50,9	166,3	39,29
Drugi iglavci	9,6	14,3	25,5	29,9	20,7	0,0	0,00
Bukev	10,4	20,3	28,1	26,0	15,2	111,6	26,34
Plemeniti listavci	11,1	19,0	27,2	26,7	16,0	12,7	3,00
Drugi trdi listavci	26,0	38,3	19,6	13,3	2,8	0,2	0,05
Mehki listavci	24,0	26,1	16,6	29,1	4,2	0,0	0,00
Iglavci	4,7	9,0	13,9	22,2	50,2	299,0	70,58
Listavci	10,5	20,2	28,1	26,0	15,2	124,7	29,42
Skupaj	6,4	12,3	18,0	23,3	40,0	423,7	100,00

Preglednica 96: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,6	0,8	0,9	1,1	1,6	5,0	70,4
Listavci	0,4	0,6	0,6	0,4	0,1	2,1	29,6
Skupaj	1,0	1,4	1,5	1,5	1,7	7,1	100,0

Preglednica 97: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	3.438	270	57	327	6,2	1,6	7,8	5,3	1,4	6,7
1980	3.649	235	55	290	5,6	2,0	7,6	4,8	1,0	5,8
1990	3.691	238	74	312	4,9	2,2	7,1	3,4	0,9	4,3
2000	3.698	238	78	316	4,6	2,0	6,6	3,5	1,6	5,1
2010	3.861	281	112	393	5,6	2,7	8,3	5,6	2,3	7,9
2020	3.936	299	125	424	5,0	2,1	7,1	6,1*	2,5*	8,6*

* možni posek

Preglednica 98: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1970	17,6	65,0	-	-	-	11,9	-	4,7	0,8	
1980			80,9					19,1		
1990	23,9	62,6	-	-	-	19,9	-	3,4	0,2	-
2000	29,5	45,6	-	-	-	21,2	-	3,4	0,1	-
2010	30,9	40,5	0,0	0,0	0,0	25,3	0,0	3,2	0,1	0,0
2020	31,3	39,2	0,0	0,0	0,0	26,4	0,0	3,0	0,1	0,0

Preglednica 99: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	242.000	61	20,6	122,3
Listavci	99.000	25	20,2	120,3
Skupaj	341.000	86	20,4	121,7

Preglednica 100: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	410	410
Nega	ha	620	620
Varstvo	dni	140	140
Nega habitatov	dni	80	570

110 Toploljubni bukovi gozdoviPreglednica 101: **LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.443,0	301,0	35,0	3.779,0
Delež (%)	91,1	8,0	0,9	100,0

Preglednica 102: **D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež**

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko bukovje	2.191	58,0
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	615	16,3
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	326	8,6
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	221	5,9
Kisloljubno gradново bukovje	215	5,7
Primorsko gorsko bukovje	60	1,6
Dinarsko jelovo bukovje	59	1,6
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	46	1,2
Kisloljubno gradново belogabrovje	27	0,7
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	10	0,3
Primorsko belogabrovje in gradnovje	5	0,1
Dinarsko mraziščno smrekovje	2	0,1
Dinarsko jelovje na skalovju	2	0,0
Skupaj	3.778	100,0

Preglednica 103: **RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	119	3,2	119	100,2	0,0	0,3	0,0	99,7
Drogovnjak	1.579	41,8	129	8,2	2,0	7,9	69,9	20,2
Debeljak	1.384	36,6	173	12,5	19,8	46,2	33,1	0,9
Sestoj v obnovi	684	18,1	330	48,3	28,2	31,0	28,6	12,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	11	0,3	2	21,9	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1	0,0	0	4,8	100,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.778	100,0	754	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 104: **ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	119	23,6	23,1	24,7	28,6	22,2	55,0	22,8	26,8	29,2	8,3	35,7
Drogovnjak	1.579	15,1	16,3	44,9	23,7	10,9	24,1	65,0	32,9	20,4	18,6	28,1
Debeljak	1.384	0,0	0,0	100,0	0,0	23,7	64,3	12,0	13,6	36,4	32,5	17,5
Sestoj v obnovi	684	0,0	0,0	0,0	0,0	25,2	47,2	27,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	11	0,0	0,0	0,0	0,0	75,3	24,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 105: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7,9	21,5	26,5	25,0	19,1	29,7	13,04
Jelka	6,4	22,1	25,6	25,3	20,6	4,9	2,15
Bor	10,3	23,4	28,5	22,6	15,2	9,3	4,08
Macesen	4,7	27,5	27,2	40,6	0,0	0,0	0,00
Drugi iglavci	1,6	14,2	17,6	35,4	31,2	0,0	0,00
Bukev	11,4	27,5	30,0	22,0	9,1	121,2	53,24
Hrast	14,6	29,7	27,2	19,6	8,9	13,0	5,71
Plemeniti listavci	15,2	28,0	27,8	20,3	8,7	7,5	3,29
Drugi trdi listavci	21,5	30,9	24,6	15,4	7,6	39,9	17,52
Mehki listavci	22,6	31,7	21,4	15,0	9,3	2,2	0,97
Iglavci	8,2	21,9	27,0	24,5	18,4	44,0	19,31
Listavci	14,1	28,4	28,5	20,2	8,8	183,8	80,69
Skupaj	13,0	27,2	28,1	21,1	10,6	227,7	100,00

Preglednica 106: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	1,1	24,4
Listavci	0,9	1,1	0,8	0,5	0,1	3,4	75,6
Skupaj	1,1	1,4	1,1	0,7	0,2	4,5	100,0

Preglednica 107: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	3.433	26	93	119	0,8	3,0	3,8	0,4	1,6	2,0
1990	3.509	30	97	127	1,1	3,0	4,1	0,3	0,5	0,8
2000	3.516	43	126	169	1,4	3,8	5,2	0,9	2,4	3,3
2010	3.792	52	177	229	1,5	4,6	6,1	1,0	2,6	3,6
2020	3.778	44	184	228	1,1	3,4	4,5	1,3*	3,7*	5,0*

* možni posek

Preglednica 108: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			21,7					78,3		
1990	14,6	3,2		5,9		55,7	4,4	1,6	13,1	1,4
2000	16,5	2,4	6,4	0,1	0,1	50,4	5,6	3,4	14,2	0,9
2010	16,4	1,7	4,4	0,0	0,1	52,7	5,9	1,3	17,2	0,3
2020	13,0	2,1	4,1	0,0	0,0	53,3	5,7	3,3	17,5	1,0

Preglednica 109: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	51.000	13	30,7	117,7
Listavci	141.000	37	20,3	109,9
Skupaj	192.000	50	22,3	111,9

Preglednica 110: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	610	610
Nega	ha	420	510
Varstvo	dni	180	650
Nega habitatov	dni	120	1.040

111 Gozdovi iglavcev na rastiščih toploljubnih bukovij

Preglednica 111: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.349,0	355,0	32,0	3.736,0
Delež (%)	89,7	9,5	0,8	100,0

Preglednica 112: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko bukovje	1.772	47,4
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	1.509	40,4
Primorsko gorsko bukovje	173	4,6
Kisloljubno gradnovo belogabrovje	98	2,6
Dinarsko jelovo bukovje	69	1,9
Primorsko podgorsko bukovje na karbonatih	63	1,7
Kisloljubno gradnovo bukovje	35	0,9
Gorsko obrežno sivojelševje, črnojelševje in velikojesenovje	11	0,3
Pobočno velikojesenovje	3	0,1
Nižinsko črnojelševje	2	0,0
Skupaj	3.735	100,0

Preglednica 113: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	135	3,6	126	93,2	0,0	0,3	0,0	99,7
Drogovnjak	1.418	37,9	130	9,1	1,4	9,4	61,5	27,7
Debeljak	876	23,5	108	12,4	1,6	28,7	63,1	6,6
Sestoj v obnovi	1.306	35,0	529	40,5	8,2	19,8	49,7	22,3
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.735	100,0	893	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 114: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha		Zasnova		Negovanost				Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	135	5,8	28,9	15,2	50,1	30,9	42,6	26,5	10,1	18,1	25,4	46,4
Drogovnjak	1.418	6,3	17,7	41,9	34,1	14,8	20,0	65,2	10,1	19,8	21,1	49,0
Debeljak	876	0,0	98,9	0,0	1,1	17,0	27,6	55,4	1,2	15,7	45,4	37,7
Sestoj v obnovi	1.306	0,5	0,0	0,0	99,5	18,1	50,9	31,0	0,0	0,0	0,6	99,4
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 115: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6,4	25,5	29,2	23,7	15,2	9,7	6,77
Jelka	3,0	15,0	22,8	31,2	28,0	2,3	1,61
Bor	4,0	18,5	27,5	28,3	21,7	87,2	60,90
Macesen	0,0	9,8	27,1	38,5	24,6	0,0	0,00
Drugi iglavci	13,0	34,0	17,8	29,9	5,3	0,2	0,14
Bukev	17,2	26,2	23,0	20,2	13,4	4,1	2,86
Hrast	20,3	29,9	23,5	15,7	10,6	4,4	3,07
Plemeniti listavci	19,5	27,5	22,9	18,0	12,1	10,6	7,40
Drugi trdi listavci	22,9	30,0	20,3	16,9	9,9	24,2	16,90
Mehki listavci	26,5	32,2	18,0	14,8	8,5	0,5	0,35
Iglavci	4,2	19,2	27,5	27,9	21,2	99,4	69,42
Listavci	21,3	29,0	21,5	17,4	10,8	43,8	30,58
Skupaj	9,4	22,2	25,7	24,7	18,0	143,2	100,00

Preglednica 116: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,3	0,7	0,6	0,4	0,2	2,2	68,8
Listavci	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	1,0	31,3
Skupaj	0,7	1,0	0,8	0,5	0,2	3,2	100,0

Preglednica 117: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	2.027	119	10	129	3,2	0,3	3,5	2,6	0,1	2,7
1980	3.262	69	9	78	2,1	0,4	2,5	0,9	0,1	1,0
1990	3.350	83	15	98	2,7	0,4	3,1	0,9	0,1	1,0
2000	3.729	119	20	139	3,2	0,7	3,9	2,0	0,3	2,3
2010	3.891	137	37	174	3,4	1,3	4,7	2,8	0,3	3,1
2020	3.735	99	44	143	2,2	1,1	3,3	2,3*	0,3*	2,6*

* možni posek

Preglednica 118: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
1970	10,0	2,8		79,6		3,0	1,0	0,5	3,1	
1980			88,7					11,3		
1990	8,7	1,1		74,4		1,2	4,6	1,1	8,7	0,2
2000	8,8	1,0	75,2	-	0,3	1,2	3,5	2,6	6,5	0,7
2010	8,0	0,6	70,0	0,0	0,2	2,3	4,3	4,7	9,5	0,4
2020	6,8	1,6	60,9	0,0	0,1	2,9	3,0	7,4	16,9	0,4

Preglednica 119: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	85.000	23	22,9	104,0
Listavci	10.000	3	6,1	25,1
Skupaj	95.000	26	17,8	78,1

Preglednica 120: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	500	500
Nega	ha	250	310
Varstvo	dni	520	940
Nega habitatov	dni	20	160

120 Gozdovi toploljubnih listavcevPreglednica 121: **LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.734,0	579,0	37,0	3.350,0
Delež (%)	81,6	17,3	1,1	100,0

Preglednica 122: **D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež**

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	2.081	62,1
Primorsko bukovje	532	15,9
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	326	9,7
Alpsko-predalpsko in severnodinarsko črnogabrovje in malojesenovje	251	7,5
Dinarsko jelovo bukovje	139	4,2
Kisloljubno gradnovno belogabrovje	12	0,4
Kisloljubno gradnovno bukovje	9	0,3
Skupaj	3.350	100,0

Preglednica 123: **RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	113	3,4	113	100,1	0,2	97,1	0,0	2,7
Drogovnjak	1.979	59,0	125	6,3	4,8	19,4	74,5	1,3
Debeljak	870	26,0	78	9,0	12,9	46,5	40,4	0,2
Sestoj v obnovi	381	11,4	168	44,2	12,4	47,2	22,7	17,7
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	8	0,2	0	5,5	50,0	50,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.350	100,0	485	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 124: **ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	113	13,5	30,4	22,9	33,2	40,7	33,1	26,2	32,0	12,1	15,4	40,5
Drogovnjak	1.979	3,3	28,1	45,4	23,2	11,1	21,7	67,2	23,6	36,8	22,4	17,2
Debeljak	870	0,0	0,0	100,0	0,0	25,1	39,2	35,7	14,1	35,0	34,4	16,5
Sestoj v obnovi	381	0,0	0,0	0,0	0,0	23,9	38,4	37,7	0,0	0,0	0,0	100,0
Raznomerno (ps-šp)	8	0,0	0,0	0,0	0,0	56,5	0,0	43,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 125: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	9,8	22,1	27,7	23,3	17,1	21,0	13,36
Jelka	5,9	15,4	25,2	26,2	27,3	2,7	1,72
Bor	10,1	30,7	29,5	17,2	12,5	22,3	14,19
Macesen	5,8	22,9	26,5	27,4	17,4	0,1	0,06
Drugi iglavci	6,1	1,4	34,1	27,5	30,9	0,1	0,06
Bukev	16,9	25,2	24,8	17,0	16,1	29,4	18,70
Hrast	23,4	29,5	22,3	13,9	10,9	3,7	2,35
Plemeniti listavci	21,1	28,0	23,2	15,0	12,7	7,7	4,90
Drugi trdi listavci	25,8	31,9	22,3	10,9	9,1	69,6	44,28
Mehki listavci	23,5	28,6	22,6	16,1	9,2	0,6	0,38
Iglavci	9,7	25,8	28,4	20,6	15,5	46,2	29,42
Listavci	23,0	29,7	23,0	13,0	11,3	111,0	70,58
Skupaj	19,1	28,6	24,6	15,2	12,5	157,2	100,00

Preglednica 126: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,3	0,4	0,3	0,2	0,1	1,3	34,2
Listavci	1,0	0,8	0,4	0,2	0,1	2,5	65,8
Skupaj	1,3	1,2	0,7	0,4	0,2	3,8	100,0

Preglednica 127: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	408	8	33	41	0,3	1,0	1,3	0,1	0,8	0,9
1980	2.598	12	49	61	0,5	1,6	2,1	0,2	0,6	0,8
1990	2.993	17	61	78	0,7	2,2	2,9	0,2	0,2	0,4
2000	3.433	37	68	105	1,1	2,6	3,7	1,2	1,5	2,7
2010	3.392	58	96	154	1,9	2,6	4,5	1,2	1,1	2,3
2020	3.350	46	111	157	1,3	2,5	3,8	1,9*	2,5*	4,4*

* možni posek

Preglednica 128: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1970	17,5	1,6		-		21,3	-	-	59,6	
1980			19,9					80,1		
1990	10,3	2,8		8,5		15,3	3,1	0,8	58,7	0,5
2000	14,2	3,9	16,6	-	0,1	15,8	4,4	4,3	40,0	0,7
2010	13,4	2,5	21,4	0,1	0,2	15,3	1,8	3,6	41,0	0,7
2020	13,4	1,7	14,2	0,1	0,0	18,7	2,4	4,9	44,2	0,4

Preglednica 129: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	64.000	19	41,3	149,5
Listavci	83.000	25	22,3	98,7
Skupaj	147.000	44	27,9	115,9

Preglednica 130: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	370	370
Nega	ha	120	150
Varstvo	dni	170	260
Nega habitatov	dni	50	410

150 Smrekovja v mraziščihPreglednica 131: **LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	56,0	584,0	0,0	640,0
Delež (%)	8,8	91,2	0,0	100,0

Preglednica 132: **D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež**

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko mraziščno smrekovje	460	71,8
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	121	18,8
Dinarsko jelovo bukovje	29	4,5
Dinarsko jelovje na skalovju	16	2,5
Primorsko gorsko bukovje	10	1,5
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	6	0,9
Skupaj	641	100,0

Preglednica 133: **RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	15	2,4	15	100,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	51	8,0	0	0,9	51,1	40,0	8,9	0,0
Debeljak	458	71,3	47	10,4	34,6	29,1	34,4	1,9
Sestoj v obnovi	62	9,6	21	33,9	57,8	30,4	11,8	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	37	5,8	9	24,9	63,3	4,8	31,9	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	18	2,9	2	12,7	0,0	45,3	54,7	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	641	100,0	95	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 134: **ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev**

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	15	88,0	7,2	0,0	4,8	85,9	8,4	5,7	56,0	3,3	35,9	4,8
Drogovnjak	51	76,3	21,3	2,4	0,0	57,4	39,5	3,1	66,1	30,8	3,1	0,0
Debeljak	458	0,0	0,0	0,0	0,0	83,7	16,3	0,0	12,7	31,4	37,6	18,3
Sestoj v obnovi	62	0,0	0,0	0,0	0,0	83,7	13,5	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	37	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	18	0,0	0,0	0,0	0,0	93,3	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 135: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	3,3	7,0	11,1	19,0	59,6	327,2	81,94
Jelka	5,0	7,8	13,1	19,7	54,4	20,2	5,06
Bukev	15,3	29,9	28,8	18,7	7,3	46,0	11,52
Plemeniti listavci	13,9	27,9	27,2	21,9	9,1	5,9	1,48
Drugi trdi listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Mehki listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Iglavci	3,4	7,1	11,2	19,1	59,2	347,4	87,01
Listavci	15,1	29,7	28,6	19,1	7,5	51,9	12,99
Skupaj	4,9	10,0	13,5	19,1	52,5	399,3	100,00

Preglednica 136: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,7	0,7	0,8	1,0	1,9	5,1	85,0
Listavci	0,3	0,3	0,2	0,1	0,0	0,9	15,0
Skupaj	1,0	1,0	1,0	1,1	1,9	6,0	100,0

Preglednica 137: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1970	661	204	26	230	4,4	0,6	5,0	2,8	0,5	3,3
1980	655	232	33	265	5,0	1,0	6,0	3,5	0,5	4,0
1990	664	255	31	286	5,0	0,9	5,9	2,7	0,3	3,0
2000	668	256	39	295	4,8	0,9	5,7	2,9	1,4	4,3
2010	643	294	51	345	5,5	1,4	6,9	3,6	1,1	4,7
2020	641	347	52	399	5,0	1,0	6,0	6,1*	1,1*	7,2*

* možni posek

Preglednica 138: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1970	77,3	11,7	-	-	-	10,0	-	1,0	-	-
1980	-	-	87,6	-	-	-	-	12,4	-	-
1990	82,0	7,0	-	-	-	10,0	-	-	-	-
2000	82,4	4,3	-	-	-	12,0	-	1,1	0,1	0,1
2010	81,4	3,9	0,0	0,0	0,0	13,4	0,0	1,3	0,0	0,0
2020	82,0	5,0	0,0	0,0	0,0	11,5	0,0	1,5	0,0	0,0

Preglednica 139: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	39.000	61	17,5	121,6
Listavci	7.000	11	21,1	112,8
Skupaj	46.000	72	18,0	120,2

Preglednica 140: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	70	70
Nega	ha	40	40
Varstvo	dni	5	30
Nega habitatov	dni	160	570

160 Jelovja na silikatnih kameninah

Preglednica 141: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.575,0	54,0	3,0	1.632,0
Delež (%)	96,5	3,3	0,2	100,0

Preglednica 142: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko jelovo bukovje	692	42,4
Jelovje s praprotni	677	41,5
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	186	11,4
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	74	4,6
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	3	0,2
Skupaj	1.633	100,0

Preglednica 143: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	27	1,7	27	100,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	278	17,0	7	2,7	77,8	22,2	0,0	0,0
Debeljak	561	34,3	49	8,7	99,5	0,5	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	62	3,8	41	65,7	96,1	0,0	3,9	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	401	24,6	113	28,3	87,8	11,6	0,6	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	243	14,9	66	27,1	49,7	45,2	5,1	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	61	3,7	28	45,7	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.633	100,0	332	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 144: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha		Zasnova			Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	27	88,7	8,5	0,0	2,8	19,2	59,9	20,9	80,0	12,1	4,0	3,9
Drogovnjak	278	73,5	22,0	4,5	0,0	24,3	48,1	27,6	66,7	27,5	3,3	2,5
Debeljak	561	0,0	0,0	0,0	0,0	62,4	37,3	0,3	55,9	41,7	1,7	0,7
Sestoj v obnovi	62	0,0	0,0	0,0	0,0	61,8	24,0	14,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	401	0,0	0,0	0,0	0,0	78,6	20,6	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	243	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4	60,1	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	61	0,0	0,0	0,0	0,0	84,8	15,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 145: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8,5	15,9	27,2	26,5	21,9	124,3	39,15
Jelka	7,1	13,6	26,7	28,2	24,4	65,8	20,70
Bor	13,2	23,2	28,0	21,5	14,1	12,7	4,00
Bukev	11,9	22,7	28,4	22,1	14,9	75,1	23,63
Hrast	12,5	29,5	25,4	18,4	14,2	0,3	0,09
Plemeniti listavci	12,1	21,8	27,7	22,4	16,0	37,5	11,80
Drugi trdi listavci	14,3	33,0	24,9	15,9	11,9	0,6	0,19
Mehki listavci	14,2	33,5	24,8	14,3	13,2	1,4	0,44
Iglavci	8,3	15,6	27,2	26,7	22,2	202,9	63,84
Listavci	12,0	22,6	28,1	22,1	15,2	114,9	36,16
Skupaj	9,6	18,1	27,5	25,1	19,7	317,8	100,00

Preglednica 146: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,9	1,1	1,5	1,2	0,7	5,4	62,1
Listavci	0,8	0,9	0,9	0,5	0,2	3,3	37,9
Skupaj	1,7	2,0	2,4	1,7	0,9	8,7	100,0

Preglednica 147: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	1.326	155	41	196	5,5	1,8	7,3	3,8	1,1	4,9
1990	1.627	138	49	187	4,3	2,0	6,3	1,3	0,2	1,5
2000	1.472	136	59	195	3,3	1,6	4,9	1,5	0,9	2,4
2010	1.656	188	81	269	4,5	2,2	6,7	2,8	1,4	4,2
2020	1.633	203	115	318	5,5	3,4	8,9	4,8*	2,8*	7,6*

* možni posek

Preglednica 148: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			78,9					21,1		
1990	38,0	32,2		2,7		19,0	0,3	5,0	1,2	0,6
2000	42,9	22,7	3,9	-	-	20,8	0,9	7,2	1,1	0,5
2010	42,0	22,7	5,2	0,0	0,0	20,1	3,1	5,9	0,0	1,0
2020	39,2	20,7	4,0	0,0	0,0	23,6	0,1	11,8	0,2	0,4

Preglednica 149: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	79.000	48	23,8	88,4
Listavci	46.000	28	24,5	83,0
Skupaj	125.000	76	24,1	86,3

Preglednica 150: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	160	160
Nega	ha	140	160
Varstvo	dni	10	30
Nega habitatov	dni	10	60

200 Varovalni gozdovi

Preglednica 151: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	447,0	817,0	2,0	1.266,0
Delež (%)	35,3	64,5	0,2	100,0

Preglednica 152: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	351	27,7
Dinarsko jelovje na skalovju	186	14,7
Dinarsko jelovo bukovje	160	12,6
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	149	11,8
Dinarsko podvisokogorsko bukovje	137	10,8
Primorsko bukovje	89	7,0
Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	36	2,8
Dinarsko mraziščno smrekovje	35	2,7
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	28	2,2
Jelovje s praprotni	27	2,1
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	26	2,1
Primorsko gorsko bukovje	18	1,5
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	12	0,9
Dinarsko ruševje	7	0,5
Preddinarsko gorsko bukovje	6	0,5
Skupaj	1.266	100,0

Preglednica 153: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	39	3,1	39	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	533	42,1	6	1,0	0,0	9,6	85,3	5,1
Debeljak	562	44,4	39	6,9	41,2	26,9	21,9	10,0
Sestoj v obnovi	84	6,7	49	57,6	22,3	55,7	22,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	34	2,7	8	24,1	55,7	44,3	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	12	0,9	1	9,0	0,0	0,0	80,4	19,6
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	1	0,1	1	47,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.266	100,0	142	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 154: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	39	78,7	17,9	3,4	0,0	19,0	77,4	3,6	95,6	1,6	2,8	0,0
Drogovnjak	533	15,8	38,3	43,5	2,4	7,1	25,3	67,6	63,8	23,4	12,8	0,0
Debeljak	562	0,0	0,0	0,0	0,0	16,0	45,3	38,7	34,9	50,1	11,4	3,6
Sestoj v obnovi	84	0,0	0,0	0,0	0,0	51,1	45,5	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	34	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	74,2	25,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	12	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	8,1	91,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	1	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	66,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 155: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	9,3	16,8	22,6	26,7	24,6	34,9	13,72
Jelka	7,5	15,5	31,6	27,2	18,2	22,1	8,69
Bor	21,0	35,9	32,4	8,3	2,4	0,5	0,20
Macesen	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,04
Bukev	15,8	26,2	31,2	18,3	8,5	170,0	66,89
Hrast	74,2	21,5	4,3	0,0	0,0	1,5	0,59
Plemeniti listavci	14,9	25,7	33,1	18,1	8,2	11,6	4,56
Drugi trdi listavci	67,8	25,1	6,2	0,7	0,2	13,5	5,31
Mehki listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Iglavci	8,9	16,6	26,1	26,5	21,9	57,7	22,70
Listavci	19,8	26,0	29,5	16,9	7,8	196,6	77,30
Skupaj	17,3	23,9	28,7	19,1	11,0	254,3	100,00

Preglednica 156: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	1,2	23,5
Listavci	1,5	1,1	0,9	0,3	0,1	3,9	76,5
Skupaj	1,8	1,4	1,2	0,5	0,2	5,1	100,0

Preglednica 157: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	1.072	31	100	131	0,5	2,0	2,5	0,3	0,8	1,1
1990	1.137	26	107	133	0,5	2,2	2,7	0,3	0,7	1,0
2000	1.110	31	143	174	0,6	2,7	3,3	0,2	0,6	0,8
2010	1.252	57	178	235	1,0	4,3	5,3	0,4	1,1	1,5
2020	1.266	58	197	255	1,1	3,9	5,0	0,6*	1,1*	1,7*

* možni posek

Preglednica 158: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			23,8					76,2		
1990	12,4	7,1		-		71,4	-	3,1	6,0	-
2000	12,9	5,1	-	-	-	76,3	-	3,0	2,7	-
2010	14,9	8,8	0,4	0,0	0,0	65,4	0,5	5,0	5,0	0,0
2020	13,7	8,7	0,2	0,1	0,0	66,9	0,6	4,5	5,3	0,0

Preglednica 159: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	8.000	6	10,9	58,5
Listavci	14.000	11	5,6	28,4
Skupaj	22.000	17	6,8	35,0

Preglednica 160: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	10	10
Nega	ha	50	60
Varstvo	dni	10	10
Nega habitatov	dni	30	70

210 Gozdni rezervati

Preglednica 161: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,0	1.685,0	0,0	1.685,0
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica 162: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	776	46,1
Dinarsko jelovo bukovje	225	13,4
Dinarsko podvisokogorsko bukovje	204	12,1
Dinarsko ruševje	195	11,6
Dinarsko jelovje na skalovju	118	7,0
Dinarsko mraziščno smrekovje	99	5,9
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	38	2,3
Primorsko bukovje	18	1,1
Primorsko gorsko bukovje	7	0,4
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	3	0,2
Pobočno velikojesenovje	1	0,1
Skupaj	1.685	100,0

Preglednica 163: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	5	0,3	5	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	444	26,3	3	0,7	11,6	32,3	56,1	0,0
Debeljak	631	37,5	32	5,1	50,7	4,9	41,9	2,5
Sestoj v obnovi	78	4,7	55	70,6	90,2	8,1	1,7	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	93	5,5	12	13,0	55,5	19,5	25,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	235	13,9	23	10,0	16,9	48,7	32,6	1,8
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	199	11,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.685	100,0	132	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 164: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	5	85,1	0,0	0,0	14,9	0,0	85,1	14,9	85,1	0,0	0,0	14,9
Drogovnjak	444	30,6	14,3	46,4	8,7	1,0	25,0	74,0	90,0	8,6	1,0	0,4
Debeljak	631	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1	15,0	79,9	25,0	49,3	15,7	10,0
Sestoj v obnovi	78	0,0	0,0	0,0	0,0	8,9	86,2	4,9	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	93	0,0	0,0	0,0	0,0	12,8	8,8	78,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	235	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	199	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 165: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5,4	10,2	20,2	26,2	38,0	49,5	17,84
Jelka	6,1	10,4	18,9	27,8	36,8	24,6	8,87
Bor	27,8	20,2	18,7	20,0	13,3	0,7	0,25
Drugi iglavci	7,3	34,6	45,2	10,2	2,7	0,0	0,00
Bukev	14,4	28,1	29,9	20,4	7,2	193,0	69,58
Plemeniti listavci	14,2	23,6	29,2	22,9	10,1	9,4	3,39
Drugi trdi listavci	28,4	27,9	24,6	13,3	5,8	0,2	0,07
Mehki listavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Iglavci	5,9	10,3	19,8	26,7	37,3	74,9	26,98
Listavci	14,4	27,9	29,8	20,5	7,4	202,6	73,02
Skupaj	12,1	23,2	27,0	22,2	15,5	277,4	100,00

Preglednica 166: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	1,1	24,4
Listavci	0,9	1,1	0,9	0,4	0,1	3,4	75,6
Skupaj	1,1	1,3	1,2	0,6	0,3	4,5	100,0

Preglednica 167: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	1.091	59	110	169	1,3	2,5	3,8	0,0	0,0	0,0
1990	1.571	51	130	181	0,7	2,6	3,3	0,0	0,0	0,0
2000	1.587	56	139	195	1,0	2,8	3,8	0,0	0,0	0,0
2010	1.683	69	158	227	1,3	4,0	5,3	0,0	0,0	0,0
2020	1.685	75	203	278	1,1	3,4	4,5	0,0	0,0	0,0

Preglednica 168: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			35,1					64,9		
1990	14,7	13,5		-		68,7	0,1	2,7	0,3	-
2000	17,6	10,8	0,1	-	-	68,4	0,1	2,4	0,4	0,2
2010	18,3	11,8	0,3	0,0	0,1	65,7	0,0	3,2	0,6	0,0
2020	17,8	8,9	0,3	0,0	0,0	69,5	0,0	3,4	0,1	0,0

Preglednica 169: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica 170: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	0	0
Nega	ha	0	0
Varstvo	dni	0	0
Nega habitatov	dni	0	0

220 Gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

Preglednica 171: LP - Površina gozdov RGR po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	35,0	1.342,0	325,0	1.702,0
Delež (%)	2,0	78,9	19,1	100,0

Preglednica 172: D-OGRGZ - Pomembnejši rastiščno gojitveni tipi, njihova površina in delež

Gozdna združba	Površina	Delež
Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu	721	42,4
Primorsko bukovje	561	32,9
Dinarsko jelovo bukovje	167	9,8
Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	134	7,8
Kisloljubno gradново belogabrovje	65	3,8
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico	14	0,8
Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje	13	0,8
Gradново bukovje na izpranih tleh	13	0,8
Dinarsko jelovje na skalovju	6	0,3
Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	4	0,2
Dobovje in dobovo belogabrovje	3	0,2
Primorsko gorsko bukovje	1	0,1
Skupaj	1.702	100,0

Preglednica 173: RF1 - Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Površina ha	Delež %	Podmladek			
					Zasnova (%)			
					1	2	3	4
Mladovje	17	1,0	17	100,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	1.017	59,8	9	0,9	69,1	7,4	23,5	0,0
Debeljak	526	30,9	41	7,8	10,1	72,4	17,5	0,0
Sestoj v obnovi	70	4,1	36	50,8	38,4	58,3	3,3	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	14	0,8	5	34,7	94,0	6,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	55	3,2	14	25,9	5,4	88,3	6,3	0,0
Panjevec	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	4	0,2	1	15,6	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1.702	100,0	122	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 174: ZNS - Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova				Negovanost			Sklep			
		1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
Mladovje	17	39,5	55,2	0,0	5,3	35,5	64,5	0,0	39,5	53,6	3,4	3,5
Drogovnjak	1.017	10,8	60,6	24,0	4,6	3,6	19,7	76,7	61,1	25,1	13,2	0,6
Debeljak	526	0,3	0,2	0,1	99,4	21,3	63,2	15,5	20,3	52,7	6,9	20,1
Sestoj v obnovi	70	0,0	0,0	0,0	0,0	62,4	27,7	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	14	0,0	0,0	0,0	0,0	89,7	10,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	55	0,0	0,0	0,0	0,0	96,3	3,3	0,4	0,0	0,0	100,0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dvoslojni sestoj	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Panjevec	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 175: **LZ1 - Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih**

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	10,2	19,6	25,6	20,1	24,5	24,1	11,61
Jelka	6,0	15,8	25,1	22,5	30,6	12,9	6,21
Bor	20,3	27,9	27,9	17,8	6,1	66,9	32,23
Macesen	2,5	0,0	26,2	39,8	31,5	0,0	0,00
Drugi iglavci	0,0	7,7	19,6	15,5	57,2	0,5	0,24
Bukev	19,7	23,0	25,2	15,5	16,6	31,0	14,93
Hrast	16,7	24,8	18,5	14,2	25,8	3,5	1,69
Plemeniti listavci	15,2	21,2	23,8	15,6	24,2	8,2	3,95
Drugi trdi listavci	50,4	28,4	15,1	4,9	1,2	60,0	28,90
Mehki listavci	44,5	29,8	20,8	4,0	0,9	0,5	0,24
Iglavci	16,1	24,4	27,0	18,9	13,6	104,4	50,29
Listavci	37,2	26,1	19,0	9,2	8,5	103,2	49,71
Skupaj	26,6	25,2	23,0	14,1	11,1	207,6	100,00

Preglednica 176: **PR1 - Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)**

	Debelinski razredi (v m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	1,3	0,9	0,6	0,3	0,2	3,3	57,9
Listavci	1,2	0,6	0,4	0,1	0,1	2,4	42,1
Skupaj	2,5	1,5	1,0	0,4	0,3	5,7	100,0

Preglednica 177: **D-GFR1 - Razvoj gozdnih fondov**

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1980	539	78	63	141	2,1	2,3	4,4	0,9	1,2	2,1
1990	543	74	59	133	1,7	2,2	3,9	1,6	0,3	1,9
2000	1.837	65	74	139	2,3	3,6	5,9	0,7	1,1	1,8
2010	1.709	139	68	207	4,2	2,4	6,6	1,5	0,9	2,4
2020	1.702	104	103	207	3,2	2,4	5,6	1,9*	0,7*	2,6*

* možni posek

Preglednica 178: **D-GFR2 - Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)**

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
1980			55,4					44,6		
1990	16,1	33,3		6,1		24,9	1,2	6,0	12,4	-
2000	14,9	8,6	23,1	0,2	-	11,6	3,6	3,7	33,7	0,2
2010	20,4	6,4	40,3	0,1	0,1	12,2	2,9	3,9	13,0	0,7
2020	11,6	6,2	32,2	0,0	0,2	15,0	1,7	4,0	28,9	0,2

Preglednica 179: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	32.000	19	18,0	59,0
Listavci	12.000	7	6,8	29,5
Skupaj	44.000	26	12,5	46,4

Preglednica 180: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	120	120
Nega	ha	90	220
Varstvo	dni	80	820
Nega habitatov	dni	80	740

13.3 Pregled stanja in ukrepov po lastniških kategorijah (Obrazec O3)

2 ZASEBNI GOZD

Preglednica 1: KG - Gozdni fondi po kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Večnamenski gozdovi	47.119	144	142	286	3,6	2,8	6,4	23,4	19,0	21,2	95,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	423	194	188	381	6,0	3,6	9,6	32,0	17,6	24,9	98,6
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	447	58	153	211	1,6	4,6	6,2	14,0	4,9	7,4	25,0
Skupaj vsi gozdovi	47.990	144	142	286	3,6	2,8	6,4	23,4	18,9	21,2	94,9

Preglednica 2: RF2 - Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	1.485	3,1
Drogovnjak	13.840	28,8
Debeljak	15.530	32,4
Sestoj v obnovi	8.342	17,4
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	5.041	10,5
Raznomerno (sk-gnz)	3.259	6,8
Panjevec	0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	494	1,0
Skupaj	47.990	100,0

Preglednica 3: DV - Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
m ³ /ha	57,4	69,2	16,9	0,2	0,1	102,5	6,0	16,3	15,2	2,3
%	20,0	24,2	5,9	0,1	0,0	35,9	2,1	5,7	5,3	0,8

Preglednica 4: LZ2 - Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m ³ /ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	6,9	16,9	21,5	24,4	30,3	143,7	50,2
Listavci	11,4	23,0	27,7	22,7	15,2	142,4	49,8
Skupaj	9,2	20,0	24,4	23,6	22,8	286,2	100,0

Preglednica 5: D-PVP Posek po vrstah poseka

		Negovalni posek			Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni					
Iglavci	m ³	84.644,0	182.768,0	110.205,0	1.279.223,0	15.150,0	3.003,0	24,90	98,90
	%	5,1	10,9	6,6	76,4	0,9	0,2		
Listavci	m ³	60.109,0	200.390,0	20.251,0	358.370,0	7.337,0	2.447,0	10,86	42,43
	%	9,3	30,9	3,1	55,2	1,1	0,4		
Skupaj	m ³	144.753,0	383.158,0	130.456,0	1.637.593,0	22.487,0	5.450,0	18,30	72,10
	%	6,2	16,5	5,6	70,5	1,0	0,2		

Preglednica 6: **MP - Možni posek**

	m ³	m ³ /ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	1.617.029	34	23,4	94,6
Listavci	1.290.750	27	18,9	95,2
Skupaj	2.907.779	61	21,2	94,9

Preglednica 7: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	7.093	7.093
Nega	ha	6.576	7.421
Varstvo	dni	4.751	7.969
Nega habitatov	dni	976	5.874

5 DRŽAVNI GOZD

Preglednica 8: KG - Gozdni fondi po kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Večnamenski gozdovi	26.751	178	166	344	3,3	2,9	6,2	27,7	17,4	22,7	126,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	1.360	106	104	210	2,9	2,4	5,4	18,9	7,0	13,0	50,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1.685	75	203	277	1,1	3,4	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	817	58	220	278	0,8	3,5	4,3	9,3	5,9	6,6	43,0
Skupaj vsi gozdovi	30.613	165	167	332	3,1	2,9	6,0	26,6	15,6	21,1	116,7

Preglednica 9: RF2 - Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	1.317	4,3
Drogovnjak	6.934	22,6
Debeljak	12.426	40,7
Sestoj v obnovi	5.833	19,1
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	1.414	4,6
Raznomerno (sk-gnz)	2.398	7,8
Panjevec	0	0,0
Grmičav gozd	199	0,6
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	93	0,3
Skupaj	30.613	100,0

Preglednica 10: DV - Drevesna sestava

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh.List
m³/ha	72,7	85,2	5,7	0,1	1,8	141,0	2,2	17,8	5,2	0,6
%	21,9	25,7	1,7	0,0	0,6	42,2	0,7	5,4	1,6	0,2

Preglednica 11: LZ2 - Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	4,8	9,7	12,9	18,6	54,0	165,5	49,8
Listavci	10,2	21,2	27,2	23,4	18,0	166,7	50,2
Skupaj	7,5	15,5	20,1	21,0	35,9	332,2	100,0

Preglednica 12: D-PVP Posek po vrstah poseka

		Negovalni posek				Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni						
Iglavci	m³	22.733,0	183.431,0	54.215,0	1.687.781,0		20.918,0	417,0	36,13	170,2 9
	%	1,2	9,3	2,8	85,7		1,1	0,0		
Listavci	m³	57.144,0	290.935,0	16.571,0	237.795,0		4.883,0	268,0	13,13	53,24
	%	9,4	47,9	2,7	39,1		0,8	0,0		
Skupaj	m³	79.876,0	474.366,0	70.786,0	1.925.576,0		25.801,0	685,0	25,57	112,1 6
	%	3,1	18,4	2,7	74,7		1,0	0,0		

Preglednica 13: MP - Možni posek

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	1.347.882	44	26,6	143,0
Listavci	794.399	26	15,6	88,9
Skupaj	2.142.281	70	21,1	116,7

Preglednica 14: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	3.863	3.863
Nega	ha	4.162	4.578
Varstvo	dni	2.824	4.589
Nega habitatov	dni	934	4.485

6 OBČINSKI GOZD

Preglednica 15: **KG - Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	
Večnamenski gozdovi	205	108	107	215	2,6	2,2	4,9	28,8	20,1	24,4	107,6
GPN, ukrepi so dovoljeni	325	99	105	204	4,3	2,4	6,6	14,8	7,2	10,9	33,5
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	2	0	226	226	0,0	8,4	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	532	102	106	208	3,6	2,3	6,0	20,5	12,1	16,2	56,6

Preglednica 16: **RF2 - Razvojne faze oz. zgradba sestojev**

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina ha	Delež %
Mladovje	8	1,5
Drogovnjak	321	60,3
Debeljak	141	26,4
Sestoj v obnovi	44	8,2
Dvoslojni sestoj	0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	7	1,3
Raznomerno (sk-gnz)	12	2,3
Panjevec	0	0,0
Grmičav gozd	0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0	0,0
Tipični prebiralni sestoj	0	0,0
Skupaj	532	100,0

Preglednica 17: **DV - Drevesna sestava**

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi igl.	Bukev	Hrast	Plem. list.	Dr. tr. list	Meh. List
m³/ha	23,3	10,9	67,6	0,1	0,0	40,8	8,7	9,8	45,0	2,0
%	11,2	5,2	32,5	0,0	0,0	19,6	4,2	4,7	21,6	1,0

Preglednica 18: **LZ2 - Lesna zaloga in njena struktura**

	Debelinski razredi (v % od LZ)					m³/ha	Skupaj %
	I	II	III	IV	V		
Iglavci	21,8	24,8	23,5	17,3	12,6	101,8	48,9
Listavci	27,2	25,6	22,3	13,3	11,6	106,4	51,1
Skupaj	24,6	25,1	22,9	15,3	12,1	208,2	100,0

Preglednica 19: **D-PVP Posek po vrstah poseka**

		Negovalni posek			Sanitarni vzroki poseka	Krčitve in posek za gozdno infrastrukturo	Nedovoljeni posek	% od LZ	% od P
		Redčenje	Pomladitveni	Prebiralni					
Iglavci	m³	135,0	1.056,0	502,0	19.342,0	100,0	141,0	27,84	88,12
	%	0,6	5,0	2,4	90,9	0,5	0,7		
Listavci	m³	197,0	524,0	5,0	4.474,0	80,0	7,0	11,33	40,44
	%	3,7	9,9	0,1	84,6	1,5	0,1		
Skupaj	m³	332,0	1.580,0	507,0	23.816,0	180,0	148,0	21,58	71,37
	%	1,2	5,9	1,9	89,7	0,7	0,6		

Preglednica 20: **MP - Možni posek**

	m³	m³/ha	% na LZ	% na PR
Iglavci	11.089	21	20,5	57,7
Listavci	6.851	13	12,1	55,1
Skupaj	17.940	34	16,2	56,6

Preglednica 21: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	54	54
Nega	ha	41	70
Varstvo	dni	35	192
Nega habitatov	dni	20	170

13.4 Pregled stanja in ukrepov po občinah (Obrazec O4)

013 Cerknica

Preglednica 1: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	14.178,0	1.391,0	116,0	15.685,0
Delež (%)	90,4	8,9	0,7	100,0

Preglednica 2: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščn o gojitveni razred	Kat. goz.	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Dinarska podgorska bukovja 050	1	1.893	75	225	301	1,8	4,4	6,2	18,2	17,5	17,7	85,4
Gozdovi igl. na rast. din. podgorskih bukovij 051	1	3.030	136	58	194	4,8	1,2	6,0	29,5	12,7	24,5	79,4
Zgornjegorski bukovni gozdovi - na sla. legah 072	1	194	18	330	347	0,7	4,0	4,7	15,3	12,2	12,3	90,8
Smrekovi gozdovi na rast. din. jelovih bukovij 091	1	1.322	208	83	290	4,8	2,1	6,9	142,6	22,2	108,4	453,8
Dinarska jelova bukovja na - globokih tleh 093	1	7.131	176	128	305	4,4	3,1	7,5	25,0	17,4	21,8	88,2
Toploljubni bukovni gozdovi 110	1	608	77	112	189	2,3	2,4	4,7	25,2	10,0	16,2	64,8
Jelovja na silikatnih kameninah 160	1	996	199	125	324	5,3	3,7	9,0	13,5	15,0	14,1	50,5
Varovalni gozdovi 200	4	224	124	166	290	3,1	3,7	6,8	3,4	7,5	5,7	24,3
Gozdni rezervati 210	3	120	146	137	283	2,9	2,7	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi s posebnim namenom 220	2	166	208	138	347	6,1	3,4	9,5	65,5	21,9	48,1	175,8

Preglednica 3: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	2.180	2.180
Nega	ha	2.134	2.390
Varstvo	dni	1.507	2.525
Nega habitatov	dni	382	2.085

038 Ilirska Bistrica**Preglednica 4: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.613,0	10.637,0	21,0	16.271,0
Delež (%)	34,5	65,4	0,1	100,0

Preglednica 5: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščn o gojitveni razred	Kat. goz.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Hrastovja na silikatnih kameninah 040	1	1.188	27	284	311	0,5	6,0	6,6	23,3	11,5	12,6	59,5
Gozdovi igl. na rast. hrastovij na silikatnih kam. 041	1	102	128	193	322	2,4	4,5	6,8	11,1	14,0	12,9	60,7
Zgornjegorski bukovi gozdovi - na slabših legah 072	1	2.155	49	256	305	0,6	4,0	4,6	10,6	10,4	10,4	69,2
Zgornjegorski bukovi gozdovi - na boljših legah 073	1	3.556	79	268	347	1,3	3,8	5,1	13,8	17,1	16,4	111,1
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	1	2.363	205	153	357	3,7	2,6	6,3	16,6	13,7	15,3	87,2
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093	1	1.523	269	151	420	5,1	2,9	8,0	21,9	20,2	21,3	111,4
Dinarska jelova bukovja - na hladnih legah 094	1	2.183	277	129	406	5,1	2,2	7,3	20,3	16,5	19,1	105,8
Toploljubni bukovi gozdovi 110	1	366	90	100	191	2,6	2,5	5,1	15,9	12,4	14,1	52,9
Gozdovi toplotoljubnih listavcev 120	1	243	57	137	194	1,2	4,2	5,3	12,3	5,2	7,3	26,7
Smrekovja v mraziščih 150	1	641	347	52	399	5,0	1,0	6,0	5,8	12,3	6,7	44,5
Varovalni gozdovi 200	4	744	53	226	278	0,7	3,5	4,2	2,3	5,7	5,1	33,7
Gozdni rezervati 210	3	1.150	67	227	294	0,8	3,8	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi s posebnim namenom 220	2	56	180	153	333	4,7	2,6	7,3	27,3	34,5	30,6	140,5

Preglednica 6: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	2.268	2.268
Nega	ha	2.221	2.486
Varstvo	dni	1.568	2.627
Nega habitatov	dni	398	2.169

064 Logatec**Preglednica 7: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,0	540,0	0,0	540,0
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica 8: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščn o gojitveni razred	Kat. goz.	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	1	133	259	81	341	4,7	1,7	6,5	23,7	1,7	18,4	96,9
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093	1	407	234	87	321	5,3	2,1	7,3	14,4	3,5	11,4	50,0

Preglednica 9: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	77	77
Nega	ha	75	84
Varstvo	dni	53	89
Nega habitatov	dni	14	74

065 Loška dolinaPreglednica 10: **LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	8.655,0	5.218,0	52,0	13.925,0
Delež (%)	62,1	37,5	0,4	100,0

Preglednica 11: **GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov**

Rastiščn o gojitveni razred	Kat. goz.	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Dinarska podgorska bukovja 050	1	2.327	89	208	298	2,9	3,5	6,4	16,4	17,8	17,3	80,9
Gozdovi igl. na rast. dinarskih podgorskih bukovij 051	1	1.391	157	87	244	4,5	1,5	6,0	31,2	13,3	24,8	100,9
Zgornjegorski bukovi gozdovi - na boljših legah 073	1	234	43	271	314	0,4	4,1	4,4	17,7	15,0	15,3	108,9
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	1	3.410	259	149	408	4,8	2,4	7,1	29,6	12,2	23,2	132,9
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093	1	4.371	246	168	414	4,1	2,6	6,7	36,8	15,0	27,9	171,9
Dinarska jelova bukovja - na hladnih legah 094	1	1.312	337	116	452	4,8	1,7	6,5	27,6	9,8	23,1	160,0
Gozdovi toploljubnih listavcev 120	1	475	70	108	178	2,2	2,0	4,2	18,0	10,0	13,2	55,1
Varovalni gozdovi 200	4	12	75	233	308	0,7	3,3	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdni rezervati 210	3	329	39	149	188	0,4	2,4	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi s posebnim namenom 220	2	64	44	189	233	1,1	2,3	3,4	63,6	13,0	22,6	155,7

Preglednica 12: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.938	1.938
Nega	ha	1.897	2.124
Varstvo	dni	1.339	2.244
Nega habitatov	dni	340	1.853

091 Pivka**Preglednica 13: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	6.275,0	4.302,0	31,0	10.608,0
Delež (%)	59,1	40,6	0,3	100,0

Preglednica 14: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščen o gojitveni razred	Kat. goz.	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Gozdovi igl. na rast. hrastovij na silikatnih kam. 041	1	142	44	90	134	0,8	1,8	2,6	28,7	24,0	25,6	131,3
Zgornjegorski bukovi gozdovi - na boljših legah 073	1	158	51	374	425	0,4	3,6	4,0	15,0	19,1	18,6	199,7
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	1	1.447	148	203	351	3,1	3,3	6,3	19,8	15,1	17,1	94,5
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093	1	4.443	225	147	372	5,1	2,5	7,6	23,6	20,0	22,1	107,9
Dinarska jelova bukovja - na hladnih legah 094	1	318	252	154	407	4,9	2,9	7,8	21,6	16,2	19,5	101,4
Gozdovi iglavcev na rastiščih topoljubnih bukovij 111	1	2.763	115	39	154	2,6	1,0	3,6	26,1	13,4	22,9	98,2
Gozdovi topoljubnih listavcev 120	1	1.264	32	112	143	0,9	2,4	3,4	14,7	7,7	9,3	39,4
Gozdni rezervati 210	3	63	186	201	387	4,7	4,4	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi s posebnim namenom 220	2	8	103	115	217	3,5	2,7	6,2	16,0	20,1	18,1	63,2

Preglednica 15: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	1.475	1.475
Nega	ha	1.445	1.617
Varstvo	dni	1.020	1.709
Nega habitatov	dni	259	1.411

094 Postojna

Preglednica 16: LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	9.402,0	8.433,0	306,0	18.141,0
Delež (%)	51,8	46,5	1,7	100,0

Preglednica 17: GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov

Rastiščn o gojitveni razred	Kat. gozd.	Pov. ha	Lesna zaloga m³/ha			Prirastek m³/ha			Možni posek % od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Hrastovja na silikatnih kameninah 040	1	1.445	49	244	293	1,2	4,8	6,0	42,6	11,6	16,8	81,3
Hrastovja na silikatnih kameninah 040	2	38	66	183	250	2,1	4,9	7,0	28,2	9,1	14,2	50,6
Skupaj		1.483	49	243	292	1,2	4,8	6,1	42,1	11,6	16,7	80,4
Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovij na silikatnih kame 0	1	1.020	190	109	299	5,7	2,2	7,9	14,4	18,2	15,8	59,7
Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovij na silikatnih kame 0	2	212	303	137	440	10,3	3,4	13,7	13,8	14,3	13,9	44,8
Skupaj		1.232	210	114	323	6,5	2,4	8,9	14,2	17,4	15,3	55,8
Dinarska podgorska bukovja 050	1	218	64	217	281	1,0	3,7	4,7	30,8	26,6	27,5	166,0
Zgornjegorski bukovi gozdovi - na boljših legah 073	1	488	32	300	332	0,5	4,2	4,7	12,2	12,5	12,5	89,1
Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij 091	1	788	92	89	182	1,6	1,5	3,2	94,5	6,7	51,2	293,6
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	1	1.808	124	161	285	2,3	3,2	5,5	24,9	6,8	14,7	76,3
Dinarska jelova bukovja - na plitvih tleh 092	2	64	96	253	349	1,5	3,0	4,5	13,0	11,3	11,8	91,9
Skupaj		1.872	123	164	287	2,3	3,2	5,4	24,6	7,0	14,6	76,8
Dinarska jelova bukovja na globokih tleh 093	1	5.113	173	139	313	4,0	3,1	7,2	35,5	11,2	24,7	107,4
Dinarska jelova bukovja - na hladnih legah 094	1	123	418	62	481	6,7	1,3	8,0	51,6	9,5	46,1	278,2
Toploljubni bukovi gozdovi 110	1	2.738	29	207	236	0,7	3,7	4,4	53,7	16,8	21,4	115,6
Toploljubni bukovi gozdovi 110	2	66	95	353	448	2,0	5,5	7,4	29,9	16,8	19,6	117,8
Skupaj		2.803	31	210	241	0,7	3,7	4,4	52,0	16,8	21,3	115,7
Gozdovi iglavcev na rastiščih toplotjubnih bukovij 111	1	972	55	57	112	1,0	1,3	2,3	25,2	11,9	18,4	89,4
Gozdovi toplotjubnih listavcev 120	1	1.341	49	106	155	1,3	2,4	3,7	31,3	13,8	19,4	80,6
Gozdovi toplotjubnih listavcev 120	2	27	48	151	199	1,1	2,7	3,8	43,8	6,8	15,8	82,3
Skupaj		1.368	49	107	156	1,3	2,5	3,7	31,6	13,6	19,3	80,7
Varovalni gozdovi 200	4	249	6	142	147	0,2	5,1	5,3	3,7	0,8	0,9	2,5
Gozdni rezervati 210	3	23	300	103	403	6,2	2,1	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Gozdovi s posebnim namenom 220	2	1.409	92	93	185	2,9	2,3	5,1	19,4	10,0	14,7	52,8

Preglednica 18: NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	2.521	2.521
Nega	ha	2.469	2.764
Varstvo	dni	1.743	2.920
Nega habitatov	dni	442	2.411

150 BlokePreglednica 19: **LP - Površina gozdov GGO po oblikah lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.868,0	92,0	7,0	3.967,0
Delež (%)	97,5	2,3	0,2	100,0

Preglednica 20: **GF1 - Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih in kategorijah gozdov**

Rastiščn o gojitveni razred	Kat. goz.	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
			igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	
Dinarska podgorska bukovja 050	1	1.478	124	156	281	3,7	3,6	7,3	16,1	17,4	16,8	65,1
Gozdovi igl. na rast. din. podgorskih bukovij 051	1	681	171	40	212	7,0	1,1	8,1	23,7	14,3	21,9	57,3
Dinarska jelova bukovja na - globokih tleh 093	1	1.134	177	109	286	5,2	3,0	8,2	20,5	14,9	18,3	63,5
Jelovja na silikatnih kameninah 160	1	637	209	99	309	5,7	2,9	8,6	14,4	16,1	14,9	53,5
Varovalni gozdovi 200	4	38	103	158	262	2,7	4,3	7,0	3,8	7,2	5,9	22,1

Preglednica 21: **NGD - Načrtovana gojitvena in varstvena dela**

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)	
		dejanska	s ponovitvami
Obnova	ha	551	551
Nega	ha	539	604
Varstvo	dni	381	638
Nega habitatov	dni	97	527

13.5 Vključenost gozdnih rastiščnih tipov v območja Natura 2000

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra GRT	Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)
9110	Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum)	731	Kisloljubno gradново bukovje	659
9180	*Javorjevi gozd. v grapah in na pob. gručih	651	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	80
91E0	*Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje	28
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.543
		554	Gradново bukovje na izpranih tleh	4
		591	Preddinarsko-dinarsko topoljubno bukovje	162
		593	Primorsko bukovje	398
		633	Primorsko gorsko bukovje	909
		641	Dinarsko jelovo bukovje	27.577
		682	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico	6.530
		684	Dinarsko podalpinsko bukovje	465
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea)	692	Dinarsko mraziščno smrekovje	571
4070*	*Ruševje z dlakavim slečem (Mugo-Rhododendretum hirsuti)	703	Dinarsko ruševje	219
Skupaj				39.145

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

13.6 Sanitarni posek v letih 2011-2020 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva

Vrsta sečnje		Iglavci		Listavci		Skupaj	
		št. dr.	m ³	št. dr.	m ³	št. dr.	m ³
ZASEBNI GOZDOVI							
301	Insekti	357.931	339.262	16	18	357.947	339.280
302	Bolezni, glive	4.727	6.778	349	359	5.076	7.137
303	Divjad	726	106	0	0	726	106
304	Veter	68.629	120.123	7.082	5.342	75.711	125.465
305	Sneg	398	103	269	124	667	27
306	Žled	780.916	387.024	554.722	222.360	1.335.638	609.384
308	Požar	299	1171	25	4	324	121
309	Imisija (lokalna)	0	0	8	3	8	3
310	Poškodbe zaradi dela v gozdu	413	590	28	17	441	607
311	Drugo	4.840	5.971	34	26	4.874	5.997
315	Osušitev tal	331	59	0	0	331	59
3	Varstveno-sanacijske sečnje	1.219.210	860.133	562.533	228.252	1.781.743	1.088.385
DRŽAVNI GOZDOVI							
301	Insekti	379.617	500.187	1	2	379.618	500.190
302	Bolezni, glive	10.371	25.066	1.543	2.238	11.914	27.303
303	Divjad	721	520	0	0	721	520
304	Veter	146.057	371.153	23.353	19.752	169.410	390.905
305	Sneg	710	534	204	76	914	613
306	Žled	550.857	387.245	366.956	138.791	917.813	526.035
307	Plaz, usad	20	63	15	11	35	74
308	Požar	36	40	5	6	41	46
310	Poškodbe zaradi dela v gozdu	1.502	2.628	185	72	1.687	2.700
311	Drugo	17.257	36.856	293	360	17.550	37.216
312	Glodalci*	30.982	3.949	0	0	30.982	3.949
315	Osušitev tal	9	26	0	0	9	26
3	Varstveno-sanacijske sečnje	1.138.139	1.328.271	392.555	161.307	1.530.694	1.489.578
OBČINSKI GOZDOVI							
301	Insekti	5.170	7.959	0	0	5.170	7.959
302	Bolezni, glive	66	129	4	2	70	131
304	Veter	299	405	44	58	343	46,3
305	Sneg	0	0	11	6	11	6
306	Žled	22.043	8.612	6.107	3.474	28.150	12.086
306N	Žled (neizk.)	76	28	1.950	1.249	2.026	1.278
308	Požar	17	21	0	0	17	21
310	Poškodbe zaradi dela v gozdu	3	8	0	0	3	8
311	Drugo	1	2	48	120	49	122
317N	Neizkoriščeno drevje (kalo)	1	2	2	3	3	5
3	Varstveno-sanacijske sečnje	27.676	17.166	8.166	4.911	35.842	22.078
SKUPAJ GGO							
301	Insekti	742.718	847.409	17	20	742.735	847.429
302	Bolezni, glive	15.164	31.972	1.896	2.599	17.060	34.571
303	Divjad	1.447	626	0	0	1.447	626
304	Veter	214.985	491.681	30.479	25.151	245.464	516.833
305	Sneg	1.108	639	484	206	1.592	845
306	Žled	1.353.816	782.881	927.785	364.625	2.281.601	1.147.506
307	Plaz, usad	20	63	15	11	35	74
308	Požar	352	179	30	9	382	188
309	Imisija (lokalna)	0	0	8	3	8	3
310	Poškodbe zaradi dela v gozdu	1.918	3.226	213	88	2.131	3.314
311	Drugo	22.098	42.829	375	506	22.473	43.335
312	Glodalci*	30.982	3.949	0	0	30.982	3.949
315	Osušitev tal	340	85	0	0	340	85
3	Varstveno-sanacijske sečnje	2.384.948	2.205.540	961.302	393.218	3.346.250	2.598.758

*Sanitarna sečnja, katerih vzrok so glodalci, je sečnja drevja, ki je bilo poškodovano po polhu in dejansko spada ta sečnja med poškodbe zaradi divjadi.

13.7 Podatki popisa objedenosti gozdnega mladja v obdobju 2010-2020 po popisnih enotah.

Popisna enota Bloke-Sodražica (20)

Preglednica 1: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	št. < 15cm		R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4				
	vz.	DV	% št./ha	DV	% št./ha	obj.	% DV	% št./ha	obj.	% DV	% št./ha	obj.	% DV	% št./ha	obj.	% DV	% št./ha	obj.	%
Smreka	30	6	2.524	7	2.425	3,8	18	3.411		23	1.612		21	626		13	8.075	1,2	
Jelka	24	13	5.250	2	600	20,0		40	66,7							1	640	22,9	
Bukev	45	13	5.553	34	11.260	9,1	41	7.636	8,7	43	2.958	11,7	47	1.399	15,2	38	23.254	9,7	
Hrasti	5		101		160	33,3		53	50,0								213	37,5	
Pl.listavci	47	64	26.656	46	15.258	51,6	29	5.330	62,0	23	1.599	58,3	18	546	56,1	37	22.734	54,6	
Dr. t.listavci	30	2	707	7	2.385	49,2	9	1.599	62,5	7	480	77,8	10	293	59,1	8	4.757	57,1	
M. listavci	22	3	1.111	3	959	62,5	3	506	68,4	4	280	66,7	4	107	12,5	3	1.852	61,9	
Iglavci	40	19	7.775	9	3.025	7,0	19	3.451	0,8	23	1.612		21	626		14	8.715	2,8	
Listavci	51	81	34.128	91	30.023	35,7	81	15.125	35,3	77	5.317	34,6	79	2.345	30,1	86	52.810	35,3	
Skupaj	51	100	41.902	100	33.048	33,1	100	18.576	28,9	100	6.929	26,5	100	2.972	23,8	100	61.526	30,6	

Preglednica 2: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	8,3	0,5	1,6	1,2
Jelka	23,0	39,7	34,4	22,9
Bukev	7,2	15,1	7,9	9,7
Hrasti	17,3	45,5	31,3	37,5
Plemeniti listavci	57,5	59,2	38,0	54,6
Drugi trdi listavci	43,3	46,6	31,5	57,1
Mehki listavci	37,9	56,3	40,0	61,9
Iglavci	11,7	9,8	3,1	2,8
Listavci	38,2	43,6	27,5	35,3
Skupaj	33,7	36,0	23,7	30,6

Popisna enota Snežnik (21)**Preglednica 1:** Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	št. < 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
	vz.	DV	% št./ha	DV	% št./ha	obj. %	DV	% št./ha	obj. %	DV	% št./ha	obj. %	DV	% št./ha	obj. %	DV	% št./ha	obj. %
Smreka	28	4	1.613	8	2.574		8	1.430	1,0	4	381	3,6	4	163		7	4.549	0,6
Jelka	27	9	3.226	5	1.607	14,4	1	136	40,0		14		1	27		3	1.784	16,0
Bukev	39	9	3.226	21	6.619	3,9	29	5.393	6,6	44	3.827	8,2	75	3.391	8,8	30	19.230	6,4
Hrasti	10	2	605	1	300		1	123	33,3		14					1	436	9,4
Pl.listavci	45	49	18.548	46	14.559	40,0	30	5.448	56,8	10	872	54,7	2	109	25,0	33	20.987	44,9
Dr.t.listavci	23	27	10.383	16	5.148	15,3	28	5.121	43,9	39	3.337	55,1	15	654	58,3	23	14.259	36,9
M.listavci	25	1	202	3	844	30,6	4	667	61,2	2	204	53,3	4	163	41,7	3	1.879	44,9
Iglavci	34	13	4.839	13	4.181	5,5	9	1.566	4,3	5	395	3,4	4	191		10	6.333	4,9
Listavci	51	87	32.964	87	27.470	26,0	91	16.752	36,7	95	8.253	33,2	96	4.317	18,0	90	56.792	29,6
Skupaj	51	100	37.802	100	31.651	23,3	100	18.318	33,9	100	8.648	31,8	100	4.508	17,2	100	63.125	27,1

Preglednica 2: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	5,8	4,7	2,5	0,6
Jelka	40,5	34,7	35,1	16,0
Bukev	13,0	45,5	22,6	6,4
Hrasti	0,0		5,9	9,4
Plemeniti listavci	73,1	75,7	69,0	44,9
Drugi trdi listavci	68,1	79,6	31,4	36,9
Mehki listavci	54,0	72,5	65,2	44,9
Iglavci	27,9	17,8	10,1	4,9
Listavci	35,2	59,7	39,3	29,6
Skupaj	34,5	56,6	38,3	27,1

Popisna enota Javorniki (25)

Preglednica 1: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	št. < 15cm		R1 15-30cm		R2 30-60cm		R3 60-100cm		R4 100-150cm		R1-R4							
	vz. DV %	št./ha DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %					
Smreka	16	1	298	2	713	14,0	3	451	19,4	1	88	14,3	13	2	1.264	15,8		
Jelka	31	14	6.750	2	676	42,6		25	50,0					1	701	42,9		
Bukev	43	7	3.077	15	4.906	14,5	34	5.143	9,5	61	3.817	6,6	78	2.315	3,2	29	16.181	9,4
Hrasti	1				38	33,3										38	33,3	
Pl.listavci	50	68	31.963	69	22.138	45,0	44	6.783	67,0	19	1.189	70,5	9	263	57,1	54	30.373	51,0
Dr.t.listavci	19	9	4.070	5	1.740	55,4	11	1.702	75,7	12	751	75,0	11	325	80,8	8	4.518	68,1
M.listavci	29	2	794	6	1.865	38,3	8	1.151	64,1	6	375	66,7	2	63	60,0	6	3.454	50,4
Iglavci	38	15	7.048	4	1.389	27,9	3	476	21,1	1	88	14,3		13		3	1.965	25,5
Listavci	51	85	39.905	96	30.686	40,3	97	14.780	47,8	99	6.132	31,0	100	2.966	17,7	97	54.563	40,0
Skupaj	51	100	46.953	100	32.075	39,8	100	15.255	46,9	100	6.220	30,8	100	2.978	17,6	100	56.528	39,5

Preglednica 2: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	10,1	30,1	1,4	15,8
Jelka	33,3	40,7	10,5	42,9
Bori				
Macesen				
Bukev	12,9	21,6	11,1	9,4
Hrasti	0,0	100,0	28,6	33,3
Plemeniti listavci	53,8	51,8	34,5	51,0
Drugi trdi listavci	42,1	55,4	53,6	68,1
Mehki listavci	62,2	51,1	34,1	50,4
Iglavci	11,8	33,0	3,3	25,5
Listavci	40,8	43,5	31,6	40,0
Skupaj	39,0	42,7	29,9	39,5

Popisna enota Trnovski gozd (26)

Preglednica 1: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	št. < 15cm		R1 15-30cm		R2 30-60cm		R3 60-100cm		R4 100-150cm		R1-R4							
	vz. DV %	št./ha DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %	DV %	št./ha obj. %					
Smreka	34	5	1.283	10	2.270	7,8	21	2.667	4,5	17	1.113	4,0	6	231	14	6.281	5,4	
Jelka	19	4	888	2	452	36,6	1	121	36,4	1	55			11	1	639	32,8	
O.iglavci	2				22			55	20,0		22	50,0				99	22,2	
Bukev	49	3	789	17	3.989	3,9	34	4.331	8,1	57	3.758	14,4	79	2.821	6,6	32	14.898	8,3
Hrasti	4				22			11	100,0		11	100,0				44	50,0	
Pl.listavci	47	82	20.424	58	13.455	42,8	26	3.405	62,8	11	694	52,4	5	176	37,5	38	17.730	46,9
Dr.t.listavci	25	4	987	8	1.895	39,0	11	1.366	61,3	8	507	67,4	3	99		8	3.868	49,6
M.listavci	28	2	395	5	1.223	41,4	7	915	55,4	7	441	47,5	6	231	19,0	6	2.810	45,1
Iglavci	38	9	2.171	12	2.744	12,4	22	2.843	6,2	18	1.190	4,6	7	242		15	7.019	8,2
Listavci	53	91	22.595	88	20.584	34,7	78	10.028	38,4	82	5.410	27,1	93	3.328	8,9	85	39.350	32,4
Skupaj	53	100	24.766	100	23.328	32,1	100	12.871	31,3	100	6.601	23,0	100	3.570	8,3	100	46.369	28,8

Preglednica 2: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	4,2	2,9	2,1	5,4
Jelka	37,2	66,7	23,4	32,8
Ostali iglavci			9,1	22,2
Bukev	13,0	24,0	8,4	8,3
Hrasti	50,0	20,0	75,0	50,0
Plemeniti listavci	52,0	63,4	40,4	46,9
Drugi trdi listavci	61,4	47,7	20,1	49,6
Mehki listavci	66,9	47,8	41,3	45,1
Iglavci	6,9	6,6	4,1	8,2
Listavci	40,8	46,2	27,8	32,4
Skupaj	34,0	37,3	23,9	28,8

Popisna enota Ljubljanski vrh (28)

Preglednica 1: Število popisanih osebkov na hektar in njihov delež ter delež poškodovanih osebkov (objedenost) po višinskih razredih in drevesnih vrstah (skupinah) v letu 2020

Skup. DV	št. < 15cm		R1 15-30cm		R2 30-60cm		R3 60-100cm		R4 100-150cm		R1-R4							
	vz. DV %	št./ha	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %				
Smreka	24	1	506	6	1.442	0,7	14	1.647	0,7	17	807	11	258	10	4.155	0,5		
Jelka	26	9	4.654	2	570	20,8	2	226	28,6	2	75	57,1	1	22	2	893	25,3	
Bukev	48	5	2.529	21	4.855	11,1	43	4.995	20,7	60	2.906	34,1	77	1.808	33,9	35	14.564	21,8
Hrasti	6	1	607	1	237	13,6		43	75,0		11			1	291	22,2		
Pl.listavci	49	79	38.847	63	14.327	59,0	32	3.810	70,3	10	495	78,3	4	97	66,7	45	18.729	61,8
Dr.t.listavci	27	4	2.124	5	1.216	25,7	8	915	38,8	9	420	35,9	5	118	27,3	6	2.669	31,9
M.listavci	14		101	1	269	32,0	1	108	60,0	2	97	77,8	2	43	50,0	1	517	47,9
Iglavci	38	10	5.159	9	2.013	6,4	16	1.873	4,0	18	883	4,9	12	280		12	5.048	4,9
Listavci	51	90	44.208	91	20.904	45,1	84	9.871	42,2	82	3.929	40,8	88	2.067	35,4	88	36.770	43,3
Skupaj	51	100	49.368	100	22.917	41,7	100	11.744	36,1	100	4.812	34,2	100	2.347	31,2	100	41.818	38,7

Preglednica 2: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	5,0	2,1	3,0	0,5
Jelka	12,4	16,9	29,9	25,3
Bori				
Macesen				
Bukev	15,9	30,6	20,9	21,8
Hrasti	42,9	50,0	6,5	22,2
Plemeniti listavci	66,2	76,1	73,3	61,8
Drugi trdi listavci	49,1	75,5	60,1	31,9
Mehki listavci	47,8	70,0	51,0	47,9
Iglavci	6,1	4,0	5,5	4,9
Listavci	49,2	59,2	52,7	43,3
Skupaj	41,9	46,9	45,4	38,7

13.8 Pregled zavarovanih območij in varstvenih režimov

Zap. št.	Ime	Status	Uradna objava	Varstveni režim
1	Planina – območje, Planinsko polje, Planinska jama, Markova jama v Nartu, Škratovka, Izviri v Malnih, Unška koliševka	KP, NS		
2	Predjama – Predjamski jamski sistem	NS		
3	Postojna – Postojnski jamski sistem	NS	Uradni list SRS, št. 2/84	Varstvene režime določata 10. in 16. člen. Natančni režimi so v skladu z 10. členom navedeni v strokovnih osnovah za razglasitev, ki so del Odloka
4	Nanos – južna in zahodna pobočja z vrhovi Pleše, Grmade in Ture	KP		
5	Presihajoča jezera zgornje Pivke – Palško, Petelinjsko, Veliko in Malo Drskovško jezero	NS		
6	Javorniška koliševka	NS		
7	Bukovje - volčja jama	NS		
8	Brezno pri Ogelnicah nad kočo Debeli kamen	NS		
9	Mašun	KP		
10	Brezno ob Lenčajski cesti	NS	Uradne objave Primorskih novic, št. 6/1969	Veljajo varstveni režimi navedeni v 7. členu Odloka
11	Bukve "Trije kralji" na Gomanc	NS		
12	Graščinski kompleks Snežnik	NZ	Uradni list SRS, št. 4/1964	Velja varstveni režim naveden v 4. in 5. členu Odloka o razglasitvi graščinskega kompleksa Snežnik za naravno znamenitost in kulturni spomenik.
13	Notranjski Snežnik	NR	Uradne objave Primorskih novic, št. 6/1969	Veljajo varstveni režimi navedeni v 4. členu Odloka
14	Krajinski park Pivška presihajoča jezera	KP	Uradni list SRS, št. 1/1987	Varstvene režime in pravila ravnanja določajo 10, 11, 12, 13, 14 in 15. člen
15	Rakova kotlina pri Rakeku (Rakov Škocjan)	KP	Uradni list LRS, št. 27/1949)	Velja varstveni režim naveden v 3. in 4. členu Odločbe o zavarovanju okolice Rakove kotline pri Rakeku na Notranjskem.
16	Notranjski regijski park	RP	Uradni list RS, 43/14, 42/18)	Velja varstveni režim naveden v 14., 24., 25., 32. in 33. členih Odloka o Notranjskem regijskem parku.
17	Regijski park Škocjanske jame – vplivno območje	RP- vplivno območje	Uradni list Republike Slovenije 75/02, 35/13	Varstveni režim za vplivno območje je naveden v 8. členu Zakona
18	Cerkvena lipa v Dobcu	NS		Velja varstveni režim naveden v 5. členu Odloka o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti v občini Cerknica.
19	Lipovec severno od odcepa za Koščake ob Zali	NS		
20	Drevored Planina – Martinjak	SON	Uradni list RS, št. 2/92, 7/92- popr., 126/2004, 1/2008	Velja varstveni režim naveden v 7. členu Odloka o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti v občini Cerknica.
21	Drevored ob poti k cerkvi pri Dobcu	SON		
22	Drevored Cerknica – Begunje	SON		
23	Drevored Planina – Martinjak – Unec	SON		

13.9 Pregled naravnih vrednot

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status
1323V	Ždrocle	Območje kraških depresij in gozdnih sestojev pragozdnega značaja na Snežniku	ekos	NVDP
1312	Pleša – Mali Javornik	Dobro ohranjen sestoj bukovo – jelovega gozda na Malem Javorniku (gozdni rezervat)	ekos	NVLP
1316	Ilov klanec	Dobro ohranjen sestoj jelovo – bukovega gozda na Javornikih (gozdni rezervat)	ekos	NVLP
1318	Dedna gora	Dobro ohranjen sestov jelovo – bukovega gozda vzhodno od Jurišč (gozdni rezervat)	ekos	NVLP
1319	Bička gora	Dobro ohranjen sestoj jelovo – bukovega gozda na Snežniku (gozdni rezervat)	ekos	NVLP
1320	Obramec	Dobro ohranjen sestoj bukovo – jelovega gozda na Snežniku (gozdni rezervat)	ekos	NVLP
1321	Risov Žleb	Gozdni rezervat na Snežniku	ekos	NVLP
1325V	Zatrej – Planinc	Dobro naravno ohranjen sestoj gorskega bukovega gozda in rušja na Snežniku (gozdni rezervat)	ekos	NVLP
1326	Veliki Bršljanovec	Dobro ohranjen ostanek bukovo – jelovega gozda na Hrušici (gozdni rezervat)	ekos	NVLP
1327	Bele vode	Gozdni rezervat na Snežniku	ekos	NVLP
1334	Iška 1	Termofilni gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju, v soteski Iške	ekos	NVLP
1312	Iška 2	Gozd v soteski Iške in Zale prepuščen naravnemu razvoju	ekos	NVLP
2605	Goljak	Dobro ohranjen sestoj bukovo – jelovega gozda (gozdni rezervat) na Goljaku vzhodno od Zabič	ekos	NVLP
4040	Mokerc – gozdni rezervat	Termofilni gozdovi, prepuščeni naravnemu razvoju, v dolini Iške	ekos	NVLP
3063	Medvedova dolina	Kraški dol, mrazišče na Snežniku	ekos, bot	NVLP
2293OP	Kozja jama	Udornica v zaledju Postojnske jame	geomorf	NVLP
2256	Drča dolina	Udornica v zaledju Postojnske jame	geomorf	NVLP
2262	Kafrna dolina	Udorna vrtača severno od Velikega Otoka	geomorf	NVLP
2266	Stara apnenica	Udornica v zaledju Postojnske jame	geomorf	NVLP
2268	Javorniška koliševka	Udornica pod Malim Javornikom	geomorf	NVDP
2622	Gamsov pekel	Globel na Snežniku	geomorf	NVLP
2635	Snežnik – konta pri Treh kaličih	Konta pri Treh kaličih na Snežniku	geomorf	NVLP
1497	Planinska koliševka	Velika udornica v zaledju Planinske jame ob cesti Postojna – Planina	geomorf, (geomorf)	NVLP
2611V	Grda draga – mrazišče	Kraška globel – mrazišče s sledovi poledenitve na Snežniku	geomorf, bot	NVDP
332	Unška koliševka	Udornica v zaledju Planinskega polja	geomorf, bot, (geomorf)	NVDP
337	Velika Padežnica – mrazišče	Konta z mraziščem in vegetacijskim obratom na Snežniku	geomorf, bot, ekos	NVDP
911	Mala Padežnica – mrazišče	Konta z mraziščem in vegetacijskim obratom na Snežniku	bot, geomorf, ekos	NVDP
1256V	Vala – mrazišče	Udornica z mraziščem in vegetacijskim obratom na Snežniku	geomorf, bot, ekos	NVDP
2608	Veliki Pomočnjak	Kraška uvala z mraziščem na Snežniku	geomorf, bot, ekos	NVLP
3039	Kosmate doline	Mrazišče na Snežniku	geomorf, bot, ekos	NVLP
2607	Mali Pomočnjak	Kraška uvala z mraziščem na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2609	Vodna dolina	Mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2610V	Črna draga	Kraško ledeniška globel, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2612V	Črni dol	Mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2616	Gregorjev dolec	Kraško ledeniška globel, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2630	Vrbiški dol	Dol, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2631	Mrzle doline	Dol, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2633	Kovačev dolec	Kraško ledeniška globel, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2639	Travni dolci	Kraško ledeniška globel, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2640	Lomove doline	Skupina treh kraško ledeniških globeli, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
2641	Grčovec	Kraško ledeniška globel z mraziščem na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP
293V	Snežnik	Širše območje vrha Snežnika z visoko ohranjenostjo gozdnega ekosistema in nahajališči ogroženih rastlinskih in živalskih vrst	geomorf, ekos, (bot), (zool)	NVDP

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status
2634	Pekel	Konta in mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos, bot	NVLP
3057	Male dolčice	Mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos, bot	NVLP
3907	Velike dolčice	Mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos, bot	NVLP
2615	Vodna draga	Kraška uvala, mrazišče in izvir na Snežniku	geomorf, hidr, ekos	NVLP
3062	Medvedja draga	Mrazišče na Snežniku	geomorf, hidr, ekos, bot	NVLP
2424	Jelka ob cesti na Polšakovo kopišče	Jelka velikih dimenzij na Hrušici	drev	NVLP
2438	Jelka pod Hotenskim vrhom	Jelka velikih dimenzij pod Hotenskim vrhom na Hrušici	drev	NVLP
2409	Jelka v odd. 19e GE Zagora	Jelka izjemnih dimezij ob cesti na Hrušici	drev	NVLP
2296	Jelka v odd. 20b GE Zagora	Jelka izjemnih dimenzij ob cesti na Hrušici	drev	NVLP
2395	Jesenovec – jelka	Jelka velikih dimenzij jugovzhodno od Jesenovca na Javornikih	drev	NVLP
2629	Markova dolina – jelka	Jelka (Abies alba) izjemnih dimenzij v Markovi dolini na Snežniku	drev	NVLP
2617	Gomance – bukve	Tri mogočne bukve na Gomancah	drev	NVLP
1072	Praudenjak – tisa	Tisa na Snežniku	drev	NVLP
5452	Logaška smreka	Smreka izjemnih dimenzij na Hrušici	drev	NVLP
5454	Potašnica – stožčasta smreka	Smreka izjemnih dimenzij na Potašnici na Javornikih	drev	NVLP
2424	Jelka ob cesti na Polšakovo kopišče	Jelka velikih dimenzij na Hrušici	drev	NVLP
2494	Oreh - stara drevesa v okolici graščine	Stara drevesa v okolici graščine v Orehku	drev	NVLP
2260	Žeje - lipe ob cerkvi sv. Jurija	Stare lipe velikih dimenzij ob cerkvi sv. Jurija v Žejah	drev	NVLP
2939	Kopavnik-smreka	Smreka na Kopavniku, severozahodno od Starega trga pri Ložu	drev	NVLP
2538	Slime – lipa	Lipovec severno od odcepa za Koščake ob Zali	drev	NVLP
2401	Toščak – bukvi	Bukvi izjemnih dimenzij pri Toščaku na Snežniku	drev	NVLP
8092	Gorenje Jezero – poljski javor	Poljski javor ob izviru Obrha južno od Gorenjega Jezera	drev	NVLP
80328	Slivnica – kačasta smreka	Kačasta smreka na severnem pobočju Slivnice	drev	NVLP

13.10 Pregled ekološko pomembnih območij (EPO)

Koda	Ime
39200	Kozje stene pri Slivnici
38500	Kadice, Mateča voda in Bistrica
57500	Mrzla jama pri Prestranku
37400	Slivnica
34800	Bloščica
55200	Slavinski Ravnik
31200	Krimsko hribovje – Menišija
431300	Notranjski trikotnik
35100	Loško polje
91700	Cerkniščica
36500	Mišja dolina z Velikimi logi
91200	Bezuljak
51300	Trnovski gozd – Nanos
51200	Snežnik – Pivka
31100	Kočevsko
80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri

13.11 Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGO

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGO Postojna
SI3000005 Mateča voda in Bistrica	POO	<u>Žuželke:</u> - veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *) <u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *) <u>Rastline:</u> - kranjski jeglič (<i>Primula carniolica</i>)
SI3000126 Nanoščica	POO	<u>Žuželke:</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *) <u>Netopirji:</u> - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - 91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, <i>Salicion albae</i>))
SI3000151 Kozje stene pri Slivnici	POO	<u>Rastline:</u> - kranjski jeglič (<i>Primula carniolica</i>)
SI3000310 Bezuljak	POO	<u>Sesalci:</u> - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
SI3000174 Mrzla jama pri Prestranku	POO	<u>Habitatni tipi:</u> - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost
SI3000323 Cerkniščica	POO	<u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *)
SI3000173 Bloščica	POO	<u>Sesalci:</u> - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) <u>Žuželke:</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *) <u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *) <u>Dvoživke:</u> - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - (6410) Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, motnih ali glinenomuljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>) - (7140) Prehodna barja - (7230) Bazična nizka barja
SI3000223 Reka		<u>Dvoživke:</u> - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), <u>Netopirji:</u> - dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersii</i>) <u>Raki:</u> - primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>)
SI3000197 Slavinski ravnik	POO	<u>Žuželke:</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *), <u>Habitatni tipi:</u> - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)).
SI3000255 Trnovski gozd – Nanos	POO	<u>Netopirji:</u> - veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>) - širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), - dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersii</i>) - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) - veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) - južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>) - ostrouhi netopir (<i>Myotis blythii</i>)

PRILOGE

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGO Postojna
		- dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>) <u>Hrošči:</u> - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*) - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Dvoživke:</u> - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Zveri:</u> - volk (<i>Canis lupus</i>) - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) - navadni ris (<i>Lynx lynx</i>*) <u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*) <u>Hrošči:</u> - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>) - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) <u>Rastline:</u> - Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)), - Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>), - Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih* - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost.
SI3000232 Notranjski trikotnik	POO	<u>Sesalci:</u> - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) - volk (<i>Canis lupus</i>*) - navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) - vidra (<i>Lutra lutra</i>) - dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>) - dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersii</i>) - veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>) - navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) - širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) - vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) <u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*) <u>Žuželke:</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - drobovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>) <u>Dvoživke:</u> - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))
SI5000015 Cerkniško jezero	POV	<u>Ptice:</u> - belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) - črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>) - kačar (<i>Circaetus gallicus</i>)
SI3000222 Zabiče	POO	<u>Žuželke:</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) <u>Raki:</u> - primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - Bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum) - 91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, <i>Alnus incanae</i>, <i>Salicion albae</i>))*
SI3000231 Javorniki – Snežnik	POO	<u>Sesalci:</u> - širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)

PRILOGE

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGO Postojna
		- navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) - volk (<i>Canis lupus</i>*) - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) <u>Žuželke:</u> - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*) - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>) - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) <u>Dvoživke:</u> - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Rastline:</u> - dinarska smiljka (<i>Cerastium dinaricum</i>) - Scopolijev repnjak (<i>Arabis scopoliana</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)) - (9180*) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih - (9410) Kisloлюбni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>) - (4070*) Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>) - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost
SI5000002 Snežnik – Pivka	POV	- kačar (<i>Circaetus galicus</i>) - pivka / siva žolna (<i>Picus canus</i>) - črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) - mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) - koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) - podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>) - velika uharica (<i>Bubo bubo</i>) - kozača (<i>Strix Uralensis</i>) - triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) - belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>) - gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) - divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) - planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) - sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) - črna štroklja (<i>Ciconia nigra</i>)
SI5000021 Vipavski rob		- črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) - planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) - velika uharica (<i>Bubo bubo</i>) - kačar (<i>Circaetus galicus</i>) - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) - pivka / siva žolna (<i>Picus canus</i>) - sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) - podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>)
SI3000256 Krimsko hribovje – Menišija	POO	<u>Sesalci:</u> - navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) - volk (<i>Canis lupus</i>*) - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) - širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) - vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) - veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>) <u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*) <u>Žuželke:</u> - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*) - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) - rogač (<i>Lucanus cervus</i>) - močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) - veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) <u>Rastline:</u> - kranjski jeglič (<i>Primula carniolica</i>) <u>Mahovi:</u> - <i>Buxbaumia viridis</i> <u>Dvoživke:</u> - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)

PRILOGE

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGO Postojna
		- veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - (7140) Prehodna barja - (7230) Bazična nizka barja - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))
SI3000263 Kočevsko	POO	<u>Sesalci:</u> - volk (<i>Canis lupus</i>*) - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) - ris (<i>Lynx lynx</i>) - širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) - veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>) - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) <u>Dvoživke:</u> - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Žuželke:</u> - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*) - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) - rogač (<i>Lucanus cervus</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - (8310) Jame, ki niso odprte za javnost - (9180*) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))
SI3000297 Mišja dolina	POO	<u>Dvoživke:</u> - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) <u>Žuželke:</u> - gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) <u>Raki:</u> - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*)

Opomba: * - prednostna vrsta oz. habitatni tip.

13.12 Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami

Ime upravljalne cone: Upravljalna cona A - območje triprstega in belohrbtega detla

VRSTE: belohrbti detel (*Dendrocopos leucotos*), triprsti detel (*Picoides tridactylus*).

OPIS CONE: Cona A obsega najbolj ohranjene jelovo bukove gozdove, vključujoč gozdne rezervate. Vrste ogrožajo: odpiranje zaprtih gozdov in povečevanje intenzitete gospodarjenja v predelih, kjer so pravilne razmere zahtevnejše ali kjer se že dolgo ni izvajalo sečnje in spravila ter odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja, ki predstavlja prehranjevalni in gnezditveni habitat ptic. Grožnja je tudi zmanjševanje deleža jelke zaradi objedanja. V območju Snežnik Pivka so veliki gozdni rezervati skoncentrirani na južni del območja (z načrtovanim zavarovanjem gozdnega rezervata Snežnik-Ždrocle se bo ta delež še povečal), manjka pa površin brez gospodarjenja v severnem delu (Javorniki). Dolgoročni cilj v coni je povečati površine brez gospodarjenja v severnem delu območja ter vzpostavitev nadstandardnega deleža mrtvega lesa.

KONKRETNE USMERITVE:

- Povečuje naj se delež mrtve lesne mase iglavcev in listavcev predvsem v B in C razširjenem debelinskem razredu. Dolgoročni cilj znotraj cone naj bo vsaj 5 % odmrlega drevja.
- Poveča naj se površina gozdnih rezervatov ter ekocelic brez ukrepanja, predvsem v severnem delu cone. Kot ekocelice brez ukrepanja, naj se prvenstveno določa vrhove, grebene, strme, skalovite in trenutno s prometnicami slabo odprte predele, kjer je več odmrle in odmirajoče lesne mase.
- Velikopovršinskih sečenj naj se ne izvaja.
- Obstoječim gozdnim rezervatom naj se določi varstveni pas, ki ni ožji od ene sestoje višine, v katerem se gospodari z najmanjšo možno intenziteto.
- V modelnem in ciljnem stanju strukture gozdov po razvojnih fazah naj se načrtuje najmanj 50 % delež sestojev z odraslim drevjem (razvojne faze debeljak, raznomerni sestoji, sestoji v obnovi in prebiralni gozdovi).

- Ob upoštevanju predpisov s področja varstva gozdov naj se na območjih, ki ne predstavljajo večje nevarnosti za nadaljnje širjenje podlubnikov, del poškodovanega oz. s podlubniki napadenega drevja ohrani oz. prepusti naravnemu razvoju.
- Sanitarna sečnja je smiselna zgolj v primeru preventivnega delovanja. Posamezne skupine odmrlih dreves iglavcev, kjer se sanitarna sečnja ni izvedla pravočasno in ni več nevarnosti za prenamnožitev podlubnikov, naj se prepušča naravnemu razvoju, še posebno v sestojih z drevjem B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj,
- načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.

Ime upravljalvske cone: Upravljalvska cona B - območje gozdnega jereba in divjega petelina

VRSTE: gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), divji petelin (*Tetrao urogallus*)

OPIS CONE: Za gozdnega jereba so primerni dobro strukturirani sestoji z višjim deležem iglavcev, skupinami lesk, brez ali jelš in ostalimi plodonosnimi vrstami (jerebika, mokovec, glog) primernimi za prehrano jerebov. Na območju je pojavljanje vrste redko. Glavni razlogi za upad populacije gozdnega jereba so: pomankanje gostega grmovnega sloja (do 2 m višine) iglavcev, listavcev ali visokih steblik; pomanjkanje zeliščenega sloja (borovnica, malinovje) na katerega ima z objedanjem velik vpliv parkljasta divjad; manjša dolžina gozdnega roba in primerljivo manjši delež površin v zaraščanju.

Izredno redek na območju je tudi divji petelin, ki ga tudi ogroža zmanjševanje primerne prehranjevalnega habitata (zmanjševanje presvetljenosti odraslih debeljakov in pomlajevanje gozdov predvsem z bukvijo, pomanjkanje vrzeli in odprtih površin), motnje s strani človeka (gospodarjenje z gozdovi v času razmnoževalnih aktivnosti in v času prezimovanja) ter pritisk s strani glavnih plenilcev (neprimerna lovska praksa).

Čeprav na splošno velja, da so dinarski jelovo-bukovi gozdovi, ki na območju prevladujejo, primernejši za klimaksne vrste dinarskega gozda (npr. belohrbti detel), želimo v coni ohranjati oz. izboljšati prehranjevalni habitat obeh vrst, zmanjšati negativni vpliv divjadi ter zagotoviti mir v času razmnoževanja in prezimovanja obeh vrst.

Cona je mišljena kot prehranjevalni habitat obeh vrst in se deloma prekriva s cono triprstega in belohrbtega detla. Usmeritve v nadaljevanju so mišljene le mestoma, na delu cone, kjer je to smiselno glede na podatke o pojavljanju obeh vrst.

KONKRETNE USMERITVE:

- Vzpostavi in vzdržuje se dolge in stopničaste gozdne robove in postopne prehode iz negozdnih površin v gozd (postopen prehod z vrzelastim sklepom do dveh drevesnih višin).
- Ohranja in pospešuje naj se vrstno pestre sestoje s poudarkom na plodonosnih drevesnih vrstah (jerebika, mokovec), ter drevesnih in grmovnih vrstah, ki so pomembne z vidika prehrane (leska, črni bezeg...).
- Gospodarjenje v poškodovanih gozdov po ujmah naj se deloma prilagaja ekološkim zahtevam gozdnega jereba. V ta namen se **na delu** takšnih površin gozd obnavlja počasi, preko grmovnih sukcesijskih faz (usmeritev je mišljena mestoma, v mešanih sestojih, kjer je to smiselno).
- Vsakršna opažanja obeh vrst naj se skrbno beleži.
- Kjer je opažen gozdni jereb naj se v polmeru 400 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli stanišča, oblikujejo mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. marca do 30. junija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje prometnic.
- Stanišče zaokroženo na odsek se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Vsaj 500 m od roba znanih rastišč divjega petelina, naj se oblikujejo mirne cone. V tem območju se vsaj v času od 1. marca do 31. julija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje prometnic.
- Po potrebi se izvede zapora ključnih gozdnih cest, ki vodijo v habitate gozdnega jereba in divjega petelina.
- Obstoječe jase naj se ohranja in vzdržuje. Na njih naj se ne gnoji z umetnimi gnojili.
- Žičnatih ograj naj se ne postavlja oziroma naj se te ustrezno označi z namenom, da postanejo dobro vidne. Zaželeno je vzpostavitev dobro vidnih prehranjevalnih ograj velikosti od 0,5 do 1 ha, katerih vloga je omejevanje dostopa jelenjadi do zeliščne in grmovne plasti. Znotraj njih naj se gojijo in sadijo plodonosne vrste namenjene prehrani petelina (jerebika, mokovec, češmin, glog, borovnica, malina).

PREDLOG UKREPOV:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj,
 - ohranjanje biotopov – sečnja,
 - sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja,
 - vzdrževanje grmišč,
 - oblikovanje, ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba,
 - zaščita mladja z (leseno) ograjo,
 - označitev žičnatih ograj,
 - vzdrževanje zaščitne ograje,
 - odstranjevanje ograj za zaščito mladja
 - zapornice na gozdnih cestah.
-

Ime upravljaljske cone: Upravljaljska cona C – Kisloljubni smrekovi gozdovi

VRSTE/HT: Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Piceetea*)

OPIS CONE: Edina naravna rastišča smreke v GGO Postojna so v mraziščih, zato je tudi habitatni tip Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Piceetea*), omejen na območja mrazišč, kjer so ostrejšje ekološke razmere (nizke povprečne letne temperature). Ob robovih mrazišč, v nekoliko višjih legah, so smreki primešani bukev, jelka in javor.

KONKRETNE USMERITVE:

- V kisloljubnih smrekovih sestojih naj se pri gospodarjenju upošteva ekstremne razmere (daljše proizvodne in pomladitvene dobe, vsaj takšne kot v prejšnjem ureditvenem obdobju),
- V coni naj se ohranja visok delež iglavcev.
- Z izvedbo ustreznih negovalnih, gojitvenih in varstvenih ukrepov se zagotovi pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- Zaradi slabše nosilnosti tal, se v coni strojna sečnja priporoča, le takrat, ko so talne razmere takšne da ne prihaja do prevelikih poškodb na tleh (ko so tla zmrznjena, pokrita s snegom ali suha).
- Novogradnje gozdnih prometnic se usmerja izven cone.
- V coni naj se krčenje gozda ne izvaja.

PREDLOG UKREPOV:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj,
 - priprava sestoja za naravno obnovo.
-

Ime upravljaljske cone: Upravljaljska cona D – območje navadnega koščaka

VRSTE in HT: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*), vidra (*Lutra lutra*), močvirski krešič (*Carabus variolosus*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*)

OPIS CONE: Raki se pojavljajo po celotnem območju (v območjih Cerkniščica, Bloščica, Reka, Mateča voda in Bistrica, Notranjski trikotnik, Trnovski gozd-Nanos, Zabiče, Krmsko hribovje – Menišija in Mišja dolina). Cona obsega nekatere vodotoke znotraj teh območij ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine.

KONKRETNE USMERITVE:

- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.
- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije. Zagotavlja naj se sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. V coni naj se krčenje gozda ne izvaja.
- V neposredni bližini vodotokov (vsaj 5 m pas) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo.
- V kolikor je sečnja obrežne vegetacije potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželeno je stalna prekoreninjenost talne površine.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine. Krčenja takšnih gozdnih površin naj se ne izvaja.
- V coni se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.
- Pri sečnji in spravilu lesa se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Območje se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

UKREPI:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja močvirskega krešiča, zamočvirjene gozdne površine),
 - načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.
-

Ime upravljaljske cone: Upravljaljska cona E – mehkolesna loka

HT: (91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno- Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)).

OPIS CONE: Cona vsebuje sestoje mehkoliste loka ob Reki (Velika voda) in njenih pritokih ter ob Nanoščici. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen. Habitatni tip ogrožajo krčivte gozda kot posledica spremembe namembnosti površine ter sprememba hidrologije območja kar vodi v spremenjeno drevesno sestavo.

Znotraj Natura 2000 območij Zabiče in Nanoščica želimo ohranjati površino habitatnega tipa ter ohraniti oziroma izboljšati lastnosti, strukture in procese habitatnega tipa (91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka).

KONKRETNE USMERITVE:

- V coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije. Gospodarjenje naj bo skupinsko postopno s poudarkom na ohranjanju nosilnih drevesnih vrst, z izvedbo

ustreznih negovalnih, gojitvenih in varstvenih ukrepov naj se zagotovi pomlajevanje ključnih drevesnih vrst; pospešuje naj se belo vrbo, rdečo vrbo, sivo jelšo, črno jelšo in veliki jesen.

- Postopno naj se odstranjuje smreko in tujerodne drevesne vrste.
- Morebitna žarišča tujerodnih invazivnih vrst se odstranjuje.
- Posamezni sestoji v ugodnem stanju naj se prepustijo naravnemu razvoju.
- Znotraj sestojev naj se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic.
- Krčitev gozda naj se ne izvaja.

Opomba: usmeritve naj se upoštevajo smiselno – le v okviru gozda oz. gozdnega prostora

UKREPI:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj

Ime upravljalvske cone: Upravljalvska cona F – zaraščajoči mokrotni travniki in barja

HABITATNI TIPI: (6410) Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia spp.*) na karbonatnih, motnih ali glinenomuljastih tleh (*Molinion caeruleae*), (7140) Prehodna barja, (7230) Bazična nizka barja

OPIS CONE: Cona obsega mokrotne travnike in barja v zaraščanju ob potoku Bloščica, Otavščica in Rakiški graben. Z zaraščanjem z lesno in grmovno vegetacijo se poslabšujejo razmere za habitatne tipe. Znotraj Natura 2000 območij SI3000173 Bloščica, SI3000256 Krmsko hribovje - Menišija želimo s preprečevanjem zaraščanja z grmovno in lesno vegetacijo obnoviti oziroma izboljšati stanje habitatnih tipov (6410) Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia spp.*) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*), (7140) Prehodna barja in (7230) Bazična nizka barja.

KONKRETNE USMERITVE:

- Z redno letno pozno košnjo gozdnih jas in travnikov naj se vzdržuje obstoječe mokrotne negozdne površine.
- Znotraj Natura 2000 območij SI3000173 Bloščica in SI3000256 Krmsko hribovje - Menišija se teži k revitalizaciji zaraščajočih mokrotnih travnikov in barij. Gozdnogospodarski ukrepi naj bodo tehnološko in časovno prilagojeni specifičnim ekološkim lastnostim mokrotnih habitatnih tipov:
 - sečnja in spravilo naj se izvajata zgolj po suhih ali zamrznjenih tleh;
 - gozdne prometnice naj se v čim večji možni meri izognejo mokrotnim površinam, pri tem naj se ne vnaša materiala za nasipanje prometnic od drugod;
 - uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja in tehnično brezhibni stroji;
 - mokrotnih travnikov in barij naj se ne gnoji.
- Območje se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Opomba: usmeritve naj se upoštevajo smiselno – le v okviru gozda oz. gozdnega prostora

UKREPI:

- ohranjanje biotopov – sečnja,
- ohranjanje biotopov – nega,
- obročkanje.

Ime upravljalvske cone: Upravljalvska cona G – nahajališča kranjskega jegliča

HT: kranjski jeglič (*Primula carniolica*).

OPIS CONE: Cona obsega nahajališča kranjskega jegliča v kanjonu Iške in v soteski Mateča voda in Bistrica. Cona je slabše kartirana. Znani so posamezni centri rastišč.

Znotraj Natura 2000 območij SI3000005 Mateča voda in Bistrica in SI3000256 Krmsko hribovje – Menišija želimo opredeliti nova najdišča. Znotraj njih želimo zagotoviti ustrezne rastne pogoje za kranjskega jegliča.

KONKRETNE USMERITVE:

- V okviru izdelave GGN GGE se znotraj Natura 2000 SI3000005 Mateča voda in Bistrica in SI3000256 Krmsko hribovje – opredelijo znana in nova nahajališča kot funkcijska enota.
- Posamezna nahajališča naj se ohranja z zagotavljanjem ustreznih rastnih razmer:
 - znotraj nahajališč naj se ohranja ustrezno zastrtost in posledično vlažnost;
 - sečnja in spravilo naj potekata tako, da ne pride do poškodb ali uničenja nahajališč;
 - 50 m od nahajališč naj se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic.
- Krčitev gozda naj se ne izvaja.
- Nahajališča naj se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Opomba: usmeritve naj se upoštevajo smiselno – le v okviru gozda oz. gozdnega prostora

UKREPI:

- ohranjanje biotopov – sečnja
- ohranjanje biotopov - nega.

13.13 Utemeljitev in uporaba strokovnih podlag za pripravo prostorskih slojev posameznih funkcij gozdov

FUNKCIJA VAROVANJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ IN SESTOJEV		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdni rastiščni tipi (gozdne združbe) - ekstremni.	Va	Gozdni rastiščni tipi smiselno enako kot Priročnik in skladno z monografijo Bončina in sod., 2021, in sicer šifre: 621, 623, 624, 741, 562, 563, 661, 671, 684, 685, 701, 702, 703, 811 in 812.
Vse gozdno rastje nad zgornjo mejo strnjene gozda.	Vb	Izbor sestojev iz sestojne karte s šifro sestoja 24 - ruševje.
Gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom nad 35°. Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom nad 25°.	Vc	Določitev naklona na podlagi rastrskih slojev – 25° in 35°. Osnova je sloj naklonov nad 35°.
Gozdovi na zelo plitvih tleh (10 cm) ali gozdovi s skalovitostjo oziroma kamenitostjo nad 70 % površine (upoštevajo se tudi samo z mahom porasle skale in kamenje).	Vd	Kamnitost / skalovitost – osnova je na podlagi novih podatkov po odsekih izdelana karta kamnitosti oz. skalovitosti.
Gozdovi v hudourniških območjih z veliko gostoto erozijskih pojavov.	Ve	Podatki o hudournikih v primernem merilu še niso na voljo, zato se do ureditve teh podatkov uporabi ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto. Določi se najbolj problematične odseke hudournikov, v katerih je potrebno izvajati redni pregled stanja.
Gozdovi, ki preprečujejo ali zadržujejo snežne plazove.	Vf	Podatki o nevarnosti snežnih plazov v primernem merilu še niso na voljo. Ko bodo na razpolago, se jih uporabi za namen določanja funkcije. Do takrat osnovo predstavlja do grebenov razširjen kataster snežnih plazov.
Gozdovi na področju skalnih podorov.	Vk	Kot območja naravne nevarnosti skalnih podorov smo uporabili na podlagi modela izdelano karto nevarnosti skalnih podorov 1:50.000.
Gozdovi ob vodotokih v območju 10-letnih visokih vod; Območje 10-letnih vod pomeni območje, ki je v povprečju poplavljen vsaj enkrat na 10 let.	Vg	Uporabili smo integralne karte razredov poplavne nevarnosti. Prvo stopnjo poudarjenosti ima gozdni prostor na območju razreda velike poplavne nevarnosti oz. območju pogostih poplav.
Varovalni gozdovi, razglašeni z Uredbo.	Vu	Uporabili smo sloj z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom izločenih varovalnih gozdov.
Varovalni gozdovi s poudarjeno zaščitno funkcijo.	Vz	Vsi gozdovi s poudarjeno zaščitno funkcijo imajo hkrati poudarjeno tudi varovalno funkcijo. Stopnja poudarjenosti varovalne funkcije je enaka stopnji poudarjenosti zaščitne funkcije.
Druga stopnja		
Gozdni rastiščni tipi (gozdne združbe) – ekstremne.	Va	Gozdne združbe smiselno enako kot Priročnik in skladno z monografijo Bončina in sod., 2021, in sicer šifre: 672, 692, 600, 601, 651, 761, 561, 591, 592, 581, 636, 637, 634, 635, 565, 566, 511, 521 in 611.
Gozdovi na sušnih legah s kserofilno vegetacijo, ki ne izpolnjujejo pogojev za 1. stopnjo poudarjenosti, ali gozdovi na neprepustnih, občasno poplavljenih tleh.	Vh	Uporabili smo integralne karte razredov poplavne nevarnosti iz portala e-vode. Prvo stopnjo poudarjenosti ima gozdni prostor na območju razreda srednje poplavne nevarnosti oz. območju redkih poplav.
Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom 15°–25°.	Vc	Določitev naklona na podlagi rastrskih slojev – 15° in 25°. Podatki o erodibilni in kompaktni matični podlagi še niso na voljo. Ko bodo na razpolago podatki o erodibilni in plazljivi matični podlagi, se uporabi še presek pripravljene podlage s slojem naklonov, do takrat se uporablja ekspertno znanje in poznavanje terena načrtovalcev in krajevne enote.

PRILOGE

Gozdovi v območjih z navzočnostjo erozijskih pojavov.	Ve	Ko bodo na razpolago podatki v ustreznem merilu, se jih uporabi, do takrat pa se uporablja ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto.
Gozdovi na plitvih tleh (do 20 cm) ali gozdovi s skalovitostjo oziroma kamnitostjo na 50–70 % površine.	Vi	Kamnitost/ skalovitost – na podlagi novih podatkov po odsekih izdelati karto kamnitosti oz. skalovitosti.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen neporaščenih predelov (npr. pobočni grušči), ker vse ohranjajo in izboljšujejo rodovitnost tal.

HIDROLOŠKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode.	Ha	Uporabili smo sloje iz portala e-vode: - Državni nivo: 0 - območje zajetja; 1 - najožje vodovarstveno območje; 2, 2A, 2B ožje vodovarstveno območje. - Občinski nivo: 1, 1A, 1B - najožje vodovarstveno območje; 2 - ožje vodovarstveno območje.
Na ožjih območjih vodnih zajetij in drugih vodnih virov.	Hb	Kot pomoč pri določanju pravih lokacij zajetij smo uporabili sloj vodnih dovoljenj iz portala e-vode. V okolici zajetij iz gospodarske javne infrastrukture, dodana so tista (lokalna) vodna zajetja, ki nimajo občinskih odlokov.
Ob jezerih v pasu do 50 (100 m) - odvisno od reliefa.	Hf	Uporabili smo: - Pas 100 m ob večjih jezerih; - Pas 50 m ob manjših jezerih.
Nad jamami in okoli brezen.	Hd	Uporabili smo sloj naravnih vrednot: NV-jame, NV-točke, ZO-točke
Okolica izvirov vode odvisno od izdatnosti.	He	Uporabili smo sloj izvirov, pri čemer prvo in drugo stopnjo ločimo glede na polje IZDAT (izdatnost). Če je izdatnost večja ali enaka 5 l/s, izviru določimo prvo stopnjo.
Okolica črpališč.	Hg	Uporabili smo črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103).
Druga stopnja		
Na širšem vodozbirnem območju (območja 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti pitne vode).	Ha	Uporabili smo sloje varstvenih con po predpisih o zaščiti pitne vode iz portala e-vode. Drugo stopnjo poudarjenosti imajo: 3 – širše vodovarstveno območje (državni nivo) in 3 – širše vodovarstveno območje in 4 – ogrožena območja (občinski nivo).
Ob vodotokih in manjših stoječih vodah v širini ene do dveh drevesnih višin in na prispevnih območjih jezer.	Hf	Uporabili smo sloj vodotokov iz portala e-vode in ga ohranili kot linijski element. Kot vplivni radij smo določili do 50 m na vsako stran vodotoka (za večje vodotoke npr. Sava v srednjem in spodnjem toku ter Drava do 100 m) od sredinske linije vodotoka. Ostale stoječe vodne površine predstavlja sloj iz portala e-vode Vodno zemljišče stoječih celinskih voda. Osnovni sloj smo pripravili iz prispevnih območij jezer iz portala e-vode.
Karbonatni kraški svet s podzemnimi kraškimi jamami in podzemnimi vodnimi tokovi.	Hc	Uporabili smo sloj območij karbonatnih kamnin (glej Gostinčar, 2016). Drugo stopnjo smo določili površinam, kjer je v opombo zapisan »apnenec« ali »apnenec in dolomit«, v primeru »dolomit« in »klastične karbonatne« pa smo presodili o smiselnosti.
Okolica izvirov vode odvisno od izdatnosti.	He	Uporabili smo sloj izvirov. Prvo in drugo stopnjo smo ločili glede na polje IZDAT (izdatnost). V kolikor je izdatnost manjša od 5 l/s, se določi drugo stopnjo. To se ovrednoti tudi v okolici tistih (lokalnih) vodnih zajetij, ki nimajo občinskih odlokov (prikazujemo točkovno).
Okolica črpališč.	Hg	Uporabili smo črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103).

Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.

FUNKCIJA OHRANJANJA BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Ohranjeni redki gozdni ekosistem ali bližina drugih ekosistemov.	Ba	Temelji se na smernicah ZRSVN in poznavanju območja: npr. visoka barja, mokrišča, mrazišča, udornice ... naravne vrednote ekosistemske zvrsti. Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic.
Nahajališče redkih ali ogroženih rastlinskih vrst.	Bb	Temelji se na smernicah ZRSVN: npr. redke in ogrožene rastlinske vrste, vezane na gozd: bodika, tisa, lepi čevljc ... Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic.
Gozdovi, pomembni za ohranitev redkih ali ogroženih živalskih vrst - rastišča divjega petelina in ruševca.	Bc	Uporabi se zaris območja prisotnosti vrste ali centre rastišč, okoli katerih se določi vplivni radij skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov. Vrsta se vpiše v opombe.
Gnezdišča (črne štokrlje, planinskega orla, belorepca in ostalih vrst orlov, sršenarja in ostalih ogroženih ujed, gnezdišča sove kozače, velike uhariče in ostalih vrst sov).	Bh	Zariše se, če so lokacije znane. V kolikor so znani le točkovni objekti, se določi vplivni radij, odvisen od vrste, katera gnezdi, skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov. Vrsta se vpiše v opombe.
Prisotnost zveri (brlogi) – medveda, volka, vidre, risa in divje mačke.	Bi	Zariše se znane lokacije brlogov oz. lokacije kraja poganja mladičev. V kolikor so znani le točkovni objekti, se določi vplivni radij, odvisen od vrste (skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov). Vrsta se vpiše v opombe.
Gozdni rezervati, ekocelice in habitatna drevesa.	Bd	Ekocelice, financirane iz gozdnega sklada ter iz projektov, in ekocelice s soglasjem upravljavca državnih gozdov. Prav tako se doda vse ekocelice, ki so bile določene s soglasjem lastnikov (smernica 20) na podlagi sestojne karte. Habitatna drevesa, financirana iz gozdnega sklada, ter eventuelno iz projektov, habitatna drevesa z dupli ali gnezdi – nujen je podatek o lokaciji.
Gozdovi z izjemnimi biotopi, pomembnimi z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti - koridorji	Bj	Uporabi se sloj koridorjev, ki je bil po enotni metodologiji pripravljen v okviru projekta Life Lynx in DinAlpConnect.
Okolica (25 do 50 m pas) stojećih vodnih površin, pomembnih za prostoživeče živali - kaluže (točke), barja, mokrišča.	Bk	Temelji se na smernicah ZRSVN in poznavanju območja: npr. visoka barja, mokrišča, mrazišča, udornice... naravne vrednote ekosistemske zvrsti. Osnova so sloji, pridobljeni v okviru naravovarstvenih smernic. Podatek o kalužah predstavljajo točkovni objekti.
Vzdrževane travne površine – pasišča (gozdne jase) v gozdni krajini.	Bl	
Grmišča.	Bg	
Gozdovi, pomembni za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prosto živečih živali - mirne cone.	Bm	Površine gozdov, v katerih z različnimi ukrepi (rampe, obveščevalne in opozorilne table, prometni znaki) ohranjamo mir. Vrsta, zaradi katere je izločena mirna cona, se vpiše v opombe.
Gozdovi, pomembni za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prosto živečih živali - zimovališča.	Bz	Del življenjskega prostora populacije, kjer njeni osebki preživijo zimsko obdobje (zimovališča si izbere divjad, zato so gozdnogojitveni cilji tu drugačni). Vrsta, zaradi katere je izločeno zimovališče, se vpiše v opombe.
Zelo pomembne manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.	Be	Manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov, ki jih je nujno potrebno ohraniti pred posegi v gozd in gozdni prostor. Presoja se izvede na podlagi Karte občin z nizkim odstotkom gozdov v kmetijski in primestni krajini in na podlagi gozdnatosti v GGO, nujnosti ohranitve teh gozdov in problematike posegov v prostor v GGO. Območja morajo imeti opredeljeno namensko rabo gozdna zemljišča.
Varovalni gozdovi z izjemnimi biotopi.	Bu	Z Uredbo o varovalnih gozdovih opredeljeni varovalni gozdovi na podlagi izjemno poudarjene funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
Druga stopnja		

PRILOGE

Ostale pomembne manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov v kmetijski in primestni krajini, kjer je gozda manj kot 25 %.	Be	Manjše gozdne površine z ohranjeno drevesno sestavo in zgradbo gozdov, ki jih je potrebno ohraniti pred posegi v gozd in gozdni prostor. Presoja se izvede na podlagi Karte občin z nizkim odstotkom gozdov v kmetijski in primestni krajini in na podlagi gozdnosti v GGO, nujnosti ohranitve teh gozdov in problematike posegov v prostor v GGO. Območja morajo imeti opredeljeno namensko rabo gozdna zemljišča.
Gozd v območjih Nature 2000.	Bf	Osnova je sloj območij Nature 2000, pridobljen v okviru naravovarstvenih smernic.
Gozdovi, ki imajo status ekološko pomembnega območja – EPO.	Bn	Osnova je sloj Ekološko pomembnih območij, pridobljen v okviru naravovarstvenih smernic. Druga stopnja se določi ekološko pomembnim območjem, izpostavljenim v naravovarstvenih smernicah. Ekološko pomembna območja, ki v naravovarstvenih smernicah niso izpostavljena, dobijo tretjo stopnjo poudarjenosti.

Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.

KLIMATSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd, ki varuje kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem, pozebo.	Ka	Osnova je karta občin, ki imajo znotraj kmetijske krajine nizek delež gozdov. Osnova za določitev območij močnih vetrov je sloj Povprečna letna hitrost vetra 1994–2001 – meja so povprečne letne vrednosti nad 3 m/s (ARSO). Ker podrobnejši podatki ne obstajajo, smo glede na poznavanje terena izbrali gozdove, kjer so pogosto močni vetrovi.
Gozd, ki varuje naselja, rekreacijske in turistične objekte, prometnice pred vremenskimi ekstremi.	Kb	
Gozdovi v oddaljenosti do 200 m (odvisno od reliefa) okrog izpostavljenih zaselkov in turističnih bivalnih objektov v gorskem in visokogorskem pasu (nad 700 m).	Kb	Na podlagi poznavanja smo določili izpostavljene zaselke in odvisno od reliefa določili velikost vplivnega radija okrog teh zaselkov.
Gozd okrog večjih strnjenih naselij (mesta), velikost naselja nad 100 ha, v oddaljenosti 500–1000 m.	Kc	Na podlagi rabe tal smo izdelali sloj naselij nad 100 ha.
Gozdna zaplata ali pas v območju z burjo.	Kd	
Gozd okoli klimatskega zdravilišča, rekreacijskega ali turističnega objekta.	Ke	Okolica najpomembnejših rekreacijskih, turističnih objektov in klimatskih zdravilišč. Kot okolico se smatra območje do 200 m odvisno od reliefa.
Druga stopnja		
Gozdovi okrog strnjenih naselij velikosti 10–100 ha v oddaljenosti 100–500 m (odvisno od reliefa in velikosti naselja), če je v pasu 500 m okrog njih gozda po površini manj kot 25 %.	Kc	Osnova je sloj naselij velikosti 10 do 100 ha.
Gozdovi, ki se nahajajo v območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo kalamitete (vetrolomi).	Kf	Optimalna bi bila uporaba sloja največjih hitrosti, ki ni na razpolago, zato je osnova sloj povprečnih hitrosti. Funkcija se določi le gozdu, ki zmanjšuje hitrost vetra v okolici naselij ali kmetijskih površin.
Gozdovi, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja.	Kf	
Tretjo stopnjo poudarjenosti ima ves preostali gozdni prostor.		

ZAŠČITNA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Zaščita pred skalnimi podori.	Zg	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kot osnovo za določitev območja naravne nevarnosti skalnih podorov smo uporabili karto nevarnosti skalnih podorov v merilu 1:50.000, izdelano na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF, na podlagi modela.
Zaščita pred snežnimi plazovi.	Zh	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kot območja naravne nevarnosti snežnih plazov smo vzeli kataster snežnih plazov. Območja snežnih plazov smo razširili do grebenov, kar predstavlja prispevno območje snežnih plazov.
Zaščita pred zemeljskimi plazovi in drobirskimi tokovi.	Zi	Osnova za določitev elementov ogroženosti so podatki iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest nismo šteli pod elemente ogroženosti. Kartnih podlag za celotno Slovenijo v primernem merilu še ni izdelanih, zato je pri tem pomembno tudi lastno poznavanje problematike območja.
Gozd v hudourniških območjih nad naselji.	Zj	Ekspertna ocena načrtovalca skupaj s pristojno krajevno enoto. Določijo se najbolj problematični odseki hudournikov, v katerih bi bilo potrebno izvajati redni pregled, saj lahko vplivajo na poplavno varnost. Predvsem tisti predeli, kjer so se v preteklosti že dogodili škodni dogodki.
Gozd ob letališču.	Ze	
Protivetrni gozd ali pas gozdnega drevja ob infrastrukturnih objektih.	Zf	Osnova za določitev elementov ogroženosti so infrastrukturni objekti iz kart gospodarske javne infrastrukture, pri čemer gozdnih cest ne štejemo pod elemente ogroženosti. Za določitev območij močnih vetrov smo uporabili sloj ARSO Povprečna letna hitrost vetra 1994–2001. Mejna vrednost so območja s povprečnimi letnimi vrednostmi nad 3 m/s.
Druga stopnja		
Gozdovi, ki ščitijo manj ogrožene objekte.		Šifre Zg, Zh, Zi in Zj ostajajo enake, le da se objekti nahajajo v bolj oddaljenih predelih, kjer je verjetnost za doseg pobočnih procesov manjša.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		
Dodatno pojasnilo:	Gozdovi, ki imajo zaradi ekstremnosti razmer funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev na prvi stopnji poudarjenosti in hkrati neposredno varujejo tudi objekte, praviloma zagotavljajo tudi zaščitno funkcijo na prvi stopnji poudarjenosti. V kolikor je na nekem območju določena varovalna funkcija, prav tako pa gozd ščiti objekte pred pobočnimi procesi, se temu predelu določi obe funkciji.	

HIGIENSKO-ZDRAVSTVENA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi okoli večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) oziroma drugih večjih emisijskih virov (od 500 m do 1 km oddaljenosti – odvisno od reliefa in podnebnih razmer).	Gz	Osnova je sloj naselij nad 100 ha.
Neposredna bližina bolnice in zdravilišča (do 200 m, odvisno od reliefa).	Ga	Obstoječi sloj bolnišnic se dopolni z znanimi zdravilišči na podlagi lastnega poznavanja območja.
Druga stopnja		
Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) oziroma drugih večjih emisijskih virov (na razdalji 1 do 3 km - odvisno od reliefa in podnebnih razmer) ter gozdovi okoli manjših strnjenih naselij (od 10 do 100 ha) (do 1 km oddaljenosti - odvisno od reliefa in podnebnih razmer).	Gz	Osnova je sloj za naselja 10 do 100 ha in nad 100 ha.
Gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja, kot so npr. avtocesta, železnica, termoelektrarne, kamnolomi in peskokopi, večje farme, smetišča, sežigalnice in predelovalnice odpadkov, dirkališča ipd.	Gb	Pri določitvi velikih virov hrupa so v pomoč območja z določeno obrambno funkcijo, ki povzročajo hrup (strelišča, vojaški poligoni in avtoceste iz sloja gospodarske javne infrastrukture).
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora.		

OBRAMBNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi na območjih izključne rabe prostora v neposredni bližini vojaških in policijskih objektov oziroma gozdovi, ki so ograjeni zaradi rabe v vojaške ali policijske namene.	Oa	Osnova so območja izključne rabe Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (MORS).
Gozdovi znotraj obsežnih stalnih poligonov (z objekti) za urjenje policijskih in vojaških enot - dodatnega pasu okrog njih pa se ne določa.	Ob	Osnova so območja izključne rabe MORS.
Gozdovi, ki varujejo črpališča pitne vode.	Oh	Osnova so črpališča iz sloja gospodarske javne infrastrukture (Atribut.: 3103). Dodajo se ostala znana črpališča.
Gozdovi območij nadzorovane rabe prostora, to so območja, ki so občasno na terenu zaprta in pod nadzorom vojaških enot.	Ob	Kot osnovo smo vzeli območja nadzorovane rabe MORS. Izbrali smo le manjša, natančneje zarisana območja, ki so pogosto varovana s strani vojske. Vplivnih radijev in koridorjev, v katerih nadzorujejo zračni prostor, nismo vključevali. V primeru prekrivanja s slojem izključne rabe ima izključna raba prednost.
Druga stopnja		
Gozdovi območij možne izključne rabe prostora, to so območja, ki so primarno namenjena za druge potrebe, ki se jih v primeru izrednega ali vojnega stanja lahko uporabi za obrambne potrebe ter v miru za usposabljanje vojske.	Oa	Osnova so območja možne izključne rabe MORS.
Druga območja, ki so primarno namenjena za druge potrebe, ki se jih v primeru izrednega ali vojnega stanja lahko uporabi za obrambne potrebe ter v miru za usposabljanje vojske.	Oc	Ostala območja, pomembna za obrambno funkcijo, smo določili na podlagi strokovne ocene.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

REKREACIJSKA FUNKCIJA		
Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi v neposredni bližini mest in večjih naselij mestnega značaja, skozi katera vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje dnevno obiskujejo.	Ra	Osnova so sloji pešpoti ter poznavanje območja. V pomoč so nam bili tudi sloji, ki prikazujejo obiskanost poti, npr. strava heatmap.
Gozdovi ob vstopnih mestih na območjih, ki so namenjena rekreaciji (cca. 100 m levo in desno).	Rc	
Gozdovi, ki so opremljeni s tablami z vsebinskimi prikazi za rekreacijske dejavnosti (npr. trim steza).	Rb	
Gozdovi ob močno obiskanih oziroma prepoznavnejših odsekih pohodnih in kolesarskih poti (pomembnejši odseki slovenske planinske transverzale, E6, E7, slovenske turno kolesarske poti ipd.).	Rd	Osnovo predstavljajo karte planinskih poti, slovenske turno kolesarske poti, Jakobove poti in druge razpoložljive karte glede lokalno pomembnih poti, za določitev obiskanosti pa so nam bili v pomoč sloji, ki prikazujejo obiskanost, npr. strava heatmap.
Območja z urejenimi poligoni in objekti, ki so namenjeni izvajanju športno-rekreacijskih dejavnosti oziroma aktivnosti (adrenalinski parki, paint ball poligoni, kolesarski poligoni).	Rg	Določili na podlagi stanja (poznavanje območja).
Gozdovi ob kolesarskih poteh, kjer je množičen obisk.	Re	Gorskokolesarske poti, ki imajo soglasje ZGS in so označene na terenu, oziroma druge množično obiskane kolesarske poti.
Razglašen mestni gozd (mestni/občinski odlok).	Rf	
Druga stopnja		
V neposredni bližini mest in večjih naselij mestnega značaja, skozi katera vodijo pešpoti do turističnih in rekreacijskih točk, ki jih ljudje srednje pogosto obiskujejo.	Ra	
Gozdovi s širše prepoznanimi naravnimi plezalnimi stenami, vzletišča padalcev in gozdovi ob poligonih, namenjenih izvajanju zimskih športov (smučišča, nordijski centri z grajenimi tekaškimi progami, gozdovi z urejenimi sankanskimi progami ipd.).	Rg	Osnova je sloj vzletišč za jadralne padalce.
Območje intenzivnega rekreativnega nabiranja gozdnih plodov.	Rh	Podatki ne obstajajo, zato smo območja opredelili na podlagi stanja (poznavanje območja).
Ob obiskanih planinskih, kolesarskih in drugih lokalno pomembnih poteh.	Rd	Vključi se predele, kjer funkcija nima prve stopnje poudarjenosti. Osnova so sloji planinskih poti, slovenske turno kolesarske poti in Jakobova pot.
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen ograjenih območij gozdnega prostora in predelov, na katere dostop ni dovoljen.		
Dodatno pojasnilo:	V gozdnih rezervatih smo rekreacijsko funkcijo določili le potem, ki so označene tudi na terenu. Rekreacijske funkcije ne določamo na območjih strogih rezervatov, ograjenih območjih vojaških objektov, ograjenih raziskovalnih ploskvah, ograjenih predelih zaradi gojenja in lovni oborah.	

TURISTIČNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd v okolici turističnega centra ali počitniškega naselja.	Ta	Ker konkretnih podatkovnih slojev ni, je osnova poznavanje območja.
Zelo obiskan gozd mesta ali večjega naselja.	Tb	Ker konkretnih podatkovnih slojev ni, je osnova poznavanje območja.
Gozd ob turistični poti, točki in poti do nje. 50m na vsako stran.	Tc	
Učna pot.	Te	Osnova je oblikovan sloj gozdnih učnih poti. Uporabili smo vplivni radij 50 m ob liniji poti.
Druga stopnja		
Gozdovi ob obiskanih (od mest in naselij mestnega značaja bolj oddaljenih) izletniških točkah in ob dostopih do njih.	Tc	
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse preostale površine gozdnega prostora, razen ograjenih območij gozdnega prostora in predelov, na katere dostop ni dovoljen.		

POUČNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Učna pot, učni objekt ali muzej na prostem.	Pa	Oblikovan je sloj gozdnih učnih poti, ki so na seznamu gozdnih učnih poti. Uporabili smo vplivni radij 50 m ob liniji. V kolikor so učne poti speljane tako, da pokrivajo širše območje, se lahko prikaže tudi celotna površina gozdnega prostora, ne samo linija. Prav tako imajo poudarjeno funkcijo tudi območja mestnih gozdov (gozdovi s posebnim namenom), opremljena z informativnimi tablam in učnimi potmi, vezanimi na gozd.
Učni ali demonstracijski objekt za izvajanje praktičnega pouka v sistemu gozdarskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja.	Pb	Temelji se na poznavanju GGO in vključi znane objekte.
Druga stopnja		
Gozdovi, v katerih se občasno seznanja javnost, zlasti mladino, z lastnostmi in zakonitostmi gozda ter njegovimi funkcijami, pa niso posebej opremljeni za ta namen.	Pc	Gozdovi v bližini šol ali vrtcev, ki jih obiskujejo otroci ob pouku naravoslovja, naravoslovnih dnevih ipd.
Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vse druge površine gozdnega prostora, razen gozdov na območjih, na katera dostop ni dovoljen.		

RAZISKOVALNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd, vključen v dolgoročne raziskave.	Ia	Gozdovi, vključeni v dolgoročne raziskave in vplivni radij ene drevesne višine.
Gozd na raziskovalni ploskvi: ploskve z vplivnim radijem.	Ib	Osnova so sloji raziskovalnih ploskev Gozdarskega inštituta Slovenije z vplivnim radijem 50 m in druge raziskovalne ploskve, v kolikor so vključene v intenzivne dolgoročne raziskave (npr. Biotehniške fakultete).
Razglašen gozdni rezervat.	Ic	Uporabili smo sloj gozdnih rezervatov iz veljavne Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.
Druge in tretje stopnjo poudarjenosti se ne določa.		

FUNKCIJA VAROVANJA NARAVNIH VREDNOT

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Območja in okolica naravnih vrednot, kjer se ne sme izkoriščati gozdnih dobrin ali kjer varovanje naravne vrednote določa način gospodarjenja z gozdom. To so tiste naravne vrednote, za katere prvo stopnjo poudarjenosti predlaga služba, pristojna za varstvo narave (ZRSVN). Pod »okolico« objektov razumemo pas gozda 50–100 m okrog njih.	Da	Po naravovarstvenih smernicah. Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Prvo stopnjo poudarjenosti smo določili izjemoma, in sicer za območja z najostrejšim režimom. Pričakovanih naravnih vrednot se ne vključuje.
Širša zavarovana območja oz. njihova varstvena območja z režimom I., II. in III. stopnje po IUCN, ki ne dovoljuje izkoriščanja gozdnih dobrin.	Db	Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN.
Gozdni rezervati.	Dc	Uporabili smo sloj gozdnih rezervatov iz veljavne Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.
Izjemna drevesa.	Dd	Uporabili smo sloj izjemnih dreves iz evidence naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Dodali smo podatke iz evidence izjemnih dreves ZGS, v kolikor drevesa še niso pridobila statusa NV.
Druga stopnja		
Območja naravnih vrednot, ki niso vključena v prvo stopnjo in pomembno vplivajo na izkoriščanje gozdnih dobrin.	Da	Uporabili smo sloj naravnih vrednot iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN. Pričakovanih naravnih vrednot se ne vključuje.
Širša zavarovana območja oz. njihova varstvena območja z režimom II. in IV. ter naravni spomeniki III. stopnje po IUCN, ki pomembno vplivajo na izkoriščanje gozdnih dobrin.	Db	Uporabili smo sloj zavarovanih območij iz usklajenih naravovarstvenih smernic ZRSVN.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

FUNKCIJA VAROVANJA KULTURNE DEDIŠČINE

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi na območjih kulturne dediščine iz registra kulturne dediščine, kjer se ne sme izkoriščati gozdnih dobrin, ali so upravljani izključno za varstveni namen.	Ca	Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo in predlogi za opredelitev prve stopnje ZVKD v sklopu pridobljenih Kulturnovarstvenih usmeritev. Prvo stopnjo poudarjenosti imajo: • območja vrtnoarhitekturne dediščine, kot so arboretumi, drevoredi ...; • točkovni objekti memorialne dediščine, kot so znamenja, spomeniki ...; • točkovni objekti sakralne stavbne dediščine, kot so kapelice, cerkve ...; • območja arheološke dediščine, ki nimajo opredeljenega vplivnega območja, kot so ruševine objektov ...; • pomembna arheološka najdišča.
Druga stopnja		
Gozdovi na območjih in v okolici drugih objektov kulturne dediščine, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin.	Ca	Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo. Gre za vsa ostala območja, kjer ni funkcija varovanja kulturne dediščine opredeljena na prvi stopnji poudarjenosti.
Ostanki gozdov z ohranjeno tradicionalno obliko gospodarjenja (steljniki, panjevc, logi, gaji).	Cb	Temelji se na poznavanju območja in tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi.

PRILOGE

Območje kulturne krajine.	Cc	Tip kulturna krajina ima poudarjeno drugo stopnjo poudarjenosti kulturne dediščine, kot tudi estetsko funkcijo.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

ESTETSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozd v neposredni bližini objekta kulturne dediščine ali naravne vrednote, ki predstavlja kuliso objektu (Register KD in NV).	Ea	Osnova je sloj kulturne dediščine iz portala Pravnih režimov varstva kulturne dediščine, Ministrstva za kulturo – samo v primerih, ko gre za nadzemno kulturno dediščino. Kot osnovo za naravne vrednote smo vzeli sloj naravne dediščine. Estetsko funkcijo smo določili le v neposredni bližini objektov kulturne dediščine ali naravne vrednote, kjer gozd predstavlja pomembno estetsko kuliso.
Gozd v območju krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave.	Ec	
Razglašen mestni gozd (z odloki).	Ed	Osnova so podatki o razglašanih mestnih gozdovih na OE.
Druga stopnja		
Gozd na območju kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine (Register KD).	Eb	Osnova je sloj kulturne dediščine – kjer je Tip kulturna krajina.
Gozd, gozdni otok, gozdni rob ali posamezno izjemno drevo, ki največ prispeva k lepoti krajinske podobe.	Ee	
Gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih o urejanju prostora.	Ef	
Gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali vizuelno motečih elementov v krajini.	Eg	
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

LESNOPROIZVODNA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Prvo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča, višjo od 5 m ³ .
Druga stopnja		
Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Drugo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča med 2 in 5 m ³ .
Tretja stopnja		
Gozdovi tistih odsekov, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m ³ bruto lesne mase na hektar.	La	Osnova je izračun produkcijske sposobnosti rastišča po Kadunc in sod., 2013. Tretjo stopnjo poudarjenosti smo določili odsekom s produkcijsko sposobnostjo rastišča, nižjo od 2 m ³ . Prav tako imajo tretjo stopnjo poudarjenosti vsi varovalni gozdovi.

Brez stopnje poudarjenosti

Z uredbo razglašeni gozdni rezervati.	Lu	Osnova je sloj z uredbo sprejetih gozdnih rezervatov.
S soglasjem lastnikov izločene ekocelice.	Le	Osnovo predstavljajo s soglasjem lastnikov izločene ekocelice.

Dodatna
pojasnila

Stopnje poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije smo določili le gozdnim površinam.

Gozdu, ki je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom opredeljen kot varovalni gozd, smo določili 3. stopnjo poudarjenosti ne glede na vrednost PSGR, saj je v tem primeru lesnoproizvodna funkcija podrejena namenu, zaradi katerega je bil gozd izločen kot varovalni gozd.

Gozdu, ki je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom določen kot gozdni rezervat, in gozdu, ki je s soglasjem lastnika za določeno obdobje prepuščen naravnemu razvoju (ekocelice), se lesnoproizvodne funkcije za prihodnje obdobje ne določa.

FUNKCIJA PRIDOBIVANJA DRUGIH GOZDNIH DOBRIN

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Gozdni semenski sestoj.	Na	Osnova je karta semenskih sestojev.
Nadpovprečno nabiranje drugih gozdnih dobrin (gobe, borovnice, tudi za prodajo).	Nb	Osnova so razpoložljivi podatki o nadpovprečnem nabiranju drugih gozdnih dobrin in zaznani problemi na terenu glede prekomernega nabiranja gozdnih plodov.
Gozd, v katerem se gospodar zaradi plodov.	Nc	Osnovo predstavljajo podatki o gozdovih, v katerih se gospodari zaradi plodov.
Čebelarstva stojišča za premične čebelnjake in stalne čebelnjake v gozdnem prostoru (polmer: 100 m).	Np	Osnova so čebelarstva stojišča za premične čebelnjake iz Čebelarstva zveze Slovenije.
Druga stopnja		
Območja nabiranja drugih gozdnih dobrin (gobe, borovnice, tudi za prodajo) – manj obremenjena.	Nb	Osnova so razpoložljivi podatki o območjih, kjer se nabirajo druge gozdne dobrine, vendar so ta območja manj obremenjena in zato problemi na terenu glede prekomernega nabiranja niso tako izraziti.
Sestoji z velikim deležem kostanja v lesni zalogi (nad 25 %).	Nd	
Območje gozdne čebelje paše.	Ne	Osnova so podatki iz katastra čebelje paše.
Gozd intenzivnega steljarjenja, pridobivanja smole ali drevesnih sokov.	Nf	Podatki o območjih gozdov, kjer se intenzivno steljarji in pridobiva smola ali drevesne sokove niso razpoložljivi, zato je osnova lastno poznavanje območij teh tradicionalnih oblik.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

LOVNOGOSPODARSKA FUNKCIJA

Utemeljitev	Šifra	Podlaga
Prva stopnja		
Lovne obore.	Jo	Osnova je sloj lovni obor v Sloveniji.
Krmišče z okolico (zimsko krmišča z okolico do 200 m).	Jk	Osnova je sloj lokacije zimskih krmišč, okoli katerih smo kot vplivni radij določili oddaljenost do 200 m.
Okolica rukališč.	Jr	Osnova je poznavanje lokacij rukališč.
Druga stopnja		
Območje lovišča z intenzivnim lovskim turizmom..	Jt	Osnova je poznavanje lokacij.
Tretje stopnje poudarjenosti se ne določa.		

13.14 Ostale priloge

Preglednica 1: Učne poti na GGO Postojna

Zap. št.	Ime
1	Mašunska gozdna učna pot (1,8 km)
2	Gozdna učna pot Sviščaki (4,3 km)
3	Sprehajalna pot Sviščaki (0,9 km)
4	Naravoslovna učna pot Rakov Škocjan (3,3 km)
5	Pot Drvošec (5,5 km)
6	Pot izvirov (4 km)
7	Naravoslovna pot Menišija (3 km)
8	Čebelarska učna pot na Cerkniškem jezeru (0,25 km)
9	Naravoslovna učna pot Po sledih živali (1,7 km)
10	Arheološka pot Claustra (3,8 km)
11	Učna pot Kadice (0,5 km)

Preglednica 2: Gozdni rezervati na GGO Postojna

Št. rezervata	Naziv	Režim	Površina (ha)
01	Pleša	2	7,22
03	Iška	2	119,60
05	Ilov klanec	2	10,49
08	Dedna gora	2	21,07
09	Bička gora	2	31,74
10	Obramec	2	40,79
11	Risov žleb	2	13,17
15	Zatreb-Planinc	2	654,69
16	Veliki Bršljanovec	2	12,66
17	Bele vode	2	12,39
19	Goljak	2	27,15
20	Snežnik	2	622,82
20	Snežnik	1	171,22
21	Pod Tjuro	2	3,72
22	Unška koliševka	2	3,44
SKUPAJ			1752,17

Preglednica 3: Kulturna dediščina na GGO Postojna

Zap. št.	Oznaka in ime
1	ESD25181 - Malo Ubelsko - Vas
2	ESD25176 - Šmihel pod Nanosom - Vas
3	ESD25179 - Belsko - Vas
4	ESD25187 - Rakitnik - Vas
5	ESD25186 - Veliki Otok - Vas
6	ESD28472 - Liplje pri Planini - Zaselek Podgora
7	ESD10985 - Zelše - Arheološko območje Sv. Volbenk
8	ESD2329 - Otok pri Cerknici - Cerkev sv. Primoža in Felicijana
9	ESD10987 - Žerovnica - Arheološko območje Kamna Gorica
10	ESD2321 - Bloška Polica - Cerkev sv. Vincencija
11	ESD417 - Lož - Razvaline gradu
12	ESD2337 - Viševsek - Cerkev Marijinega vnebovzetja
13	ESD10944 - Markovec - Rimska naselbina Koča vas
14	ESD2324 - Knežja Njiva - Cerkev sv. Trojice
15	ESD4088 - Nanos - Cerkev sv. Brikcija
16	ESD4774 - Strane - Arheološko območje Dolgi grič
17	ESD859 - Zagon - Arheološko najdišče Betalov spodmol
18	ESD23902 - Studeno pri Postojni - Mejni kamen pod staro cesto
19	ESD19415 - Veliki Otok - Spomenik dogodku NOB pri Črni jami

PRILOGE

Zap. št.	Oznaka in ime
20	ESD9161 - Rakitnik - Arheološko najdišče Jama Golobinja II pod Grmačo
21	ESD23880 - Lohača - Jenčkova kapelica
22	ESD23901 - Planina - Kapelica na Planinski gori
23	ESD4831 - Planina - Mali grad
24	ESD24651 - Rakov Škocjan - Skupni grob neznanih partizanov
25	ESD8466 - Zabiče - Grad Gotnik
26	ESD24348 - Snežnik - Kapelica na Devinu
27	ESD19243 - Snežnik - Kapelica sv. Kozme in Damijana
28	ESD24645 - Snežnik - Kapelica sv. Gabrijela
29	ESD24349 - Snežnik - Kapelica v Markovi dolini
30	ESD24638 - Topol pri Begunjah - Grob neznanega partizana na Slivnici
31	ESD24350 - Snežnik - Kapelica Madonna della Neve
32	ESD24633 - Cajnarje - Spominska plošča na kraju zbiranja partizanov
33	ESD24647 - Radlek - Spomenik dvanajstim talcem
34	ESD24648 - Sveti Vid pri Cerknici - Grobišče neznanih borcev XVIII. divizije
35	ESD17124 - Kozarišče - Spomenik bojem Tomšičeve brigade
36	ESD17125 - Kozarišče - Spominsko znamenje partizanoma pod Cinkovcem
37	ESD1636 - Studeno na Blokah - Cerkev sv. Janeza Krstnika
38	ESD9249 - Hiteni - Cerkev sv. Urha na Nadliškem hribu
39	ESD17120 - Babna Polica - Spominska plošča v NOB padlemu Antonu Avscu
40	ESD17146 - Vrhnik pri Ložu - Spominsko znamenje ustanovitvi Rakovške čete
41	ESD19390 - Razdrto - Kapelica
42	ESD19457 - Žeje pri Prestranku - Posestvo Bile
43	ESD19458 - Žeje pri Prestranku - Posestvo Poček
44	ESD28473 - Liplje pri Planini - Domačija Liplje 2
45	ESD23505 - Begunje pri Cerknici - Čopčev mlin
46	ESD2326 - Laze pri Gorenjem Jezeru - Cerkev sv. Brikcija
47	ESD1829 - Martinjak - Razvaline cerkve sv. Nikolaja na Slivnici
48	ESD17119 - Kozarišče - Italijanska cisterna nad Sladko vodo
49	ESD2323 - Klance - Cerkev sv. Pankracija
50	ESD23486 - Žerovnica - Mekavčev mlin
51	ESD17123 - Kozarišče - Ruševine italijanske kasarne
52	ESD17121 - Kozarišče - Italijanska kasarna
53	ESD2408 - Cajnarje - Cerkev sv. Jurija
54	ESD16274 - Podlož - Kapelice Križevega pota na Križni gori
55	ESD2322 - Podlož - Cerkev sv. Križa na Križni gori
56	ESD24751 - Kozarišče - Italijanska vojaška cisterna na Mezelišču
57	ESD2338 - Vrh - Cerkev sv. Tomaža
58	ESD17024 - Babna Polica - Spomenik padlim talcem v Jermendolu pri Podgori
59	ESD2332 - Dolenje Poljane - Cerkev sv. Andreja v Zgornjih Poljanah
60	ESD17027 - Babno Polje - Spomenik talcem
61	ESD17118 - Babno Polje - Spominsko znamenje talcem
62	ESD28018 - Strane - Arheološko najdišče Zatrep
63	ESD19402 - Strane - Kapelica na Griči
64	ESD29182 - Šmihel pod Nanosom - Domačija Šmihel 65
65	ESD29260 - Velika Brda - Posestvo Škule
66	ESD3937 - Zagon - Razvaline cerkve sv. Jerneja
67	ESD19336 - Zagon - Arheološko najdišče Vilharjeva jama
68	ESD28011 - Veliki Otok - Arheološko najdišče Risovec
69	ESD3933 - Veliki Otok - Cerkev sv. Andreja
70	ESD9623 - Veliki Otok - Arheološko najdišče Otoška jama
71	ESD9388 - Veliki Otok - Arheološko najdišče Mačkovec
72	ESD19409 - Postojna - Spomenik talcem
73	ESD19412 - Postojna - Spomenik dogodkom v NOB
74	ESD28015 - Žeje pri Prestranku - Arheološko najdišče sv. Jurij
75	ESD22748 - Planina - Arheološko najdišče Markova jama
76	ESD19414 - Planina - Spomenik Tomšičevi brigadi
77	ESD28426 - Ilirska Bistrica - Križ v Mrzlem Dolu
78	ESD10966 - Rakek - Arheološko območje Rakek
79	ESD10925 - Dolenje Jezero - Ruševine Karlovškega gradu

PRILOGE

Zap. št.	Oznaka in ime
80	ESD28450 - Palčje - Grobnica NOB
81	ESD28450 - Palčje - Grobnica NOB
82	ESD1615 - Dobec - Cerkev sv. Lenarta
83	ESD28453 - Mašun - Spomenik NOB
84	ESD28432 - Ilirska Bistrica - Križ v Mikuli
85	ESD28404 - Ilirska Bistrica - Kapelica Matere božje
86	ESD28448 - Sviščaki - Spomenik NOB
87	ESD10916 - Dane - Arheološko območje ob ponoru Obrha
88	ESD10906 - Bločice - Arheološko najdišče Turščeva skednenca
89	ESD26901 - Bloška Polica - Arheološko najdišče Križna jama
90	ESD20796 - Stari trg pri Ložu - Arheološko najdišče Tekavča jama
91	ESD24748 - Babna Polica - Spominsko znamenje ustanovitvi Loškega odreda
92	ESD24750 - Babno Polje - Spomenik snežniškim partizanskim bolnišnicam
93	ESD24749 - Babno Polje - Grobnica v županovem lazcu
94	ESD1614 - Bezuljak - Cerkev Marijinega vnebovzetja
95	ESD25175 - Veliko Ubelsko - Vas
96	ESD25172 - Strane - Vas
97	ESD28336 - Bukovje - Vas
98	ESD29028 - Bukovje - Studenec
99	ESD25182 - Studeno pri Postojni - Vas
100	ESD4839 - Studeno pri Postojni - Arheološko najdišče Tabor
101	ESD10948 - Cerknica - Arheološko najdišče Marof
102	ESD10907 - Brezje - Arheološko območje
103	ESD1707 - Brezje - Cerkev sv. Jurija
104	ESD1617 - Selšček - Cerkev sv. Križa
105	ESD1709 - Podslivnica - Cerkev sv. Frančiška Ksaverija
106	ESD24440 - Rožanče - Erjavčev mlin
107	ESD24441 - Sveta Trojica - Domačija Sveta Trojica 2
108	ESD24436 - Mramorovo pri Pajkovem - Domačija Marmorovo pri Pajkovem 1
109	ESD4000 - Žeje pri Prestranku - Cerkev sv. Jurija
110	ESD17726 - Prestranek - Arheološko najdišče Dedkov trebež in Kambrce
111	ESD498 - Arheološko najdišče Jama v Lozi
112	ESD28017 - Ruševine cerkve sv. Nikolaja
113	ESD576 - Prestranek - Arheološko najdišče Ovčja jama
114	ESD4775 - Selce pri Pivki - Gradišče Špiček
115	ESD10901 - Babno Polje - Gradišče Farjevka
116	ESD10902 - Babno Polje - Arheološko območje Grajske njive
117	ESD10903 - Babno Polje - Arheološko območje Jurčev grič
118	ESD10904 - Babno Polje - Zaporni zid Vražji vrtec
119	ESD10905 - Bločice - Arheološko najdišče Kucelj
120	ESD10908 - Cajnarje - Arheološko najdišče, ESD2408
121	ESD10910 - Cerknica - Arheološko območje Kamna Gorica
122	ESD10912 - Dane - Poznoantični grob
123	ESD10913 - Podcerkev - Arheološko območje Devin
124	ESD10914 - Dane - Gradišče Gradec
125	ESD10915 - Klance - Arheološko območje Grobljice
126	ESD10915 - Klance - Arheološko območje Grobljice, ESD16286
127	ESD10917 - Dobec - Arheološko območje Štritof
128	ESD10918 - Dobec - Arheološko območje Vinji vrh
129	ESD10920 - Zelše - Gradišči Cvinger in Tržišče
130	ESD10920 - Zelše - Gradišči Cvinger in Tržišče, ESD16286
131	ESD10921 - Dolenje Jezero - Arheološko območje Lašček
132	ESD10922 - Rakov Škocjan - Arheološko območje Nadlišček
133	ESD10926 - Dolenje Otave - Arheološko območje Staro Kladje in Ajdno ustje
134	ESD10927 - Dolenje Otave - Arheološko območje Turnišče
135	ESD10928 - Dolenje Poljane - Arheološko najdišče Zgornje Poljane
136	ESD10930 - Gorenje Jezero - Gradišče Stražišče
137	ESD10930 - Gorenje Jezero - Gradišče Stražišče, ESD16286
138	ESD10931 - Grahovo - Prazgodovinska gradišča
139	ESD10931 - Grahovo - Prazgodovinska gradišča, ESD16286

PRILOGE

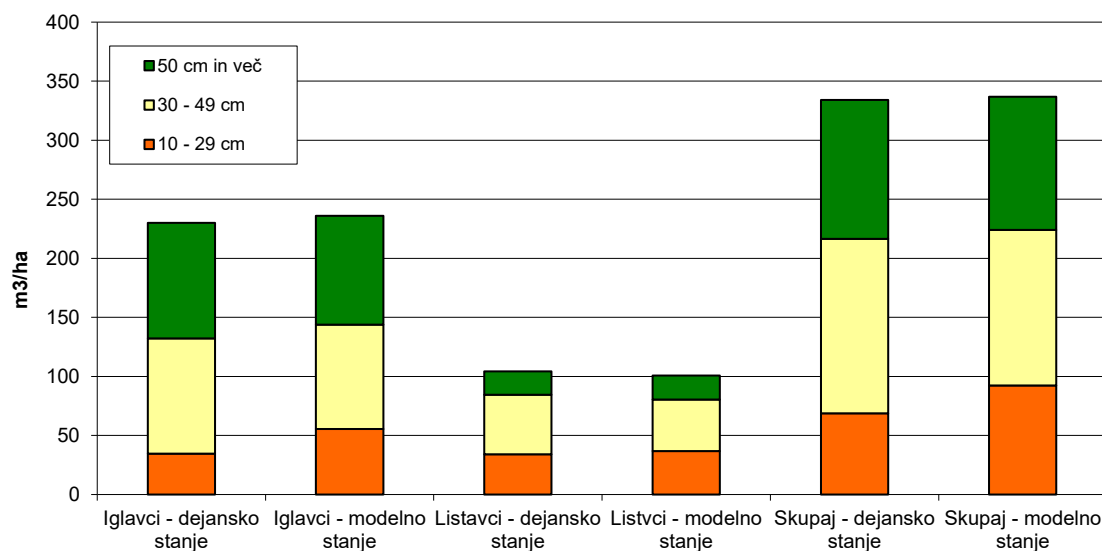
Zap. št.	Oznaka in ime
140	ESD10935 - Hiteno - Arheološko najdišče Nadliški hrib
141	ESD10936 - Ivanje selo - Arheološko območje Rujavi grič
142	ESD10938 - Vrh - Arheološko območje Grajševka
143	ESD10939 - Kozarišče - Gradišče Leskov vrh
144	ESD10940 - Lipsenj - Arheološko območje Videm
145	ESD10940 - Lipsenj - Arheološko območje Videm, ESD16286
146	ESD10941 - Lož - Arheološko območje Križni vrh
147	ESD10942 - Lož - Arheološko najdišče Lož
148	ESD10942 - Lož - Arheološko najdišče Lož, ESD13752
149	ESD10942 - Lož - Arheološko najdišče Lož, ESD2328
150	ESD10943 - Lož - Arheološko območje Stražnice
151	ESD10945 - Markovec - Arheološko območje Gmajna
152	ESD10946 - Markovec - Gradišče Markov hrib
153	ESD10950 - Martinjak - Gradišče Velika Slivnica
154	ESD10951 - Cerknica - Arheološko najdišče
155	ESD10952 - Metulje - Arheološko najdišče Stari grad
156	ESD10953 - Metulje - Arheološko območje Stražnice
157	ESD10954 - Nadlesk - Rimski kohortni kastel
158	ESD10955 - Fara na Blokah - Gradišče Peškovec
159	ESD10956 - Otok pri Cerknici - Arheološko območje Otok, ESD16286
160	ESD10956 - Otok pri Cerknici - Arheološko območje Otok, ESD16286, ESD504
161	ESD10957 - Otok pri Cerknici - Arheološko območje Otočec, ESD16286
162	ESD10958 - Dobec - Arheološko območje Črni vrh
163	ESD10959 - Pikovnik - Arheološko območje Zavrh
164	ESD4780 - Pivka - Arheološko območje Sv. Primož
165	ESD10977 - Šmarata - Arheološko najdišče, ESD670, ESD8765
166	ESD10964 - Grahovo - Arheološko območje Ulaški vrh
167	ESD10965 - Rakek - Arheološko najdišče Smjak
168	ESD10978 - Topol pri Begunjah - Arheološko območje Krstni hrib
169	ESD10961 - Vrh - Gradišče Kucelj
170	ESD10961 - Vrh - Gradišče Kucelj, ESD8765, ESD670
171	ESD10962 - Podšteberk - Arheološko najdišče Stari grad, ESD16286
172	ESD10967 - Rakek - Arheološko območje Škrilje
173	ESD10968 - Ravne - Arheološko območje Pajkov grič
174	ESD10970 - Runarsko - Arheološko območje Tabor
175	ESD10972 - Selšček - Arheološko območje Stražišče
176	ESD10973 - Sleme - Arheološko območje
177	ESD10981 - Unec - Antično grobišče
178	ESD10977 - Šmarata - Arheološko najdišče
179	ESD10982 - Velike Bloke - Gradišče Ograde v Senožetih
180	ESD10976 - Strmca pri Lužarjih - Arheološko najdišče Grad Žmucovo
181	ESD10980 - Unec - Arheološko najdišče Kolobar
182	ESD10980 - Unec - Arheološko najdišče Kolobar, ESD173
183	ESD11127 - Dolenje Jezero - Naselbina Gorica, ESD16286
184	ESD10983 - Vrh - Arheološko območje Graček
185	ESD16205 - Rakov Škocjan - Arheološko območje Farovka
186	ESD10984 - Vrhnika pri Ložu - Arheološko območje Kolačnik
187	ESD17122 - Kozarišče - Italijanska vojaška cesta
188	ESD18606 - Podskrajnik - Drevored med Rakekom in Podskrajnikom
189	ESD10986 - Zelše - Arheološko območje Stražnik
190	ESD16205 - Rakov Škocjan - Arheološko območje Farovka, ESD9251
191	ESD10989 - Župeno - Arheološko območje
192	ESD29144 - Kalce pri Logatcu - Arheološko območje Orlov grič
193	ESD11128 - Stražišče - Arheološko območje
194	ESD13752 - Lož - Mesto
195	ESD16210 - Gorenje Jezero - Naselbina Hrastene njive, ESD16286
196	ESD16211 - Cerknica - Ruševine gradu Loško
197	ESD16286 - Cerknica - Kulturna krajina Cerkniškega jezera
198	ESD16361 - Trnje - Razvaline cerkve sv. Trojice
199	ESD21016 - Cerknica - Drevored med Cerknico in Begunjami

PRILOGE

Zap. št.	Oznaka in ime
200	ESD222 - Knežak - Gradišče na Čepni
201	ESD22327 - Bločice - Kulturna krajina Bločiško polje
202	ESD2328 - Lož - Cerkev sv. Roka v Zgornji Travi
203	ESD29540 - Postojna - Arheološko najdišče Postojnska jama
204	ESD2407 - Štrukljeva vas - Cerkev sv. Jakoba
205	ESD27983 - Koritnice - Gradišče Veliki Devin
206	ESD29758 - Podkraj - Zaporni zid Polšakovo kopišče
207	ESD29759 - Podkraj - Zaporni zid Hrušica-Veliki Obršljanovec
208	ESD28016 - Trnje - Arheološko območje Vasišče
209	ESD28471 - Liplje pri Planini - Vas
210	ESD4773 - Studeno pri Postojni - Arheološko območje Ostrog in Podostrog
211	ESD4776 - Razdrto - Arheološko območje Gradišče
212	ESD4777 - Planina - Arheološko najdišče Stari grad, ESD173
213	ESD4779 - Pivka - Arheološko območje Kerin
214	ESD30199 - Strmca pri Postojni - Kulturna krajina
215	ESD4772 - Studeno pri Postojni - Arheološko območje Sv. Lovrenc
216	ESD4784 - Juršče - Arheološko območje Gradec
217	ESD4788 - Planina - Zaselek Malni
218	ESD4794 - Podkraj - Zaporni zid Veliki Obršljanovec
219	ESD525 - Planina - Trško naselje
220	ESD538 - Podlož - Arheološko najdišče Križna gora
221	ESD757 - Šmihel pod Nanosom - Arheološko območje Gradišče
222	ESD764 - Šilentabor - Arheološko najdišče
223	ESD538 - Podlož - Arheološko najdišče Križna gora, ESD16286
224	ESD9343 - Benete - Zaporni zid na Drniku
225	ESD697 - Stari trg pri Ložu - Arheološko najdišče Ulaka, ESD7829
226	ESD288 - Slavina pri Postojni - Arheološko najdišče Gradišče
227	ESD7583 - Predjama - Vaško jedro
228	ESD9601 - Postojna - Arheološko najdišče Sovič
229	ESD7909 - Snežnik - Park gradu Snežnik_2, ESD8765, ESD670
230	ESD7909 - Snežnik - Park gradu Snežnik, ESD8765, ESD670
231	ESD435 - Slavina pri Postojni - Arheološko območje Baba
232	ESD605 - Orehek pri Postojni - Gradišče na Krivcu
233	ESD8765 - Snežnik - Območje gradu Snežnik, ESD670
234	ESD173 - Planina - Razvaline gradu Haasberg
235	ESD599 - Hruševje - Arheološko območje Stari grad, sv. Barbara in Gradišče
236	ESD27112 - Orehek pri Postojni - Arheološko območje Jančarija

Preglednica 4: rezultati spletne ankete o pomembnosti gozdnogospodarskih ciljev (v % odgovorov)

Pro-izvodnja lesa	Lov in dohodek od lova	Prido-bivanje drugih gozdnih proizvodov	Zago-tavljanje ponorov ogljika	Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst	Ohranjanje voda	Čiščenje zraka in regulacijo klime	Varovanje pred naravnimi nesrečami	Rekreacija in turizem	Estetski videz krajine	Ohranjanje kulturne dediščine	Vzgoja in izob. ter razisko-vanje gozdov
31,0	7,6	5,0	6,0	7,9	10,3	7,7	5,2	3,6	4,1	3,9	7,7

Slika: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture gozdov za raznomerne in prebiralne gozdove skupaj.

Preglednica 5: Povezovalni šifrant med območnimi rastiščnogojitvenimi razredi 2021-2030 in 2011-2020 ter vključujoči rastiščnogojitveni razredi gozdnogospodarskih enot

Šifra ORGR 2011-20	Šifra ORGR 2021-30	Ime Območnega RGR	Vključujoči RGR GGE
16	040	Hrastovja na silikatnih kamninah	128, 130, 328
17	041	Gozdovi iglavcev na rastiščih hrastovij na silikatnih kamninah	228
09	050	Dinarska podgorska bukovja	117
14	051	Gozdovi iglavcev na rastiščih dinarskih podgorskih bukovij	217, 417
12	072	Zgornjegorski bukovi gozdovi – na slabših legah	122
11	073	Zgornjegorski bukovi gozdovi – na slabših legah	120, 121
05	091	Smrekovi gozdovi na rastiščih dinarskih jelovih bukovij	201, 404
02 in 04	092	Dinarska jelova bukovja – na plitvih tleh	115, 131, 207, 307, 407
01 in 06	093	Dinarska jelova bukovja – na globokih tleh	101, 104, 110, 124, 204, 301, 310, 317, 401, 504
03	094	Dinarska jelova bukovja – na hladnih legah	103, 112, 209, 212
10	110	Toploljubni bukovi gozdovi	119, 125
15	111	Gozdovi iglavcev na rastiščih toplotljubnih bukovij	225
13	120	Gozdovi toplotljubnih listavcev	123, 127
08	150	Smrekovja v mraziščih	116
07	160	Jelovja na silikatnih kamninah	114
18	200	Varovalni gozdovi	65, 66
19	210	Gozdni rezervati	69, 70
20	220	Gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi	68, 71

Preglednica 6: Novo poimenovanje rastiščnogojitvenih razredov gozdnogospodarskih enot

Šifra RGR	Ime rastiščnogojitvenega razreda GGE
VEČNAMENSKI GOZDOVI	
00128	Kisloljubno gradnovo bukovje - bukovji gozdovi
00328	Kisloljubno gradnovo bukovje - gozdovi listavcev
00130	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
00228	Kisloljubno gradnovo bukovje - gozdovi iglavcev
00117	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje - bukovji gozdovi
00417	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje - gozdovi rdečega bora
00217	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje - gozdovi iglavcev
00122	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (slabše lege)
00120	Primorsko gorsko bukovje
00121	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)
00201	Dinarsko jelovo bukovje s kopitnikom - smrekovi gozdovi
00404	Dinarsko jelovo bukovje s spomladansko torilnico - smrekovi gozdovi
00207	Dinarsko jelovo bukovje s trpežnim golščem - bukovji gozdovi
00307	Dinarsko jelovo bukovje s trpežnim golščem - mešani gozdovi
00407	Dinarsko jelovo bukovje s trpežnim golščem - mešani in raznomerni gozdovi
00115	Dinarsko jelovje na skalovju - mešani in raznomerni gozdovi
00131	Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč
00101	Dinarsko jelovo bukovje s kopitnikom - jelovi gozdovi
00301	Dinarsko jelovo bukovje s kopitnikom - mešani gozdovi
00401	Dinarsko jelovo bukovje s kopitnikom - mešani in raznomerni gozdovi
00104	Dinarsko jelovo bukovje s spomladansko torilnico - jelovi gozdovi
00204	Dinarsko jelovo bukovje s spomladansko torilnico - mešani gozdovi
00504	Dinarsko jelovo bukovje s spomladansko torilnico - mešani in raznomerni gozdovi
00110	Dinarsko jelovo bukovje z jelenovim jezikom - mešani gozdovi
00310	Dinarsko jelovo bukovje z jelenovim jezikom - mešani in raznomerni gozdovi
00317	Dinarsko jelovo bukovje s spomladansko torilnico - mešani in raznomerni gozdovi na dolomitu
00124	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom - mešani gozdovi
00103	Dinarsko jelovo bukovje z lisičjakom - mešani gozdovi
00209	Dinarsko jelovo bukovje z dvolistno senčico - mešani in raznomerni gozdovi
00112	Dinarsko jelovo bukovje z gozdnim planinščkom - mešani gozdovi
00212	Dinarsko jelovo bukovje z gozdnim planinščkom - mešani in raznomerni gozdovi
00119	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje
00125	Primorsko bukovje
00225	Primorsko bukovje - gozdovi iglavcev
00123	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje
00127	Primorsko hrastovje in črnogabrovje na apnencu
00116	Smrekovi gozdovi v mraziščih
00114	Mešani in raznomerni gozdovi na laporjih in peščenjakih
VAROVALNI GOZDOVI	
00065	Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih
00066	Varovalni gozdovi na zgornji gozdni meji
GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM – UKREPI NISO DOVOLJENI	
00069	Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov
00070	Gozdni rezervati v ostalih gozdovih
GOZDOVI S POSEBNIM NAMENOM – UKREPI SO DOVOLJENI	
00068	Krajinski parki
00071	Gozdovi za ostale naloge

Preglednica 7: Modelno stanje raznodobnih gozdov po ORGR

ORGR 040					ORGR 041				
Dejansko		Model			Dejansko		Model		
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha	RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	2,3	20	16,7	55	Mladovje	8,5	20	19,0	60
Drogovnjak	29,7	45	37,5	270	Drogovnjak	43,0	45	42,9	270
Debeljak	46,8	35	29,2	425	Debeljak	31,7	20	19,0	500
Pomlajenec	21,1	20	16,7	330	Pomlajenec	14,5	20	19,0	330
Razn. in preb.g.	0,1	0	0,0	0	Razn. in preb.g.	2,3	0	0,0	0
SKUPAJ	100,0	120	100,0	289	SKUPAJ	100,0	105	100,0	285

ORGR 050					ORGR 051				
Dejansko		Model			Dejansko		Model		
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha	RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	3,6	15	13,6	60	Mladovje	4,7	15	15,8	55
Drogovnjak	22,4	40	36,4	250	Drogovnjak	56,7	40	42,1	220
Debeljak	46,5	35	31,8	450	Debeljak	22,9	20	21,1	450
Pomlajenec	26,2	20	18,2	330	Pomlajenec	14,6	20	21,1	300
Razn. in preb.g.	1,3	0	0,0	0	Razn. in preb.g.	1,1	0	0,0	0
SKUPAJ	100,0	110	100,0	302	SKUPAJ	100,0	95	100,0	259

ORGR 072					ORGR 073				
Dejansko		Model			Dejansko		Model		
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha	RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	5,2	30	20,0	45	Mladovje	2,7	25	18,3	55
Drogovnjak	32,9	70	46,7	250	Drogovnjak	22,8	50	36,5	250
Debeljak	46,7	20	13,3	370	Debeljak	54,9	35	25,6	425
Pomlajenec	13,8	30	20,0	280	Pomlajenec	16,9	20	14,6	310
Razn. in preb.g.	1,4	0	0,0	0	Razn. in preb.g.	2,7	0	5,0	310
SKUPAJ	100,0	150	100,0	231	SKUPAJ	100,0	130	100,0	271

ORGR 091					ORGR 092				
Dejansko		Model			Dejansko		Model		
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha	RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	4,5	15	11,3	70	Mladovje	4,0	15	9,2	60
Drogovnjak	33,6	45	33,8	250	Drogovnjak	13,2	45	27,7	230
Debeljak	34,7	35	26,2	500	Debeljak	37,3	40	24,6	470
Pomlajenec	15,6	25	18,7	350	Pomlajenec	21,6	30	18,5	340
Razn. in preb.g.	11,6	0	10,0	350	Razn. in preb.g.	23,9	0	20,0	340
SKUPAJ	100,0	120	100,0	324	SKUPAJ	100,0	130	100,0	316

ORGR 093					ORGR 094				
Dejansko		Model			Dejansko		Model		
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha	RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	3,7	15	8,8	65	Mladovje	2,3	15	7,2	65
Drogovnjak	16,6	40	23,3	250	Drogovnjak	11,3	45	21,7	270
Debeljak	31,3	40	23,3	500	Debeljak	34,0	45	21,7	510
Pomlajenec	18,2	25	14,6	350	Pomlajenec	15,8	30	14,4	380
Razn. in preb.g.	30,2	0	30,0	350	Razn. in preb.g.	36,6	0	35,0	380
SKUPAJ	100,0	120	100,0	337	SKUPAJ	100	135	100,0	362

ORGR 110					ORGR 111				
Dejansko		Model			Dejansko		Model		
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha	RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	3,2	30	21,4	47	Mladovje	3,6	15	15,0	35
Drogovnjak	41,8	60	42,9	220	Drogovnjak	37,9	40	40,0	160
Debeljak	36,6	30	21,4	370	Debeljak	23,5	25	25,0	240
Pomlajenec	18,1	20	14,3	230	Pomlajenec	35,0	20	20,0	200
Razn. in preb.g.	0,3	0	0,0	0	Razn. in preb.g.	0,0	0	0,0	0
SKUPAJ	100	140	100,0	217	SKUPAJ	100	100	100,0	169

PRILOGE

ORGR 120	Dejansko		Model	
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	3,4	30	22,2	25
Drogovnjak	59	70	51,9	160
Debeljak	26	15	11,1	240
Pomlajenec	11,4	20	14,8	165
Razn. in preb.g.	0,2	0	0,0	0
SKUPAJ	100	135	100,0	140

ORGR 150	Dejansko		Model	
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	2,4	15	9,9	65
Drogovnjak	8,0	45	29,6	300
Debeljak	71,3	50	32,8	500
Pomlajenec	9,6	30	19,7	380
Razn. in preb.g.	8,7	0	8,0	380
SKUPAJ	100,0	140	100,0	364

ORGR 160	Dejansko		Model	
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	1,7	25	9,8	65
Drogovnjak	17,0	50	19,6	270
Debeljak	34,3	45	17,7	500
Pomlajenec	3,8	20	7,9	380
Razn. in preb.g.	43,2	0	45,0	380
SKUPAJ	100,0	140	100,0	349

ORGR 200	Dejansko		Model	
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	3,1	20	3,0	45
Drogovnjak	42,1	50	40,0	250
Debeljak	44,4	35	43,0	370
Pomlajenec	6,7	20	10,0	280
Razn. in preb.g.	3,7	0	4,0	280
SKUPAJ	100	125	100,0	300

ORGR 220	Dejansko		Model	
RF	Pov. (%)	let	Pov (%)	m ³ /ha
Mladovje	1,0		3,0	
Drogovnjak	59,8		55,0	
Debeljak	30,9		30,0	
Pomlajenec	4,1		10,0	
Razn. in preb.g.	4,2		2,0	
SKUPAJ	100,0	0	100,0	0

Preglednica 8: Modelno stanje raznomernih in prebiralnih gozdov po ORGR

ORGR 072

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
A - 10-29 cm	75	38,0	50	60,0	125	44,5
B - 30-49 cm	86	44,0	34	40,0	120	43,0
C - nad 50 cm	35	18,0	0	0,0	35	12,5
Skupaj	196	70,0	84	30,0	280	100,0

ORGR 073

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
A - 10-29 cm	74	34,0	49	53,0	123	39,7
B - 30-49 cm	93	43,0	44	47,0	137	44,2
C - nad 50 cm	50	23,0	0	0,0	50	16,1
Skupaj	217	70,0	93	30,0	310	100,0

ORGR 091 in 093

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
A - 10-29 cm	54	22,0	36	34,0	90	25,7
B - 30-49 cm	91	37,0	45	43,0	136	38,9
C - nad 50 cm	100	41,0	24	23,0	124	35,4
Skupaj	245	70,0	105	30,0	350	100,0

ORGR 092

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
A - 10-29 cm	60	25,0	43	42,0	103	30,3
B - 30-49 cm	90	38,0	46	45,0	136	40,0
C - nad 50 cm	88	37,0	13	13,0	101	29,7
Skupaj	238	70,0	102	30,0	340	100,0

PRILOGE

ORGR 094

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha	%
A - 10-29 cm	53	20,0	39	34,0	92	24,2
B - 30-49 cm	93	35,0	49	43,0	142	37,4
C - nad 50 cm	121	45,0	25	23,0	146	38,4
Skupaj	267	70,0	113	30,0	380	100,0

ORGR 150

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha	%
A - 10-29 cm	80	25,0	40	70,0	120	31,6
B - 30-49 cm	123	38,0	17	30,0	140	36,8
C - nad 50 cm	120	37,0	0	0,0	120	31,6
Skupaj	323	85,1	57	14,9	380	100,0

ORGR 160

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha	%
A - 10-29 cm	67	25,0	43	38,0	110	29,0
B - 30-49 cm	101	38,0	51	44,0	151	39,7
C - nad 50 cm	98	37,0	20	18,0	119	31,3
Skupaj	266	70,0	114	30,0	380	100,0

Preglednica 9: Pomladek in mladovje po skupinah drevesnih vrst leta 2021 po ORGR

ORGR	Pomladek po skupinah DV (%)					Površina (ha)	Mladovje po skupinah DV (%)					Površina (ha)
	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.	ostali		Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.	ostali	
040	6,8	0,4	45,2	10,2	37,4	450	17,5	0,0	38,6	9,2	34,6	62
041	14,6	0,7	17,5	17,0	50,2	155	16,4	0,1	33,5	8,0	42,1	126
050	23,3	0,4	57,1	12,5	6,6	1205	28,8	0,2	56,1	6,9	8,0	211
051	43,7	0,7	20,8	8,5	26,2	698	33,7	0,2	24,2	4,9	37,0	242
072	6,0	3,9	81,7	7,8	0,5	293	5,6	2,1	90	2,0	0,3	121
073	9,0	6,7	74,6	9,2	0,5	685	13,2	2,5	81,9	2,4	0,1	120
091	32,6	1,8	31,6	22,3	11,7	331	37,0	0,3	27,9	13,2	21,7	90
092	23,7	7,6	56,6	9,6	2,4	1849	34,2	2,8	54,2	7,0	1,8	373
093	28,8	6,3	50,3	11,3	3,3	5028	46,8	1,7	38	10,3	3,2	900
094	42,0	11,9	39,9	5,8	0,5	890	47,2	3,5	44,9	3,8	0,6	91
110	7,3	0,5	37,9	14,6	39,7	635	23,3	0,4	35,8	10,3	30,3	119
111	7,5	1,0	3,5	19,1	68,8	767	18,4	0,2	4,6	18,5	58,3	126
120	12,5	0,3	11,8	6,9	68,6	372	27,2	0,1	8,2	1,9	62,6	113
150	59,3	5,0	31,3	3,4	1,0	80	50,8	4,8	43,4	0,4	0,6	15
160	36,6	18,1	29,4	13,4	2,4	305	47,8	2,0	28,1	16,2	5,9	27
200	13,3	5,4	69,1	7,4	4,9	103	9,0	8,4	77	5,5	0,2	39
210	17,5	2,4	74,8	4,0	1,4	127	10,7	0,4	88,5	0,4	0,0	5
220	12,8	8,0	34,7	15,9	28,7	105	12,1	8,0	50,7	6,1	23,1	17
Skupaj	24,5	5,2	46,0	11,2	13,1	14077	33,2	1,5	42	8,1	15,1	2798

Preglednica 10: Pomladek in mladovje po skupinah drevesnih vrst leta 2011 po ORGR

ORGR	Pomladek po skupinah DV (%)					Površina (ha)	Mladovje po skupinah DV (%)					Površina (ha)
	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.	ostali		Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.	ostali	
040	23,3	0,0	33,1	5,6	37,8	370	55,4	0,1	15,9	7,9	20,7	55
041	38,5	0,5	8,6	14,7	37,7	156	71,9	0,3	0,9	2,3	24,6	35
050	29,5	0,8	47,1	15,2	7,4	938	45,1	0,2	36,8	10,7	7,2	88
051	47,3	0,6	18,5	8,0	25,6	531	63,5	0,0	4,1	1,8	30,6	124
072	9,1	3,0	80,1	7,8	0,0	330	5,3	0,3	88,3	5,4	0,7	23
073	11,7	5,5	73,1	9,6	0,1	735	15,9	4,7	71,2	7,9	0,2	48
091	45,9	2,0	18,1	24,5	9,6	200	54,5	0,9	20,1	18,9	5,7	297
092	25,4	9,3	49,7	13,9	1,6	1784	61,4	2,0	27,8	7,6	1,1	213
093	29,3	5,4	47,2	16,2	1,9	4525	67,2	1,0	19,2	10,3	2,3	910
094	34,5	12,5	41,6	10,9	0,5	936	58,7	3,7	31,3	5,1	1,1	24
110	20,5	1,0	43,8	11,7	22,9	501	76,1	0,2	14,5	2,9	6,3	48
111	21,4	1,6	6,4	15,1	55,4	530	51,6	0,2	2,1	8,6	37,6	142
120	13,9	0,4	12,3	8,4	65,0	379	59,3	0,0	3,8	3,2	33,7	74
150	67,9	2,6	26,1	2,9	0,4	109	74,8	5,8	16,8	1,8	1,0	4
160	34,2	20,9	36,7	5,8	2,4	124	68,0	3,5	14,7	7,5	6,4	34
200	14,2	3,6	70,1	9,2	2,9	126	8,2	1,9	86,4	3,6	0,0	11
210	18,4	4,0	68,9	7,6	1,1	124	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
220	14,8	5,0	26,9	15,1	38,1	168	72,3	0,0	12,6	11,6	3,5	5
Skupaj	27,3	5,2	43,9	13,4	10,1	12565	60,2	1,0	20,2	9,8	8,8	2135

Preglednica 11: Vrast po skupinah drevesnih vrst v obdobju 2011-2021 po sektorju lastništva

Lastništvo	Vrast (%)								Skupaj (m3/ha)
	Smreka	Jelka	Bori	Bukev	Hrast	Pl.list.	Ost.tr.list	Meh.list.	
Zasebno	37,8	3,2	11,0	20,0	1,5	6,7	16,8	3,0	4,39
Državno	40,0	4,1	0,8	45,5	0,1	5,7	2,8	0,9	3,83
Občinsko	0,0	0,0	0,0	5,3	0,0	12,8	80,5	1,5	1,58
Skupaj	38,5	3,5	7,5	28,7	1,0	6,3	12,1	2,3	4,17

Preglednica 12: Vrast po skupinah drevesnih vrst v ORGR v 10-ih letih (obdobje 2011-2021)

ORGR	Smreka		Jelka		Bor in ost.		Bukev		Hrast		Plemeniti list.		Drugi trdi list.		Mehki listavci		Skupaj Vrast	
	m3/ha	%	m3/ha	%	m3/ha	%	m3/ha	%	m3/ha	%	m3/ha	%	m3/ha	%	m3/ha	%	m3/ha	%
040	0,63	11,2	0,00	0,0	0,00	0,0	1,16	20,6	0,63	11,2	0,65	11,5	1,25	22,2	1,24	22,0	5,64	100,0
041	2,04	37,4	0,00	0,0	0,01	0,2	0,32	5,9	0,67	12,3	0,67	12,3	1,29	23,6	0,42	7,7	5,46	100,0
050	1,93	39,4	0,03	0,6	0,32	6,5	1,91	39,0	0,00	0,0	0,29	5,9	0,41	8,4	0,01	0,2	4,90	100,0
051	3,67	43,8	0,01	0,1	2,82	33,7	0,58	6,9	0,02	0,2	0,27	3,2	0,86	10,3	0,16	1,9	8,38	100,0
072	0,12	7,2	0,46	27,5	0,00	0,0	1,08	64,7	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	1,67	100,0
073	0,32	16,8	0,12	6,3	0,00	0,0	1,45	75,9	0,00	0,0	0,01	0,5	0,01	0,5	0,01	0,5	1,91	100,0
091	5,61	60,5	0,14	1,5	0,11	1,2	1,60	17,2	0,05	0,5	1,36	14,7	0,26	2,8	0,11	1,2	9,28	100,0
092	2,40	60,3	0,38	9,7	0,00	0,0	1,02	25,7	0,00	0,0	0,02	0,5	0,13	3,4	0,01	0,3	3,98	100,0
093	2,07	40,0	0,03	0,5	0,53	10,2	1,80	34,7	0,00	0,0	0,29	5,6	0,45	8,6	0,02	0,4	5,19	100,0
094	1,42	47,5	0,31	10,4	0,00	0,0	1,15	38,5	0,00	0,0	0,07	2,3	0,03	1,0	0,01	0,3	2,99	100,0
110	0,58	18,5	0,03	1,0	0,02	0,6	0,65	20,7	0,00	0,0	0,23	7,3	1,48	47,1	0,12	3,8	3,14	100,0
111	0,40	9,8	0,04	1,0	0,61	15,0	0,21	5,2	0,13	3,2	0,51	12,5	2,11	51,8	0,08	2,0	4,07	100,0
120	0,63	16,1	0,04	1,0	0,33	8,4	0,33	8,4	0,04	1,0	0,26	6,6	2,22	56,6	0,07	1,8	3,92	100,0
150	2,58	63,5	0,42	10,3	0,00	0,0	1,06	26,1	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	4,06	100,0
160	3,00	59,9	0,17	3,4	0,34	6,8	0,73	14,6	0,03	0,6	0,34	6,8	0,29	5,8	0,15	3,0	5,01	100,0

Preglednica 13: Delež drevesnih vrst v lesni zalogi

ORGR	Smreka %	Jelka %	Bor in ost. %	Bukev %	Hrast %	Pl. listavci %	Dr. trdi list. %	Meh. listavci %	Skupaj LZ m3/ha
040	8,9	0,4	3,8	45,0	21,3	3,3	10,4	7,1	300
041	51,3	4,9	5,5	11,6	8,8	6,2	6,3	5,4	305
050	23,7	4,6	3,2	58,2	0,7	4,7	4,3	0,5	294
051	43,7	3,2	22,8	17,1	3,4	2,6	6,0	1,3	210
072	10,7	4,4	0,0	80,2	0,4	4,3	0,0	0,0	309
073	10,8	9,7	0,0	73,4	0,0	6,1	0,0	0,0	347
091	43,4	12,7	9,8	20,6	0,6	11,0	1,5	0,3	250
092	13,8	41,5	0,2	38,5	0,0	5,4	0,6	0,1	361
093	18,7	39,3	1,2	33,6	0,1	6,7	0,5	0,1	345
094	31,3	39,3	0,0	26,4	0,0	3,0	0,0	0,0	424
110	13,0	2,2	4,1	53,2	5,7	3,3	17,5	1,0	228
111	6,8	1,6	61,0	2,9	3,1	7,4	16,9	0,3	143
120	13,4	1,7	14,3	18,7	2,4	4,9	44,3	0,4	157
150	81,9	5,1	0,0	11,5	0,0	1,5	0,0	0,0	399
160	39,1	20,7	4,0	23,6	0,1	11,8	0,2	0,4	318

Preglednica 14: Vrast v Dinarskih jelovo bukovih ORGR-jih po razvojnih fazah v 10-ih letih (v %) (obdobje 2011-2022)

ORGR	Mladovje (%)					Skupaj (m3/ha)	Drogovnjak (%)					Skupaj (m3/ha)	Debeljak (%)					Skupaj (m3/ha)
	SM	JE	BU	PL	OST		SM	JE	BU	PL	OST		SM	JE	BU	PL	OST	
091	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,0	59,7	1,0	20,0	13,1	6,2	19,0	10,0	8,3	41,7	28,3	11,7	0,6
092	5,7	0,0	94,3	0,0	0,0	1,3	50,8	5,9	35,4	5,3	2,5	7,9	5,3	14,4	74,3	4,4	1,7	1,1
093	60,6	0,5	13,2	10,7	15,1	6,2	61,2	0,3	20,6	9,0	8,8	12,7	10,9	17,5	62,0	6,9	2,7	1,1
094	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	2,0	64,9	2,9	29,2	1,4	1,7	11,5	21,8	16,9	59,9	1,4	0,0	1,4
160	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,8	75,3	0,5	7,4	4,0	12,8	13,1	36,8	9,0	32,3	18,0	3,8	1,3

ORGR	Pomlajenec (%)					Skupaj (m3/ha)	Raznomerni in preb. (%)					Skupaj (m3/ha)
	SM	JE	BU	PL	OST		SM	JE	BU	PL	OST	
091	58,9	3,7	3,7	6,5	27,2	7,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
092	45,2	7,7	35,4	8,6	3,1	3,6	36,8	13,2	50,0	0,0	0,0	1,3
093	43,3	6,6	38,6	4,0	7,5	3,4	43,6	16,7	33,5	6,2	0,0	1,3
094	50,7	8,7	35,7	1,0	3,8	2,9	31,1	29,3	32,3	7,3	0,0	3,4
160	34,7	9,5	26,7	9,8	19,3	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

ORGR	Vsa vrast v 10-ih letih (%)					Skupaj (m3/ha)	% DV v LZ					Skupaj (m3/ha)
	SM	JE	BU	PL	OST		SM	JE	BU	PL	OST	
091	60,7	1,5	17,3	14,7	5,7	9,2	43,5	12,6	20,6	11,0	12,2	249,4
092	60,4	9,7	25,7	0,5	3,7	4,0	13,8	41,5	38,5	5,4	0,9	360,5
093	40,0	0,5	34,7	5,6	19,2	5,2	18,7	39,3	33,6	6,7	1,8	345,0
094	47,5	10,4	38,5	2,3	1,3	3,0	31,3	39,3	26,3	3,0	0,1	423,5
160	59,4	3,4	14,5	6,7	16,0	5,1	39,2	20,7	23,6	11,8	4,3	316,3